

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE KARLOVARSKÉHO KRAJE

2021

Regionální statistiky

Karlovy Vary, 31. 10. 2022

Kód publikace: 330124-22

Č. j.: CSU-015371/2022-7501

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Karlových Varech

Ředitel odboru: Jaroslava Šenitková

Kontaktní osoba: Martina Soukupová, e-mail: martina.soukupova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 163
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

ISBN 978-80-250-3256-5 (brožováno)

ISBN 978-80-250-3257-2 (pdf)

© Český statistický úřad, Karlovy Vary, 2022

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	5
1. Demografický vývoj.....	7
Územní změny, sídelní struktura	7
Vývoj počtu obyvatel.....	9
Demografické události, naděje dožití	12
Věková struktura, index stáří	18
2. Sociální vývoj.....	22
Zaměstnanost, ekonomická aktivita	22
Nezaměstnanost.....	26
Příjmy a životní podmínky domácností.....	33
Mzdy	36
Úplné náklady práce	38
Vzdělávání	39
Zdravotnictví, dočasná pracovní neschopnost	40
Státní sociální podpora.....	42
Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením	44
Důchodci, důchody	46
Kriminalita, dopravní nehody, požáry	49
3. Ekonomický vývoj	54
Makroekonomický rámec.....	54
Místní rozpočty	56
Věda, IT	57
Ekonomické subjekty.....	61
Zemědělství	62
Lesnictví.....	66
Průmysl.....	67
Energetika.....	69
Stavebnictví, stavební povolení.....	71
Bytová výstavba	74
Doprava	76
Cestovní ruch	76
4. Životní prostředí.....	80
Půdní fond	80
Chráněná území	81
Ekologické zemědělství	82
Vodovody a kanalizace.....	83
Emise.....	86
Odpady	88
Výdaje na ochranu životního prostředí	89
5. Mezikrajské srovnání	92
Demografický vývoj	92
Sociální vývoj.....	94
Ekonomický vývoj.....	97
Životní prostředí.....	104

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	108
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj	109
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj	110
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí.....	111
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2001–2021	112
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – demografický vývoj	114
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj.....	115
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj.....	118
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – životní prostředí	120
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v letech 2011, 2016 a 2021	121

Zkratky krajů a okresů.....	124
-----------------------------	-----

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší kvantifikovaný obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Karlovarského kraje v roce 2021, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2016). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji České republiky. Mimo to jsme opět zařadili také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat, v době uzávěrky v některých oblastech nebyly ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2021. Proto v některých tématech (především makroekonomika a některé sociální statistiky) uvádíme časový pohled pouze do roku 2020.

Území České republiky se podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů člení na správní obvody krajů, které jsou složeny ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností (s výjimkou Hl. města Prahy). Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou vymezeny výčtem obcí a vojenských újezdů. Těmito správními obvody jsou vymezeny rovněž okresy (v Hl. městě Praze jsou na úrovni okresů obvody). V návaznosti na tento zákon vstoupily v platnost vyhlášky Ministerstva vnitra, které správní obvody přesně vymezují. V důsledku toho došlo s účinností od 1. 1. 2021 ke změně území okresů Nymburk, Kolín, Domažlice, Plzeň-jih, Semily, Jablonec nad Nisou, Vsetín a Zlín. Změnila se také území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Český Brod, Lysá nad Labem, Turnov, Jablonec nad Nisou, Havlíčkův Brod a Jihlava. Na úrovni krajů naopak k žádné územní změně nedošlo.

Stejně jako v předešlých letech jsme se z územního hlediska v textu neomezili na kraj jako celek, ale snažili jsme se opět postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Jak už je naším zvykem, obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou naleznete zpracované i na všech dalších krajských pracovištích ČSÚ. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Zařazen je rovněž dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od roku vzniku současné podoby krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Více informací v podrobnějším územním členění však můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz>, případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální krajské údaje průběžně zveřejňujeme také na internetové adrese www.kvary.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Karlovarského kraje, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Karlovarského kraje, který vždy vychází 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 15. 10. 2022. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Karlovarský kraj je druhý nejmenší z regionů ČR a žije v něm nejméně obyvatel. Podíl obyvatel, žijících ve městech (81,3 %), je nejvyšší mezi všemi kraji ČR (s výjimkou Hl. města Prahy).
- Pokračuje klesající trend počtu obyvatel kraje. V roce 2021 pak díky rekordnímu zápornému přirozenému přírůstku.
- Podíl cizinců (7,5 % všech obyvatel kraje) je druhý nejvyšší mezi kraji ČR po Hl. městě Praze a dlouhodobě vykazuje rostoucí trend.
- Počet sňatků doznal meziroční nárůst. Průměrný věk ženichů i nevěst se od minulého roku opět mírně navýšil a navazuje tak na dlouhodobý trend. Rozvodovost v našem kraji byla druhá nejvyšší mezi všemi regiony ČR.
- Porodnost v kraji byla nejnižší v rámci celé ČR. Více než 61 % živě narozených dětí se narodilo svobodným matkám, to je druhý nejvyšší podíl mezi kraji ČR po Ústeckém kraji.
- V kraji v roce 2021 zemřelo celkem 4 592 osob, to představuje meziroční nárůst o 14,1 %. Jedná se dokonce o druhý nejvyšší nárůst v rámci celé ČR.
- Podíl 65letých a starších osob v populaci kraje neustále narůstá, zvyšuje se index stáří i průměrný věk obyvatel kraje.
- Naděje dožití při narození se meziročně mírně snížila, nižší hodnoty naděje dožití mužů vykazuje pouze Ústecký kraj, naděje dožití žen je v našem kraji úplně nejnižší.

Sociální vývoj

- Míra zaměstnanosti v kraji podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) meziročně poklesla. Většina zaměstnaných byla v zaměstnaneckém poměru, nejvíce lidí pracovalo ve zpracovatelském průmyslu.
- Míra ekonomické aktivity v našem kraji se po několika letech pravidelného nárůstu již podruhé meziročně mírně snížila. V celorepublikovém srovnání byla její hodnota sedmá nejvyšší mezi všemi regiony.
- Počet nezaměstnaných osob (8,2 tisíc) zaznamenal podle výsledků VŠPS meziroční nárůst o 16,7 %. Obecná míra nezaměstnanosti vzrostla na 5,7 % a byla nejvyšší mezi všemi regiony ČR.
- Počet nezaměstnaných osob, evidovaných na úřadech práce v kraji, poklesl meziročně o více než pětinu (o 21,9 %). Mezi nezaměstnanými byl vysoký podíl dosažitelných uchazečů (92,4 %), jde tak o nejvyšší podíl v rámci celé ČR. Počet volných pracovních míst evidovaných na úřadech práce vzrostl meziročně o 31,3 %, což je nevíce v mezikrajském srovnání. Na 1 volné pracovní místo připadalo na konci roku 2021 v Karlovarském kraji 1,4 uchazeče, což představuje čtvrtou nejvyšší hodnotu mezi regiony ČR.
- Čistý disponibilní důchod domácností byl nejnižší v celé ČR.
- Nejvyšší podíl nákladů na bydlení domácností v našem kraji tvořilo nájemné a úhrada za užívání bytu.
- Průměrná hrubá měsíční mzda meziročně vzrostla, stále však platí, že je nejnižší v celé ČR. Medián mzdy je na úrovni 89,8 % průměrné hrubé měsíční mzdy.
- Počet dětí na základních školách se oproti minulému roku téměř nezměnil. Počet studentů středních škol, podobně jako vysokoškoláků, mírně vzrostl.
- Počet lékařů v kraji meziročně mírně poklesl, naopak počet lůžek v nemocnicích zaznamenal nárůst. Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti vzrostl meziročně téměř o pětinu.
- V roce 2021 bylo vyplaceno 884,6 mil. Kč na dávkách státní sociální podpory, tj. o desetinu méně než před rokem. Dávky sociální podpory na 1 obyvatele kraje byly sedmé nejnižší v rámci celé ČR.
- Počet příjemců starobních důchodů doznal nepatrný meziroční pokles. Průměrná výše starobního důchodu se oproti předcházejícímu roku mírně zvýšila.
- V roce 2021 bylo v kraji zjištěno o 15,1 % méně trestných činů než před rokem. Náš region evidoval výrazný nárůst počtu obětí dopravních nehod a současně také třetí nejvyšší podíl bodovaných řidičů.

Ekonomický vývoj

- Hrubý domácí produkt (HDP) vykázal v našem kraji poprvé po sedmi letech meziroční pokles. Podíl kraje na tvorbě HDP České republiky je nejnižší ze všech krajů, stejně jako hodnota HDP na 1 obyvatele.
- Také hrubá přidaná hodnota (HPH) vykázala poprvé po několika letech růstu meziroční pokles. Nejvyšší podíl na tvorbě HPH v našem kraji má tradičně terciární sektor.
- Příjmy i výdaje místních rozpočtů se ve srovnání s minulým rokem navýšily.
- Počet pracovníků ve vědě a výzkumu a také počet vědeckých pracovníků v kraji se mírně zvýšil. Naopak výdaje na vědu a výzkum zaznamenaly meziročně téměř čtvrtinový pokles, který byl současně v mezikrajském srovnání největší. Stále platí, že jsou věda a výzkum financovány především podnikatelským sektorem.
- Meziročně se zvýšil podíl domácností vybavených osobním počítačem i s připojením na internet, stejně jako obliba nákupů on-line, využívání internetového bankovníctví a přístupu na sociální sítě.
- Karlovarský kraj dlouhodobě vykazuje nejvyšší podíl ekonomických subjektů působících v oblasti ubytování, stravování a pohostinství (8,9 % v roce 2021) ze všech krajů ČR.
- Zemědělská produkce v roce 2020 meziročně vzrostla o 8,2 %. V přepočtu na 1 ha obhospodařované půdy je celková zemědělská produkce našeho kraje dlouhodobě nejnižší v rámci celé ČR. Hektarové výnosy obilovin i většiny sledovaných zemědělských plodin zaznamenaly meziroční pokles, naopak produkce masa v jatečné hmotnosti doznala čtvrtý nejvyšší nárůst mezi všemi kraji ČR.
- Tržby velkých průmyslových podniků meziročně vzrostly, naopak počet zaměstnanců v těchto podnicích se snížil. Produktivita práce doznala ve sledovaném období nárůst, přesto stále platí, že je nejnižší ze všech regionů ČR. Nadále je nejnižší také průměrná hrubá měsíční mzda ve velkých průmyslových podnicích.
- Nejvíce elektrické energie v kraji vyrábí parní a paroplynové elektrárny. Spotřeba elektřiny v domácnostech je i přes mírný meziroční nárůst jedna z nejnižších v celé ČR.
- Základní stavební výroba v Karlovarském kraji zaznamenala největší nárůst v rámci celé ČR, objem inženýrského stavitelství se zvýšil dokonce více než trojnásobně.
- Počet stavebních povolení v kraji se meziročně zvýšil, současně mírně vzrostla také průměrná hodnota na jedno stavební povolení.
- Počet zahájených bytů doznal meziročně téměř třetinový nárůst, zvýšil se také počet dokončených bytů a to ve všech okresech kraje bez výjimky. Dlouhodobě je v kraji nízká intenzita bytové výstavby, v roce 2021 byla v mezikrajském srovnání dokonce třetí nejnižší.
- Cestovní ruch v posledních dvou letech v Karlovarském kraji ovlivnila výrazně celosvětová epidemická situace. Po prudkém poklesu počtu hostů hromadných ubytovacích zařízení v roce 2020 se jejich počet v roce 2021 zvýšil jen minimálně. Dlouhodobě v našem kraji tráví hosté nejdelší dobu ze všech regionů ČR.

Životní prostředí

- Orná půda dlouhodobě ubývá, naopak podíl trvalých travních porostů stále roste.
- Podíl půdy v ekologickém zemědělství se nepatrně zvýšil, naopak podíl půdy v přechodovém období zaznamenal výrazný pokles.
- Karlovarský kraj a Hl. město Praha jsou jediné regiony, ve kterých jsou všichni obyvatelé napojeni na veřejnou kanalizaci.
- Karlovarský kraj vykázal druhou nejnižší hodnotu měrných emisí oxidu uhelnatého ze všech regionů ČR.
- Náš region zaznamenal opět nejnižší produkci komunálního odpadu na 1 obyvatele mezi regiony ČR.
- Karlovarský kraj byl jediným regionem, u kterého byl evidován meziroční pokles neinvestičních nákladů na ochranu životního prostředí.

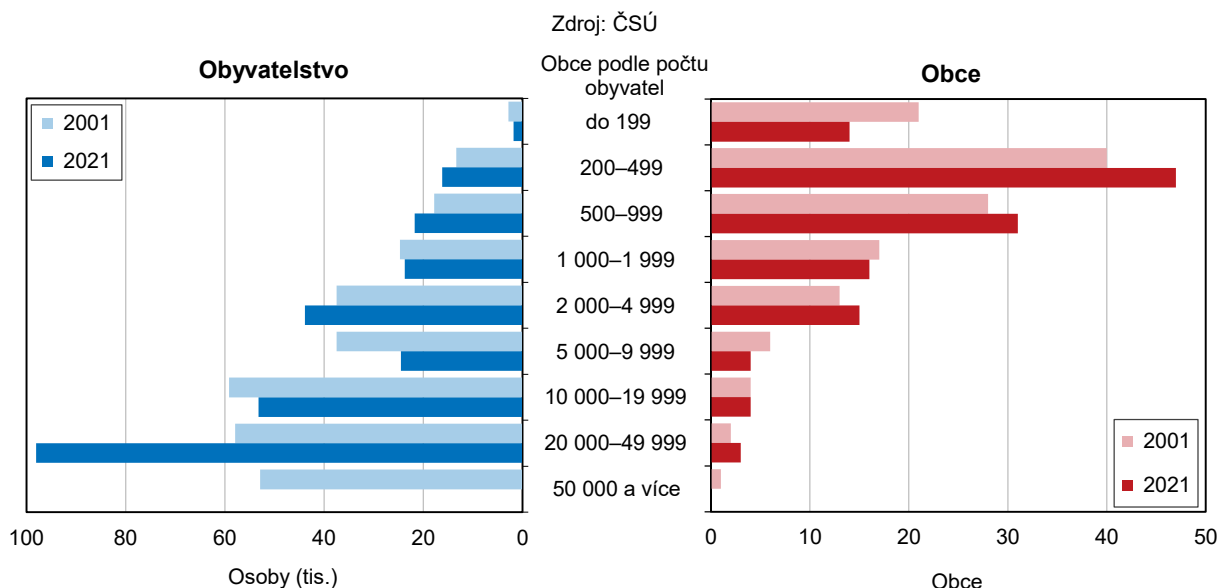
1. Demografický vývoj

Územní změny, sídelní struktura

Karlovarský kraj je druhý nejmenší z regionů ČR a žije v něm nejméně obyvatel.

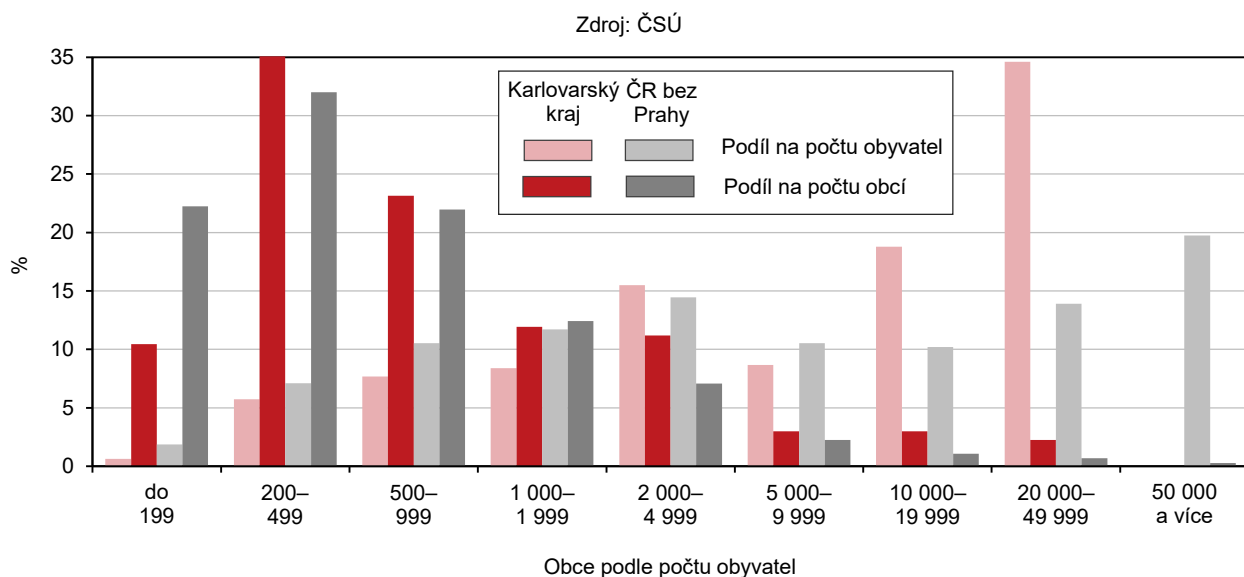
Karlovarský kraj se rozkládá na 3,3 tis. km², což představuje 4,2 % území České republiky a je tak druhým nejmenším krajem po Libereckém kraji. Podíl obyvatelstva kraje na ČR je nejnižší ze všech regionů a tvoří 2,7 % celkové populace ČR. Hustotou zalidnění 85,6 obyvatel na km² se Karlovarský kraj řadí k regionům s nejnižší hustotou zalidnění, nižší hustotu zalidnění vykazují pouze Jihočeský kraj, Kraj Vysočina a Plzeňský kraj.

Graf 1.1. Sídelní struktura Karlovarského kraje v letech 2001 a 2021 (stav k 31. 12.)

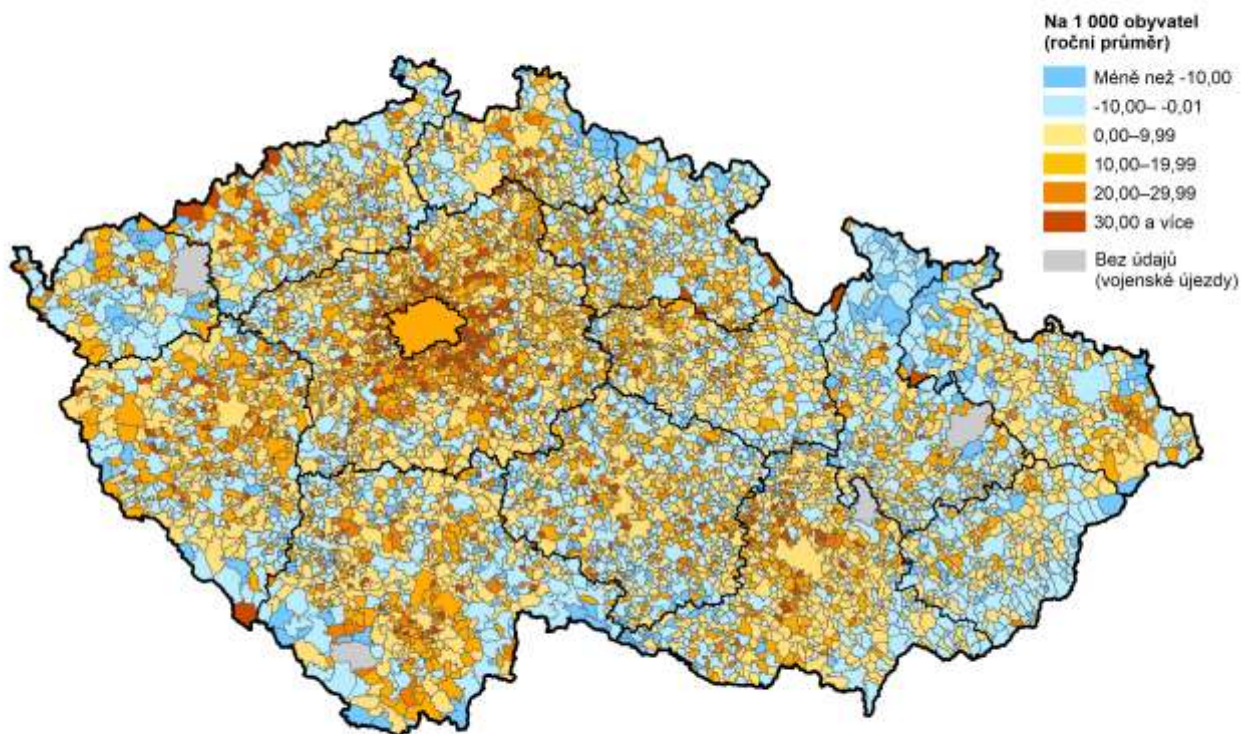

Karlovarský kraj je rozdělen na 3 okresy – Cheb, Karlovy Vary a Sokolov. Od roku 2016 je v kraji celkem 134 obcí, včetně dvou v roce 2016 nově vzniklých obcí na území vojenského újezdu Hradiště (Bražec a Doupovské Hradiště). Z celkového počtu obcí jich je 7 s rozšířenou působností a 14 s pověřeným obecním úřadem.

Graf 1.2. Sídelní struktura obcí Karlovarského kraje a České republiky (bez Prahy) k 31. 12. 2021

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2016 až 2021

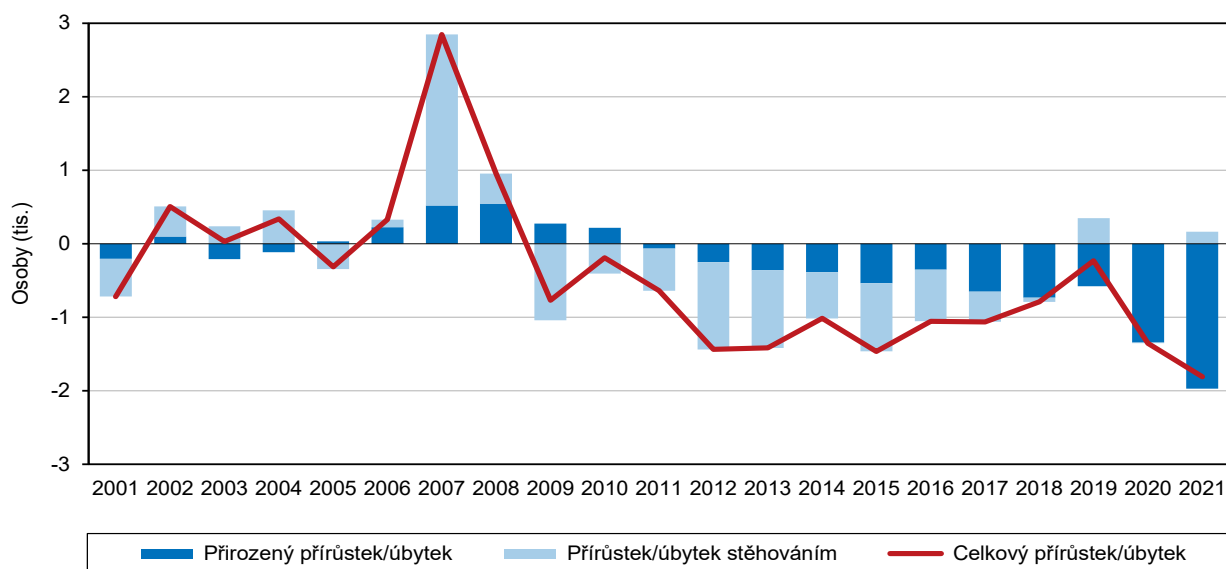
Zdroj: ČSÚ

Podíl městského obyvatelstva je nejvyšší z krajů ČR.

Od roku 2012 je na území kraje 38 měst, ve kterých v roce 2021 žilo 81,3 % všech obyvatel kraje. Tento podíl je v mezikrajském srovnání nejvyšší ze všech regionů ČR (s výjimkou Hl. města Prahy). V počtu obyvatel je mezi městy velké rozpětí. V obci Přebuz např. žilo k 31. 12. 2021 pouze 77 obyvatel, naopak v Karlových Varech jich ke stejnému datu žilo 45 500.

Graf 1.3. Pohyb obyvatel v Karlovarském kraji

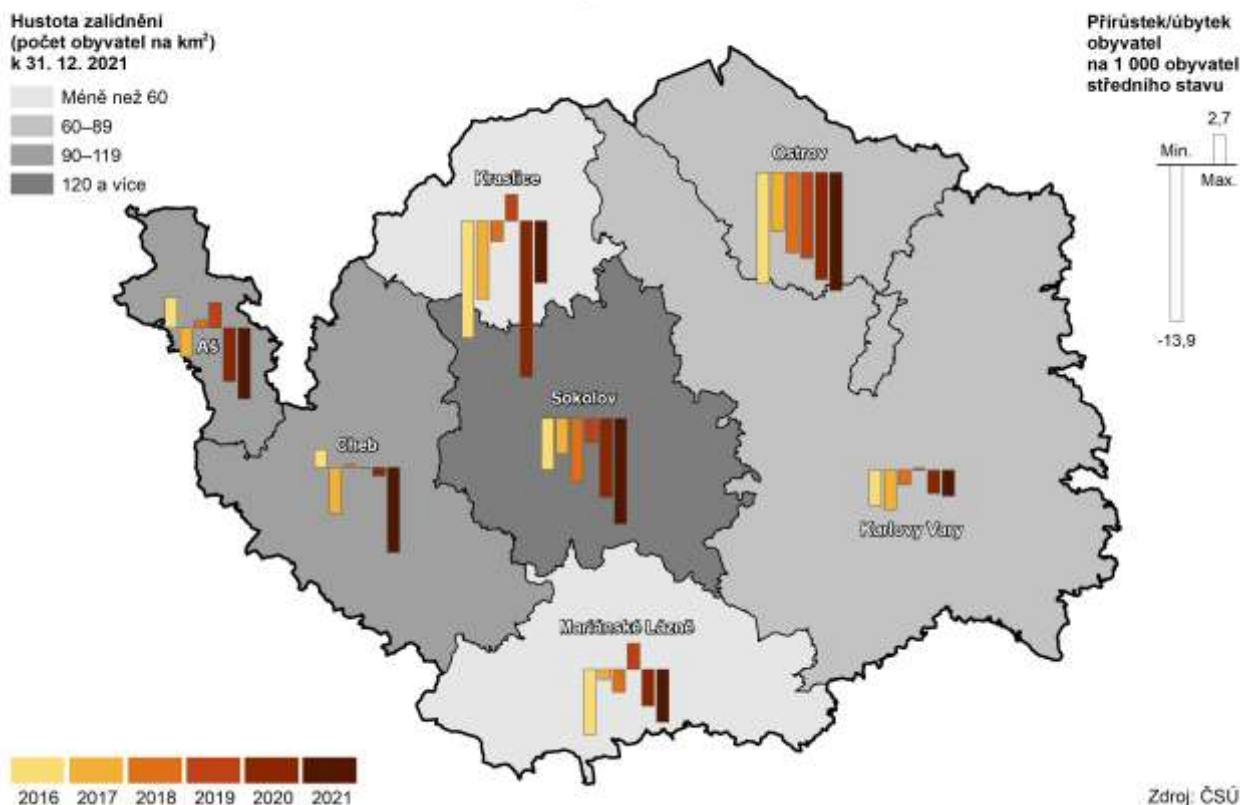
Zdroj: ČSÚ

V průběhu posledních deseti let došlo k poklesu podílu městského obyvatelstva v našem kraji o 1,4 procentního bodu. Toto mírné snižování má celorepublikový charakter a odráží skutečnost, že se lidé stěhují z měst do blízkých malých obcí.

V kraji platí, že se zvětšující se velikostí obce roste i podíl zde žijících obyvatel. Obcí do 199 obyvatel je v kraji 10,4 % a žije zde pouhých 0,6 % obyvatel. Naopak nejvyšší podíl (34,6 %) osob žije ve třech městech Karlovarského kraje s více než 20 tis. obyvateli.

Pohyb obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Karlovarského kraje v letech 2016 až 2021

Vývoj počtu obyvatel

Pokračuje klesající trend vývoje počtu obyvatel kraje.

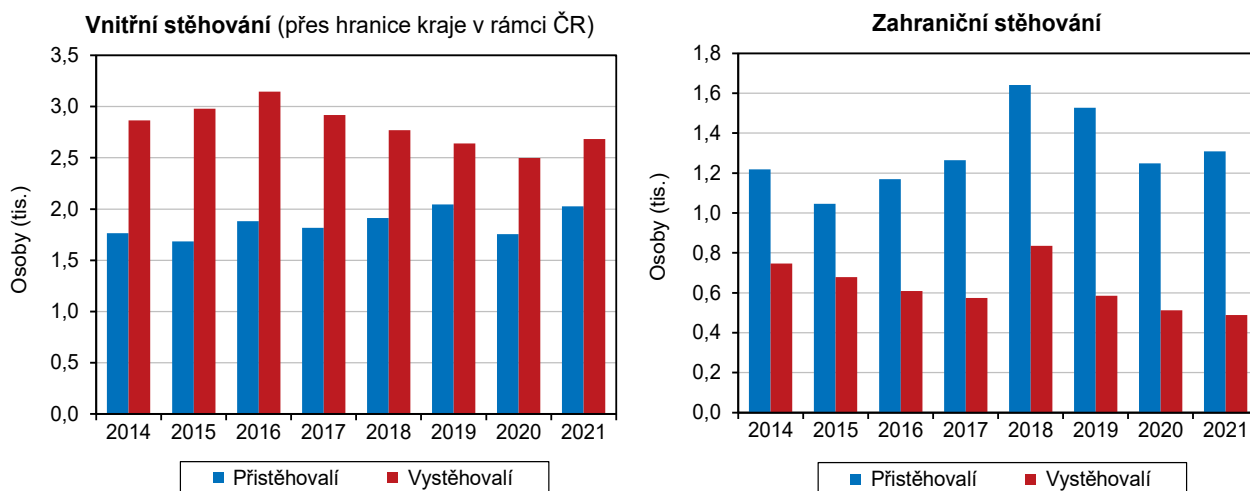
Na konci roku 2021 žilo v kraji (po započtení výsledků SLDB 2021) celkem 283 210 obyvatel, což je o 3,4 % obyvatel méně než v předcházejícím roce. Pokračuje tak trend odlivu obyvatel z kraje, který je patrný již od roku 2008. Důvodů, proč tomu tak je, může být hned několik.

Přirozený přírůstek dosáhl rekordní záporné hodnoty.

V posledních dvou letech se projevila zvýšený počet zemřelých v souvislosti s dopady nového onemocnění Covid-19. V roce 2021 zemřelo v Karlovarském kraji celkem 4 592 osob, což je o 14,1 % více než v roce předcházejícím a pokud porovnáme tento počet s rokem 2019, zjišťujeme, že v tomto období došlo dokonce k navýšení počtu zemřelých zhruba o jednu třetinu. Živě se v roce 2021 narodilo celkem 2 619 dětí. Počet zemřelých tak převyšoval počet živě narozených o 1 973 osob. Přirozený přírůstek obyvatel, který v našem kraji vykazuje již jedenáctý rok za sebou zápornou hodnotu, tak v roce 2021 dosáhl rekordní záporné hodnoty.

Graf 1.4. Migrace v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

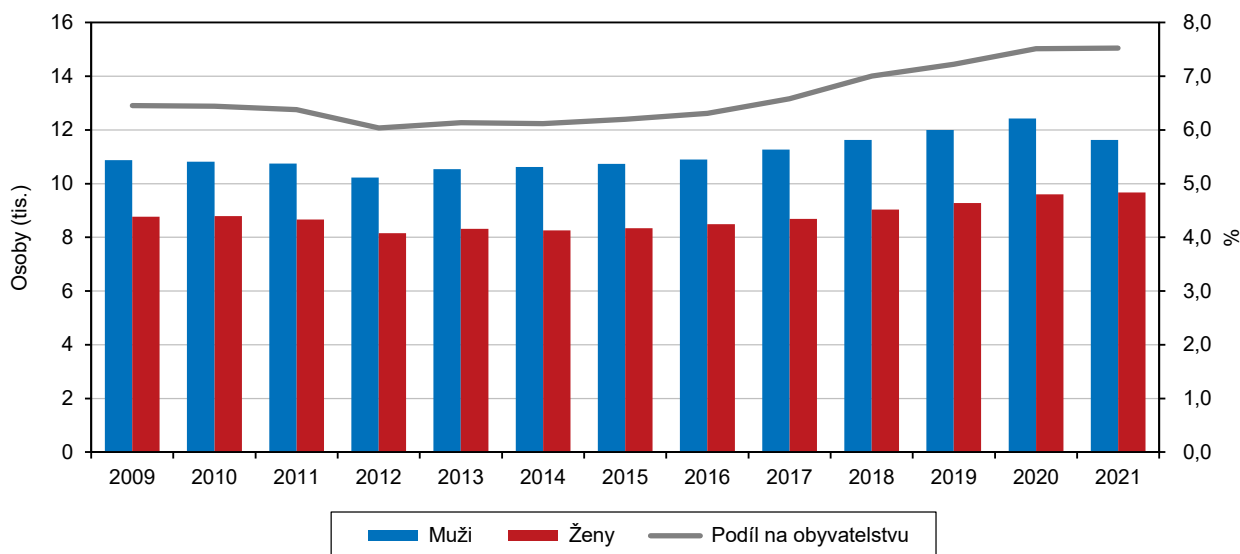
Záporný přirozený přírůstek vykazovaly téměř všechny regiony ČR s výjimkou Hl. města Prahy, přičemž hodnota relativního přirozeného přírůstku v Karlovarském kraji byla nejnižší v celé ČR (-7,0 na 1 000 obyvatel středního stavu). Průměrná hodnota tohoto ukazatele v ČR činila -2,7.

Kladný migrační přírůstek.

Přírůstek stěhování vykazoval v našem kraji již od roku 2009 pravidelně každý rok záporné hodnoty s jedinou výjimkou v roce 2019, v následujícím roce opět převažoval počet vystěhovalých nad přistěhovalými. Rok 2021 tak byl druhým rokem v delší časové řadě, kdy došlo k převaze přistěhovalých nad vystěhovalými a migrační přírůstek dosáhl kladné hodnoty (+163). Vzhledem k vysokému zápornému přirozenému přírůstku však byl celkový přírůstek obyvatel záporný, meziroční úbytek obyvatel kraje činil 1 810.

Graf 1.5. Cizinci (bez osob s platným azylem) v Karlovarském kraji (stav k 31. 12.)

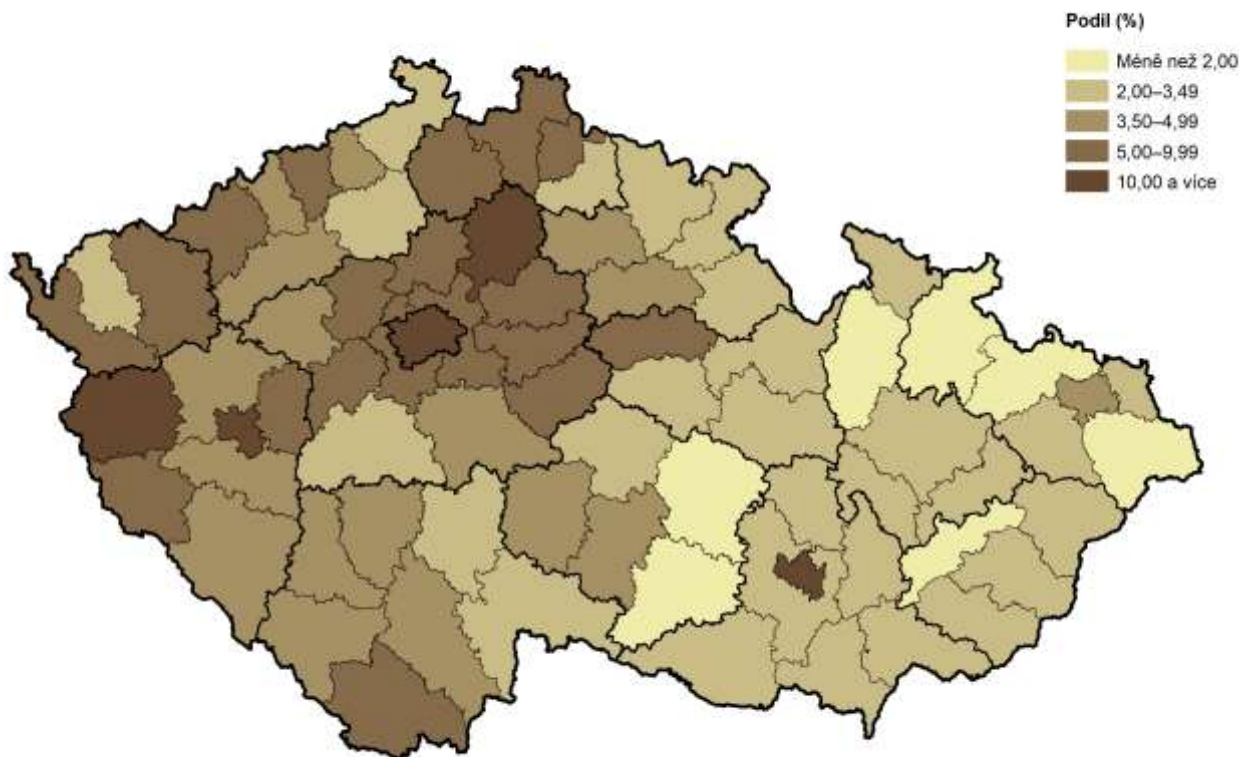
Zdroj: ČSÚ

Počet cizinců v kraji se poprvé po několika letech snížil, jejich podíl na obyvatelstvu kraje je druhý nejvyšší v celé ČR.

Počet cizinců (bez azylantů) v kraji od roku 2013 pravidelně každoročně narůstal až do roku 2020. Na konci roku 2021 jich zde žilo 21 304 (z nich 45,4 % byly ženy), což představuje meziroční pokles o 3,3 %. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel vykazuje v kraji dlouhodobě rostoucí trend, od roku 1996 se tento podíl zvýšil o 5 procentních bodů na 7,5 %. V mezikrajském srovnání je hodnota podílu cizinců v Karlovarském kraji druhá nejvyšší (společně s Plzeňským krajem) po Hl. městě Praze a republikový průměr převyšuje o 1,3 procentního bodu.

Cizinci podle okresů k 31. 12. 2021

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

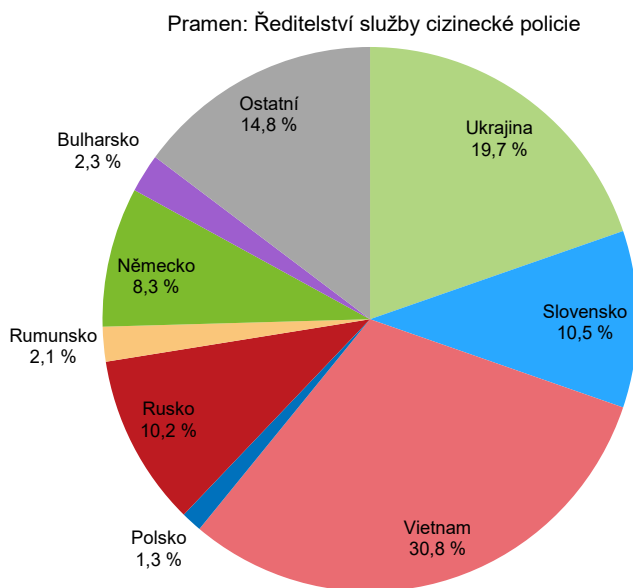
Z následujícího grafu 1.6. je zřejmé, že nejpočetnější skupinou cizinců jsou Vietnamci, kteří tvoří 30,8 % všech cizinců žijících na území našeho kraje. Dalšími významně zastoupenými cizinci jsou Ukrajinci, Němci, Slováci a Rusové. Zhruba polovina cizinců žijících v našem kraji je ve věkové kategorii 30 až 54 let. Děti do 14 let jsou zastoupeny 12,6 %, v okrese Cheb je podíl těchto dětí mezi všemi cizinci vyšší a činí 13,4 %.

V rámci meziokresního srovnání lze vysledovat, že vysoký podíl cizinců žije v okresech Cheb (10,0 %) a Karlovy Vary (8,9 %), v okrese Sokolov je jejich zastoupení naopak mnohem nižší (3,2 % všech obyvatel okresu). V okrese Cheb žije početná komunita Vietnamců, kteří tvoří téměř 38,0 % všech zde žijících cizinců. V karlovarském okrese byli mezi cizinci také zastoupeni nejčastěji Vietnamci (25,1 % všech zde žijících cizinců) a dále Ukrajinci (22,5 %) a Rusové (16,8 %).

Poněkud jinak vypadá složení cizinců v okrese Sokolov. Sice zde také převažovali Vietnamci (28,4 %), mezi zde žijícími cizinci pak následovali Slováci (24,5 % všech cizinců žijících v tomto okrese). Zajímavostí je, že více než polovina všech

Vietnamců v Karlovarském kraji bydlí v okrese Cheb. Rusové a Ukrajinci se usazují nejčastěji v okrese Karlovy Vary, kde žije více než 52,2 % všech Ukrajinců a dokonce 75,3 % z celkového počtu v kraji žijících Rusů.

Graf 1.6. Cizinci podle státního občanství (bez osob s platným azylem) v Karlovarském kraji k 31. 12. 2021

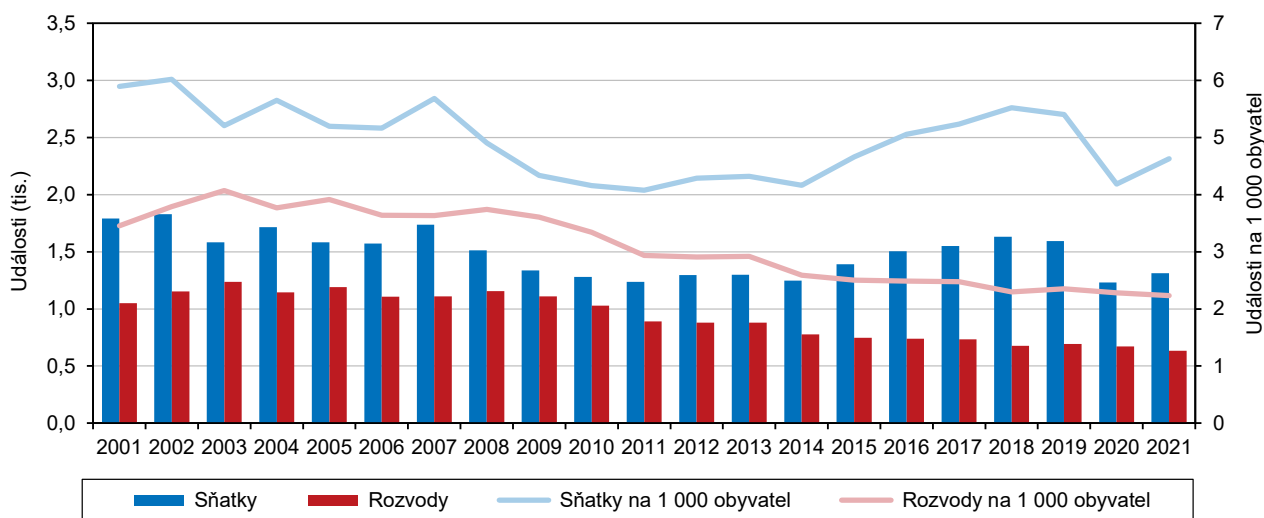
Demografické události, naděje dožití

Sňatečnost se meziročně zvýšila.

V roce 2021 bylo v kraji uzavřeno celkem 1 313 sňatků, což představuje meziroční nárůst o 6,6 % ve srovnání s předcházejícím rokem. Po dvou letech, kdy počty sňatků doznaly meziroční pokles, se tak počet sňatků v kraji ve srovnání s minulým rokem zvýšil. Z dlouhodobého pohledu vývoj počtu sňatků v našem kraji vykazuje klesající trend, ve srovnání s jejich počtem v roce 2001 došlo k poklesu více než o jednu čtvrtinu.

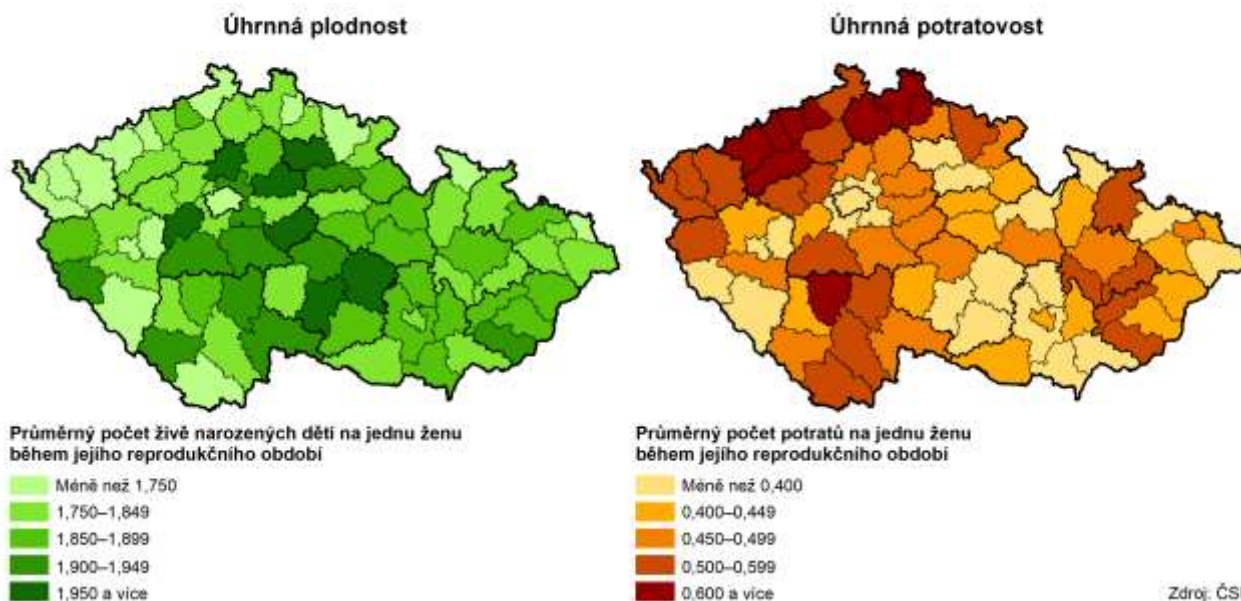
Graf 1.7. Sňatky a rozvody v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Míra sňatečnosti v Karlovarském kraji činila 4,6 ‰ a pohybovala se mírně nad úrovní celorepublikového průměru. V rámci Karlovarského kraje nejvíce vstupovali do manželství lidé v okrese Sokolov, kde míra sňatečnosti dosáhla 5,1 ‰, nejméně naopak v okrese Karlovy Vary s mírou sňatečnosti 4,2 ‰.

Úhrnná plodnost a úhrnná potratovost v okresech v roce 2021

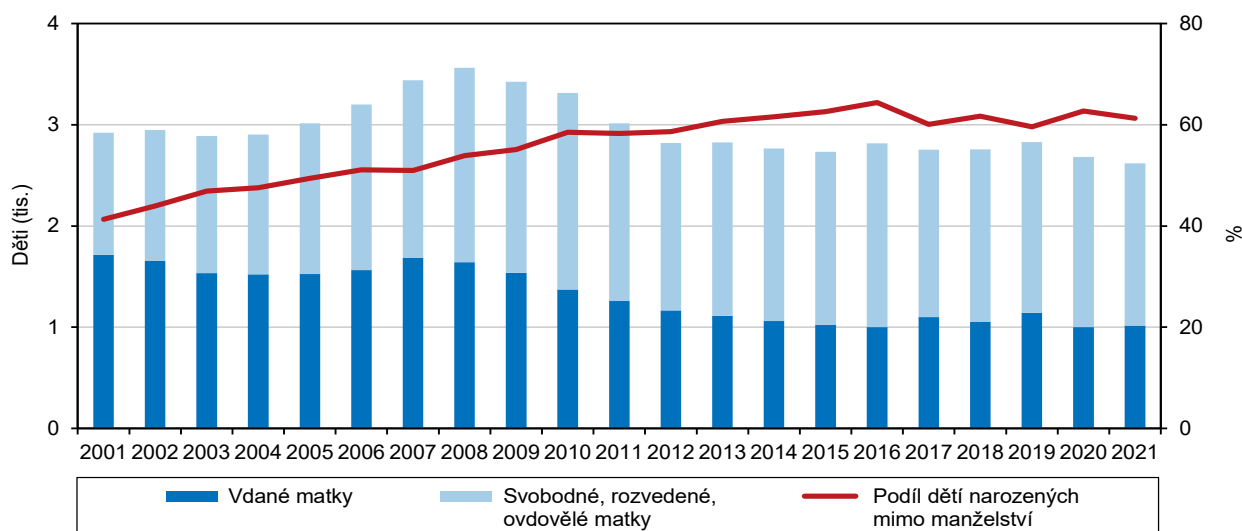

Průměrný věk nevěst i ženichů se meziročně mírně zvýšil.

Průměrný věk ženichů a nevěst se postupně zvyšuje, v roce 2021 doznal opět meziroční nárůst, a to u ženichů o 0,7 roku na 39,9 let a u nevěst o 0,8 roku na 37,0 roku. Poprvé se vdávaly ženy v průměrném věku 31,4 roku a muži se poprvé ženili v průměru ve věku 34,6 roku. Za posledních deset let se zvýšil průměrný věk při prvním sňatku u nevěst o 3,3 roku a u ženichů o 2,7 roku. Do manželství vstupovali nejčastěji ženy i muži ve věku 25–34 let (42,7 %, resp. 38,1 %). První manželství uzavíralo 875 nevěst (tj. 66,6 %) a 895 ženichů (tj. 68,2 %).

Graf 1.8. Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

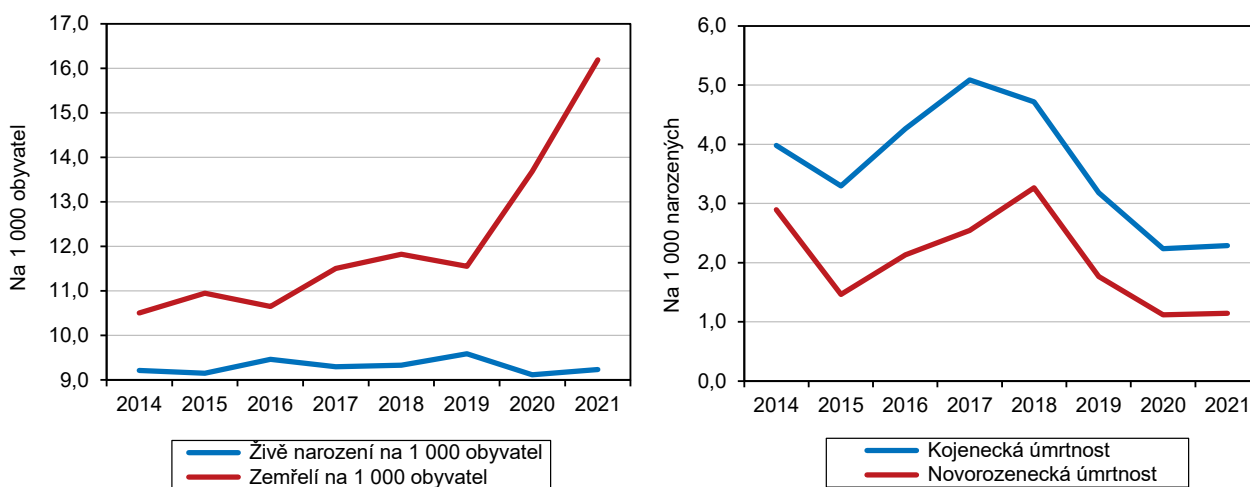
Rozvodovost je druhá nejvyšší mezi všemi regiony ČR.

V kraji bylo ve sledovaném roce rozvedeno celkem 633 manželství, což je o 5,8 % méně než v roce 2020. Míra rozvodovosti v roce 2021 již jedenáctý rok za sebou nedosáhla hranice tří rozvodů na tisíc obyvatel (2,2 ‰), zároveň se pohybovala nad celorepublikovým průměrem (2,0 ‰). V mezikrajském srovnání zaujal Karlovarský kraj druhou nejhorší pozici na pomyslném žebříčku míry rozvodovosti ze všech regionů ČR za krajem Středočeským. Pozitivním zjištěním je, že při dlouhodobém srovnání vykazuje tento ukazatel v kraji klesající tendenci.

V meziokresním srovnání bylo nejvíce rozvádějících se manželských párů v okrese Karlovy Vary (239, tj. 37,8 % všech rozvodů v kraji). Pokud přepočteme počet rozvodů na 1 000 obyvatel středního stavu, pak nejvyšší rozvodovost vykazoval okres Sokolov (2,4 ‰).

Graf 1.9. Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 se rozváděli muži v průměrném věku 46,2 roku a ženy v průměrném věku 43,0 roku. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak tento věk mírně snížil, v dlouhodobém pohledu však můžeme vidět, že průměrný věk manželů při rozvodu se zvyšuje. Za posledních deset let se věk mužů při rozvodu zvýšil o 2,8 roku a u žen o 2,7 roku. Nejčastěji se rozváděli manželé ve věkovém rozmezí 40–49 let (u mužů 39,2 % všech rozvodů, u žen 41,5 % všech rozvodů). Celých 41,4 % rozváděných manželství trvalo 15 a více let, více než polovina (57,7 %) rozvedených manželů vychovává nezletilé děti.

Porodnost v kraji nejnižší v rámci celé ČR.

V roce 2021 se v kraji živě narodilo 2 619 dětí, což je o 63 dětí, tj. o 2,3 % méně než před rokem. V přepočtu na 1 000 obyvatel to představuje porodnost 9,2 ‰. Při pohledu na úroveň porodnosti v několika posledních letech zjistíme, že dlouhodobě vykazuje spíše klesající tendenci. Nejvyšší porodnost za posledních patnáct let byla vykázána v roce 2008 (11,5 ‰), kdy kulminovala porodnost silných ročníků žen narozených v sedmdesátých letech minulého století, porodnost v roce 2015 byla naopak nejnižší za posledních 15 let. Hodnota ukazatele míry porodnosti v roce 2021 byla v Karlovarském kraji nejnižší ze všech regionů ČR a na celorepublikový průměr nedosahovala o 1,4 procentního bodu. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší míru porodnosti okres Sokolov (9,7 ‰), nejnižší naopak okres Cheb (8,8 ‰).

Nejvyšší podíl prvorozených dětí.

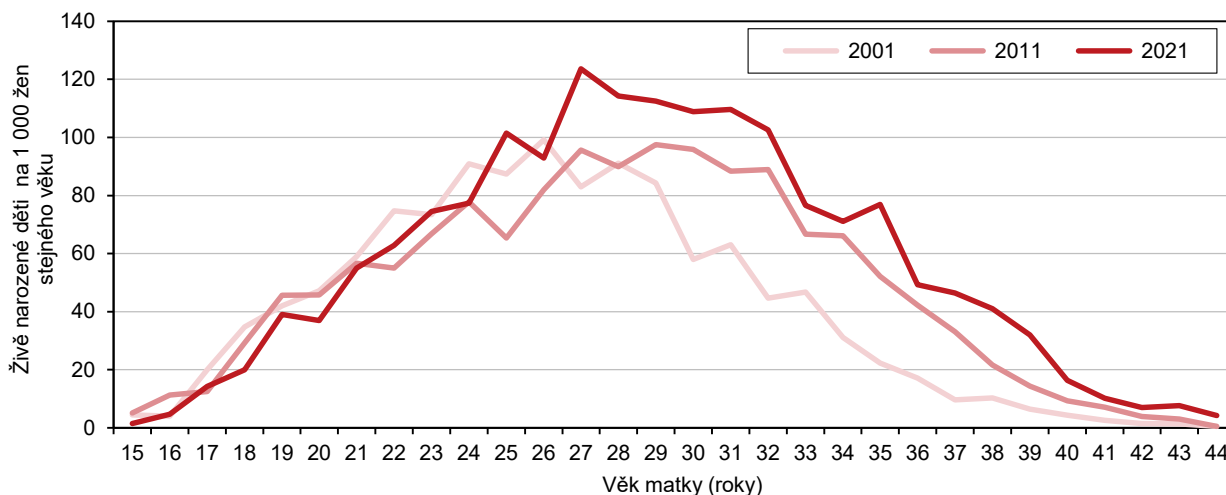
Nejvíce (1 194, tj. 45,6 %) živě narozených dětí bylo v pořadí prvním dítětem matky, druhorození tvořili 37,8 % všech živě narozených dětí. Podíl druhorozených dětí doznal přitom meziroční nárůst o 3,9 procentního bodu. Zhruba 10 % živě

narozených dětí byly v pořadí třetím dítětem matky a přibližně 6 % narozených dětí mělo doma již tři a více sourozenců. Nejčastěji rodily matky ve věku 25–29 let (822 dětí) a ve věku 30–34 let (789 dětí). Nejmladší matce bylo 14 let a nejstarší 47 let.

Graf 1.10 Míry plodnosti podle věku matky v Karlovarském kraji

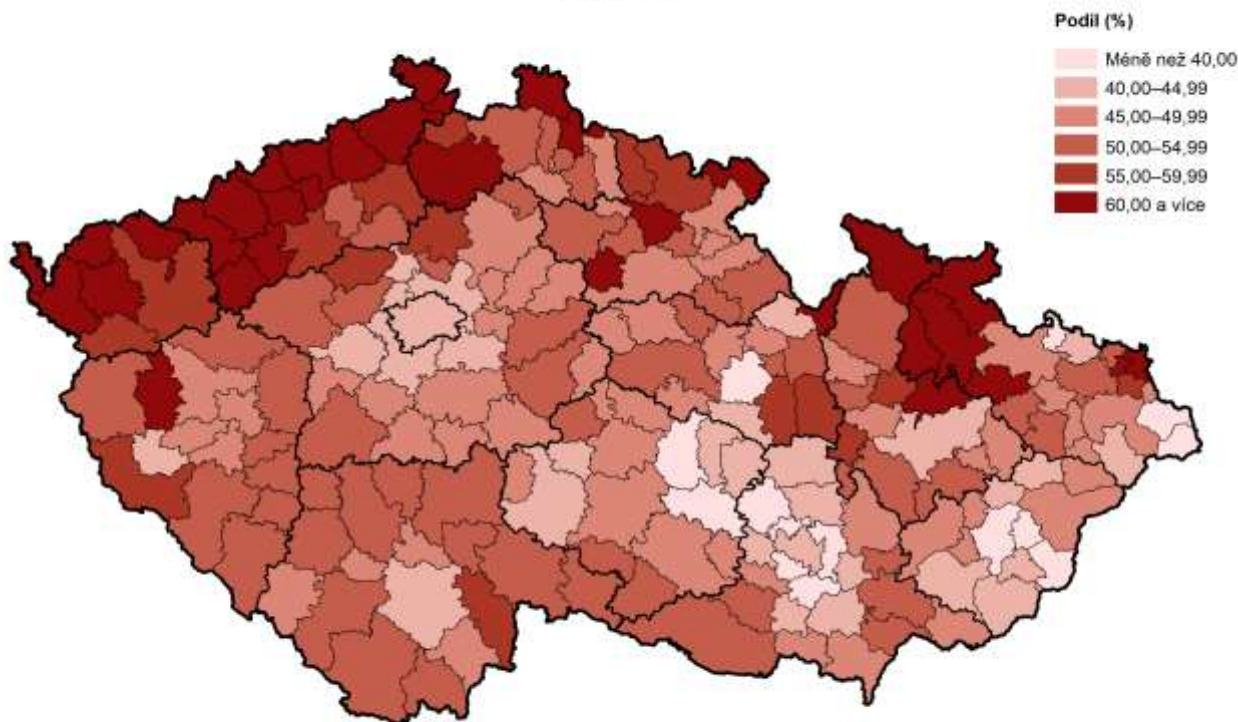
Zdroj: ČSÚ

Kraj vykázal druhý nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství.

Mezi všemi živě narozenými dětmi v našem kraji se jich 1 604, tj. 61,2 % narodilo mimo manželství. V posledních patnácti letech je podíl takto narozených dětí v kraji vyšší než 50 % a od roku 2013 (s výjimkou roku 2019) dokonce pravidelně překročil hranici 60 %.

Živě narození mimo manželství ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2021

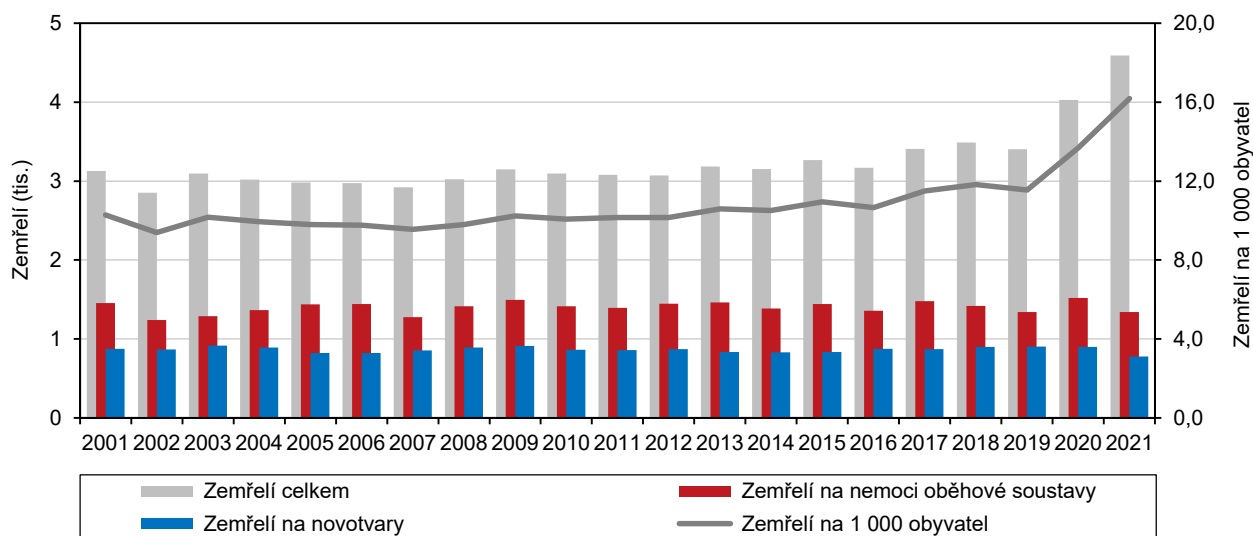
Zdroj: ČSÚ

V roce 2016 ukazatel podílu živě narozených dětí mimo manželství kulminoval a v následujících třech letech jsme mohli pozorovat pozitivní skutečnost, že se jeho hodnota snižovala. V roce 2021 se podíl dětí narozených mimo manželství meziročně snížil o 1,5 procentního bodu.

Podíl živě narozených dětí mimo manželství v Karlovarském kraji je druhý nejvyšší ze všech regionů ČR po Ústeckém kraji a republikový průměr převyšuje o 12,8 procentního bodu. Z okresů Karlovarského kraje zaznamenal nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství okres Sokolov (63,9 %), naopak nejnižší okres Karlovy Vary (57,6 %).

Graf 1.11 Zemřelí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Počet zemřelých v kraji zaznamenal meziroční nárůst.

Vliv pandemie nového onemocnění Covid-19 se projevil na zvýšeném počtu zemřelých i v roce 2021. V tomto roce zemřelo v Karlovarském kraji celkem 4 592 obyvatel, což představuje meziroční nárůst o 566 osob, tj. o 14,1 %. Meziročně došlo k nárůstu počtu zemřelých téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Kraje Vysočina. V Karlovarském kraji byl tento nárůst druhý nejvyšší po Královéhradeckém kraji (o 14,6 %).

Ukazatel úmrtnosti (počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu) se dlouhodobě udržoval na přibližně stejné úrovni, ale v několika posledních letech je možné pozorovat rostoucí tendenci tohoto ukazatele. V roce 2021 činila jeho hodnota v našem kraji 16,2 ‰. V celorepublikovém srovnání byla úmrtnost v Karlovarském kraji nejvyšší ze všech regionů ČR a náš kraj tak byl jedním z osmi regionů s vyšší hodnotou úmrtnosti, než kolik činil průměr ČR (13,3 ‰).

Z okresů Karlovarského kraje vykázal nejvyšší meziroční navýšení počtu zemřelých v roce 2021 okres Cheb, a to o 32,6 % na 1 537.

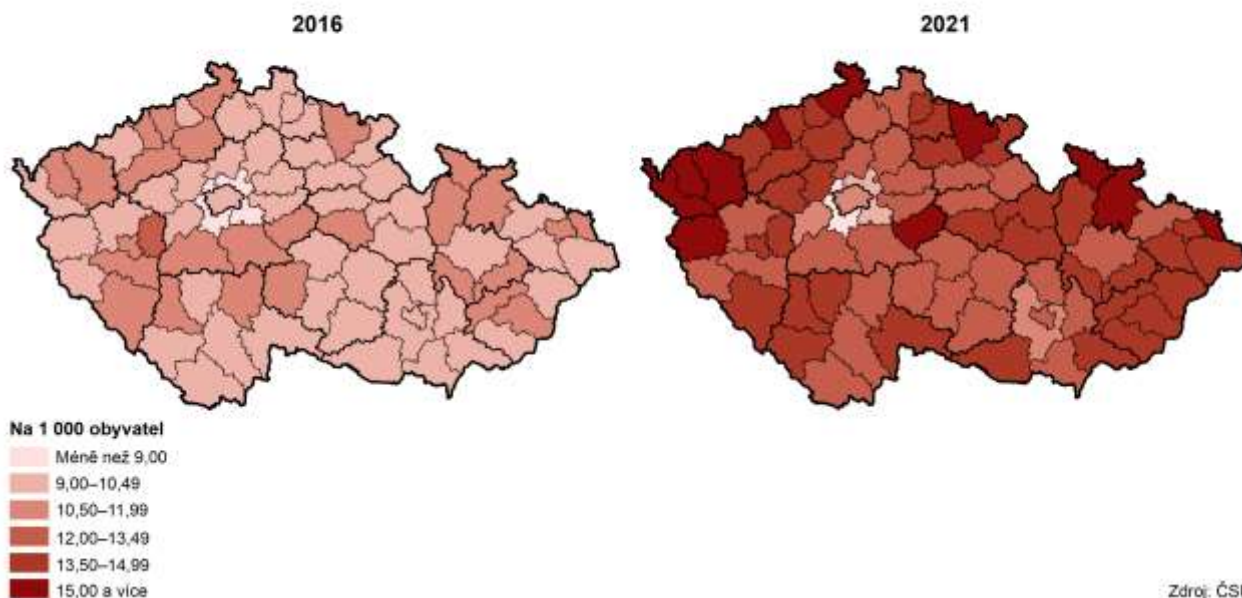
Nejvíce zemřelých na nemoci oběhové soustavy, druhou nejčastější příčinou úmrtí byl Covid.

Zaměříme-li se na příčiny úmrtí, zjišťujeme, že nejčastější příčinou úmrtí jsou dlouhodobě v Karlovarském kraji nemoci oběhové soustavy (1 341 osob, tj. 29,2 %). Tradičně druhou nejčastější příčinou úmrtí – novotvary (779, tj. 17,0 % z celkového počtu zemřelých), posunula na třetí příčku pomyslného žebříčku nová diagnóza Covid-19 včetně multisystémového zánětlivého syndromu. Ta byla v roce 2021 dle dat Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR příčinou 1 287 úmrtí (28,0 % všech zemřelých). Na vnější příčiny nemocnosti jako jsou například dopravní

nehody, sebevraždy apod. umírají muži mnohem častěji než ženy. V roce 2021 činil podíl mužů na všech zemřelých z těchto příčin 72,2 % (117), ženy se na těchto zemřelých podílely jen 27,8 % (45).

Zemřelí podle okresů v letech 2016 a 2021

Novorozenecká i kojenecká úmrtnost se meziročně prakticky nezměnily.

Ukazatel novorozenecké úmrtnosti se v roce 2021 v Karlovarském kraji meziročně nezměnil, úmrtnost novorozenců se pohybovala na úrovni 1,1 ‰. Kojenecká úmrtnost zaznamenala ve srovnání s minulým rokem velmi mírný nárůst, a to na 2,3 ‰. Obě míry úmrtnosti v kraji vykazují dlouhodobě klesající tendenci. V rámci celé České republiky byla hodnota kojenecké úmrtnosti v našem kraji šestá nejvyšší (společně s Královéhradeckým a Moravskoslezským krajem) a novorozenecká úmrtnost vykazovala čtvrtou nejnižší hodnotu spolu s Hl. městem Prahou a Jihomoravským krajem.

Počet potratů v Karlovarském kraji dlouhodobě klesá, a to především díky poklesu počtu umělých přerušení těhotenství. V posledních deseti letech se počet potratů v našem kraji snížil zhruba o třetinu na 859 potratů v roce 2021. Od roku 1990 činí tento pokles dokonce více než 79 %. V letech 2015 a 2016 jsme mohli pozorovat mírný meziroční nárůst počtu potratů, a to vlivem nárůstu ostatních potratů. V roce 2021 se počet potratů ve srovnání s předcházejícím rokem snížil, a to o 9,4 %. Meziroční pokles potratů jsme mohli vysledovat téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Zlínského kraje.

Míra potratovosti je třetí nejvyšší v ČR.

Míra potratovosti, vyjádřená počtem potratů na 1 000 obyvatel, do roku 2008 v Karlovarském kraji kolísala kolem 5,2 ‰, od roku 2009 již můžeme sledovat klesající trend míry potratovosti. V roce 2021 činila hodnota míry potratovosti v našem kraji 3,0 ‰, byla tedy o 0,2 ‰ nižší než v předešlém roce a současně o 0,3 ‰ vyšší, než jakou vykázal celorepublikový průměr. V meziokresním srovnání zaznamenal nejvyšší míru potratovosti okres Cheb (3,3 ‰), nejnižší naopak okres Karlovy Vary (2,8 ‰). V rámci celé ČR vykazuje Karlovarský kraj třetí nejvyšší míru potratovosti, vyšší hodnotu tohoto ukazatele jsme mohli sledovat pouze v Ústeckém a Libereckém kraji.

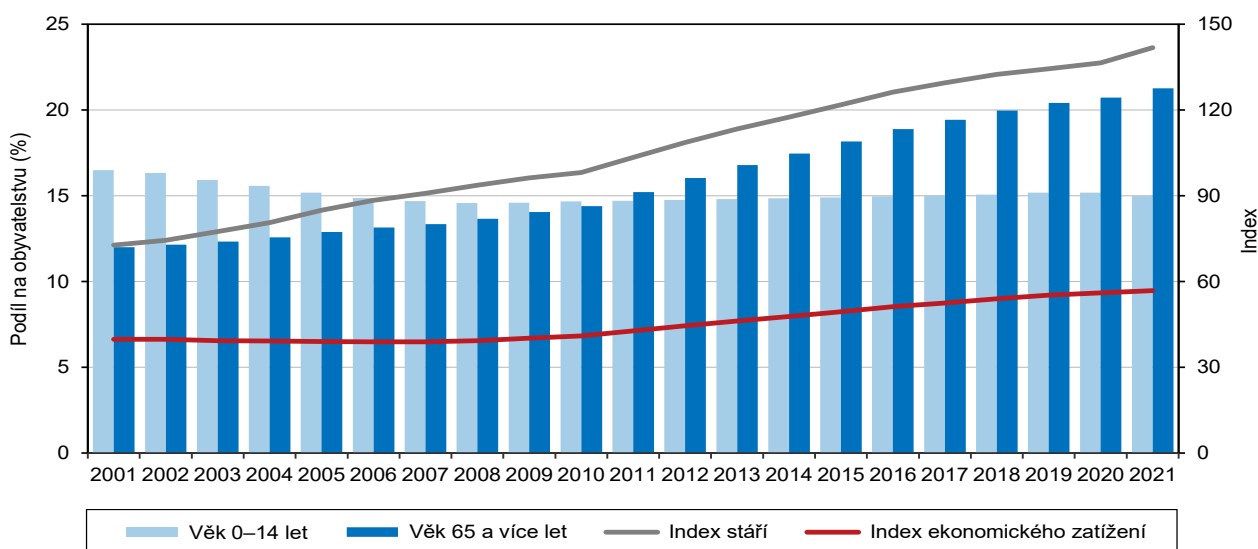
Věková struktura, index stáří

Podíl dětí a ekonomicky aktivních osob v posledních letech klesá...

Podíl dětí do 14 let na celkové populaci Karlovarského kraje vykazuje dlouhodobě klesající tendenci. V roce 2021 činil podíl těchto dětí na celkové populaci kraje 15,0 %, od roku 2000 tak zaznamenal pokles o 1,9 procentního bodu. Také podíl ekonomicky aktivních obyvatel, tj. obyvatel ve věku 15–64 let, se postupně snižuje. V roce 2021 tvořili ekonomicky aktivní 63,7 % všech obyvatel, což je o 5,4 procentního bodu méně než před deseti lety.

Graf 1.12. Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Karlovarském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

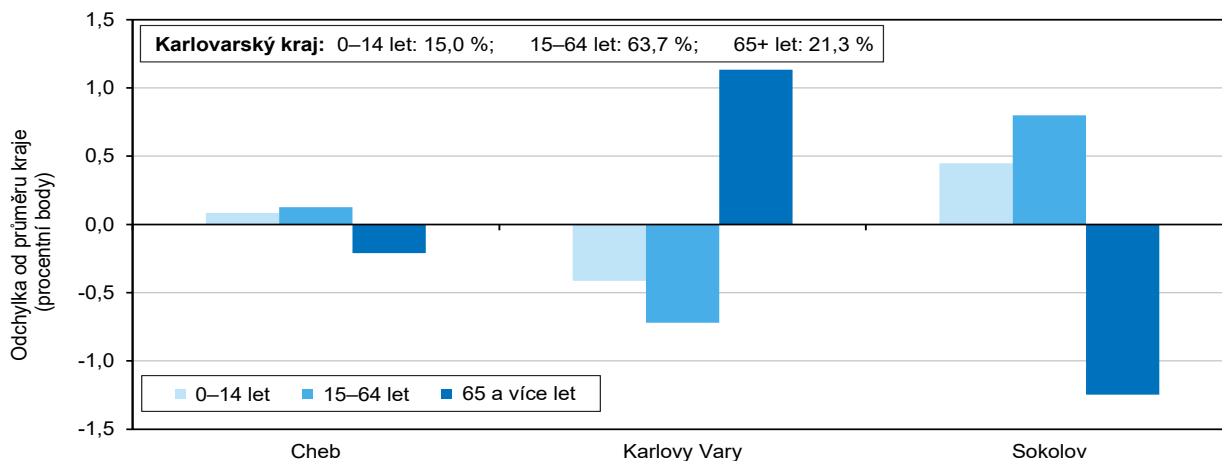

...naopak senioři jsou v populaci kraje zastoupeni stále více.

Naopak podíl obyvatel v poproduktivním věku 65 a více let se pravidelně každoročně zvyšuje. V roce 2021 bylo mezi všemi obyvateli Karlovarského kraje 21,3 % seniorů, za posledních deset let se tak jejich podíl zvýšil o 5,2 procentního bodu. Situace v ostatních regionech ČR je velmi podobná, je zřejmé, že populace České republiky stárne a tento trend bude pokračovat i nadále. V mezikrajském srovnání vykazoval v roce 2021 Karlovarský kraj nejnižší podíl dětí do 14 let v celé ČR a čtvrtý nejvyšší podíl seniorů ve věku 65 a více let.

Graf 1.13. Srovnání věkové struktury obyvatel v okresech Karlovarského kraje k 31. 12. 2021

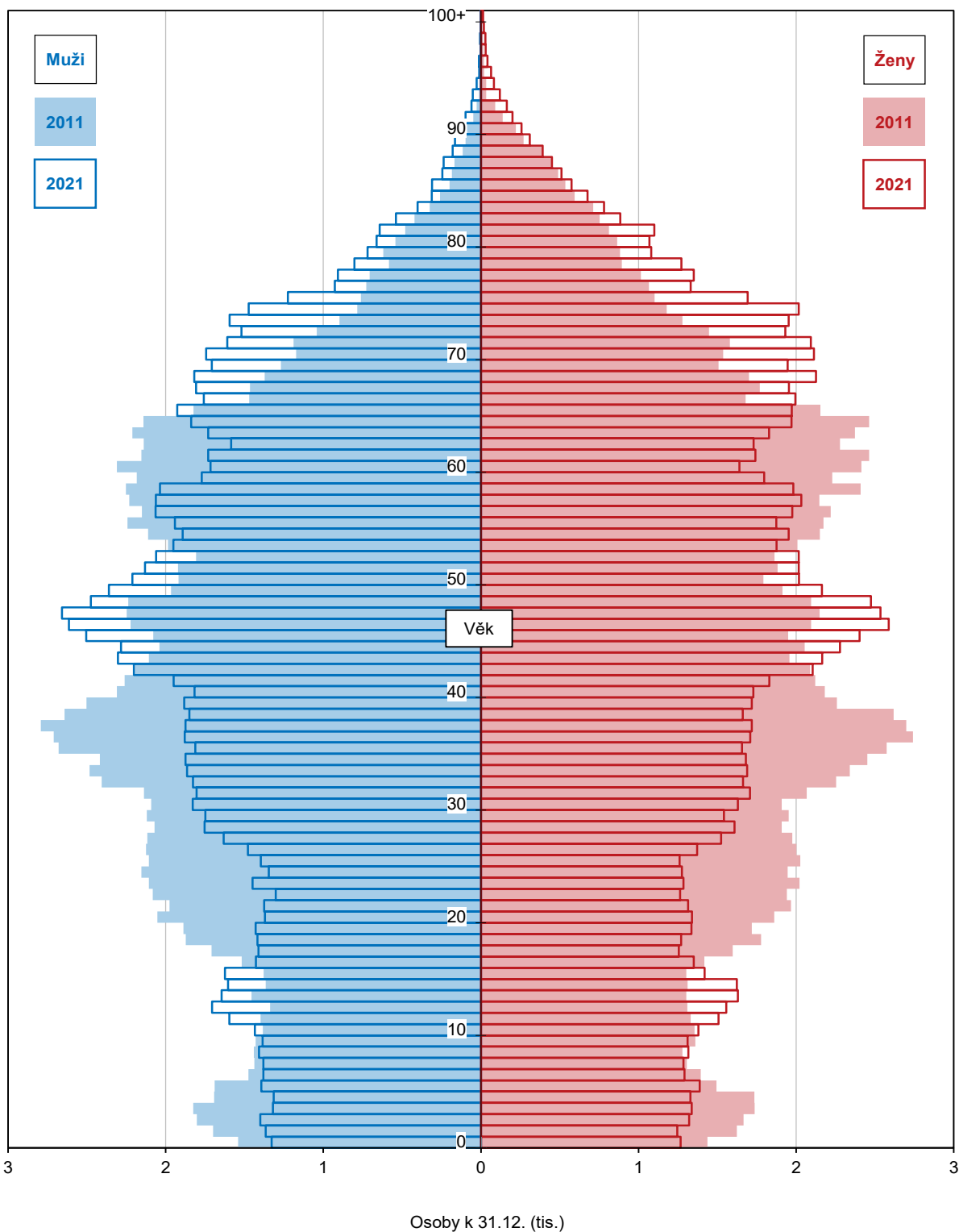
Zdroj: ČSÚ

Při bližším pohledu na seniory zjišťujeme, že mezi nimi převažují ženy, v roce 2021 činil jejich podíl mezi všemi osobami ve věku 65 a více let 57,5 %. V průběhu let však můžeme také vysledovat, že podíl žen na seniorech celkem se postupně snižuje, od roku 2001, kdy činil 60,6 %, zaznamenal pokles o 3,1 procentního bodu.

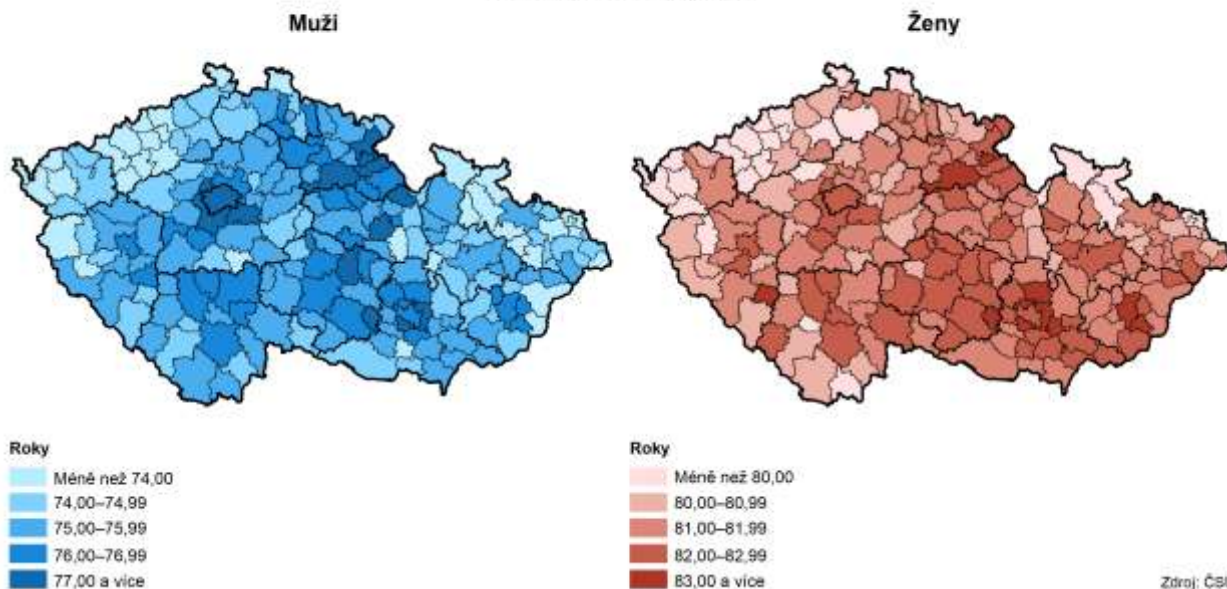
Graf 1.14. Věkové složení obyvatel Karlovarského kraje v letech 2011 a 2021

Zdroj: ČSÚ

Z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejstarší obyvatelstvo okres Karlovy Vary, kde žije nejnížší podíl dětí do 14 let (14,6 %) a zároveň nejvyšší podíl seniorů 65letých a starších (24,4 %). Naopak nejvyšší podíl dětí (15,4 %) a současně nejnížší podíl seniorů (20,0 %) zaznamenal okres Sokolov.

Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v letech 2017 až 2021

Průměrný věk obyvatel kraje se zvyšuje.

Průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje na konci roku 2021 činil 43,6 roku a ve srovnání s předcházejícím rokem se zvýšil o 0,3 roku. Průměrný věk žen byl přitom vyšší (44,9 roku) než průměrný věk mužů (42,1 roku). Průměrný věk populace kraje je již osmý rok za sebou vyšší než v celé ČR, a to u mužů i u žen, a zároveň je (spolu s Královéhradeckým a Zlínským krajem) nejvyšší mezi všemi regiony ČR.

V průběhu posledních dvaceti let se průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje zvýšil o 5,3 roku. Z okresů v kraji vykazuje nejvyšší průměrný věk obyvatel okres Karlovy Vary (44,3 roku), nejnížší naopak okres Sokolov (42,8 roku).

Index stáří se neustále zvyšuje...

Stárnutí populace je velmi dobře patrné na indexu stáří, který vyjadřuje, kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí ve věku do 14 let. Index stáří v Karlovarském kraji v roce 2011 poprvé překročil hodnotu 100 a nadále se každoročně zvyšuje. Na konci roku 2021 již připadalo na 100 dětí do 14 let celkem 141,8 seniorů, což je o 14 více než v celé ČR (128,1 seniorů).

Ve většině krajů ČR převyšuje hodnota indexu stáří celorepublikový průměr, nižší hodnotu tohoto ukazatele vykazuje pouze Středočeský kraj (105,4) a HI. město Praha (123,4).

U hodnot indexu stáří podle pohlaví vidíme poměrně velké rozdíly. Pro ženy dosahoval index stáří v našem kraji v roce 2021 vysoké hodnoty 166,4 (tzn., že na 100 dívek do 14 let připadalo více než 166 seniorek). U mužů byla hodnota tohoto ukazatele výrazně nižší, a činila 118,3, na 100 chlapců tak připadalo 118 mužů 65letých a starších.

Nejvyšších hodnot v meziokresním srovnání dosahoval index stáří v okrese Karlovy Vary (153,6), ten je současně okresem Karlovarského kraje, kde hodnota indexu stáří u mužů dosahuje od roku 2013 hodnoty vyšší než 100, u žen se tak stalo již

v roce 2000. Poprvé v roce 2018 přesáhl tuto hranici i index stáří mužů v okrese Sokolov, který dlouhodobě vykazuje nejnižší hodnotu tohoto indexu, a to pro obě pohlaví.

...stejně jako index ekonomického zatížení.

Index ekonomického zatížení vyjadřuje, kolik nevýdělečně činných osob (tj. kolik dětí do 14 let a seniorů ve věku 65 a více let) připadá na 100 osob v ekonomicky aktivním věku. V Karlovarském kraji činila v roce 2021 hodnota tohoto ukazatele 56,9. To představuje třetí nejnižší hodnotu v celé ČR po Hl. městě Praze a Moravskoslezském kraji.

Index ekonomického zatížení má v našem kraji (stejně jako v celé republice) rostoucí tendenci, v posledních deseti letech se jeho hodnota zvýšila o 12,4. Z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejvyšší hodnotu indexu ekonomického zatížení okres Karlovy Vary (58,7), naopak nejnižší okres Sokolov (54,9).

Druhá nejnižší naděje dožití při narození mužů a nejnižší naděje dožití při narození žen v celé ČR.

Až do roku 2019 se pravidelně zvyšovala také naděje dožití obyvatel Karlovarského kraje. V následujících dvou letech jsme pak mohli sledovat opakované snížení naděje dožití při narození u obou pohlaví. Příčinou tohoto poklesu byl zvýšený počet zemřelých, a to zejména mezi seniory, ke kterému došlo v letech 2020 a 2021. V roce 2021 dosahovaly hodnoty tohoto ukazatele u mužů 72,8 let a u žen 78,8 let. V rámci celé ČR vykazuje nižší hodnotu naděje dožití při narození mužů pouze Ústecký kraj a ženy v našem kraji se dožívají nejnižšího věku mezi všemi regiony ČR.

2. Sociální vývoj

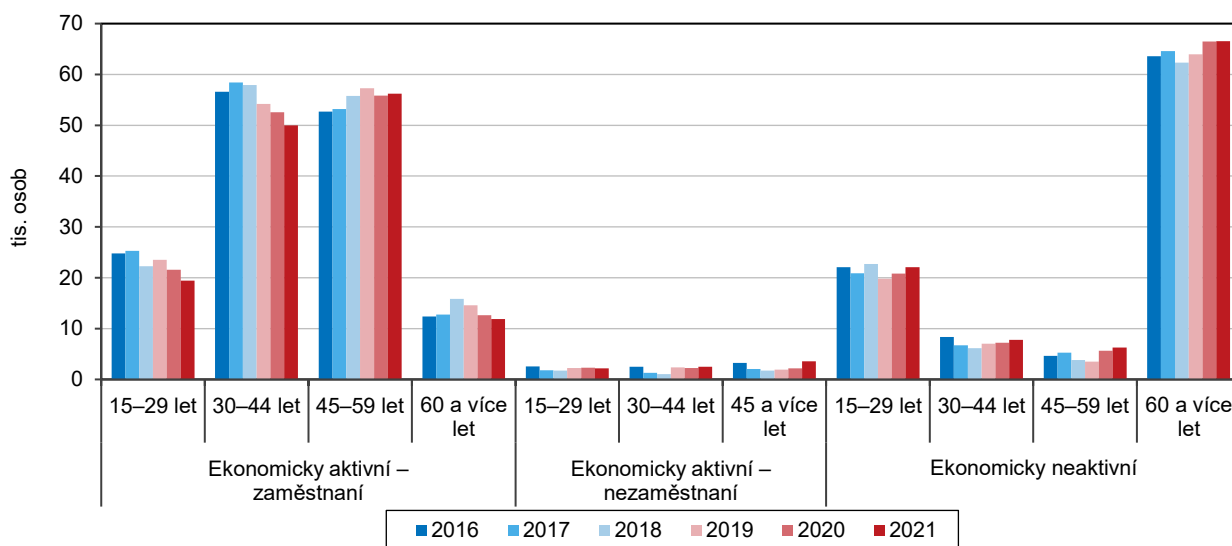
Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Míra zaměstnanosti dle VŠPS v kraji meziročně poklesla.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil¹ (VŠPS) v roce 2021 žilo v kraji 248,4 tis. osob 15letých a starších. Populaci kraje v tomto věku rozdělujeme na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. Pracovní potenciál, tzn. souhrn zaměstnaných a nezaměstnaných osob, tvořilo celkem 145,7 tis. osob, z toho 94,3 % (137,5 tis.) bylo zaměstnáno v národním hospodářství. Míra zaměstnanosti v Karlovarském kraji tak činila 55,3 % u obyvatel ve věku 15 a více let a byla o 2,7 procentního bodu nižší než v celé ČR. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v roce 2021 k poklesu počtu zaměstnaných o 3,6 % a míra zaměstnanosti se v kraji snížila o 1,7 procentního bodu. Míra zaměstnanosti žen (46,5 %) byla přitom nižší než míra zaměstnanosti mužů (64,5 %).

Graf 2.1. Obyvatelstvo Karlovarského kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Převážná většina zaměstnaných byla v zaměstnaneckém poměru.

Naprostá většina zaměstnaných (118,4 tis. osob, tj. 86,1 %) byla v zaměstnaneckém poměru, ve srovnání s předcházejícím rokem došlo k nárůstu podílu zaměstnanců o 0,4 procentního bodu. Osoby pracující na vlastní účet tvořily 10,9 % zaměstnaných osob, jejich podíl tak doznal mírné meziroční navýšení o 0,5 procentního bodu. Naopak pokles byl zaznamenán u zaměstnavatelů, jejich podíl na celkovém počtu zaměstnaných v roce 2021 činil v našem kraji 2,4 %, což je o 1 procentní bod méně než v roce předcházejícím.

Nejvíce zaměstnaných pracuje tradičně ve zpracovatelském průmyslu.

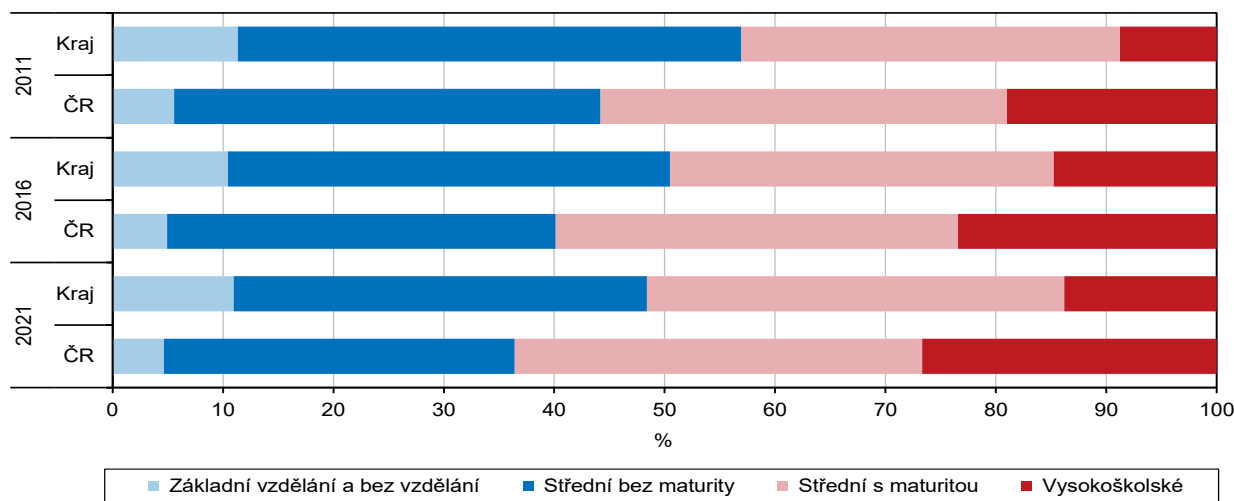
Nejvíce pracujících v kraji zaměstnává zpracovatelský průmysl (27,3 %), významný podíl zaměstnaných je také v sektoru velkoobchodu a maloobchodu a oprav motorových vozidel (11,1 %), v sektoru zdravotní a sociální péče (9,2 %) a ve stavebnictví (6,9 %). Souhrnně lze říci, že v primárním sektoru je zaměstnáno 1,6 % obyvatel kraje, více než dvě třetiny jich pracuje v sektoru sekundárním (39,0 %) a většina obyvatel regionu v sektoru terciárním (59,3 %).

¹ Výběrové šetření pracovních sil provádí ČSÚ za účelem zachycení situace a vývoje na trhu práce. Šetření vychází z metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) a výsledné ukazatele, které jsou jednotně definované Eurostatem, jsou mezinárodně srovnatelné v rámci zemí EU. Údaje se publikují čtvrtletně a ročně do úrovně krajů.

Graf 2.2. Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

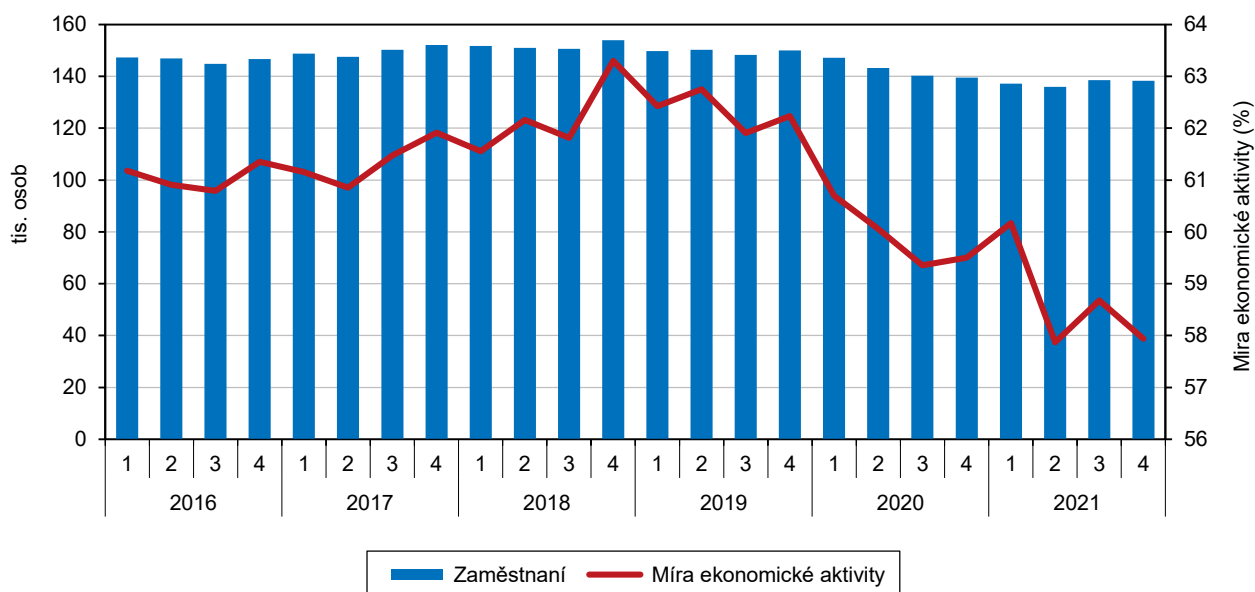

Míra ekonomické aktivity se meziročně mírně snížila.

Míra ekonomické aktivity, která vyjadřuje podíl pracovní síly na počtu všech osob 15letých a starších, činila v roce 2021 v Karlovarském kraji 58,7 % (u mužů 67,5 %, u žen 50,1 %) a meziročně tak doznala mírný pokles o 1,2 procentního bodu. Hodnota míry ekonomické aktivity v našem kraji se tak po pětiletém nepřetržitém růstu již podruhé snížila. V celorepublikovém srovnání je hodnota míry ekonomické aktivity v Karlovarském kraji sedmá nejvyšší mezi všemi regiony ČR. Nejvyšších hodnot dosahuje tradičně Hl. město Praha, Středočeský a Plzeňský kraj. V dlouhodobém časovém horizontu platilo, že ve srovnání s průměrem ČR byla míra ekonomické aktivity v našem kraji každoročně vyšší, tento trend byl však v roce 2021 přerušen a Karlovarský kraj nedosahoval na průměr tohoto ukazatele o 1,1 procentního bodu.

Graf 2.3. Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity v Karlovarském kraji podle čtvrtletí

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

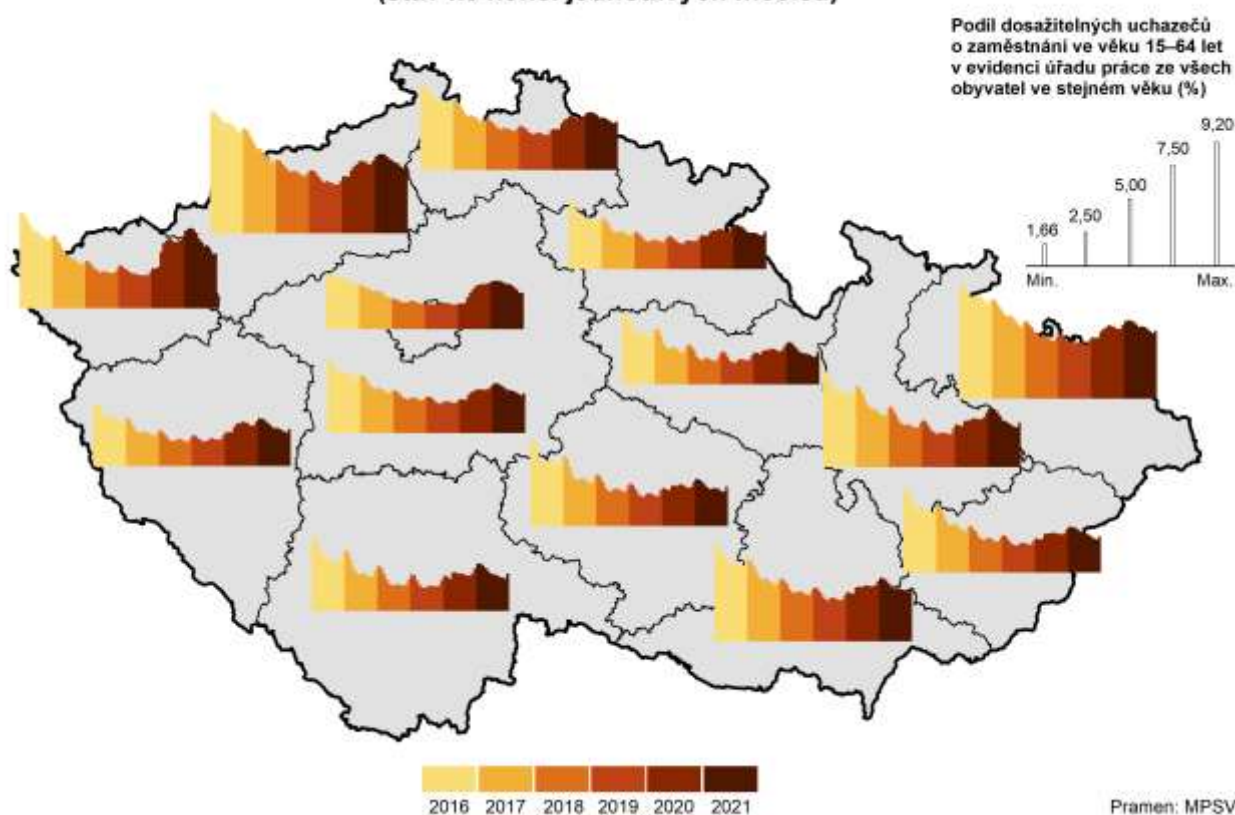

Vývoj počtu zaměstnaných a míry ekonomické aktivity v jednotlivých čtvrtletích let 2016 až 2021 v Karlovarském kraji znázorňuje graf č. 2.3. V prvním pololetí roku 2021 je patrné snížení počtu zaměstnaných a s ním související pokles ekonomické aktivity obyvatel regionu. V následujících čtvrtletích roku počet zaměstnaných kolísá, což kopíruje také míra ekonomické aktivity.

Vysoký podíl ekonomicky neaktivních ve věkové skupině 60 a více let.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo tvoří důchodci, žáci a studenti a osoby pečující o členy rodiny. Nejvíce ekonomicky neaktivních osob se nachází ve věkové skupině 60 a více let a tvoří téměř dvě třetiny těchto osob (64,8 %). Tento podíl se ve dlouhodobém srovnání zvyšuje a je ovlivněn zejména stárnutím populace. Za posledních deset let se podíl ekonomicky neaktivních osob ve věku 60 a více let v kraji zvýšil téměř o desetinu (o 9,4 %) a za uplynulých 20 let dokonce téměř o dvě pětiny (38,7 %). Naopak nejméně ekonomicky neaktivních bylo ve věkové kategorii 45–59 let (6,1 % všech ekonomicky neaktivních).

**Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2016 až 2021
(stav ke konci jednotlivých měsíců)**

Počet nezaměstnaných podle VŠPS zaznamenal meziroční nárůst.

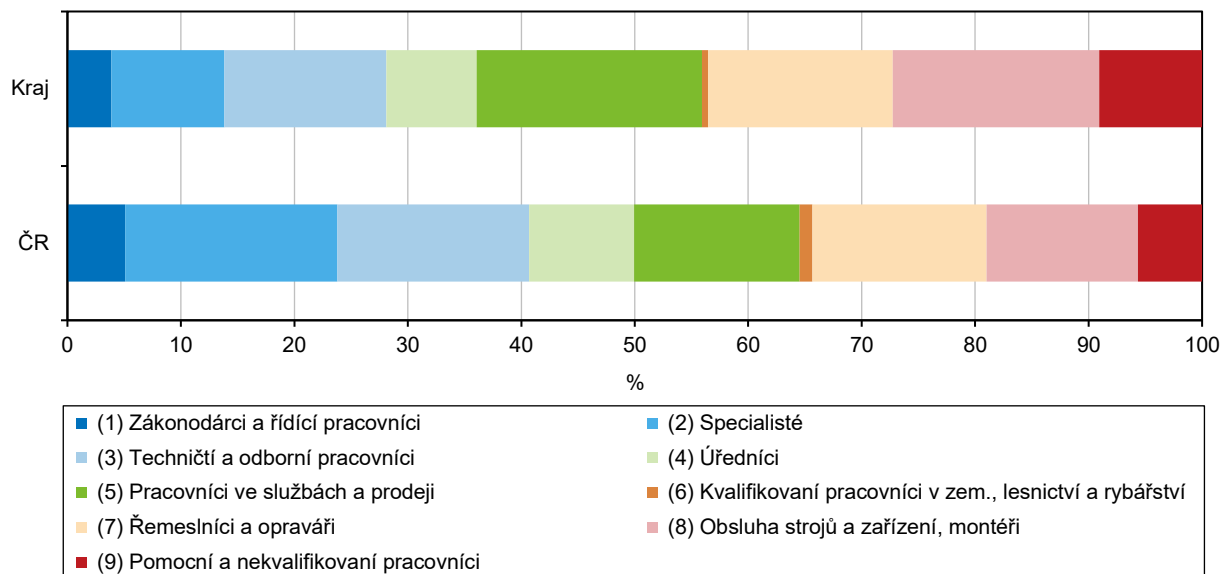
Podle výsledků VŠPS bylo v roce 2021 v Karlovarském kraji celkem 8,2 tis. nezaměstnaných, což je o 16,7 % více než před rokem. Mezi nezaměstnanými mírně převažovaly ženy (55,2 %) nad muži (44,8 %). K nárůstu počtu nezaměstnaných došlo ve většině regionů s výjimkou Olomouckého, Libereckého, Královéhradeckého, Zlínského kraje a Kraje Vysočina. V mezikrajském srovnání byl tento nárůst nejvyšší v Pardubickém a Plzeňském kraji (41,2 %, resp. 40,2 %). Počet nezaměstnaných v celé ČR se ve srovnání s předcházejícím rokem zvýšil o 9,8 %.

Dlouhodobě platí, že s rostoucí vzdělaností klesá podíl nezaměstnaných. Z celkového počtu nezaměstnaných v Karlovarském kraji v roce 2021 jich mělo 37,1 % ukončeno pouze základní vzdělání a 42,0 % střední školu bez maturity. Středoškoláků s maturitou bylo mezi nezaměstnanými 16,1 % a vysokoškoláků nebylo ani 5 procent (4,9 %).

Graf 2.4. Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Karlovarském kraji a ČR v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

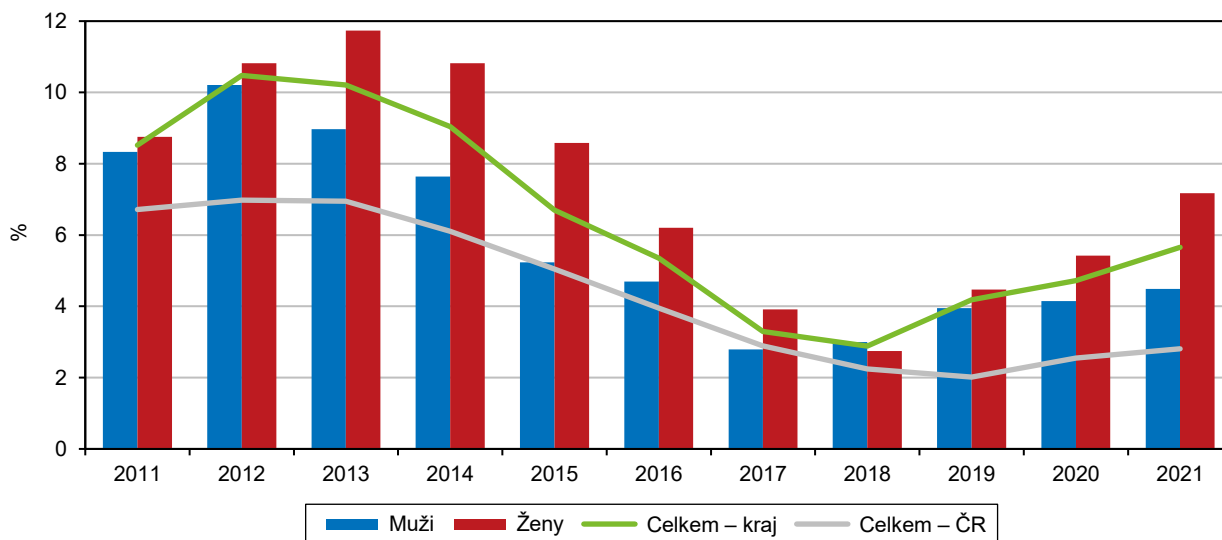

Obecná míra nezaměstnanosti meziročně vzrostla.

Průměrná roční obecná míra nezaměstnanosti v Karlovarském kraji v roce 2021 oproti minulému roku zaznamenala nárůst, a to o 0,9 procentního bodu na 5,7 %, v celorepublikovém srovnání tak byla, stejně jako v předchozím období, nejvyšší ze všech krajů ČR. Průměr ČR přitom převýšila o 2,9 procentního bodu.

Graf 2.5. Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Karlovarském kraji

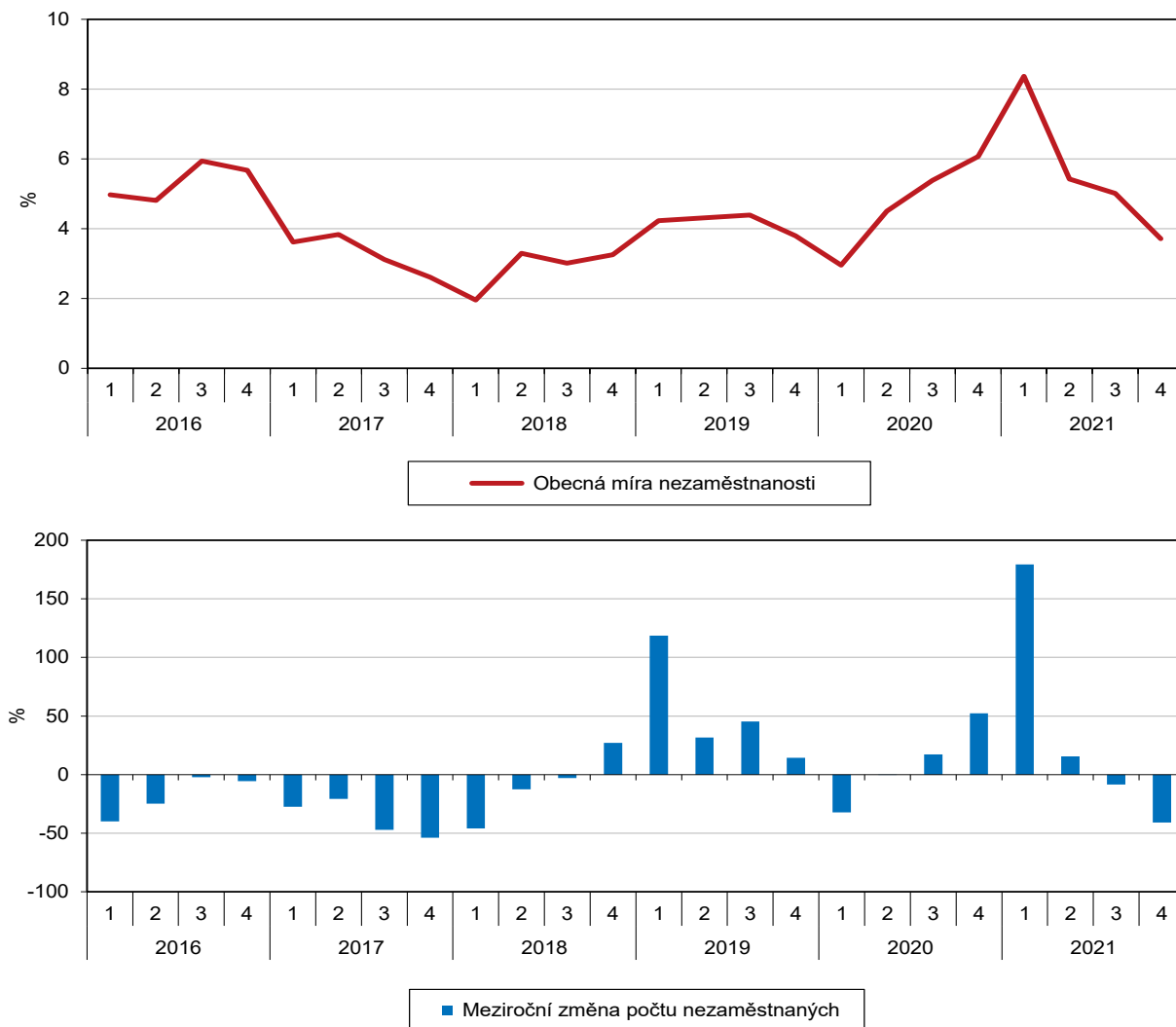
Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Zajímavým zjištěním je, že míra nezaměstnanosti žen rostla mnohem rychleji (meziroční nárůst o 1,8 procentního bodu na 7,2 %) než obecná míra nezaměstnanosti mužů (meziroční nárůst o 0,3 procentního bodu na 4,5 %). Dlouhodobě se obecná míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje vysoko nad celorepublikovým průměrem, v roce 2021 byla dokonce více než dvojnásobná.

Graf 2.6. Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných podle čtvrtletí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Při pohledu na čtvrtletní změny počtu nezaměstnaných v kraji zjišťujeme, že v prvním čtvrtletí roku 2021 došlo oproti stejnému čtvrtletí předchozího roku k výraznému navýšení jejich počtu (o 79,3 %). Naopak ve čtvrtém čtvrtletí je patrné snížení počtu nezaměstnaných, a to o 40,9 %.

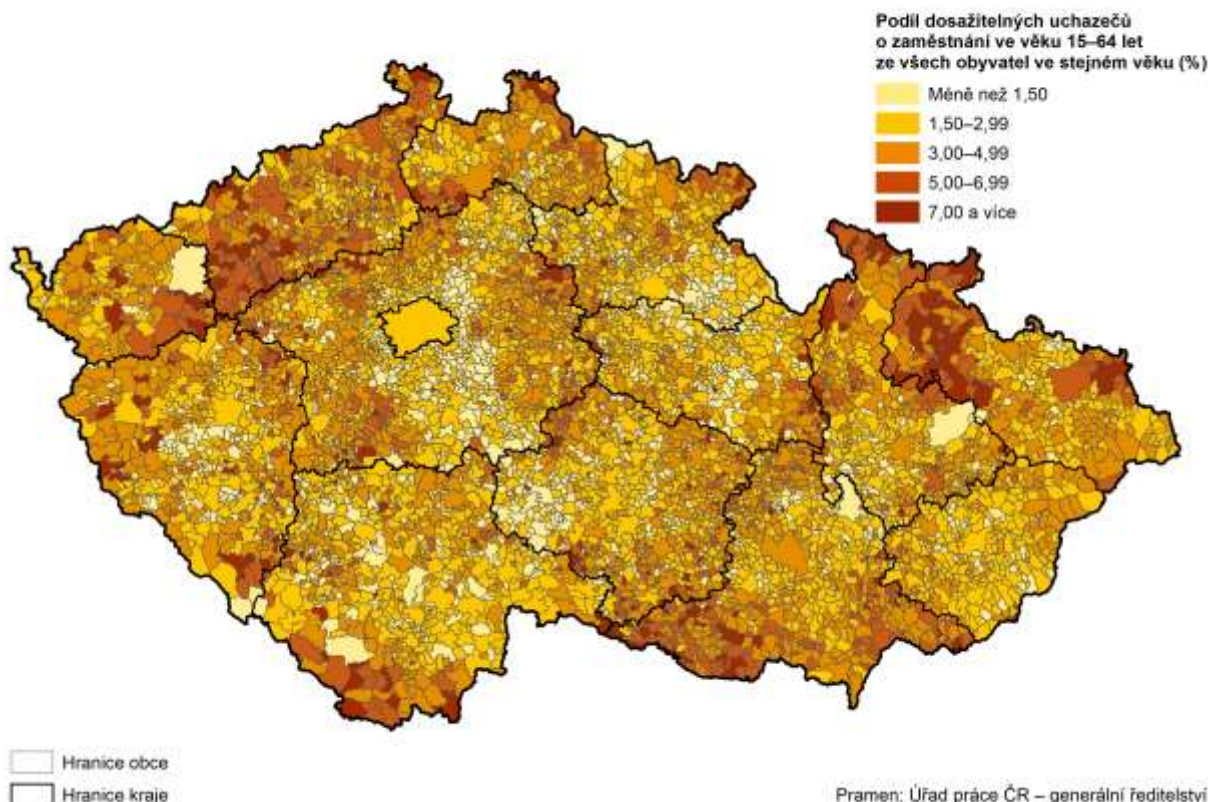
Nezaměstnanost

Počet nezaměstnaných na úřadech práce meziročně poklesl o více než pětinu.

Na konci roku 2021 bylo na úřadech práce Karlovarského kraje registrováno celkem 8 437 uchazečů, meziročně tak počet nezaměstnaných zaznamenal více než pětinný pokles (o 21,9 %). Po šestiletém období, kdy se ekonomice dařilo a nezaměstnaných v kraji každoročně ubývalo, tak po výrazném nárůstu počtu těchto uchazečů (důsledek dopadů opatření v souvislosti s novým onemocněním Covid-19) bylo v roce 2021 zaznamenáno opět výrazné snížení jejich počtu. Pokles počtu uchazečů na úřadech práce můžeme pozorovat ve všech regionech ČR bez výjimky, v našem kraji bylo toto snížení však nejvyšší a celorepublikový průměr převýšilo o 10,3 procentního bodu.

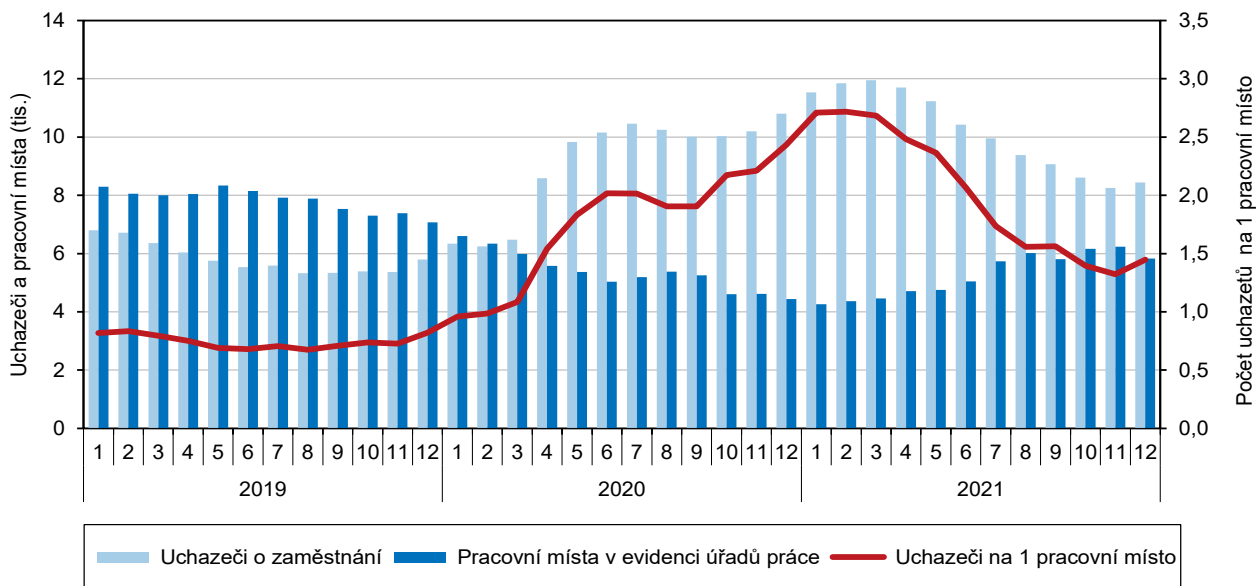
Podíl nezaměstnaných osob v obcích k 31. 12. 2021

Z okresů Karlovarského kraje poklesly počty uchazečů nejvíce v okrese Karlovy Vary, kde se jejich počet snížil o více než čtvrtinu (o 25,8 %), naopak nejmenší snížení počtu nezaměstnaných evidoval ve sledovaném období okres Sokolov (pokles o 16,6 %).

Graf 2.7. Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v Karlovarském kraji (stav ke konci měsíce)

Pramen: MPSV

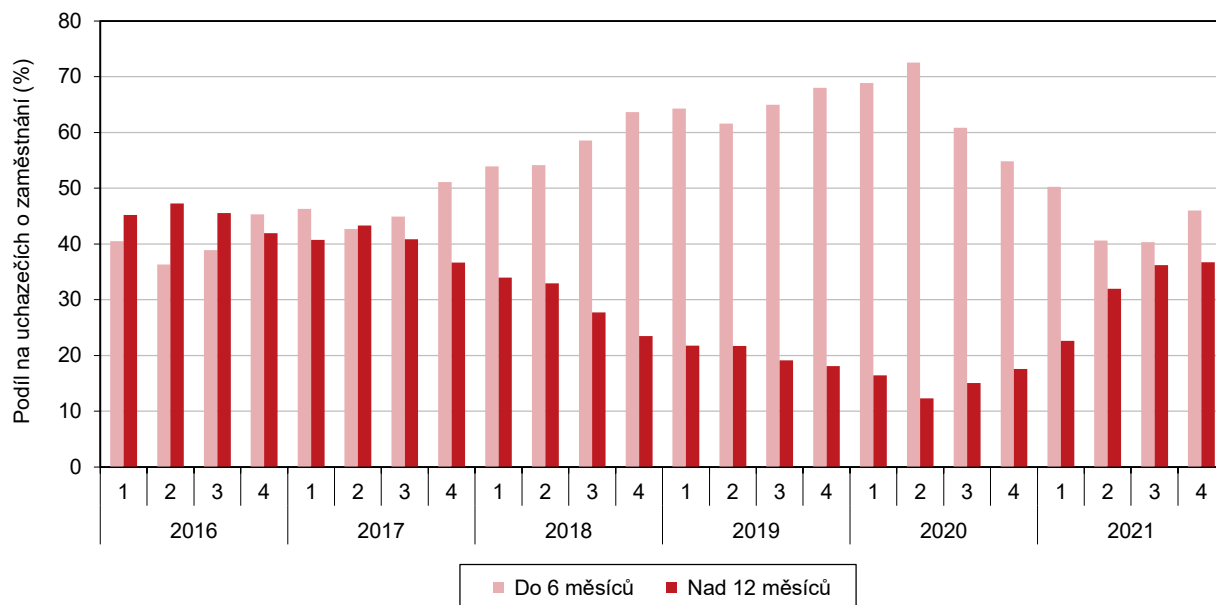

Dosažitelní uchazeči tvoří 92,4 % všech uchazečů o zaměstnání...

Ukazatel podílu dosažitelných uchazečů o zaměstnání na počtu uchazečů celkem vypovídá o tom, kolik uchazečů je připraveno nastoupit okamžitě do práce a reagovat tak v krátké době na případnou nabídku zaměstnání.

Graf 2.8. Krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaní ke konci čtvrtletí v Karlovarském kraji

Pramen: MPSV

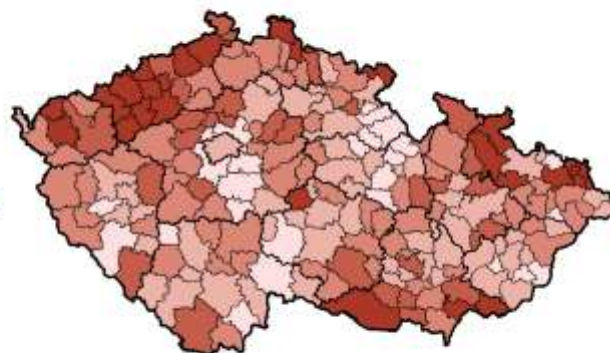
...tento podíl se meziročně snížil.

V roce 2021 činil podíl dosažitelných uchazečů v kraji 92,4 % všech uchazečů o zaměstnání, což představuje po Moravskoslezském kraji nejvyšší podíl v rámci celé ČR. Ve všech ostatních regionech ČR byl tento podíl nepatrně nižší.

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2021 (dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce)

Muži

Ženy

Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku (%)

Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku (%)

Pramen: MPSV

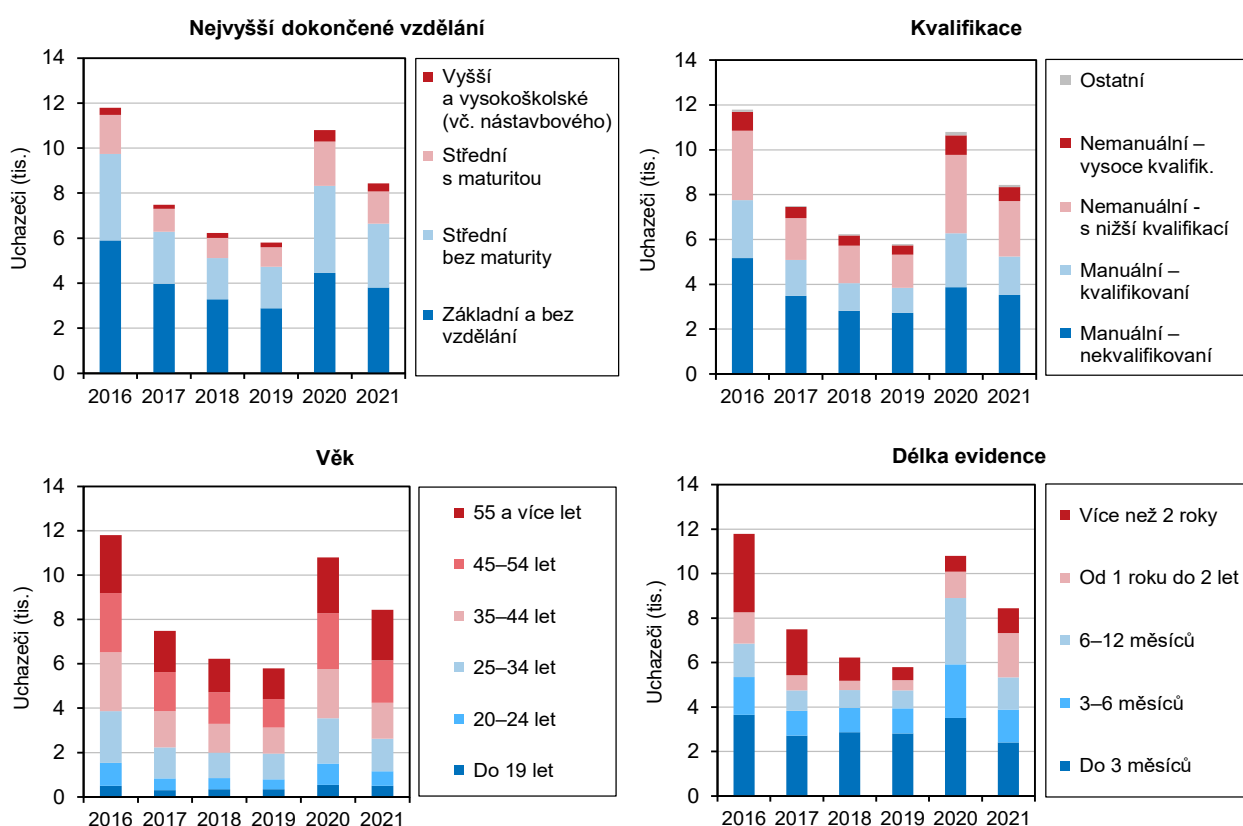
V Karlovarském kraji se ve srovnání s předcházejícím rokem snížil podíl dosažitelných uchazečů o 2,6 procentního bodu, to v mezikrajském srovnání představuje po Pardubickém a Olomouckém kraji třetí největší pokles mezi všemi regiony ČR. V celé ČR zaznamenal tento podíl meziroční pokles o 2,2 procentního bodu a v roce 2021 tak dosáhl hodnoty 91,6 %.

Podíl uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti vykázal více než třetinový pokles.

Na konci roku 2021 pobíralo podporu v nezaměstnanosti celkem 1 983 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak v kraji snížil podíl těchto nezaměstnaných o více než třetinu (o 38,0 %). Nejvíce uchazečů Karlovarského kraje dosáhlo na podporu v nezaměstnanosti v letech 1996–1998, kdy jejich podíl převyšoval 40 % všech uchazečů o zaměstnání.

Graf 2.9. Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Karlovarském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

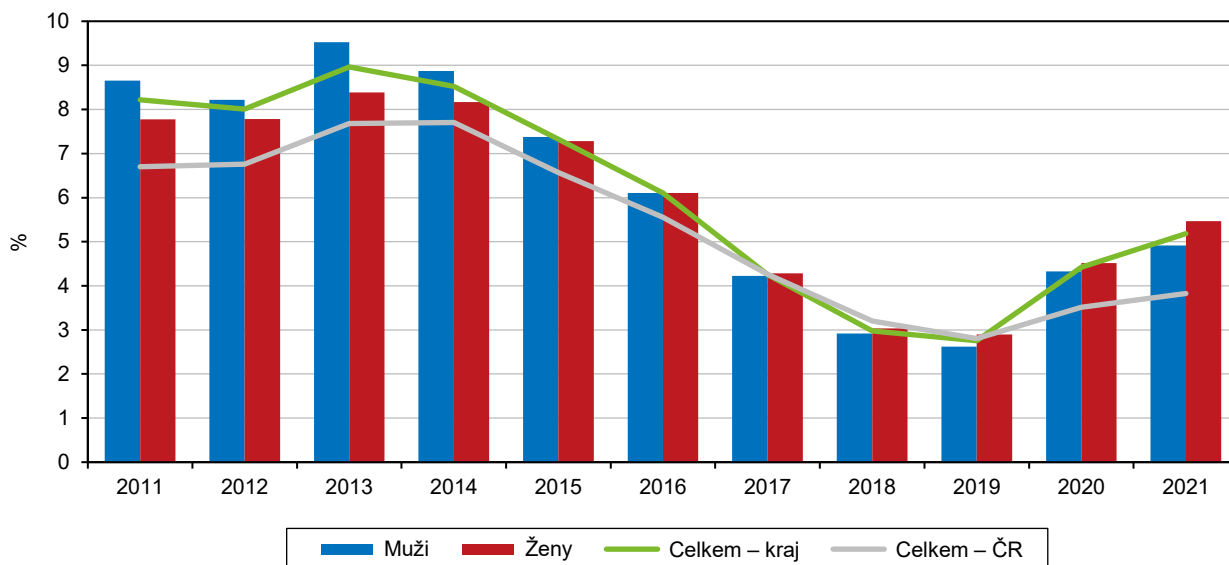
Mezi uchazeči o zaměstnání bylo 907 osob se zdravotním postižením. Jejich počet zaznamenal ve srovnání s předcházejícím rokem pokles o 12 osob, tj. o 1,3 %. Na celkovém počtu nezaměstnaných v našem kraji se na konci roku 2021 tyto nezaměstnaní podíleli 10,8 %. Tento podíl je mezi všemi regiony ČR po Hl. městě Praze druhý nejnižší a na celorepublikový průměr nedosahuje o 3,9 procentního bodu (14,7 %).

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných doznal meziroční nárůst o více než třetinu.

Podíl nezaměstnaných, kteří byli na konci roku 2021 evidováni na úřadech práce Karlovarského kraje déle než 1 rok, činil v Karlovarském kraji 36,7 %. Jedná se o pátý nejvyšší podíl ze všech regionů ČR po kraji Moravskoslezském, Ústeckém, Jihomoravském a Hl. městě Praze. Celorepublikový průměr převyšuje dokonce o 3,4 procentního bodu. Naopak nižší podíl těchto nezaměstnaných vykázal Pardubický kraj (19,7 %).

Graf 2.10. Podíl nezaměstnaných osob* v Karlovarském kraji a v ČR (roční průměr)

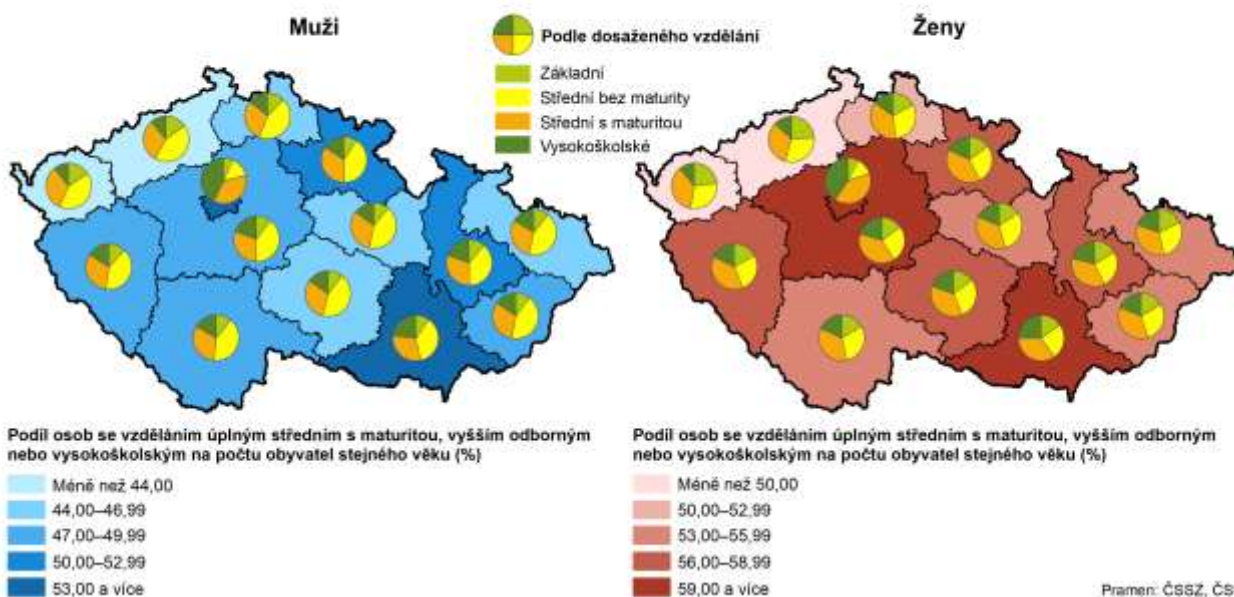
Pramen: MPSV

* podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

Při pohledu na delší časovou řadu zjišťujeme, že podíl dlouhodobě nezaměstnaných v našem kraji byl pravidelně jeden z nejvyšších v rámci celé ČR. Od roku 2014, kdy jejich podíl činil téměř polovinu všech nezaměstnaných osob, se ale podíl dlouhodobě nezaměstnaných každoročně snižoval. V roce 2021 však nastal obrát a podíl těchto uchazečů se ve srovnání s předchozím rokem naopak výrazně zvýšil, a to dokonce téměř o 20 procentních bodů (o 19,2 procentního bodu).

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle vzdělání a pohlaví v roce 2021 v krajích

Při pohledu na nižší územní celky je zřejmé, že z okresů Karlovarského kraje evidoval v roce 2021 nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných okres Karlovy Vary (39,8 %), nejnižší pak okres Cheb, kde hodnota tohoto podílu dosáhla 29,8 %.

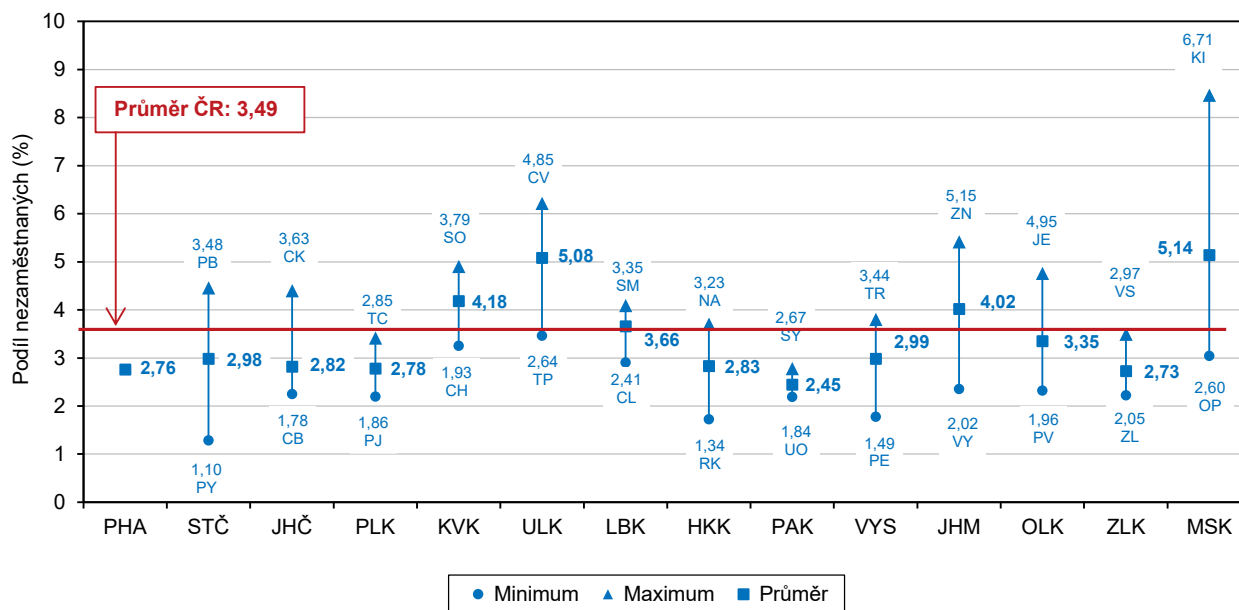
Podíl nezaměstnaných se meziročně snížil.

Podíl nezaměstnaných osob (podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve stejném věku) v kraji dosáhl v prosinci 2021 hodnoty 4,18 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak hodnota tohoto ukazatele doznala výrazný pokles, a to o 1,3 procentního bodu. Podíl nezaměstnaných žen byl přitom vyšší (4,50 %) než podíl nezaměstnaných mužů (3,88 %).

V průběhu posledních deseti let podíl nezaměstnaných kolísal, od roku 2005 do roku 2008 jeho hodnota postupně klesala až do svého dosavadního minima v roce 2007 (5,59 %). V následujících třech letech se ekonomická krize odrazila i na situaci na trhu práce a na stoupajícím počtu i podílu nezaměstnaných. V roce 2013 dosáhl podíl nezaměstnaných maximální hodnoty (9,33 %), v následujících šesti letech pak zaznamenal opakovaný meziroční pokles. Po prudkém meziročním nárůstu podílu nezaměstnanosti v roce 2020, který úzce souvisel s opatřeními vlády reagujícími na pandemickou situaci v souvislosti s virem SARS-CoV-2, následoval v roce 2021 následkem zmírňujících se covidových restrikcí opět významný pokles.

Graf 2.11. Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

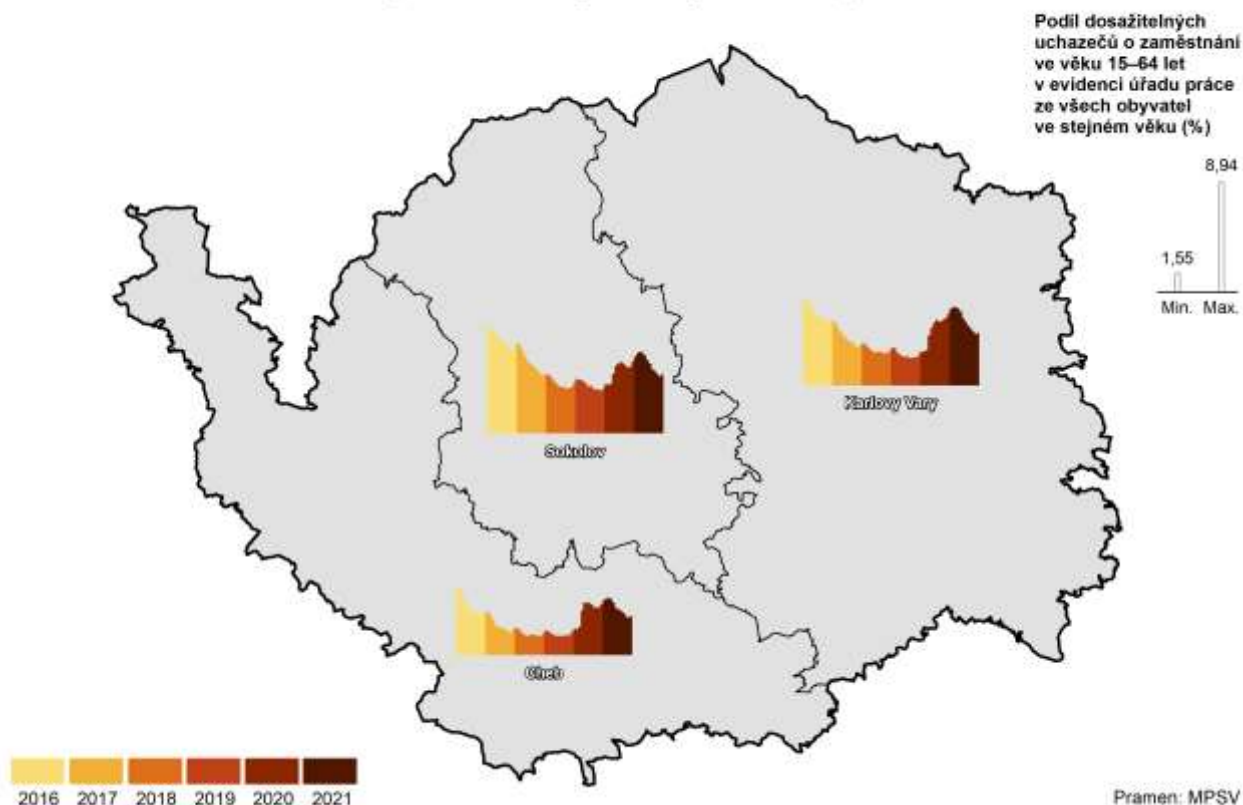

I přes meziroční snížení podílu nezaměstnaných osob v Karlovarském kraji byla však hodnota tohoto ukazatele o 0,7 procentního bodu vyšší než v celé ČR a v mezikrajském srovnání tak vykázal náš region dokonce třetí nejvyšší hodnotu. Větší podíl nezaměstnaných evidoval na konci roku 2021 již pouze kraj Moravskoslezský (5,14 %) a Ústecký (5,08 %).

Nejvyšší podíl nezaměstnaných v kraji vykazoval okres Sokolov.

Na konci roku 2021 vykazoval nejvyšší nezaměstnanost v Karlovarském kraji okres Sokolov, ve kterém podíl nezaměstnaných osob činil 4,91 %. Naopak nejnižší hodnotu tohoto ukazatele evidoval tradičně okres Cheb (3,25 %).

Podíl nezaměstnaných osob v okresech Karlovarského kraje v letech 2016 až 2021 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Nejvyšší meziroční nárůst podílu volných pracovních míst.

Úřady práce hlásily na konci roku 2021 v Karlovarském kraji celkem 5 828 volných pracovních míst, což je o 1 390, tj. o 31,3 % více ve srovnání s jejich nabídkou na konci předcházejícího roku. V mezikrajském srovnání je navýšení tohoto ukazatele bezkonkurenčně nejvyšší a celorepublikový průměr převyšuje dokonce o 23,6 procentního bodu. Počet volných pracovních míst zaznamenal meziroční nárůst ve většině regionů ČR, snížení zaznamenaly pouze kraje Pardubický, Liberecký a Moravskoslezský.

Nejvyšší nárůst počtu i podílu pracovních míst zaznamenal v našem regionu okres Cheb, a to dokonce téměř o dvě třetiny (o 1 234, resp. o 64,3 %). Naopak nejnižší přírůstek volných pracovních míst evidovali zaměstnanci úřadu práce v Karlových Varech (o 49; resp. o 2,7 %).

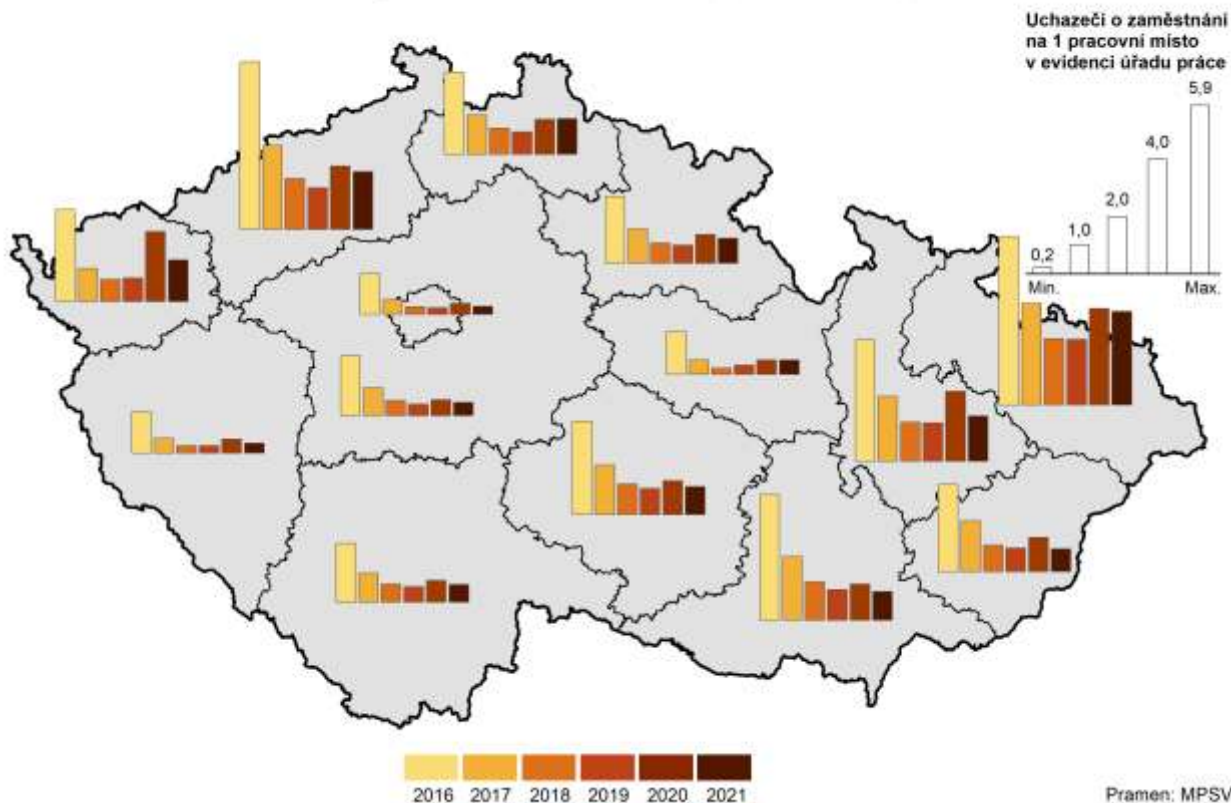
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo meziročně poklesl v celé ČR.

Na konci roku 2021 připadalo v kraji 1,4 uchazeče o zaměstnání na 1 volné pracovní místo, což je o 1 uchazeče méně než ve stejném období minulého roku. Meziroční nárůst tohoto ukazatele nebo neměnný stav lze pozorovat ve všech regionech ČR. V rámci celé ČR vykazuje nejnižší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo tradičně Hl. město Praha (0,3), naopak nejvyšší hodnotu, výrazně převyšující ostatní regiony, zaznamenal Moravskoslezský kraj (3,3 uchazeče).

Karlovarský kraj vykazuje v počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo čtvrtou nejvyšší hodnotu (1,4 uchazeče) a průměr ČR převyšuje o 0,7 procentního bodu. Průměr Karlovarského kraje zvyšuje okres Sokolov, kde na 1 volné pracovní místo připadalo na konci roku 2021 celkem 3,8 uchazeče, naopak nejnižší počet na 1 pracovní místo vykazuje dlouhodobě okres Cheb (0,6 uchazeče).

Uchazeči o zaměstnání na pracovní místo v evidenci úřadu práce v krajích v letech 2016 až 2021 (stav k 31. 12.)

Většina zaměstnaných cizinců v kraji byla evidována na úřadech práce.

V roce 2021 bylo v Karlovarském kraji zaměstnáno celkem 20 562 cizinců, z toho 9 069, tj. 44,1 % žen. Většina z nich byla přitom evidována na úřadech práce (15 887, tj. 77,3 % všech zaměstnaných cizinců). Více než polovina cizinců evidovaných na úřadech práce pocházela z okresu Cheb (50,6 %) a více než 40 % z okresu Karlovy Vary (41,6 %). Naopak v okrese Sokolov se nacházelo pouhých 1 238 těchto zaměstnaných cizinců, což představuje 7,8 % z jejich celkového počtu. Mezi cizinci evidovanými na úřadech práce Karlovarského kraje bylo 45,6 % žen.

Nejvyšší podíl cizinců s platným živnostenským oprávněním žil v okrese Cheb.

Platné živnostenské oprávnění mělo 4 675 cizinců v našem kraji, více než polovina z nich pracovala v okrese Cheb (2 326). Mezi cizinci s platným živnostenským oprávněním v Karlovarském kraji bylo 39,2 % žen.

Příjmy a životní podmínky domácností

Nejnižší čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele v mezikrajském srovnání.

Čistý disponibilní důchod vyjadřuje materiální bohatství domácností v jednotlivých regionech ČR. Čistý disponibilní důchod domácností v Karlovarském kraji dosáhl v roce 2020 hodnoty 73,6 mld. Kč (v běžných cenách). V přepočtu na jednoho obyvatele to představuje částku 250,1 tis. Kč. V mezikrajském srovnání jde o nejnižší vykázanou hodnotu, která nedosahuje na celorepublikový průměr o 33,3 tis. Kč.

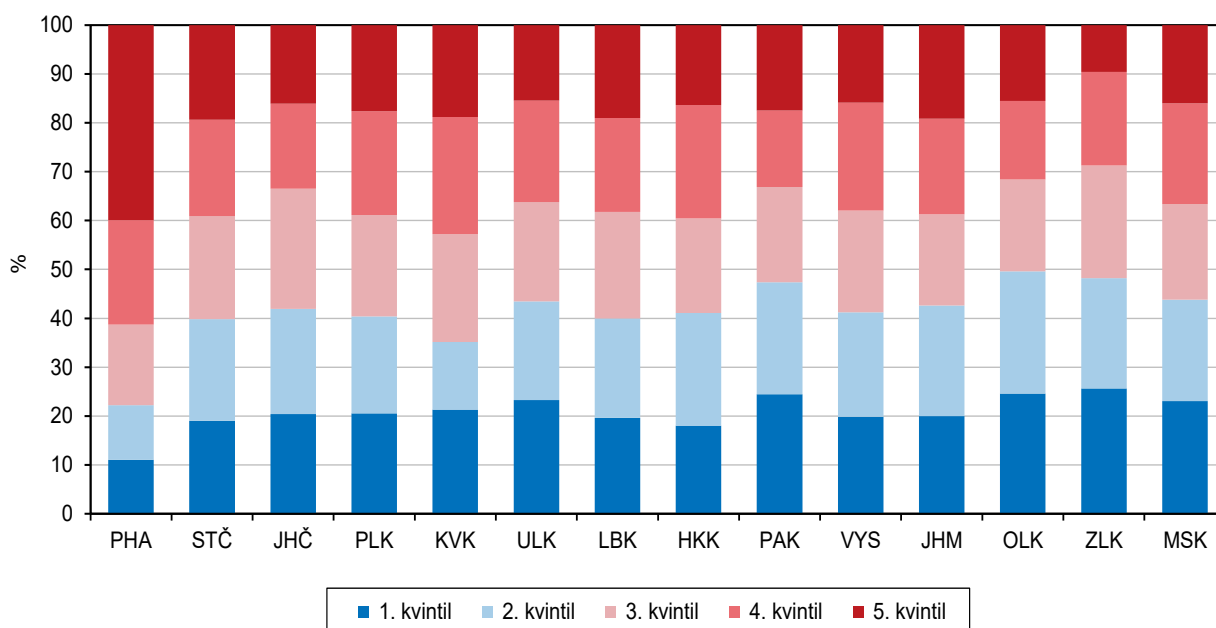
Nejnižší meziroční nárůst čistého disponibilního důchodu v mezikrajském srovnání.

Při pohledu na dlouhodobý vývoj zjišťujeme, že čistý disponibilní důchod domácností ve všech regionech ČR vykazuje rostoucí tendenci. V našem kraji je jeho hodnota pravidelně jedna z nejnižších.

Graf 2.12. Podíl domácností v krajích podle kvintilového rozdělení domácností ČR na základě čistého peněžního příjmu v roce 2020

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2021)

Rozdělení domácností v celé ČR	1. kvintil: 20 % domácností s nejnižšími příjmy	2. kvintil: druhých 20 % domácností	3. kvintil: třetích 20 % domácností	4. kvintil: čtvrtých 20 % domácností	5. kvintil: 20 % domácností s nejvyššími příjmy
Počet domácností v ČR	899 475	899 026	899 436	899 255	898 933
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu v ČR (Kč)	152 877	188 000	223 000	293 935	x

V roce 2020 doznala výše čistého disponibilního důchodu domácností na 1 obyvatele ve všech regionech ČR bez výjimky meziroční nárůst, přičemž nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán v Ústeckém kraji, a to o 7,6 %. V našem kraji byl tento nárůst ze všech regionů nejnižší (o 2,5 %) a na celorepublikový průměr nedosahoval o 2,6 procentního bodu.

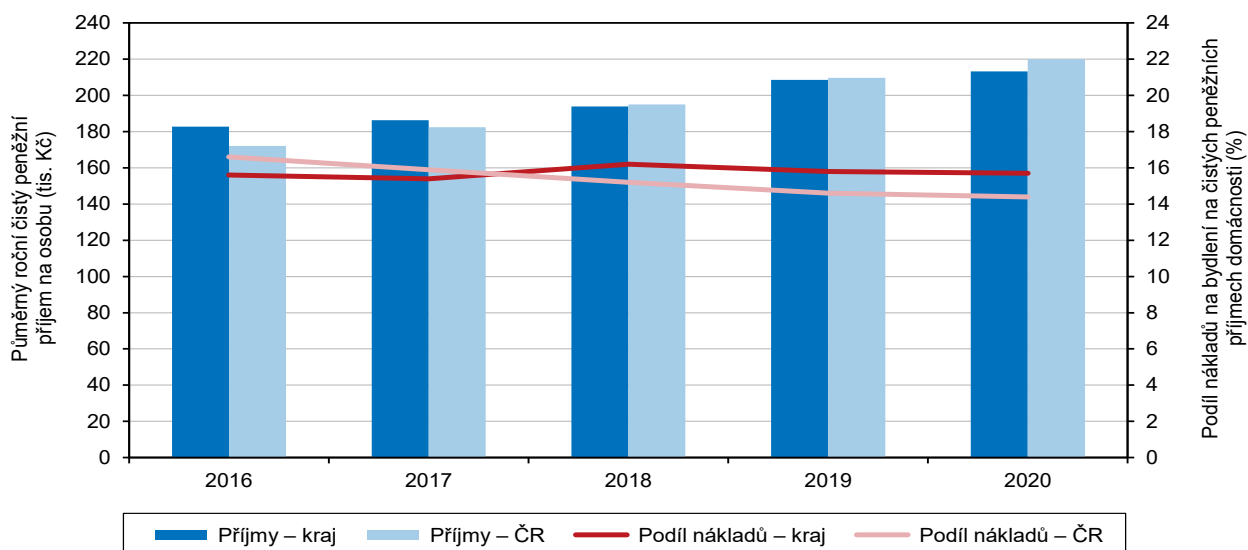
Druhý nejvyšší podíl domácností s čistým měsíčním příjmem na osobu mezi 15 a 20 tisíci Kč.

Dle výsledků šetření Životní podmínky domácností zaujímaly v roce 2020 mezi domácnostmi Karlovarského kraje největší podíl domácností, kde čistý měsíční příjem na osobu činil 15 až 20 tisíc Kč (34,4 % všech domácností). Podíl těchto domácností je v našem regionu po Jihočeském kraji druhý nejvyšší a zároveň převyšuje průměr ČR o 2,9 procentního bodu. Podíl domácností s nejnižším čistým měsíčním příjmem na osobu do 10 tisíc Kč byl v našem kraji (11,0 %) po olomouckém regionu (11,6 %) také druhý nejvyšší a pohyboval se 2,7 procentního bodu nad úrovní celorepublikového průměru (8,3 %). Z pohledu mezikrajského srovnání vykázal náš region nejvyšší podíl domácností s měsíčním příjmem na osobu do 6 tisíc Kč (2,9 % domácností).

Graf 2.13. Příjmy domácností a náklady na bydlení v Karlovarském kraji a ČR

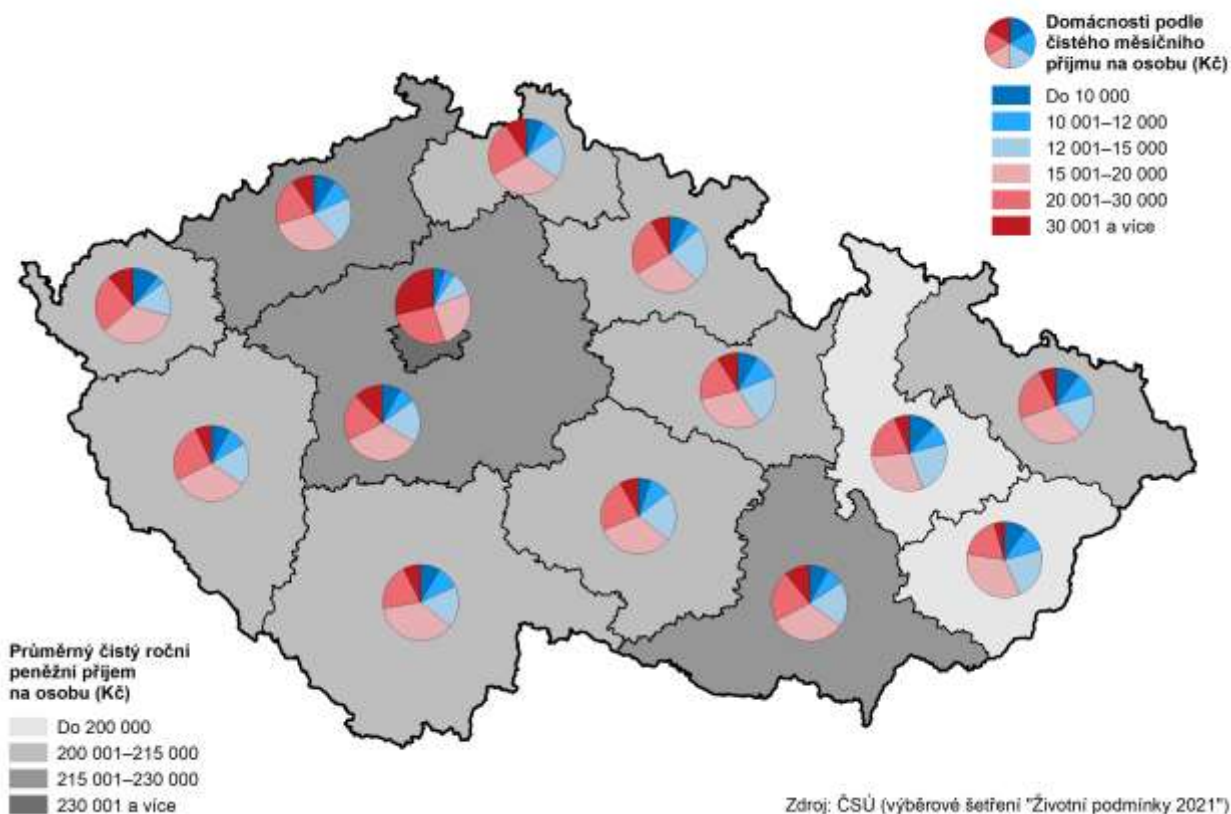
Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2021)

Nejvyšší podíl nákladů domácností na bydlení tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu.

Z celkového čistého měsíčního příjmu vydávaly domácnosti v Karlovarském kraji průměrně 6 215 Kč, tj. 15,7 % na náklady na bydlení. Tento podíl je po Hl. městě Praze a Moravskoslezském kraji třetí nejvyšší mezi všemi regiony ČR. Nejvyšší podíl těchto nákladů tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu (29,4 %) a náklady na elektřinu (23,0 %).

Příjmy domácností v krajích v roce 2020

Struktura nákladů na bydlení se v jednotlivých krajích liší. Za nájemné a úhradu za užívání bytu zaplatí nejvíce domácnosti v Hl. městě Praze, platby za elektřinu jsou nejvyšší v Kraji Vysočina a plyn z dálkového zdroje je nejdražší v Jihomoravském kraji. Nejvyšší podíl plateb za teplo a teplou vodu je evidován v Ústeckém kraji, v našem regionu byla zaznamenána druhá nejvyšší hodnota tohoto ukazatele, a to 15,1 % z celkových nákladů domácností na bydlení ze všech regionů ČR. Tento podíl současně převyšuje republikový průměr o 2,9 procentního bodu.

Téměř čtyři pětiny domácností vycházely s měsíčním příjmem s menšími či většími problémy.

Náklady na bydlení jsou velkou zátěží pro 12,6 % domácností v našem kraji. Téměř 74,4 % domácností v Karlovarském kraji, což představuje meziročně téměř třetinový nárůst, vycházelo s měsíčním příjmem s menšími či většími obtížemi a celorepublikový průměr tak převýšilo o 2,2 procentního bodu. Současně 13 % domácností uvedlo, že s měsíčním příjmem vychází velmi snadno.

Více než čtvrtina domácností našeho regionu (26,9 %) si nemohla dovolit neočekávaný výdaj ve výši 12 800 Kč, vyšší podíl těchto domácností již vykazaly pouze Ústecký a Olomoucký kraj. V celé ČR byla evidována těchto domácností téměř pětina (19,8 %). Téměř pětina domácností v našem kraji (19,5 %) si nemohla z finančních důvodů dovolit jednu ročně týdenní dovolenou mimo domov.

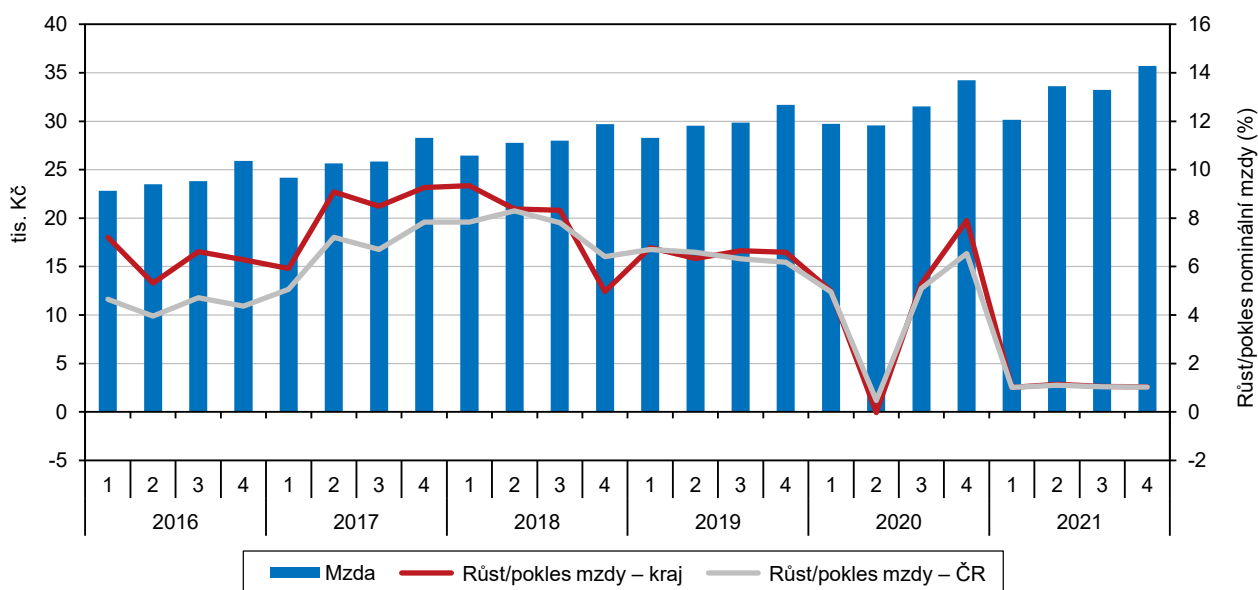
Mzdy

Mzdy v našem regionu reálně meziročně vzrostly.

Výsledky statistiky práce a mezd jsou publikovány tzv. pracovištní metodou, tj. za všechny podniky se sídlem na území kraje se zvýšeným důrazem na průměrné mzdy zaměstnanců přepočtené na plně zaměstnané, které zohledňují délku pracovního úvazku. Podle tohoto pohledu dosáhla průměrná měsíční mzda v Karlovarském kraji v roce 2021 hodnoty 33 180 Kč.

Graf 2.14. Průměrná hrubá měsíční mzda^{*)} a její meziroční změny podle čtvrtletí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2021 předběžné údaje

Nejnižší mzda v rámci celé ČR.

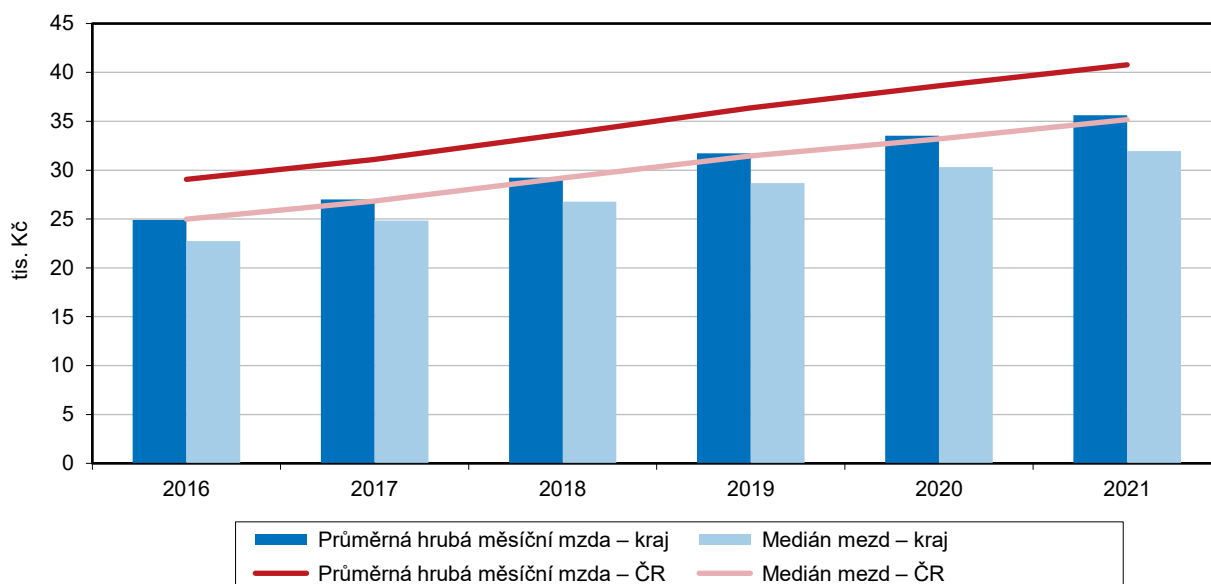
Nominálně tak oproti roku 2020 vzrostla mzda o 6,2 %, reálně (s ohledem na výši inflace v roce 2021) pak jen minimálně, a to o 2,3 %. Mírný meziroční nárůst reálné mzdy byl zaznamenán ve většině regionů ČR, pouze ve dvou krajích se reálná mzda ve srovnání s předcházejícím rokem snížila, a to v Hl. městě Praze a ve Středočeském kraji shodně o 0,4 %. V průměru za celou ČR došlo ve sledovaném období k mírnému nárůstu reálných mezd o 0,9 %. Ve srovnání se mzdou za Českou republiku byla mzda v našem kraji nižší o 4 723 Kč. V mezikrajovém porovnání vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě nejnižší průměrnou měsíční mzdu ze všech regionů ČR, to platí i pro rok 2021.

Počet zaměstnanců poklesl v našem kraji meziročně nejvíce ze všech regionů.

Počet zaměstnanců (osob přepočtených na plně zaměstnané) ve všech podnicích se sídlem na území Karlovarského kraje se meziročně snížil, a to o 2,6 % na 81,6 tis. K poklesu počtu zaměstnanců došlo ve sledovaném období ve většině regionů ČR, v našem kraji byl tento pokles nejvyšší. V celé ČR doznal počet zaměstnanců meziroční snížení o 0,3 %.

Graf 2.15. Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Karlovarský kraj zaznamenal dle výběrového šetření o průměrném výdělku třetí nejvyšší meziroční nárůst mezi ostatními regiony ČR.

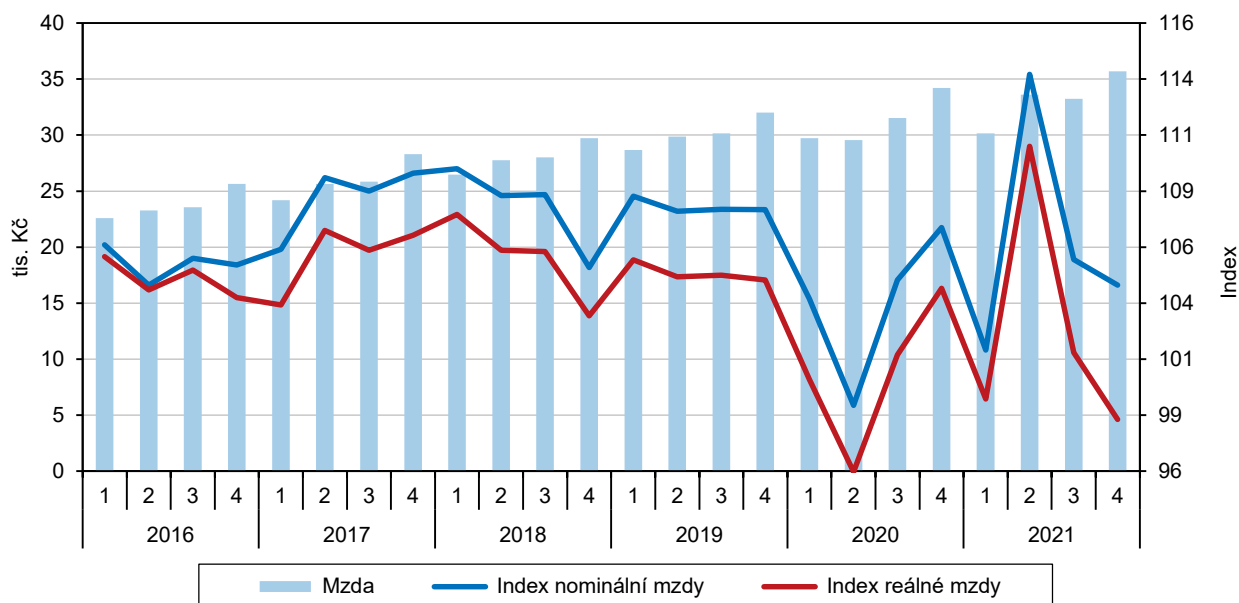
Podle údajů přebíraných z MPSV (výběrové šetření o průměrném výdělku) a z MF ČR (výběrové šetření o platu a služebním příjmu) dosáhla v roce 2021 průměrná hrubá měsíční mzda v Karlovarském kraji výše 35 611 Kč a doznala tak meziroční nárůst o 2 077 Kč, tj. o 6,2 %. V rámci celé ČR to představuje třetí nejvyšší meziroční nárůst hrubé měsíční mzdy oproti minulému roku, vyšší navýšení mezd zaznamenal již pouze kraj Jihomoravský a Jihočeský. Zároveň je tento nárůst mírně vyšší než celorepublikový průměr (5,6 %).

Mzdy mužů převyšují mzdy žen o 3 231 Kč.

Výsledky šetření potvrdily, že muži dosahují vyšších výdělků než ženy. V roce 2021 činil rozdíl mezi průměrnou mzdou mužů a žen celkem 3 231 Kč. Mzdy mužů přitom zaznamenaly nárůst o 1 784 Kč na 37 129 Kč, tj. o 5,0 %, ženy pobíraly v roce 2021 hrubou měsíční mzdu ve výši 33 898 Kč, což je o 2 478 Kč, tj. o 7,9 % více než před rokem, přičemž výdělky žen rostly rychleji než výdělky mužů. Mzdy mužů v Karlovarském kraji doznaly sedmý nejvyšší a mzdy žen dokonce nejvyšší meziroční nárůst mezi všemi regiony ČR.

Graf 2.16. Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy*) na přepočtené počty zaměstnanců

Zdroj: ČSÚ

*) podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2021 předběžné údaje

Medián mzdy je na úrovni 89,8 % průměrné hrubé měsíční mzdy.

Ve výběrovém šetření se zjišťuje také medián mzdy, což je hodnota mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a lépe vypovídá o skutečné mzdové úrovni. V Karlovarském kraji dosáhl v roce 2021 medián mzdy 31 961 Kč, což představuje 89,8 % průměrné hrubé mzdy. Medián mzdy mužů se pohyboval 9,5 % pod průměrnou mzdou mužů a medián mzdy žen nedosahoval na jejich průměrnou mzdu o 12,0 %. V celorepublikovém srovnání byl medián mzdy Karlovarského kraje nejnižší ze všech regionů ČR a byl o 3 208 Kč nižší než celorepublikový průměr.

Úplné náklady práce

Úplné náklady práce jsou celkové náklady a výdaje, které zaměstnavatel vynaložil na získání a výchovu zaměstnanců, na odměňování za práci a na zabezpečení jejich sociálních potřeb. Jde o ukazatel vyjádřený v Kč buď za odpracovanou hodinu nebo za měsíc/rok na 1 zaměstnance. Úplné náklady práce zahrnují např. mzdy a platy, náhrady mzdy za neodpracované hodiny, sociální benefity, sociální a personální náklady a výdaje. Jejich součástí jsou také daně a dotace související se zaměstnáváním lidí.

Nejnižší měsíční hodnota nákladů práce na 1 zaměstnance v mezikrajském srovnání.

Poslední dostupná data o úplných nákladech práce jsou k dispozici za rok 2020. V Karlovarském kraji dosahovaly ve sledovaném období měsíční náklady práce v přepočtu na 1 zaměstnance výše 42 576 Kč, což představuje v mezikrajském srovnání nejnižší hodnotu. Naopak nejvíce nákladů vynaložilo měsíčně v přepočtu na 1 zaměstnance tradičně Hl. město Praha, a to 50 004 Kč. Ve srovnání s rokem 2019 došlo k nárůstu tohoto ukazatele ve všech regionech ČR, přičemž v Karlovarském kraji se jednalo v mezikrajském srovnání o třetí nejnižší (o 3,3 %). Naopak nejvyšší meziroční navýšení měsíčních nákladů práce v přepočtu na 1 zaměstnance evidoval v roce 2020 Olomoucký kraj (o 5,0 %), zatímco nejnižší nárůst zaznamenal kraj Zlínský (nárůst o 2,7 %).

Nejvýznamnější složkou nákladů práce jsou přímé náklady, tj. mzdy za vykonanou práci a jejich náhrady. Jejich podíl na nákladech práce činil v roce 2020 v našem regionu téměř tři čtvrtiny z jejich celkové výše (72,5 %). Další významnou část tvořily sociální náklady a výdaje zahrnující platby zákonného pojistného (26,9 %).

Vzdělávání

Počet dětí v mateřských školách se meziročně téměř nezměnil.

Ve školním roce 2021/2022 fungovalo v kraji 125 mateřských škol, tyto mateřské školy navštěvovalo 8 354 dětí. Od roku 2002 vykazoval počet dětí v mateřských školách stoupající trend, od roku 2014 pak vykazují meziročně počty dětí v mateřských školách spíše klesající tendenci. Tato skutečnost má souvislost s tím, že silné ročníky matek narozených v sedmdesátých letech 20. století již nemají fertlní věk.

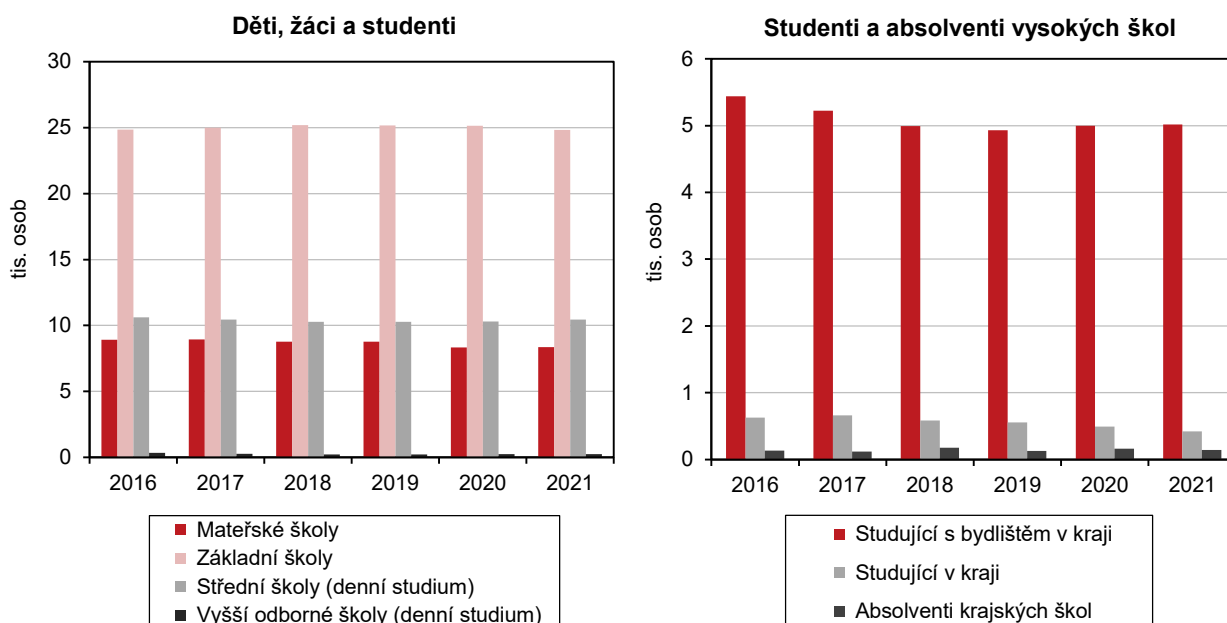
Ve školním roce 2021/2022 navštěvovalo mateřské školy v našem kraji o 0,2 % více dětí než před rokem, jejich počet se tak meziročně prakticky nezměnil, podobně jako počet tříd (nárůst o 1 třídu). V jedné třídě se nacházelo průměrně 22 dětí.

Počet žáků základních škol v kraji mírně poklesl.

Základní školy v Karlovarském kraji navštěvovalo ve školním roce 2021/2022 celkem 24 834 žáků, což je o 317 žáků méně než v minulém roce (o 1,3 %). Po sedmi letech, kdy žáků základních škol každoročně přibývalo, se tak tento trend již v minulém školním roce zastavil. Ve většině regionů ČR tak došlo ve sledovaném školním roce opět k mírnému meziročnímu poklesu počtu žáků těchto školských zařízení. Naopak v několika regionech zaznamenaly počty žáků základních škol mírný nárůst, a to ve Středočeském kraji, v Hl. městě Praze, dále v kraji Jihočeském, Jihomoravském, Pardubickém a v Kraji Vysočina. V průměru bylo v jedné třídě na základních školách v našem kraji 19 žáků.

Graf 2.17. Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Karlovarském kraji

Pramen: MŠMT

Druhý nejnižší nárůst počtu studentů středních škol.

V Karlovarském kraji fungovalo ve školním roce 2021/2022 celkem 31 středních škol, na kterých studovalo 10 442 studentů denního studia. Meziročně tak náš region zaznamenal v počtu těchto studentů pouze minimální nárůst (o 1,5 %), který byl v mezikrajském srovnání po Kraji Vysočina dokonce druhý nejnižší. Naopak nejvyšší meziroční navýšení v počtu středoškolských studentů zaznamenal kraj Středočeský (o 4,7 %), Plzeňský a Hl. město Praha (oba kraje shodně o 4,2 %).

V rámci středoškolského vzdělávání lze konstatovat, že po devíti letech nepřetržitého každoročního poklesu studentů nástavbového studia (denní formy vzdělávání) se ve školním roce 2021/2022 již podruhé počet těchto studentů ve srovnání s předcházejícími obdobími navýšil, a to o 3,7 % na 113.

Počet studentů vyšších odborných škol se meziročně nezměnil, většina studentů byly ženy.

Počet studentů vyšších odborných škol v našem kraji se meziročně nezměnil a denní formy vzdělávání se tak účastnil stejný počet studentů jako v předešlém školním roce (249). Zajímavostí je, že drtivá většina studentů byly ženy (213, tj. 85,5 %). V mezikrajském srovnání se jedná o druhý nejvyšší podíl studentek na tomto typu škol po Pardubickém kraji a tento podíl je současně o 11,2 procentního bodu vyšší než celorepublikový průměr (74,4 %).

Počet studentů vysokých škol se mírně zvýšil.

Na vysoké škole studovalo ve školním roce 2021/2022 celkem 5 016 studentů s bydlištěm v Karlovarském kraji, což je o 18 (o 0,4 %) studentů více než před rokem. Po nepřetržitém každoročním snižování počtu studentů vysokých škol, které bylo možno v kraji vysledovat již od školního roku 2010/2011, se počet studentů vysokých škol s bydlištěm v kraji již podruhé po sobě mírně navýšil. Meziroční nárůst studentů vysokých škol zaznamenala většina regionů ČR s výjimkou kraje Jihočeského, Královéhradeckého, Zlínského a Kraje Vysočina. V našem kraji byl tento nárůst po Pardubickém a Zlínském kraji třetí nejnižší a na průměr ČR nedosahoval o 0,8 procentního bodu.

Ve sledovaném školním roce studovalo na vysoké škole celkem 508 studentů s místem studia v Karlovarském kraji (se státním občanstvím ČR), to představuje meziroční nárůst o 14, tj. o 2,8 %. Naprostá většina (76 %) z nich studovala v bakalářském studijním programu a zbývající čtvrtina v navazujícím magisterském studijním programu. Zajímavým zjištěním je, že velký podíl (zhruba 62 %) těchto studentů bylo zapsáno v distančním a kombinovaném studiu a jen 38 % z nich ve studiu prezenčním.

Zdravotnictví, dočasná pracovní neschopnost

Počet lékařů v kraji meziročně mírně klesl.

V roce 2020 bylo v Karlovarském kraji evidováno 1 299 lékařů. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v našem regionu k mírnému poklesu jejich počtu, a to o 2,5 %. V přepočtu na populaci působil v kraji zhruba 1 lékař na 226 obyvatel. Nejnižší počet obyvatel na 1 lékaře připadal na Hl. město Prahu, ve kterém se 1 lékař staral o 125 pacientů. Naopak nejvíce pacientů měli na starosti lékaři ve Středočeském kraji, ve kterém se 1 lékař staral dokonce o 314 obyvatel. V rámci Karlovarského kraje připadá nejméně obyvatel na jednoho lékaře v okrese Karlovy Vary (180 pacientů), naopak o nejvíce obyvatel pečuje 1 lékař v okrese Sokolov (281 pacientů).

Počet lůžek v nemocnicích se meziročně mírně zvýšil.

V kraji funguje 5 nemocnic, které disponovaly v roce 2020 celkem 1 248 lůžky. Počet lůžek v nemocnicích tak zaznamenal nepatrný meziroční nárůst, a to o 0,6 %.

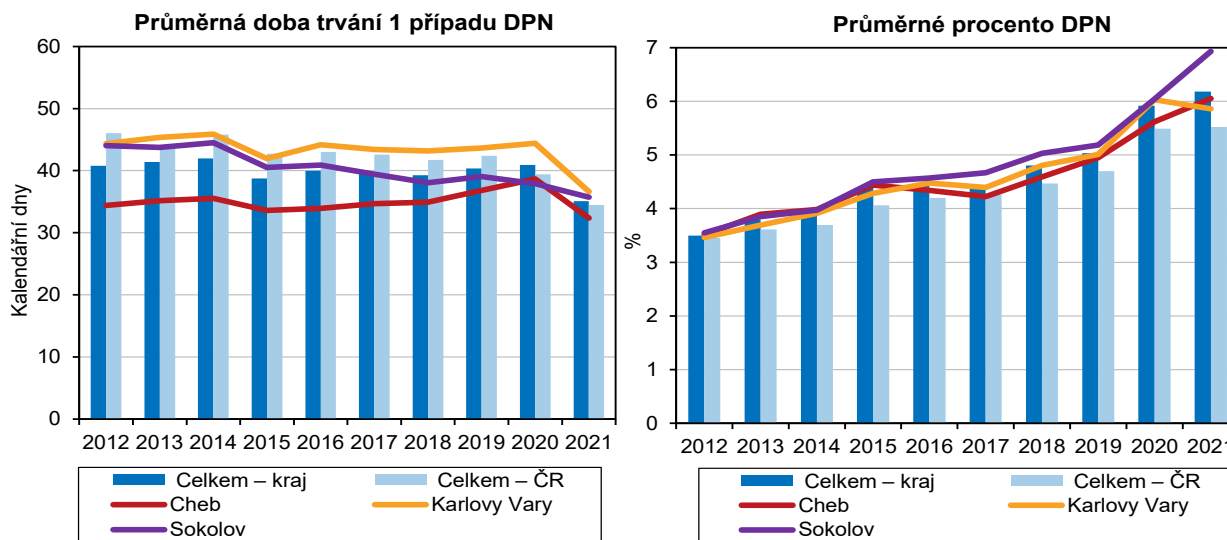

Hodnota ukazatele počtu lůžek v přepočtu na 1 000 obyvatel zůstala na stejné úrovni předchozího roku (4,2 lůžka na 1 000 obyvatel středního stavu).

V mezikrajském srovnání jde o nejnižší hodnotu v ČR, která nedosahuje na celorepublikový průměr o 1,6 lůžka na 1 000 obyvatel. Naopak nejvíce lůžek na 1 000 obyvatel mají k dispozici v Hl. městě Praze (8,3 lůžka). V Karlovarském kraji funguje stabilně od roku 2008 celkem 5 léčeben pro dlouhodobě nemocné, ve kterých bylo v roce 2020 pro pacienty připraveno 402 lůžek.

Graf 2.18. Dočasná pracovní neschopnost (DPN) v Karlovarském kraji, jeho okresech

Zdroj: ČSÚ

Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti vzrostl meziročně o pětinu.

V roce 2021 bylo v Karlovarském kraji nemocensky pojištěno v průměru 80,3 tisíc osob, ve srovnání s minulým rokem se tak počet nemocensky pojištěných osob mírně snížil, a to o 2,0 %. Nově bylo během roku 2021 v kraji nahlášeno celkem 51 659 případů dočasné pracovní neschopnosti, to představuje významný meziroční nárůst o 8 329 nových případů, tj. téměř o pětinu (o 19,2 %). Tento nárůst odráží do značné míry vysoký počet pozitivně testovaných osob na přítomnost viru způsobujícího nové onemocnění Covid-19 v průběhu celého roku 2021.

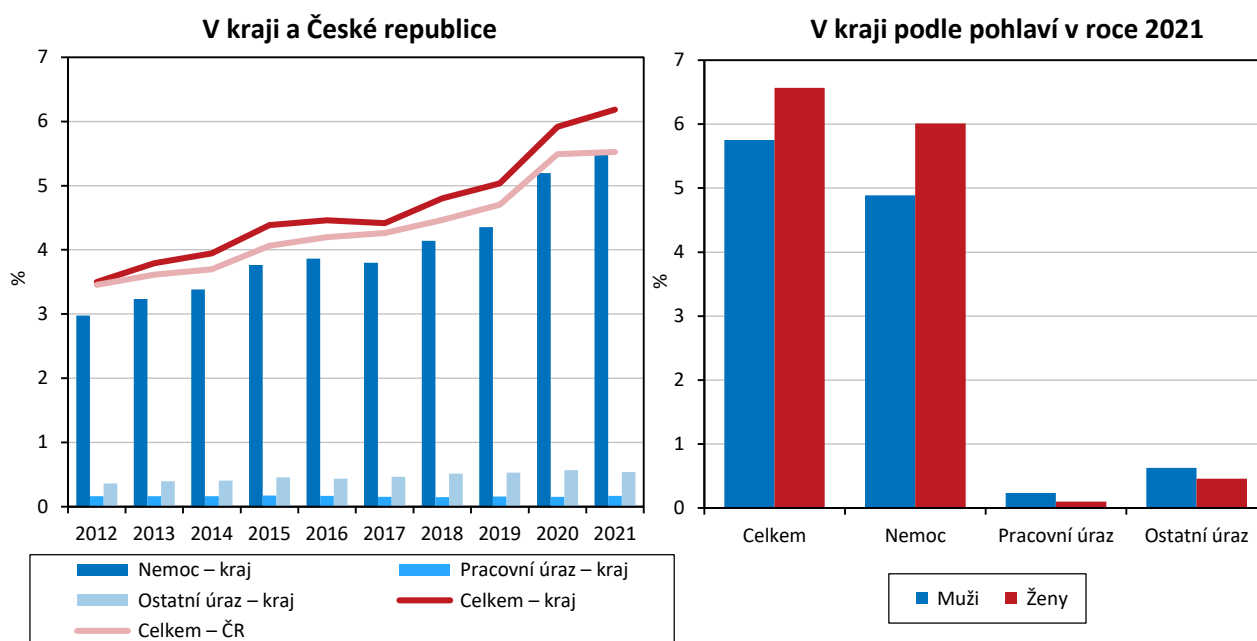
Při pohledu na delší časovou řadu zjišťujeme, že mezi lety 2002 a 2012 vykazoval počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti klesající tendenci, minima dosáhly nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti v roce 2012 (28 409 nově hlášených případů). V následujících třech letech se počty nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti každoročně navyšovaly a v letech 2016 a 2017 došlo poprvé po několika letech k meziročnímu snížení jejich počtu. V posledním čtyřletém období doznal počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti opět nárůst, přičemž nejvýznamnější právě v roce 2021. Podobný trend vývoje tohoto ukazatele je patrný také v ostatních regionech ČR.

Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v Karlovarském kraji v roce 2021 byla 35,1 dne a ve srovnání s minulým rokem tak došlo k jejímu snížení o 5,9 dne. Současně došlo k poklesu počtu dnů u všech druhů průměrné doby trvání pracovní neschopnosti, ať již pro nemoc (pokles o 5,5 dne na 33,7 dne), pracovní úraz (pokles o 4,8 dne na 49,1 dne), tak i pro ostatní úrazy (pokles o 9,7 dne na 52,8 dne).

V celorepublikovém porovnání průměrné doby trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti vykazuje náš kraj šestou nejvyšší dobu ze všech krajů ČR po kraji Zlínském, Moravskoslezském, Jihomoravském, Olomouckém a Kraji Vysočina. Zároveň je o 0,6 dne vyšší než republikový průměr (34,5 dne). Mezi okresy Karlovarského kraje nejdéle marodili nemocní v okrese Karlovy Vary (36,6 dne), naopak nejméně v okrese Cheb (32,4 dne).

Graf 2.19. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti se meziročně zvýšilo.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji při pohledu na delší časovou řadu dosáhlo svého maxima v roce 2002 a od tohoto roku vykazovalo klesající tendenci až do roku 2011. V následujících pěti letech byl zaznamenán meziroční růst. Po mírném poklesu v roce 2017 pak průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v letech 2018 až 2021 opět stoupl a dosáhlo v našem kraji hodnoty 6,184 %. Pohybovalo se tak nad úroveň celorepublikového průměru (5,525 %). Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti zaznamenalo v roce 2021 ve srovnání s předchozím rokem 2020 nárůst ve většině regionů České republiky, v našem kraji byl přitom tento nárůst po Ústeckém a Plzeňském kraji třetí nejvyšší. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší procento dočasné pracovní neschopnosti okres Sokolov (6,933 %), naopak nejnižší okres Karlovy Vary (5,861 %).

Státní sociální podpora

Meziročně bylo vyplaceno o 2,1 tis. dávek státní sociální podpory v kraji méně.

V roce 2021 bylo v Karlovarském kraji vyplaceno 249,4 tis. dávek státní sociální podpory a 16,9 tis. dávek péstounské péče. Více než 40 % dávek státní sociální podpory činily přídatky na dítě, zhruba 35 % tvořily rodičovské příspěvky a další čtvrtina šla na příspěvek na bydlení. Na celkovém počtu vyplacených dávek státní sociální podpory v celé ČR se Karlovarský kraj podílel 3,1 %, na počtu dávek péstounské péče pak 6,8 %.

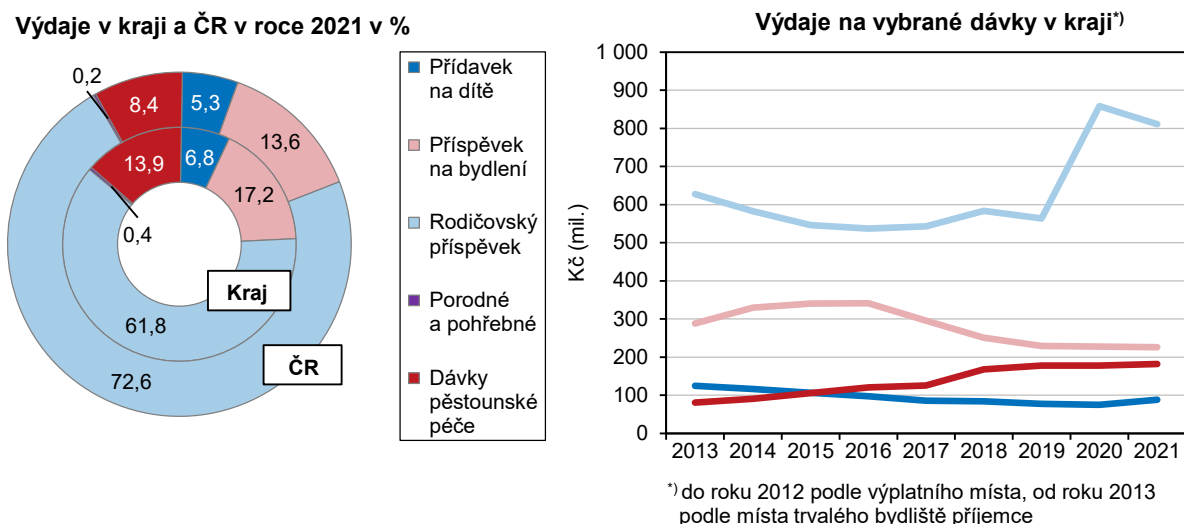

Sedmé nejnižší dávky státní sociální podpory na 1 obyvatele v celé ČR.

Dávky státní sociální podpory vyplacené v našem kraji v roce 2021 činily 1,1 mil. Kč, to představuje 2,5 % z celkové částky vyplacené v ČR. Pokud přepočteme výdaje na dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele, zjistíme, že průměrně bylo každému obyvatele Karlovarského kraje v roce 2021 vyplaceno 3 983 Kč, což je o 20 Kč více než před rokem. Mezi všemi regiony ČR byla v roce 2021 výše dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele v našem kraji sedmá nejnižší a na průměr ČR nedosahovala o 276 Kč.

Graf 2.20. Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v Karlovarském kraji a ČR

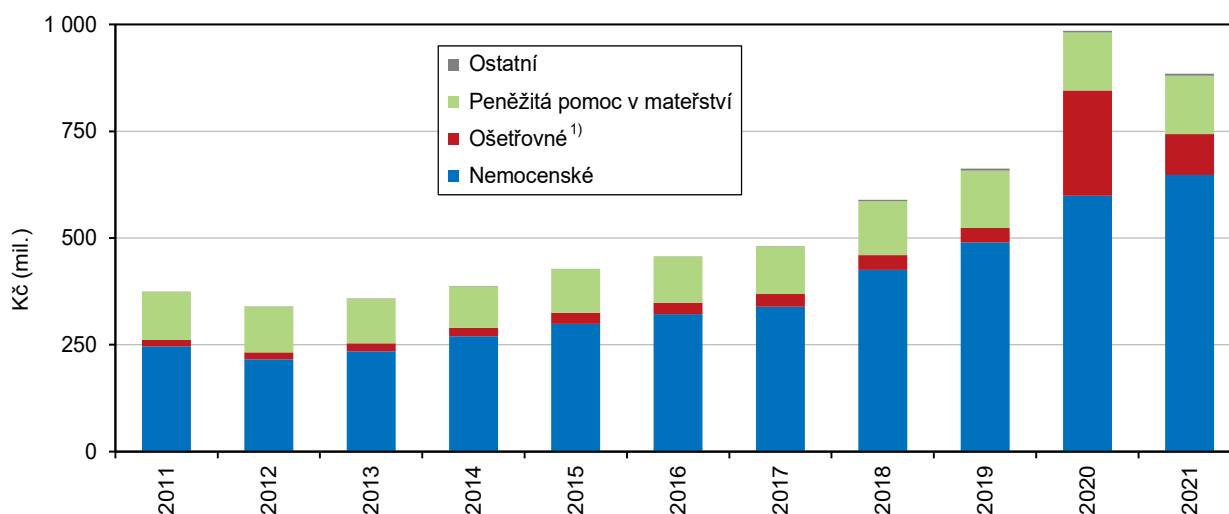
Pramen: MPSV

Na dávkách pěstounské péče bylo v roce 2021 vyplaceno 182,1 mil. Kč. Téměř třetinu z této částky tvořily příspěvky na úhradu potřeb dětí a dvě třetiny byly určeny na odměnu pěstounům. Méně výdajů na dávky pěstounské péče, než vynaložil náš region, bylo evidováno pouze v kraji Zlínském a Kraji Vysočina.

Graf 2.21. Výdaje na dávky nemocenského pojištění v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

¹⁾ na zvýšené výdaje na ošetřovné v roce 2020 a 2021 mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Na dávky nemocenského pojištění bylo meziročně vyplaceno o desetinu méně.

Na všech dávkách nemocenského pojištění bylo v Karlovarském kraji v roce 2021 vyplaceno celkem 884,6 mil. Kč, to představuje meziroční pokles těchto dávek o 10,2 %. Z celkové částky vyplacených dávek nemocenského pojištění v ČR (51,5 mld. Kč) to představuje 1,7 %. Nejvyšší podíl těchto vyplacených dávek připadal na tzv. nemocenské (647,5 tis. Kč).

Podíl tohoto nemocenského na peněžitých dávkách celkem činil v roce 2021 v Karlovarském kraji 73,2 %, ve srovnání s ostatními regiony ČR jde po Moravskoslezském kraji (73,7 %) o druhý nejvyšší podíl této dávky vůbec. Podíly dávek nemocenského na celkových peněžitých dávkách zaznamenaly meziroční nárůst mezi všemi regiony ČR bez výjimky, v našem kraji bylo toto navýšení nejvýznamnější, a to o 12,4 procentního bodu.

Na peněžitou pomoc v mateřství se použilo 15,5 % z celkové částky, tento podíl je v mezikrajském srovnání nejnižší. Desetina celkových dávek nemocenského pojištění byla v roce 2021 v našem kraji použita na ošetřovné (10,8 %). Jedná se o čtvrtý nejnižší podíl celkových dávek nemocenského pojištění ze všech regionů ČR.

Od února 2018 je novou dávkou sociálního pojištění dávka otcovské poporodní péče. V Karlovarském kraji byly v roce 2021 vyplaceny tyto dávky v celkové výši 3,0 mil. Kč, což představuje 0,3 % z peněžitých dávek nemocenského pojištění celkem. Tento podíl je nejnižší v celé ČR a na celorepublikový průměr nedosahuje o 0,2 procentního bodu. Další novou dávkou, která je vyplácena od června 2018, je dlouhodobé ošetřovné, podíl dlouhodobého ošetřovného na celkovém vyplaceném nemocenském pojištění činil v roce 2021 v našem kraji 0,2 % a v mezikrajském srovnání je jeho podíl opět nejnižší.

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Nárůst počtu lůžek v domovech pro seniory.

Domovy pro seniory v Karlovarském kraji nabízely v roce 2021 celkem 874 lůžek, meziročně se tak počet lůžek v tomto typu sociálních zařízení zvýšil téměř o desetinu, a to konkrétně o 73 lůžek (o 9,1 %). Jedná se tak již o v pořadí druhé meziroční navýšení počtu lůžek v domovech seniorů v našem kraji od roku 2014.

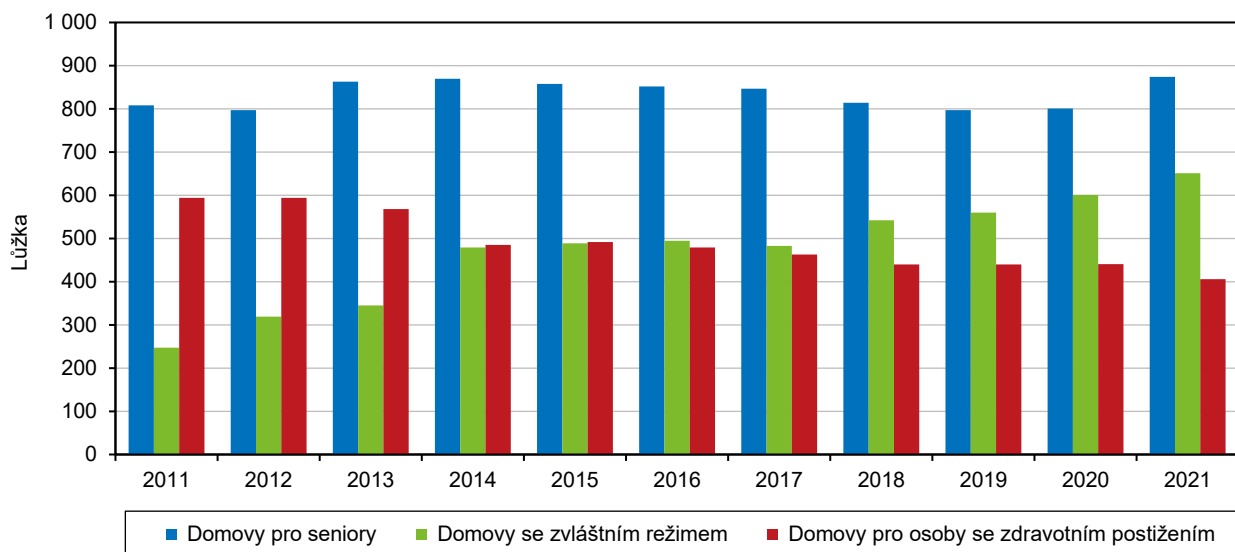
Pokud přepočteme počet lůžek na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a starších, zjistíme, že domovy pro seniory v našem kraji v roce 2021 měly k dispozici 14,5 lůžka na 1 000 seniorů. I přestože se počet lůžek v tomto typu zařízení již podruhé po sobě zvýšil, stále se Karlovarský kraj řadí s tímto počtem mezi regiony s nejnižším množstvím lůžek pro seniory v ČR. Méně jich nabízí již pouze domovy pro seniory v Hl. městě Praze, Jihomoravském, Libereckém a Plzeňském kraji. V celé ČR je v domovech pro seniory průměrně 16,5 lůžka na 1 000 seniorů.

V domovech se zvláštním režimem (pobytové sociální služby pro osoby nemocné stařeckou demencí, Alzheimerovou chorobou či ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost a proto potřebují pravidelnou pomoc jiné osoby) bylo v našem kraji v roce 2021 k dispozici celkem 651 lůžek. Meziročně tak jejich počet doznal nárůst, a to o 8,3 %. Pokračuje tak rostoucí tendence počtu lůžek v tomto typu zařízení, kterou můžeme sledovat v několika posledních letech, od roku 2008 rostl jejich počet v našem kraji více než 3,5krát.

Graf 2.22. Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Karlovarském kraji

Pramen: MPSV

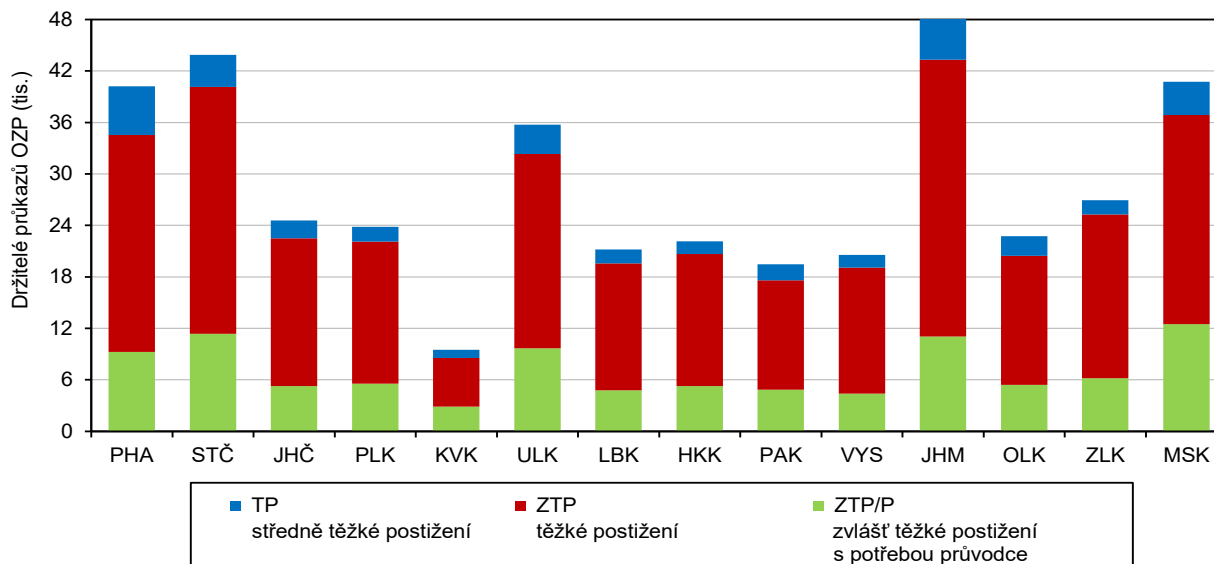

Přetrvávající trend poklesu počtu lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením, které poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám se zdravotním postižením, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby, nabízely v roce 2021 celkem 406 lůžek, tedy o 7,9 % méně než před rokem. V dlouhodobějším časovém horizontu můžeme pozorovat klesající trend počtu lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením, za posledních deset let se jejich počet snížil téměř o třetinu.

Graf 2.23. Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením dle typu průkazu v krajích k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

Druhý nejvyšší podíl mladých držitelů průkazu OZP do 19 let v ČR.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

V Karlovarském kraji bylo na konci roku 2021 evidováno celkem 9 503 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Přibližně polovinu těchto osob tvořili muži (49,0 %). Mezi držitelé průkazu osob se zdravotním postižením jich bylo 494, tj. 5,2 % ve věku do 19 let. To představuje druhý největší podíl mladých držitelů tohoto průkazu mezi všemi regiony ČR, přičemž celorepublikový průměr převyšuje o 0,9 procentního bodu. Vyšší podíl těchto držitelů průkazu OZP vykázal pouze Ústecký kraj, který eviduje 5,3 % těchto osob.

Zhruba desetina držitelů průkazu měla středně těžké postižení (TP). Nejvíce bylo těch, kteří jsou postiženi těžce (ZTP), takových bylo v roce 2021 v Karlovarském kraji evidováno 5 688, resp. 60,0 % všech držitelů průkazu zdravotně postižených osob v kraji.

Druhý nejvyšší podíl osob se zvláště těžkým zdravotním postižením v Karlovarském kraji.

Nárok na průkaz osoby se zvláště těžkým zdravotním postižením s průvodcem (ZTP/P) má osoba se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivostí nebo orientace, které se neobejde bez průvodce. Držitelů tohoto typu průkazu bylo na konci roku 2021 v ČR registrováno celkem 98 596, z toho v Karlovarském kraji šlo o 2 873 osob, mezi těmito osobami mírně převažovaly ženy (53,2 % žen).

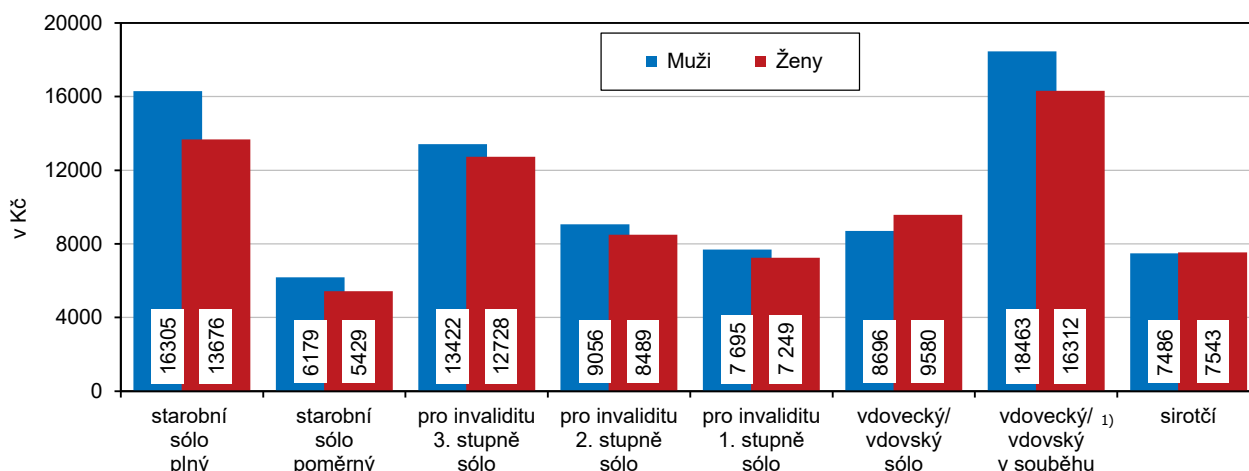
Mezi držitelé všech typů průkazů osob se zdravotním postižením činil podíl osob s průkazem ZTP/P v našem regionu 30,2 %, jedná se tak o druhý nejvyšší podíl mezi všemi regiony ČR po Moravskoslezském kraji a celorepublikový průměr převyšuje o 5,6 procentního bodu. Naopak nejnižší podíl těchto osob (21,4 %) vykázal v roce 2021 Kraj Vysočina.

Důchodci, důchody

Na konci roku 2021 bylo v kraji evidováno 78 170 příjemců všech typů důchodů, tj. starobních, invalidních, sirotčích, vdovských či vdoveckých, celkový počet příjemců důchodů se tak meziročně mírně snížil, a to o 1,2 %.

Graf 2.24. Průměrná výše důchodů podle jejich druhu a pohlaví příjemce v Karlovarském kraji v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ

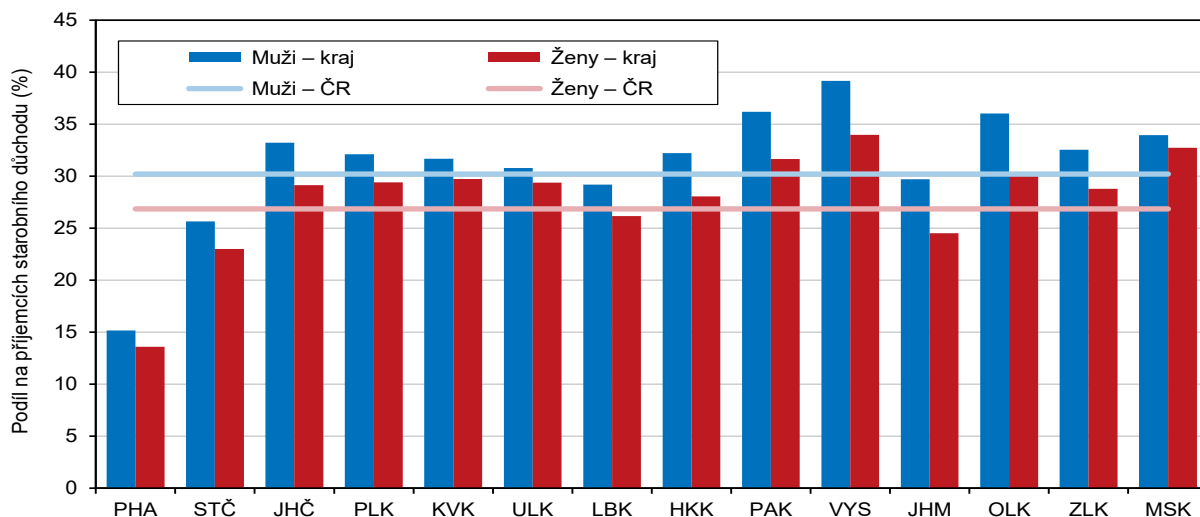
¹⁾ důchod vdovecký nebo vdovský v souběhu s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním)

Nejvyšší podíl tvoří příjemci starobního důchodu, a to včetně souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem, kterých bylo 65 415 (tj. 83,7 % všech příjemců důchodů), z nichž žen je 60,1 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak počet příjemců starobního důchodu zaznamenal po šestiletém nepřetržitém růstu již podruhé mírný pokles (o 1,6 %).

Graf 2.25. Příjemci předčasného starobního důchodu v krajích v prosinci 2021

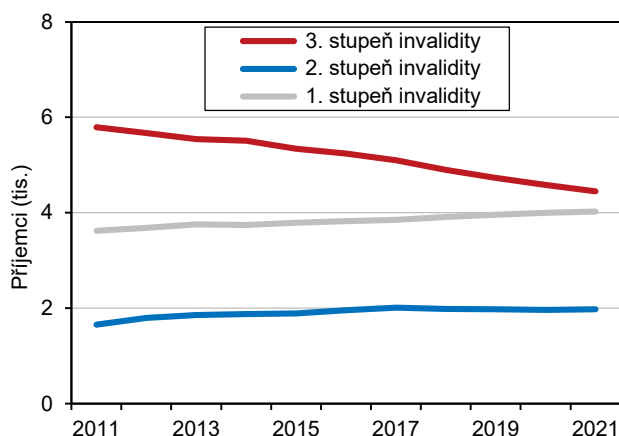
Pramen: ČSSZ

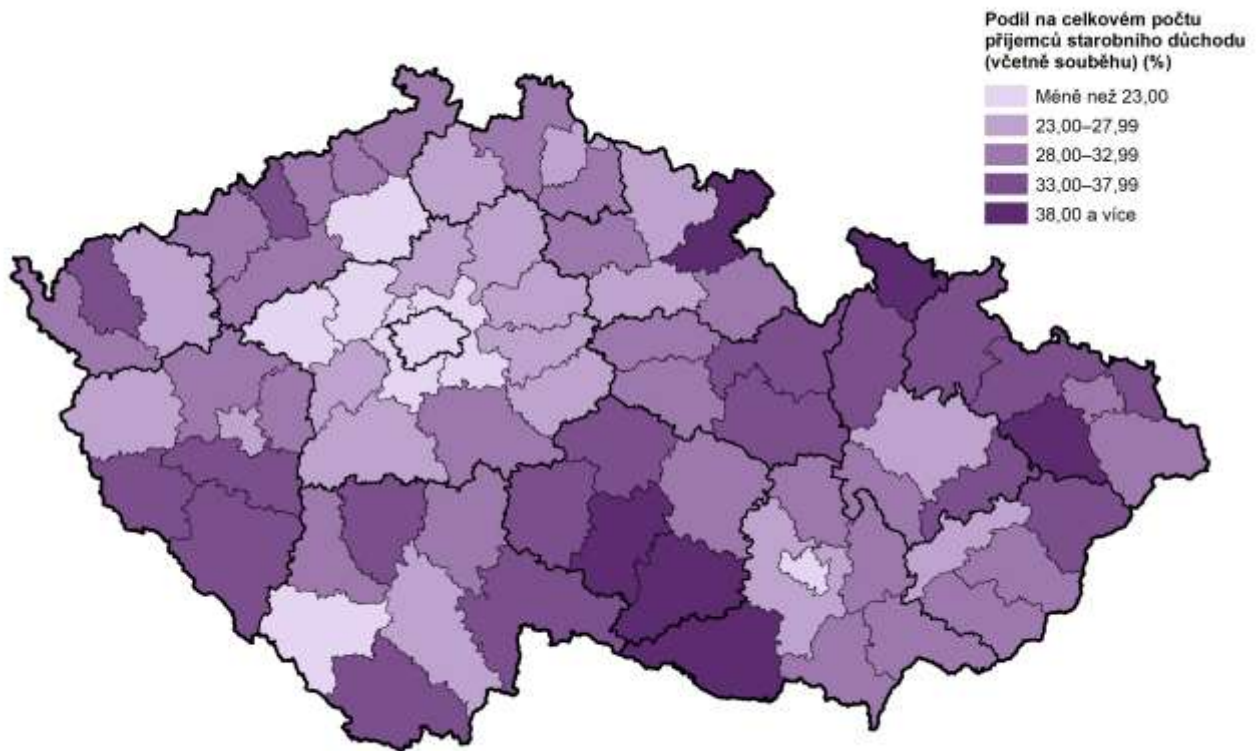
V roce 2021 pobíralo předčasný starobní důchod (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým) 19 959 příjemců, z toho žen bylo 11 680, tj. 58,5 %. Podíl těchto příjemců činil 30,5 % příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu). Podíl příjemců předčasných starobních důchodů vykazuje dlouhodobě rostoucí trend, oproti předcházejícímu roku se zvýšil o 0,8 procentního bodu a ve srovnání s rokem 2011 činil tento nárůst 6,5 procentního bodu. V mezikrajském srovnání se jedná o šestý nejvyšší podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem a celorepublikový průměr převyšuje o 2,3 procentního bodu.

Graf 2.26. Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity v Karlovarském kraji
(stav v prosinci, včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)

Pramen: ČSSZ

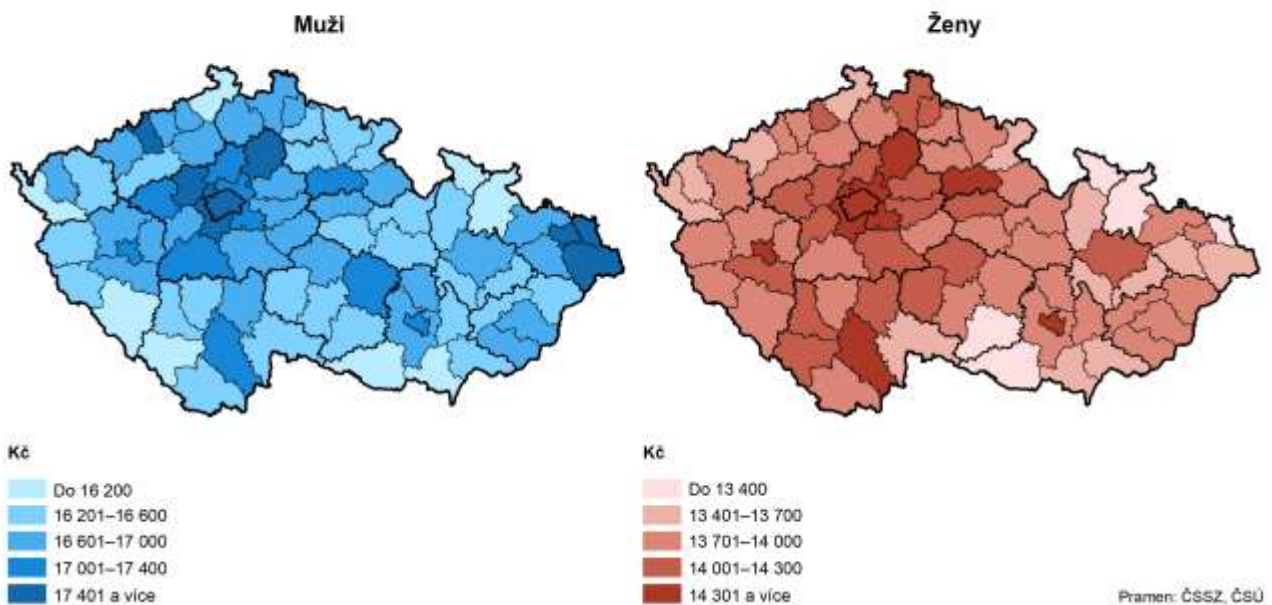

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ, vlastní dopočet

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ, ČSÚ

Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu (sólo) činila v roce 2021 celkem 14 918 Kč. Muži – důchodci přitom pobírali starobní důchod (16 305 Kč) o 2 629 Kč vyšší než ženy – důchodkyně (13 676 Kč). Meziročně tak vzrostl důchod mužů i žen totožně o 6,3 %. Podíl průměrné výše starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu v roce 2021 činil 46,7 % a ve srovnání s předchozím rokem vykázal nárůst o 0,4 procentního bodu.

V delší časové řadě lze vysledovat, že podíl průměrné výše starobního důchodu na mzdovém mediánu se dlouhodobě snižoval. Pozitivním zjištěním však je, že se tento vývoj otočil a v posledních třech letech doznal naopak výše zmíněný podíl mírný meziroční nárůst.

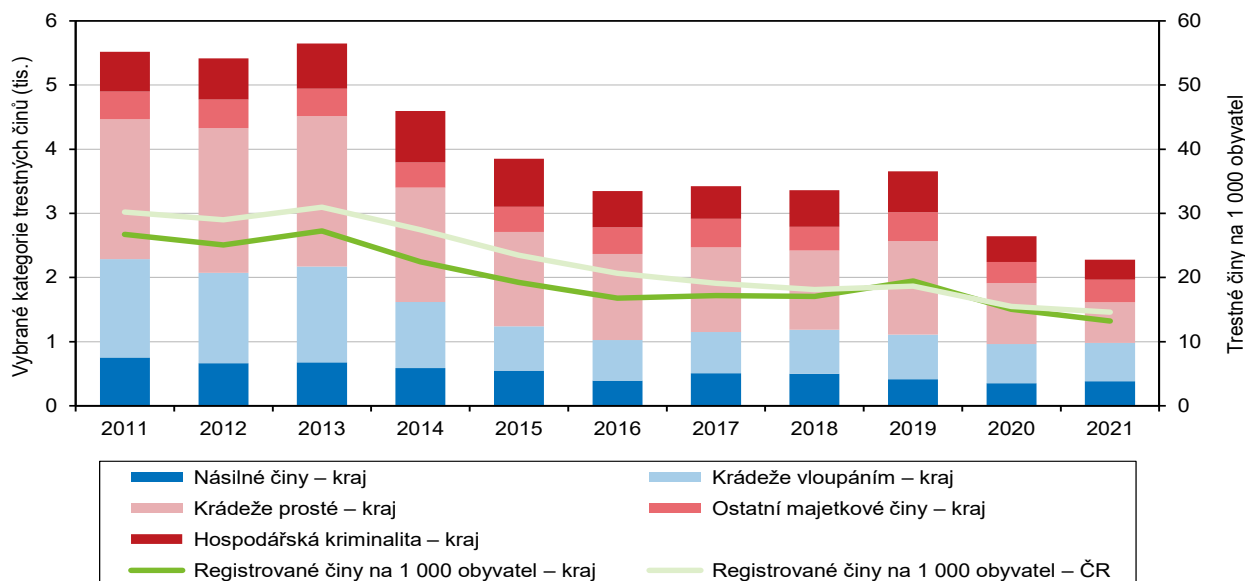
Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet zjištěných
trestných činů se
meziročně opět snížil.

V roce 2021 bylo zjištěno celkem 3 754 trestných činů, kriminalita v našem kraji tak ve srovnání s minulým rokem doznala opět významný pokles, a to o 15,1 %. V celorepublikovém srovnání zaznamenaly snížení kriminality všechny regiony ČR bez výjimky. V Karlovarském kraji byl tento pokles dokonce největší ze všech regionů ČR a celorepublikový průměr převýšil o 7,7 procentního bodu. Počet případů hospodářské kriminality poklesl meziročně o 22,5 %, počet loupeží se snížil o 10,9 % a případů vyloupených bytů bylo kriminalistům Karlovarského kraje nahlášeno dokonce o 28,7 % méně než v předešlém roce 2020.

Graf 2.27. Registrované trestné činy v Karlovarském kraji

Pramen: Policejní prezidium ČR

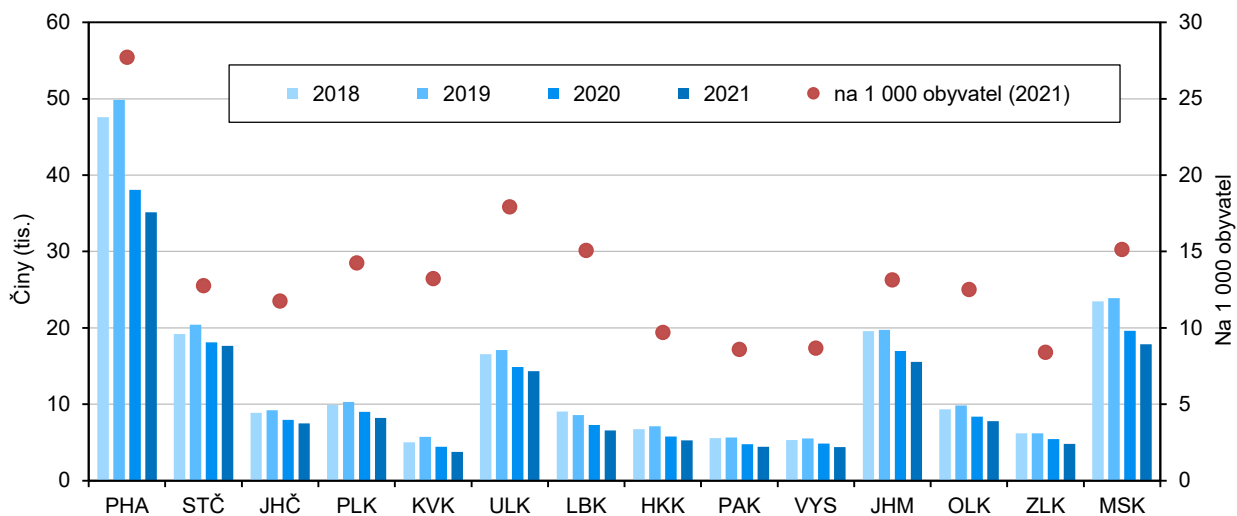
Meziroční pokles kriminality vykázaly všechny tři okresy Karlovarského kraje. Nejvíce se ve sledovaném období snížil počet registrovaných trestných činů v okrese Karlovy Vary (o 19,3 %), naopak nejméně v okrese Sokolov (o 10,1 %).

Pokles doznal i ukazatel
počtu zjištěných trestných
činů na 1 000 obyvatel.

Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel vykazuje v kraji dlouhodobě klesající tendenci, za posledních dvacet let se hodnota tohoto ukazatele snížila z 33,7 v roce 2001 na 13,2 v roce 2021. Ve srovnání s předcházejícím rokem zaznamenal počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel pokles o 12,0 %.

Graf 2.28. Registrované trestné činy podle krajů

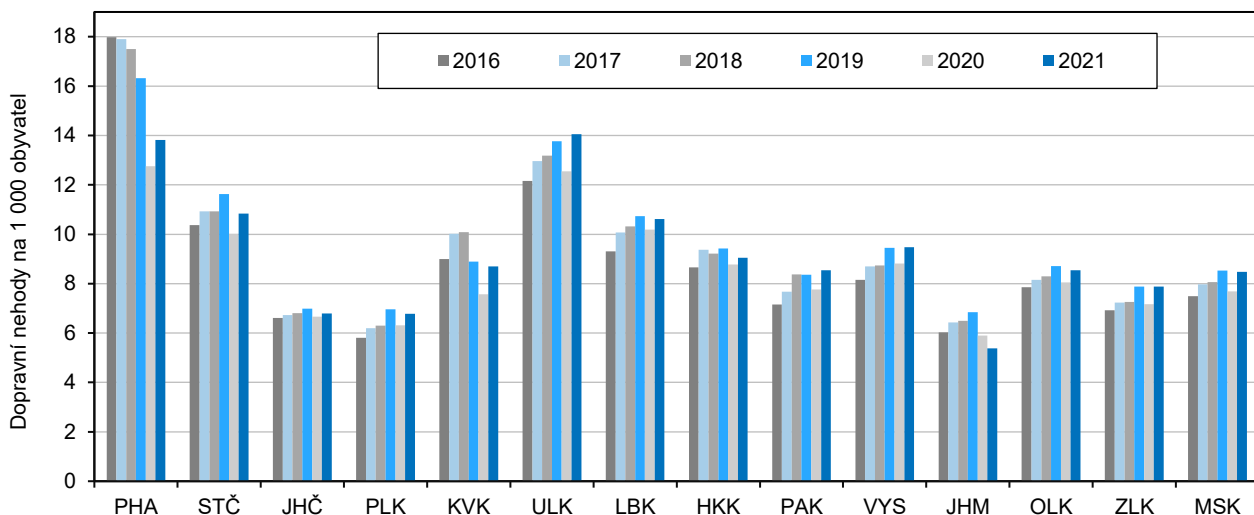
Pramen: Policejní prezidium ČR

V přepočtu zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel zaujímal v roce 2021 Karlovarský kraj šesté místo mezi všemi regiony ČR za Hl. městem Prahou, Plzeňským, Ústeckým, Libereckým a Moravskoslezským krajem. Hodnota tohoto ukazatele se pohybovala mírně pod celorepublikovým průměrem (14,6), přičemž nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele zaznamenalo Hl. město Praha (27,7), naopak nejnižší údaj vykázal Zlínský kraj (8,4).

Graf 2.29. Dopravní nehody podle krajů

Pramen: Policejní prezidium ČR

Mezi okresy Karlovarského kraje vykazoval nejvíce trestných činů na 1 000 obyvatel okres Cheb (14,3), nejméně pak okres Sokolov (12,5). Objasnit se podařilo celkem 2 162 trestných činů, což je o 21,6 % méně než v předcházejícím roce. Nejúspěšnější byli kriminalisté v okrese Cheb, kterým se podařilo objasnit téměř 35 % z celkového počtu objasněných trestných činů v kraji.

Počet dopravních nehod meziročně vzrostl ...

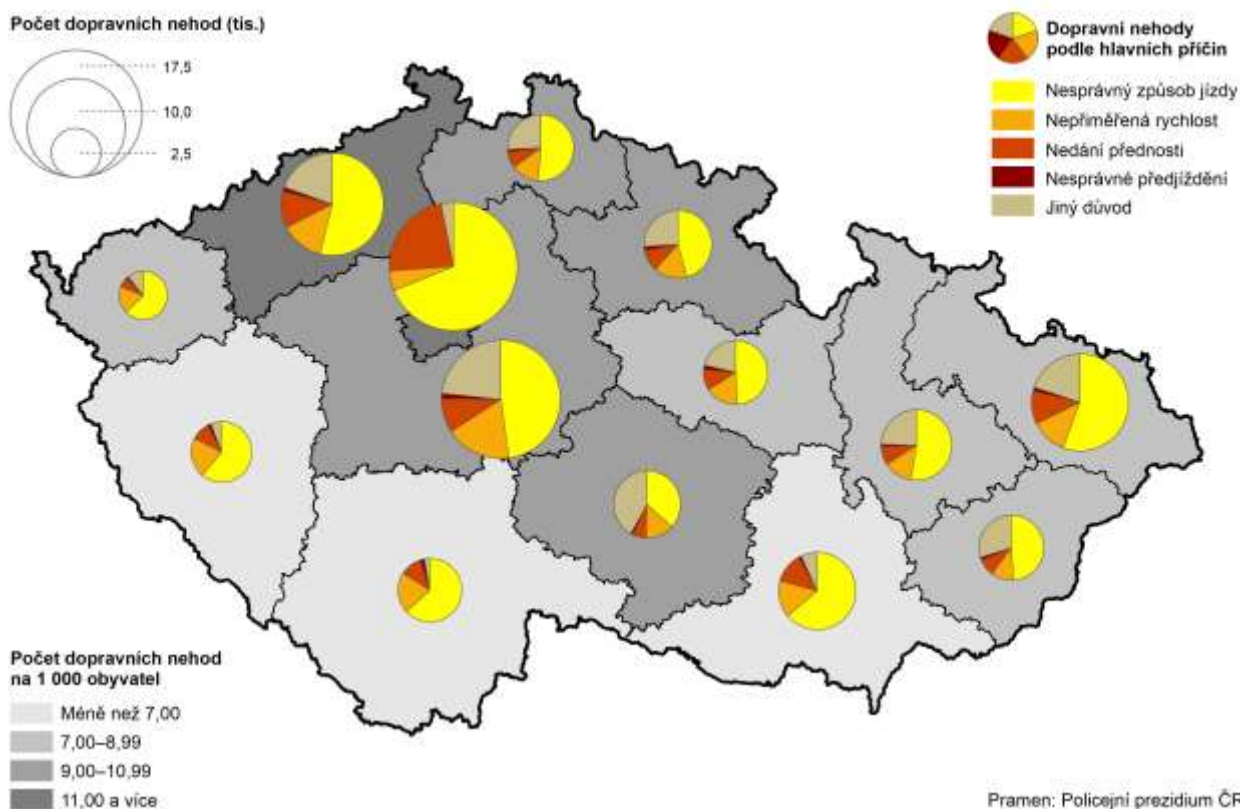
V roce 2021 došlo na území Karlovarského kraje k celkem 2 466 dopravním nehodám, což představuje oproti minulému roku nárůst jejich počtu o 238, tj. o 10,7 %.

... a to ve všech okresech Karlovarského kraje.

K navýšení počtu dopravních nehod ve srovnání s předcházejícím rokem došlo s výjimkou Jihomoravského kraje ve všech regionech ČR, přičemž v našem kraji byl tento nárůst v mezikrajském srovnání nejvyšší (o 10,7 %). V celé ČR vzrostl počet dopravních nehod ve sledovaném období o 4,8 %. Na vyšším počtu dopravních nehod v Karlovarském kraji se podílely jeho všechny tři okresy. Nejvíce meziročně přibýlo dopravních nehod v okrese Karlovy Vary (o 11,9 %), naopak nejnižší nárůst byl zaznamenán v okrese Cheb (o 8,0 %).

Ukazatel počtu dopravních nehod na 1 000 obyvatel středního stavu dosáhl v roce 2021 v Karlovarském kraji hodnoty 8,7. Mezi všemi regiony ČR to představuje sedmou nejnižší hodnotu a zároveň údaj o 0,8 dopravní nehody nižší, než kolik činil celorepublikový průměr. Ukazatel počtu dopravních nehod na 1 000 obyvatel v našem kraji zvyšuje zejména okres Karlovy Vary, ve kterém připadalo na 1 000 obyvatel středního stavu 10 dopravních nehod, naopak v okrese Cheb dosáhla hodnota tohoto ukazatele nejnižší hodnotu v celém kraji (7,3).

Dopravní nehody v krajích ČR v roce 2021

Výrazný meziroční nárůst počtu usmrcených osob při dopravních nehodách v kraji.

Od roku 2004 jsme mohli v kraji sledovat trend snižování počtu osob usmrcených při dopravních nehodách, v letech 2014 a 2015 se však počet úmrtí meziročně zvyšoval. Naopak v letech 2016 a 2017 na silnicích Karlovarského kraje zemřelo opět méně osob než v předcházejících letech, od té doby počet osob, které nepřežily dopravní nehodu, víceméně kolísá. V roce 2021 se počet těchto osob meziročně významně zvýšil, a to o více než třetinu (o 36,4 %; nárůst o 4 osoby).

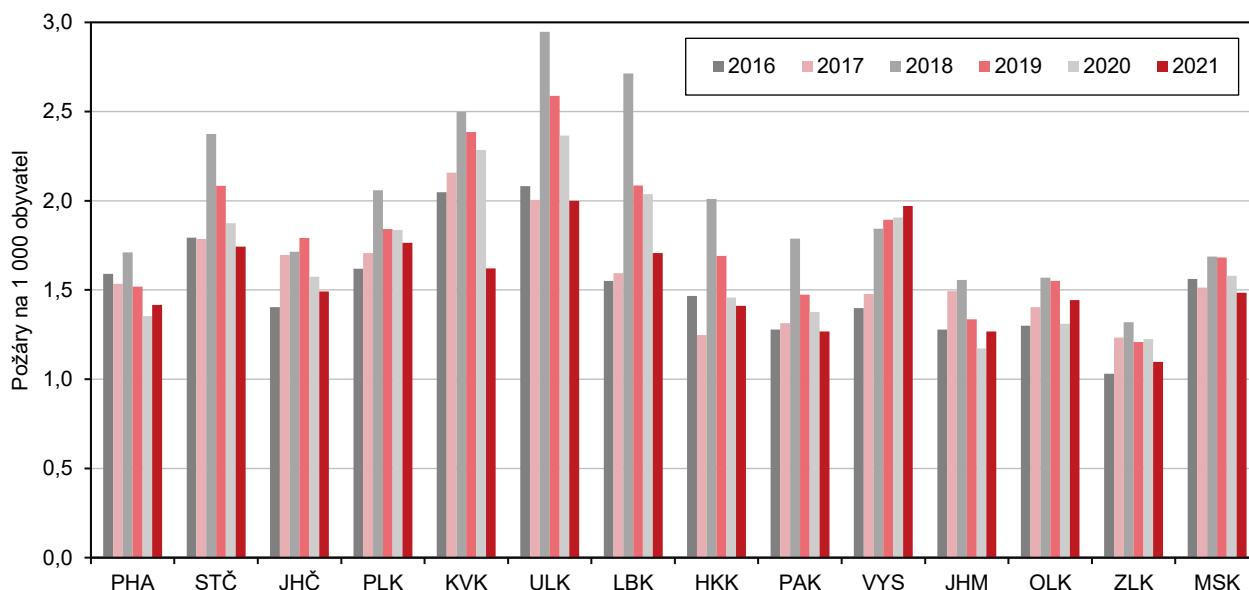
Z okresů Karlovarského kraje byl na tom nejlépe z pohledu počtu obětí dopravních nehod okres Cheb se 2 usmrcenými osobami, naopak nejvíce těchto případů zaznamenal okres Karlovy Vary (8 osob).

V celorepublikovém meziročním srovnání obsadil náš kraj s více než třetinovým navýšením obětí počtu dopravních nehod po Olomouckém kraji druhou nejhorší pozici a byl tak jedním z osmi regionů ČR, kde počet usmrcených osob při dopravních nehodách meziročně vzrostl. Nejhorší bilanci v nárůstu počtu osob usmrcených při dopravních nehodách zaznamenal Olomoucký kraj, ve kterém vzrostl počet těchto osob ve srovnání s uplynulým rokem 2020 o více než tři čtvrtiny (o 78,3 %).

Pozitivním zjištěním je skutečnost, že počet zraněných doznal v našem kraji meziroční pokles, a to jak lehce zraněných (pokles o 10,4 % na 592), tak i zraněných těžce (pokles o 27,7 % na 47). Téměř dvě třetiny (61,3 %) všech dopravních nehod v našem kraji bylo způsobeno nesprávným způsobem jízdy, druhou nejčastější příčinou byla nepřiměřená rychlost (17,8 % z celkového počtu dopravních nehod). Pod vlivem alkoholu nebo drog způsobili řidiči celkem 153 dopravních nehod, tj. 6,2 % všech dopravních nehod v kraji. Téměř dvě třetiny (64,0 %) dopravních nehod se uskutečnilo v obci a převážná většina těchto nehod (87,1 %) byla zaviněna řidičem motorového vozidla. Příčinou nehod způsobených lesní zvěří nebo domácími zvířaty bylo 8,0 % z jejich celkového počtu.

Graf 2.30. Požáry podle krajů

Pramen: Hasičský záchranný sbor ČR

Třetí nejvyšší podíl bodovaných řidičů v celé ČR.

V centrálním registru řidičů bylo v našem kraji evidováno 12 929 řidičů, kteří se dopustili přestupku nebo trestného činu započítávaného do bodového hodnocení řidiče. Takoví řidiči mají na svém kontě od 1 do 12 bodů. Podíl těchto řidičů na celkovém počtu řidičů v kraji tak činil 7,0 %. Tento podíl byl spolu s Ústeckým krajem třetí nejvyšší mezi všemi regiony ČR a zároveň byl o 0,6 procentního bodu vyšší než celorepublikový průměr (6,4 % bodovaných řidičů). Třetina (34,8 %) bodovaných řidičů v Karlovarském kraji měla na svém kontě 2 body, téměř pětina (19,1 %) nasbírala body 3 a plný počet bodů získalo 14 % řidičů. Mezi bodovanými řidiči bylo evidováno 9,0 % cizích státních příslušníků, což představuje osmý nejvyšší podíl v rámci celé ČR.

Při dopravních nehodách v Karlovarském kraji byla v roce 2021 způsobena hmotná škoda v celkové výši 146,7 mil. Kč. Po třiletém poklesu tak hmotná škoda při dopravních nehodách meziročně opět vzrostla, a to o 27,0 %. Z okresů Karlovarského kraje tomuto meziročnímu navýšení přispěl zejména okres Karlovy Vary, kde výše hmotné škody při dopravních nehodách ve srovnání s předcházejícím rokem se navýšila dokonce o 41,4 %. Nárůst hmotné škody zaznamenaly současně také zbylé dva okresy našeho kraje.

Počet požárů v Karlovarském kraji vykázal téměř třetinový pokles.

Na území Karlovarského kraje došlo v roce 2021 ke vzniku 460 požárů, což představuje významný meziroční, téměř třetinový, pokles (o 31,5 %). Počty požárů ve srovnání s rokem 2020 zaznamenaly propad téměř ve všech regionech ČR pouze s výjimkou Olomouckého a Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina, ve kterých byl naopak zaznamenán mírný meziroční nárůst. V celé ČR se počet požárů meziročně snížil o 6,8 %.

Na území našeho kraje byl evidován pokles počtu způsobených požárů ve všech jeho okresech, přičemž k nejméně požárům vyjeli hasiči v okrese Cheb, který meziročně vykázal výrazný, téměř poloviční, pokles jejich počtu (o 46,5 %; z 230 požárů v roce 2020 na 123 požárů v roce 2021). Naopak nejvíce požárů bylo v roce 2021 lokalizováno v okrese Karlovy Vary, kde jich hasiči likvidovali v rámci celého kraje téměř polovinu (45,2 %).

Šestý nejvyšší počet požárů na 1 000 obyvatel v celé ČR.

Pokud přepočteme počet požárů na 1 000 obyvatel, zjišťujeme, že v karlovarském regionu vzniklo 1,6 požáru na 1 000 obyvatel kraje, tedy o 0,7 požáru méně než v předešlé roce. V rámci celé ČR jde v počtu požárů o šestou nejvyšší hodnotu, která je současně o 0,1 požáru vyšší, než kolik činil celorepublikový průměr (1,5 požáru na 1 000 obyvatel). Celkově však meziročně poklesl počet požárů na 1 000 obyvatel ve většině krajů ČR, a to pouze s výjimkou kraje Olomouckého, Jihomoravského, Hl. města Prahy a Kraje Vysočina, které meziročně naopak zaznamenaly mírné navýšení jejich počtu.

Významný meziroční pokles přímé škody při požárech v regionu o více než dvě třetiny.

Při požárech v kraji byla v roce 2021 způsobena přímá škoda ve výši 31 mil. Kč a byla tak o 65 mil. Kč, tedy o více než dvě třetiny, nižší než v předcházejícím roce (o 67,8 %). Přímá škoda na jeden požár činila v Karlovarském kraji 67 tis. Kč. V mezikrajském srovnání vykázal náš kraj oproti ostatním regionům v hodnotě přímé škody na 1 požár nejvýraznější pokles. Přímá škoda na 1 požár v našem kraji byla dokonce o 202 tis. Kč nižší, než kolik činil celorepublikový průměr. Nejvyšší přímá škoda na 1 požár byla zaznamenána v Libereckém kraji (596 tis. Kč). Při požárech v Karlovarském kraji bylo v roce 2021 zraněno 49 osob, 7 osob na následky zranění při požáru zemřelo.

3. Ekonomický vývoj

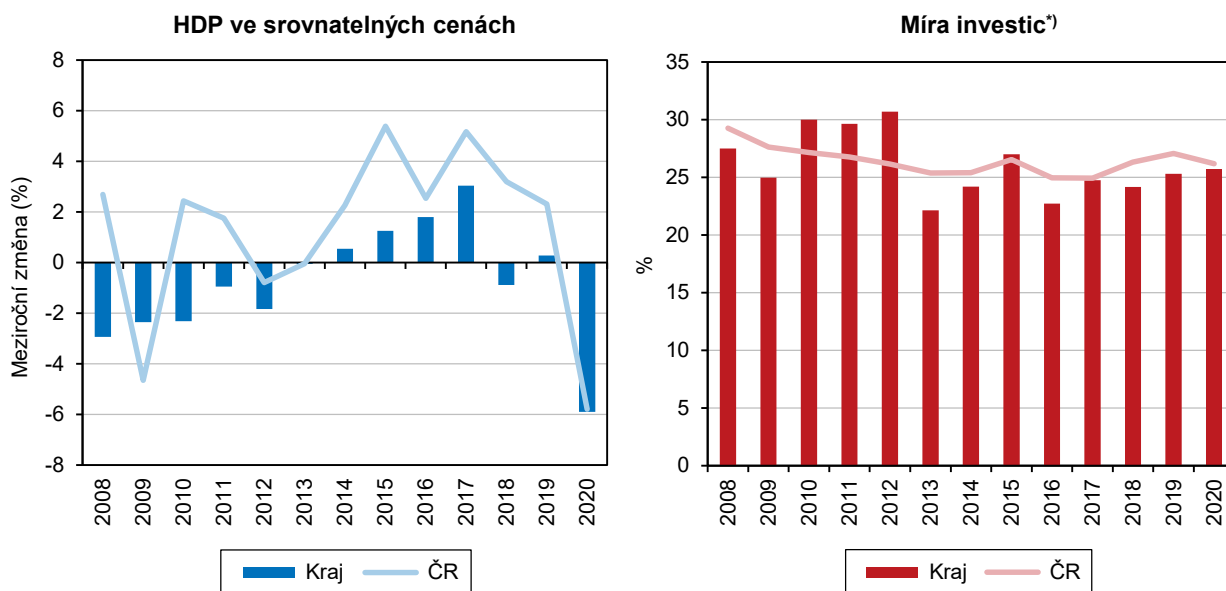
Makroekonomický rámec

HDP v našem kraji vykázal poprvé po sedmi letech meziroční pokles.

Makroekonomická data v krajském členění s údaji za rok 2021 budou k dispozici až na konci roku 2022, proto je hodnocení vývoje kraje omezeno rokem 2020. Regionální hrubý domácí produkt v běžných cenách (HDP) v Karlovarském kraji vykazoval dlouhodobě (až do roku 2009) meziroční nárůst, poté následovalo několik let stagnace či mírného poklesu a v roce 2014 opět zaznamenal poprvé mírný nárůst oproti minulému roku a tento růstový trend pokračoval až do roku 2019. Naopak v roce 2020 došlo poprvé po sedmi letech k meziročnímu poklesu HDP, a to o 2,4 % na 97 681 mil. Kč. Podíl kraje na tvorbě HDP v rámci České republiky činil 1,7 %, což je nejnižší podíl ze všech regionů ČR. Tento podíl se navíc postupně snižuje a za posledních deset let tak došlo k jeho poklesu o 0,3 procentního bodu. Nejvíce se na tvorbě HDP České republiky podílí Hl. město Praha (27,0 %), dále pak Středočeský kraj (11,6 %), Jihomoravský kraj (10,8 %) a kraj Moravskoslezský (8,7 %).

Graf 3.1. Hrubý domácí produkt a míra investic v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

Hodnota HDP na 1 obyvatele je dlouhodobě nejnižší mezi kraji ČR.

Velmi podobný byl i vývoj hrubého domácího produktu v běžných cenách na jednoho obyvatele. Jeho hodnota činila v roce 2020 v Karlovarském kraji celkem 332 037 Kč, což představuje meziroční pokles o 2,2 %. Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele doznal pokles ve většině regionů ČR s výjimkou Kraje Vysočina, Pardubického, Královéhradeckého a Jihomoravského kraje. V našem regionu bylo toto snížení čtvrté nejvyšší mezi všemi kraji a průměr ČR převyšovalo o 0,2 procentního bodu. Dlouhodobě platí, že hodnota HDP na 1 obyvatele v Karlovarském kraji je nejnižší mezi kraji ČR.

Produktivita práce doznala meziroční nárůst.

Produktivita práce, vyjádřená přepočtem regionálního HDP v běžných cenách na jednoho zaměstnaného, dosáhla v Karlovarském kraji v roce 2020 hodnoty 752,0 tis. Kč, což je o 31,1 tis. Kč (o 1,0 %) více než v předcházejícím roce. Produktivita práce ve srovnání s předcházejícím rokem doznala nárůst v celé ČR, ve všech regionech se pohybovala shodně okolo 1,0 %.

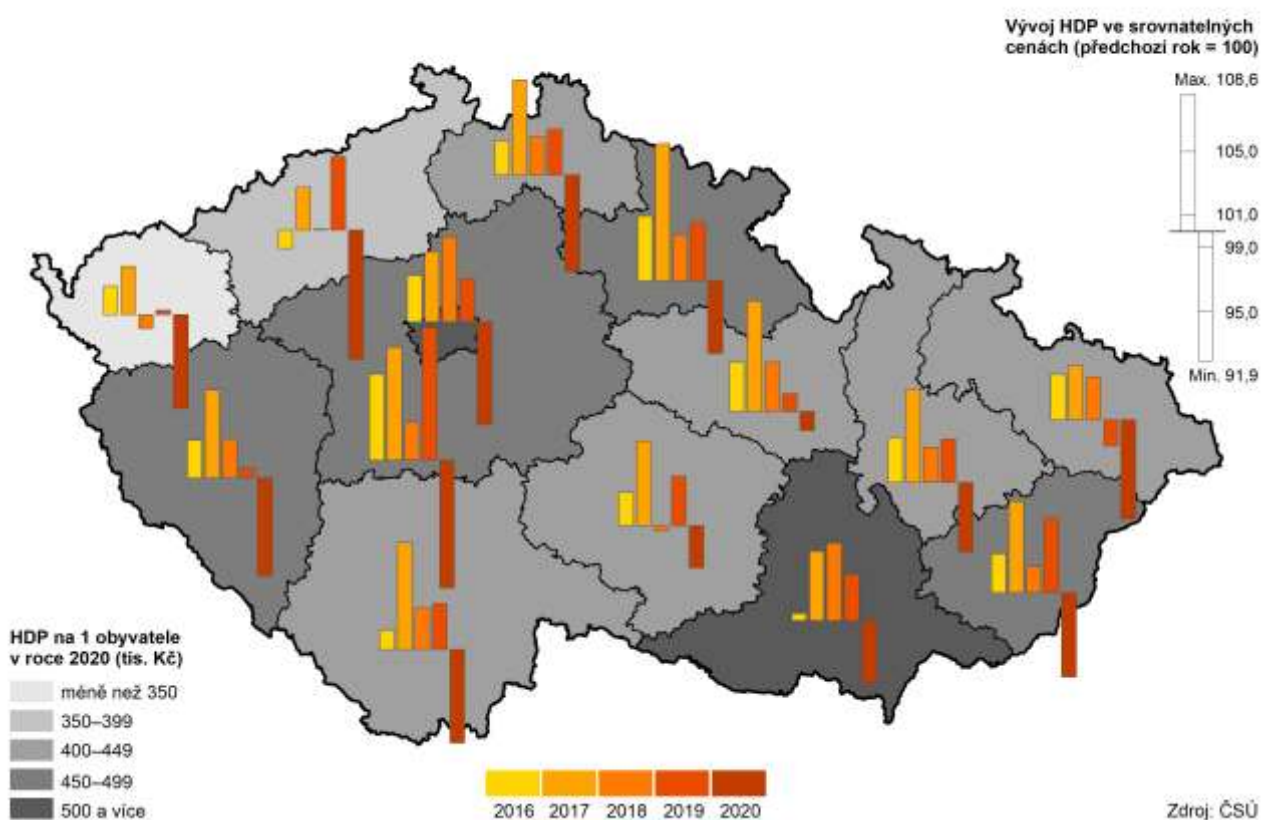
Také v celé ČR se meziročně produktivita práce zvýšila o 1,0 %, tedy zhruba stejně jako v Karlovarském kraji. Nárůst produktivity práce v našem kraji je dán tím, že regionální hrubý domácí produkt klesal v roce 2020 pomaleji než zaměstnanost.

Hrubá přidaná hodnota po několika letech růstu poprvé vykazovala meziroční pokles.

Hodnota hrubé přidané hodnoty (HPH) v Karlovarském kraji vykazovala od roku 1995 dlouhodobý rostoucí trend, po meziročním poklesu v letech 2010 a 2012 následovalo několik let pravidelného růstu. V roce 2020 poprvé od roku 2013 doznala její hodnota meziroční pokles, a to o 1,7 % (na 88 882 mil. Kč).

V celorepublikovém srovnání se HPH v roce 2020 snížila v osmi regionech ČR. V našem kraji byl tento pokles pátý největší po Ústeckém a Středočeském kraji, HI. městě Praze a Moravskoslezském kraji a pohyboval se 0,7 procentního bodu pod celorepublikovým průměrem.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2016 až 2020

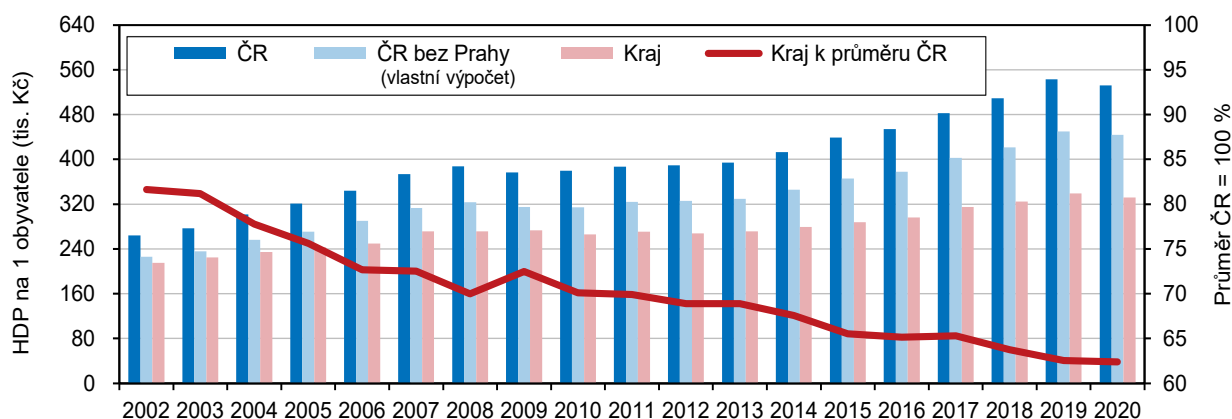

Podíl primárního sektoru na tvorbě HPH zaznamenal nepatrný meziroční nárůst.

Zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) na tvorbě HPH mělo v kraji dlouhodobě klesající tendenci až do roku 2008, kdy dosáhlo svého dosavadního minima, v následujících letech vykazoval podíl primárního sektoru pravidelně každoroční nárůst až do roku 2014. Následovalo pět let pravidelného poklesu a v roce 2020 se po několika letech podíl primárního sektoru na tvorbě HPH kraje opět nepatrně meziročně zvýšil. Na tvorbě HPH byl zastoupen 2,4 %, což je o 0,1 procentního bodu více než v předcházejícím roce a zároveň o 0,3 procentního bodu více, než dosáhl republikový průměr (2,1 %).

Graf 3.2. Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Karlovarském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

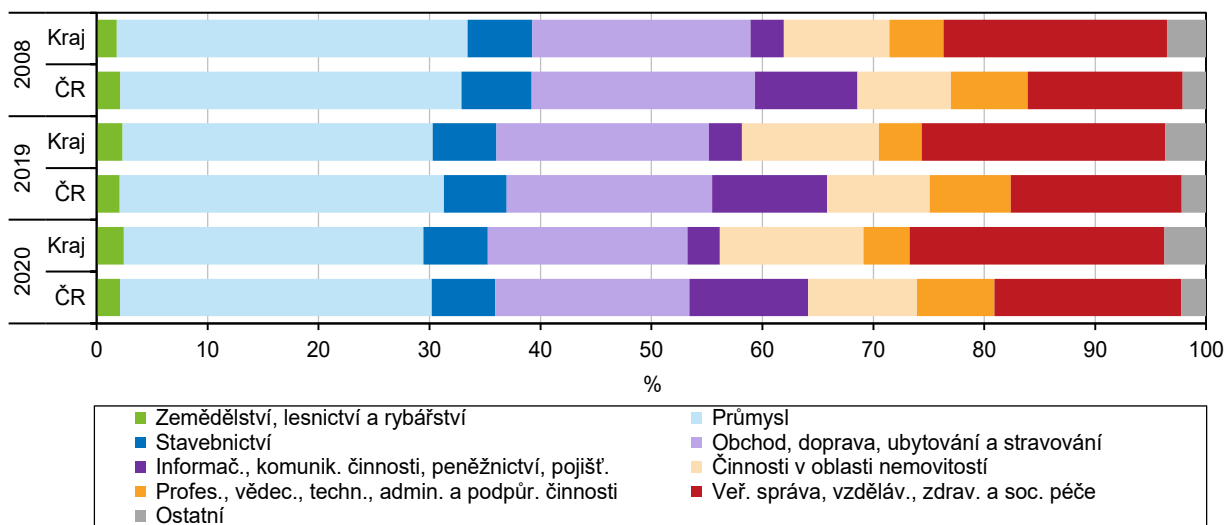

Nejvyšší podíl na tvorbě HPH má tradičně terciární sektor.

Podíl sekundárního sektoru (těžba a dobývání, průmysl, stavebnictví) se na tvorbě HPH v kraji v roce 2020 oproti minulému roku snížil o 0,9 procentního bodu na 32,8 % a byl tak o 1 procentní bod nižší než republikový průměr. Nejvyšší podíl na tvorbě HPH vykazuje dlouhodobě terciární sektor (obchod, služby, doprava a skladování, ubytování, stravování, veřejná správa, informační a komunikační činnosti, vzdělávání atd.). V roce 2020 činil tento podíl 64,8 % a meziročně tak zaznamenal nárůst o 0,8 procentního bodu.

Graf 3.3. Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Místní rozpočty

Celkové příjmy místních rozpočtů meziročně opět stouply...

Celkové příjmy Karlovarského kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí po konsolidaci v roce 2021 činily 18 535 mil. Kč, ve srovnání s předcházejícím rokem tak došlo k jejich navýšení, a to o 8,6 %. V posledních letech můžeme pozorovat, že se příjmy kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí navyšovaly, od roku 2012 došlo k jejich nárůstu dokonce o 68,3 %.

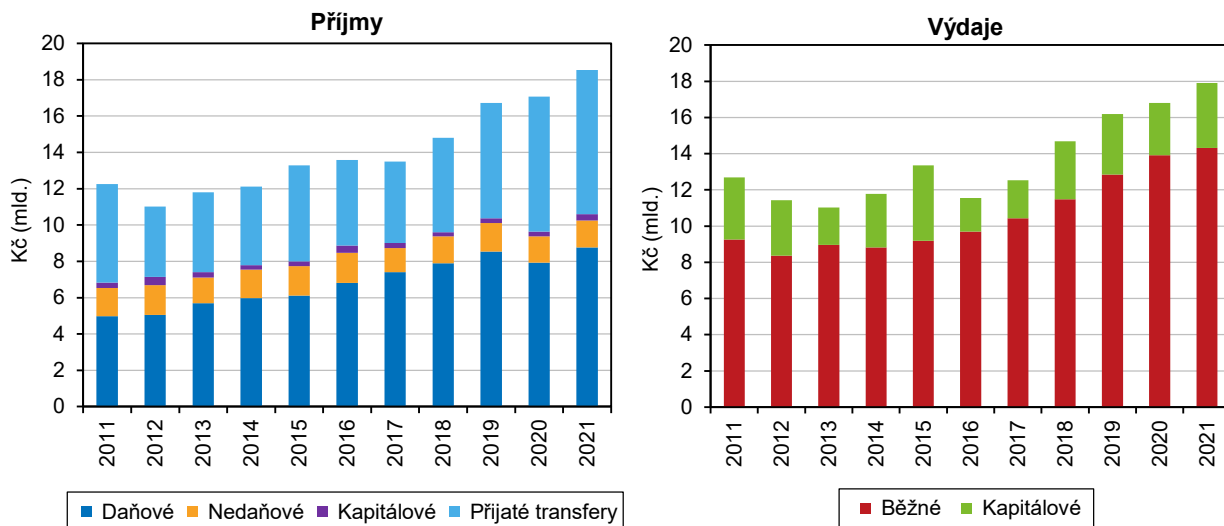

...stejně jako celkové výdaje.

Ve stejném období se zvyšovaly i výdaje, v roce 2021 došlo k jejich meziročnímu nárůstu o 6,5 % (na 17 899 mil. Kč). Od roku 2012 vzrostly výdaje místních rozpočtů více než o polovinu (navýšení o 56,6 %). Většinu celkových výdajů (79,9 %) tvořily výdaje běžné, jako jsou platy zaměstnanců, povinné pojistné, nákup materiálu atd. Ve sledovaném roce 2021 převyšovaly celkové příjmy místních rozpočtů celkové výdaje o 636 mil. Kč.

Graf 3.4. Příjmy a výdaje místních rozpočtů v Karlovarském kraji (po konsolidaci)

Pramen: Ministerstvo financí

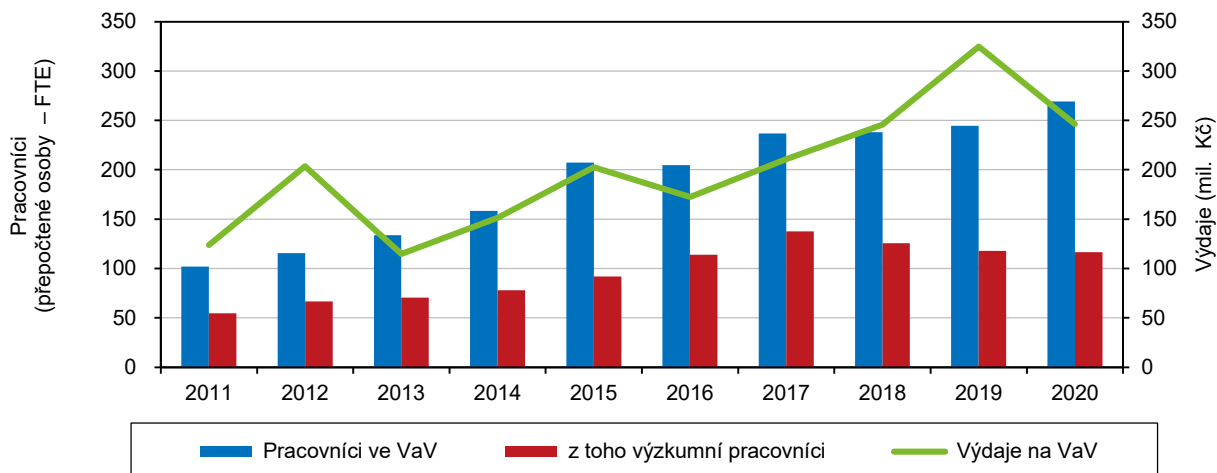
Věda, IT

Počet pracovníků ve vědě a výzkumu se meziročně zvýšil.

Poslední dostupná data z oblasti výzkumu a vývoje máme k dispozici za rok 2020, proto se při hodnocení vývoje zaměříme pouze na tento rok. Počet zaměstnanců výzkumu a vývoje v průběhu let 2001–2010 v Karlovarském kraji kolísal. Od roku 2011 však již vykazuje počet těchto zaměstnanců rostoucí tendenci. V roce 2020 působilo v Karlovarském kraji celkem 269 těchto pracovníků, tedy o 24 (tj. o 10,1 %) více než v předešlém roce.

Graf 3.5. Pracovníci ve výzkumu a vývoji a výdaje na výzkum a vývoj v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

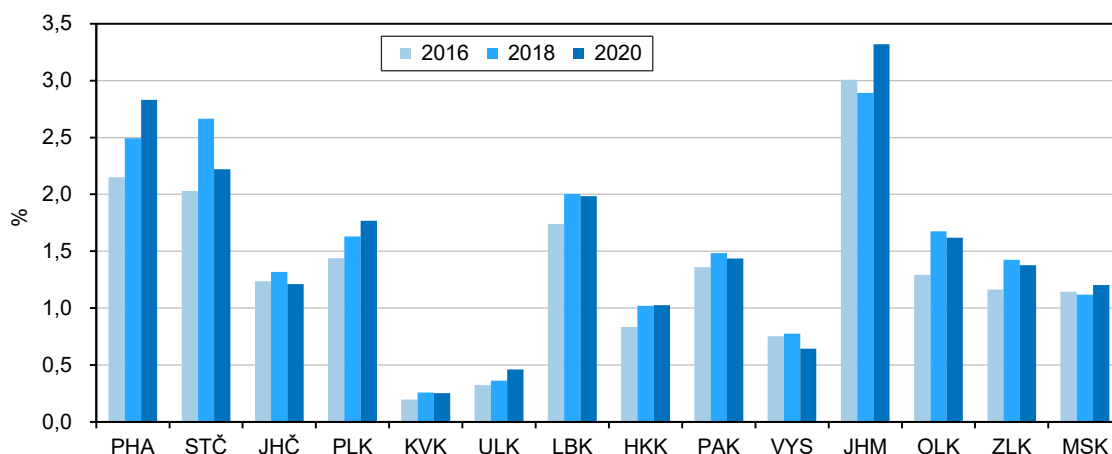
V mezikrajském srovnání došlo meziročně k navýšení počtu pracovníků ve vědě a výzkumu v polovině krajů ČR, v Karlovarském kraji byl tento nárůst nejvyšší. V celé ČR se počet těchto pracovníků oproti minulému roku zvýšil o 2,2 %, což je o 8 procentních bodů méně než v našem kraji.

Počet výzkumných pracovníků se meziročně mírně zvýšil.

Z celkového počtu zaměstnanců výzkumu a vývoje v našem kraji bylo 43,3 % výzkumných pracovníků. Ve srovnání s rokem 2019 se tak podíl těchto pracovníků snížil, a to o 4,9 procentního bodu. Pouze 13,8 % všech výzkumných pracovníků tvořily v roce 2020 ženy. Výzkumných pracovníků bylo v tomto roce v kraji celkem 16, jejich počet se tak meziročně zvýšil o 2, tedy o 15 %.

Graf 3.6. Podíl výdajů na výzkum a vývoj na regionálním HDP podle krajů

Zdroj: ČSÚ

Výdaje na vědu a výzkum zaznamenaly meziroční pokles zhruba o čtvrtinu.

Výše výdajů na vědu a výzkum je jedním z důležitých faktorů ovlivňujících rozvoj společnosti daného regionu. Pozitivním zjištěním je, že výdaje na vědu a výzkum rok od roku rostou a výjimkou není ani Karlovarský kraj, ve kterém rovněž vykazují z dlouhodobého hlediska stoupající tendenci. V roce 2020 však zaznamenaly výdaje na vědu a výzkum v našem regionu po několika letech růstu významný meziroční pokles, a to o 24,1 % na 246,4 mil. Kč.

V mezikrajském srovnání vykázaly výdaje na výzkum a vývoj v roce 2020 ve srovnání s předcházejícím rokem pokles v devíti regionech ze čtrnácti. V Karlovarském kraji byl tento pokles dokonce nejvyšší. Stále platí, že podíl výdajů na vědu a výzkum v Karlovarském kraji je nejnižší ze všech regionů ČR (pouze 0,2 % z celkového objemu investic do vědy a výzkumu).

Po karlovarském regionu se snížily výdaje na vědu a výzkum meziročně nejvíce ve Středočeském kraji a Kraji Vysočina (shodně o 12,2 %) a dále pak v Jihočeském kraji (o 10,5 %). Naopak nejvyšší nárůst objemu investic do této oblasti zaznamenal v roce 2020 Jihomoravský kraj (o 8,7 %) a Hl. město Praha (o 8,3 %). V celé ČR došlo ve sledovaném roce k mírnému nárůstu výdajů na výzkum a vývoj o 1,6 %.

Věda a výzkum jsou financovány především podnikatelským sektorem.

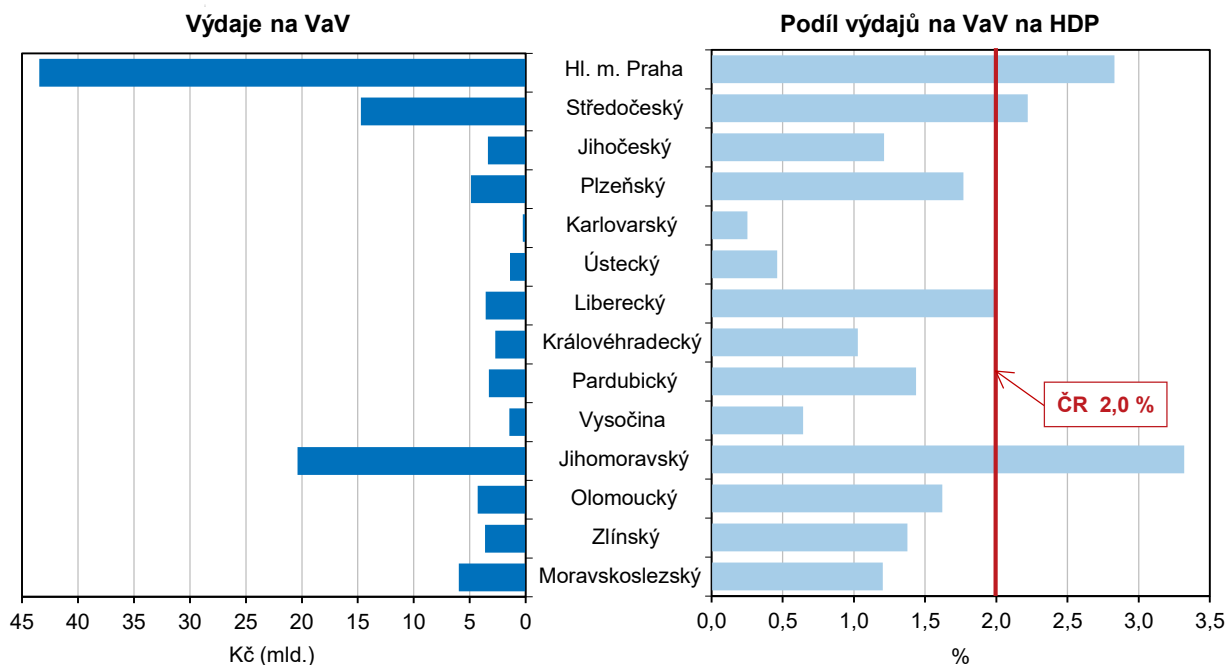
Na financování vědy a výzkumu Karlovarského kraje se dlouhodobě podílí především podnikatelský sektor. V roce 2020 finančně podpořili podnikatelé tuto oblast částkou 207,8 mil. Kč, jde o 84,3 % všech výdajů vynaložených na vědu a výzkum v Karlovarském kraji. Oproti roku 2019 se však výdaje podnikatelského sektoru do vědy a výzkumu v našem kraji poměrně významně snížily, a to o 79,2 mil. Kč, tj. o 27,6 %. Z veřejného rozpočtu byla na financování vědy a výzkumu poskytnuta částka

13,4 mil. Kč. Určitá částka bývá obvykle poskytnuta také ze zahraničních zdrojů a v roce 2020 tak investovali zahraniční investoři na podporu vědy a výzkumu karlovarského regionu celkem 25,3 mil. Kč.

Graf 3.7. Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

Nejnižší podíl výdajů VaV na HDP v mezikrajském srovnání.

Karlovarský kraj se dlouhodobě vyznačuje nejnižším podílem výdajů na vědu a výzkum a současně nejnižším podílem těchto výdajů na celkovém hrubém domácím produktu. V roce 2020 se náš region podílel těmito výdaji na HDP České republiky pouze 0,3 %, tedy nejméně ze všech krajů ČR. Podobně jako Karlovarský kraj je na tom i kraj Ústecký, kterému s podílem 0,5 % patří v mezikrajském srovnání druhé nejnižší místo pomyslného žebříčku. Naopak regionem s nejvyšším podílem výdajů VaV na HDP se stal Jihomoravský kraj (3,3 %) následovaný Hl. městem Prahou (2,8 %) a Středočeským krajem (2,2 %).

Podíl domácností vybavených osobním počítačem se meziročně zvýšil...

Ze statistik o využívání informačních a komunikačních technologií vyplývá, že tyto technologie se čím dál více stávají nedílnou součástí našich životů. V Karlovarském kraji bylo v roce 2020 vybaveno osobním počítačem celkem 76,4 % všech domácností. Ve srovnání s předchozím obdobím se tak jejich podíl zvýšil o 0,6 procentního bodu. Meziroční navýšení zaznamenalo devět regionů ČR.

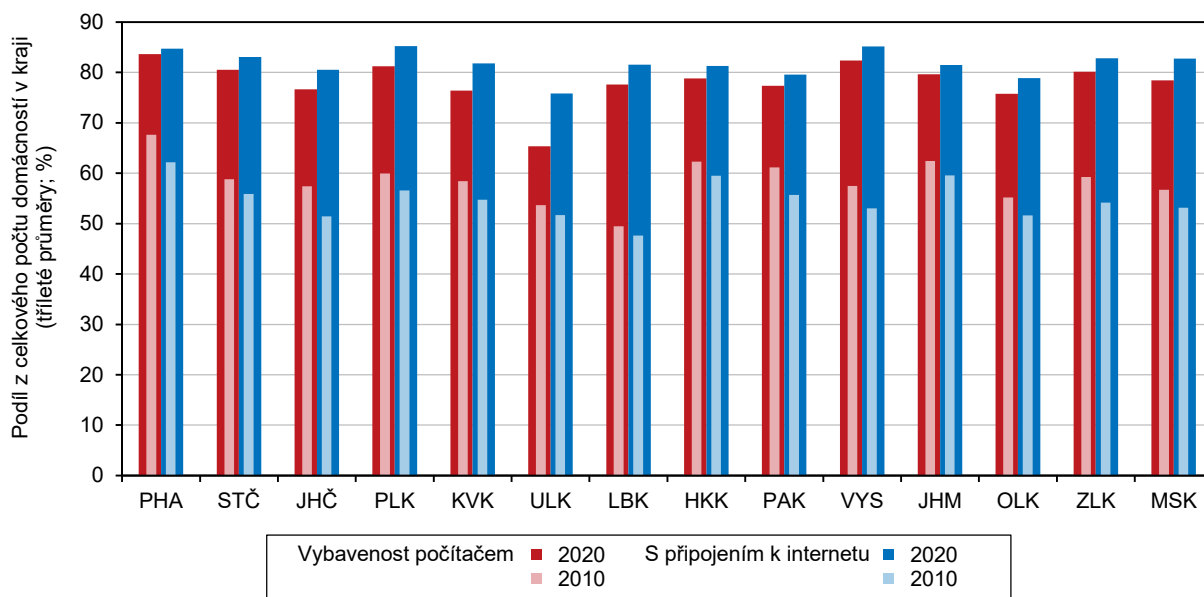
Zaměříme-li se na všechny regiony ČR, zjistíme, že nejvyšší nárůst podílu domácností vybavených stolním počítačem byl evidován v Olomouckém kraji (o 2,7 procentního bodu). V mezikrajském srovnání je podíl domácností vybavených osobním počítačem v Karlovarském kraji třetí nejnižší po Ústeckém a Olomouckém kraji a na hodnotu republikového průměru nedosahuje o 2,1 procentního bodu.

...stejně jako podíl domácností s připojením na internet.

Dlouhodobě pokračuje růstový trend podílu domácností připojených na internet. V roce 2020 bylo v Karlovarském kraji připojeno 81,8 % domácností, přičemž všechny používaly vysokorychlostní internet. Rostoucí trend lze sledovat ve všech regionech ČR.

Graf 3.8. Domácnosti vybavené osobním počítačem a s připojením k internetu podle kraje

Zdroj: ČSÚ

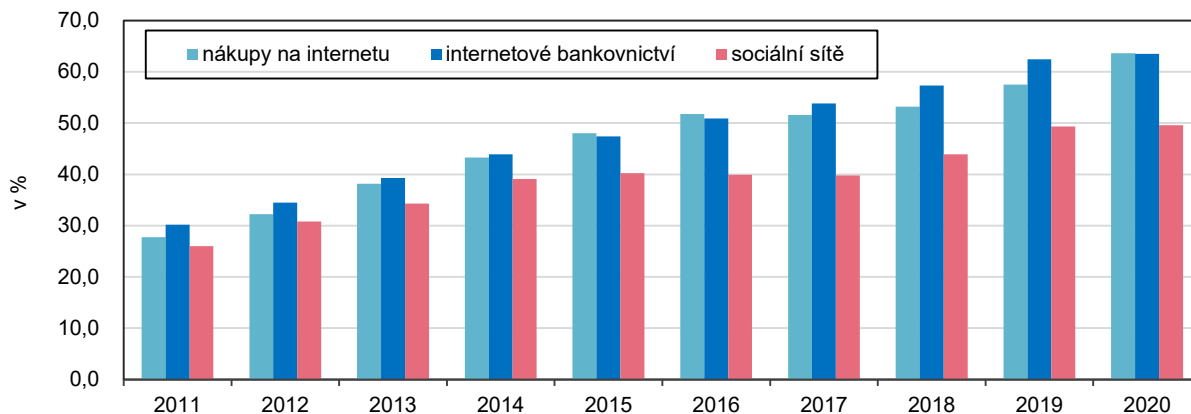

Nákupy přes internet jsou čím dál oblíbenější...

Obyvatelé Karlovarského kraje ve věku 16 a více let stále více využívají možnosti nákupu zboží či služeb přes internet. Tímto způsobem v roce 2020 nakoupilo 63,6 % osob starších 16 let. Přestože jde o šestý nejnižší podíl mezi regiony ČR, lze očekávat, že obliba této formy nákupu bude narůstat, a to napříč všemi regiony. Za posledních deset let se podíl osob ve věku 16 a více let nakupujících přes internet zvýšil v Karlovarském kraji téměř o 36 procentních bodů a na republikový průměr nedosahuje pouze o 1 procentní bod. Nejčastěji nakupovali na internetu lidé v Hl. městě Praze (73,4 %), naopak nejméně obyvatelé Ústeckého kraje (55,8 %).

Graf 3.9. Jednotlivci nakupující na internetu, používající internetové bankovníctví a sociální sítě v Karlovarském kraji v letech 2011 až 2020

Zdroj: ČSÚ

...stejně jako internetové bankovníctví.

Rostoucí trend vykazuje také využití internetového bankovníctví jednotlivci. V roce 2020 využívalo internetové bankovníctví 63,5 % jednotlivců Karlovarského kraje starších 16 let, za posledních deset let se tak jejich podíl zvýšil dokonce o 33 procentních bodů. Téměř polovina osob starších 16 let (49,6 %) v našem kraji využívá internet k přístupu na sociální sítě, tento podíl se meziročně zvýšil jen velmi mírně, a to o 0,3 procentního bodu. Jedná se o nejnižší podíl uživatelů sociálních sítí mezi všemi regiony ČR a zároveň

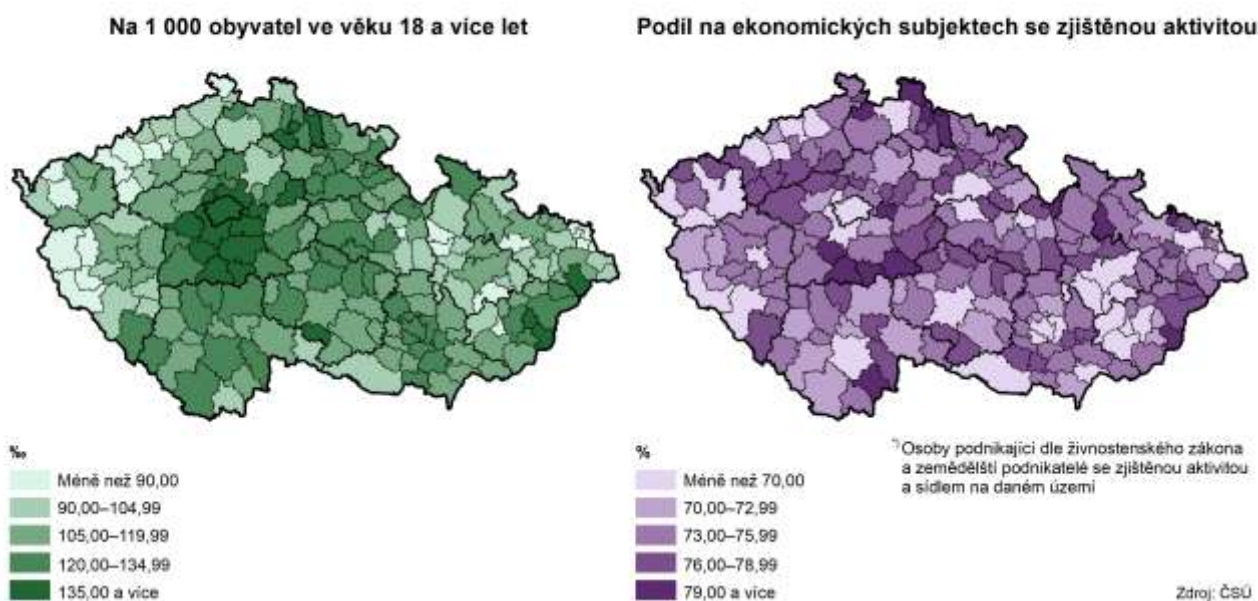
o jediný region, kde těchto uživatelů bylo méně než 50 %. Mezi uživateli sociálních sítí ve věku 25–64 let byli v našem kraji ze dvou třetin zastoupeni vysokoškoláci (66,6 %) a středoškolské vzdělání dokončilo 59,6 % těchto uživatelů.

Ekonomické subjekty

Počet ekonomických subjektů v kraji se meziročně prakticky nezměnil.

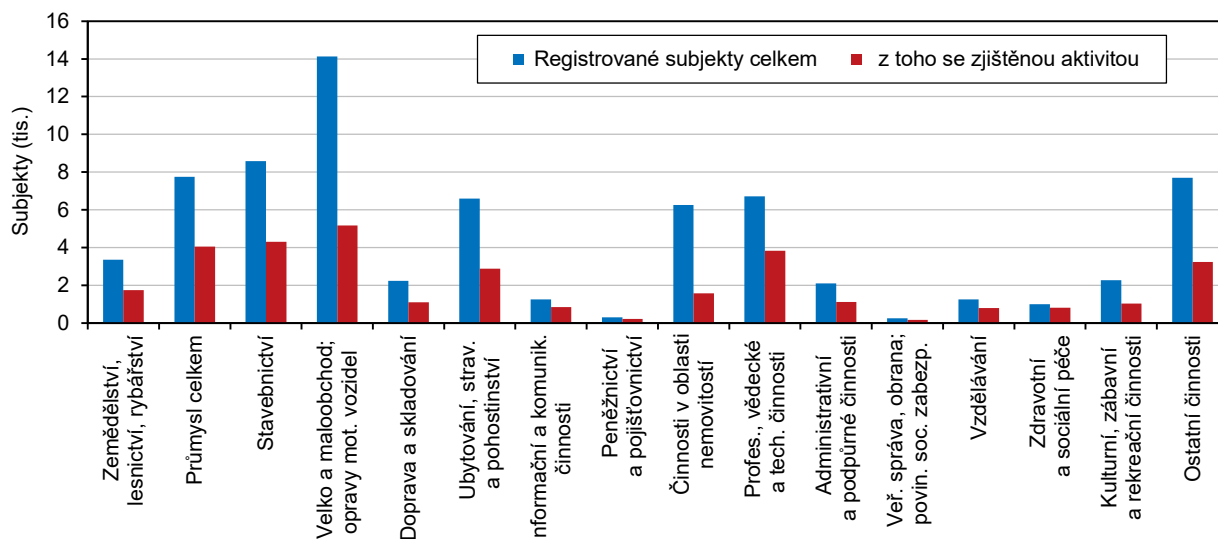
Ke konci roku 2021 mělo v Karlovarském kraji registrováno své sídlo 74 009 ekonomických subjektů, meziročně se tak jejich počet prakticky nezměnil. Z tohoto počtu bylo 33 380, tj. 45,1 % ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou. Je třeba mít na paměti, že vlivem zpřesnění dat podle Registru osob, ke kterému došlo v roce 2012, nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné se staršími roky.

Soukromí podnikatelé¹⁾ ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2021

Graf 3.10. Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Karlovarském kraji k 31. 12. 2020 (subjekty s uvedenou činností)

Zdroj: ČSÚ

Více než dvě třetiny ekonomických subjektů jsou živnostníci.

Více než dvě třetiny registrovaných ekonomických subjektů (70,4 %) podnikaly dle živnostenského zákona. Většina ekonomických subjektů (91,9 %) neměla zaměstnance nebo o nich nebyl tento údaj znám. Podle převažující činnosti CZ-NACE zauímají nejvyšší podíl v kraji ekonomické subjekty podnikající v oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (19,1 %).

Nejvyšší podíl ekonomických subjektů působících v oblasti cestovního ruchu v celé ČR.

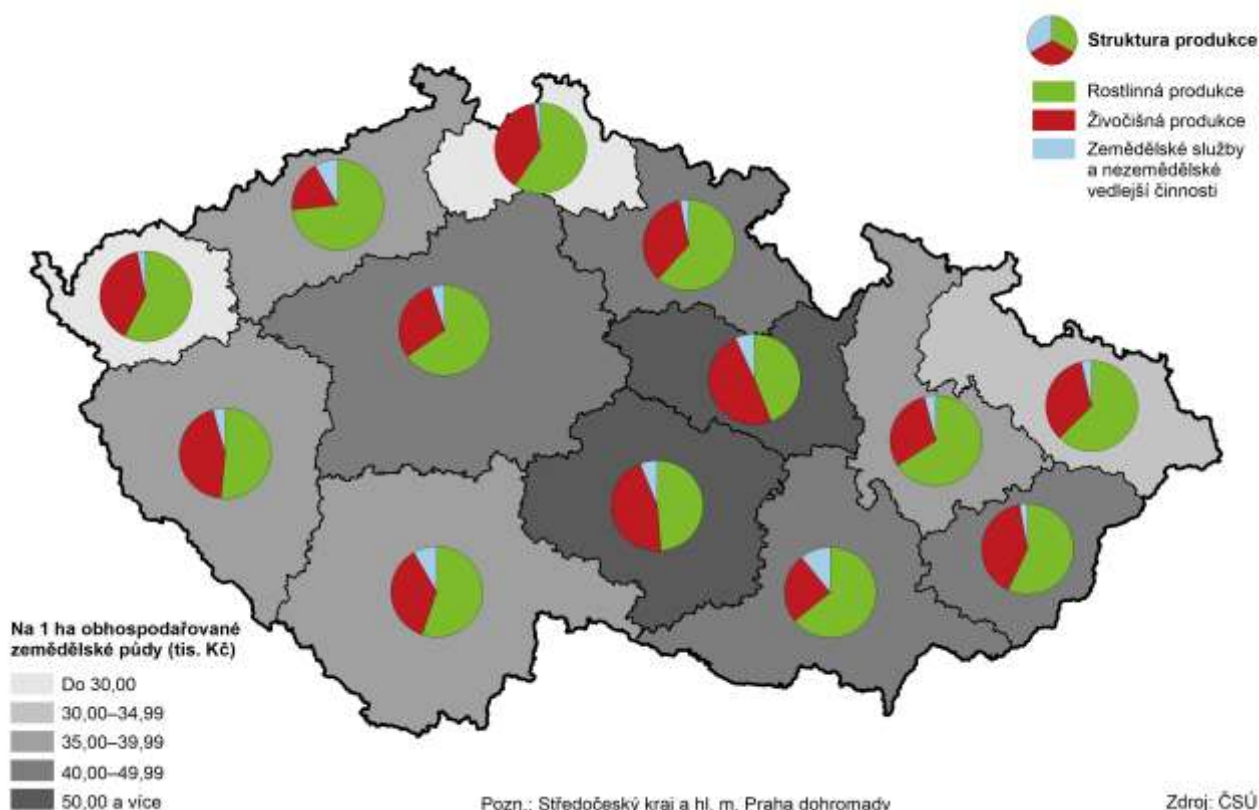
Ekonomické subjekty působící v oblasti ubytování, stravování a pohostinství činí v Karlovarském kraji 8,9 % všech ekonomických subjektů, což představuje nejvyšší podíl ze všech krajů ČR a ve srovnání s republikovým průměrem je tento podíl vyšší o 3,6 procentního bodu.

Zemědělství

Zemědělská produkce v roce 2020 meziročně vzrostla.

Poslední data, která máme k dispozici o zemědělské produkci, jsou semidefinitivní výsledky za rok 2020. Zemědělská produkce v Karlovarském kraji vykazuje dlouhodobě rostoucí tendenci, pouze v roce 2015 zaznamenala poprvé od roku 2009 meziroční snížení. V roce 2020 pak zemědělská produkce kraje doznala meziroční nárůst o 8,2 % a dosáhla hodnoty 2 234 mil. Kč. Na celkové zemědělské produkci ČR se náš kraj přitom podílí pouze 1,5 %. Rostlinná produkce činila 57,7 % celkové zemědělské produkce, živočišná produkce se podílela 39,2 %. V roce 2020 přitom podíl rostlinné produkce doznal mírný nárůst na úkor produkce živočišné.

Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2020

Dlouhodobě nejnižší zemědělská produkce na 1 hektar obhospodařované půdy.

V přepočtu na 1 hektar obhospodařované půdy je celková zemědělská produkce kraje dlouhodobě nejnižší ze všech regionů ČR, v roce 2020 činila její hodnota 23 tis. Kč. Nejvyšší hodnotu obhospodařované půdy na 1 hektar vykazaly v roce 2020 Pardubický kraj a Kraj Vysočina, tyto dva regiony jsou zároveň jedinými v celé ČR, kde zemědělská

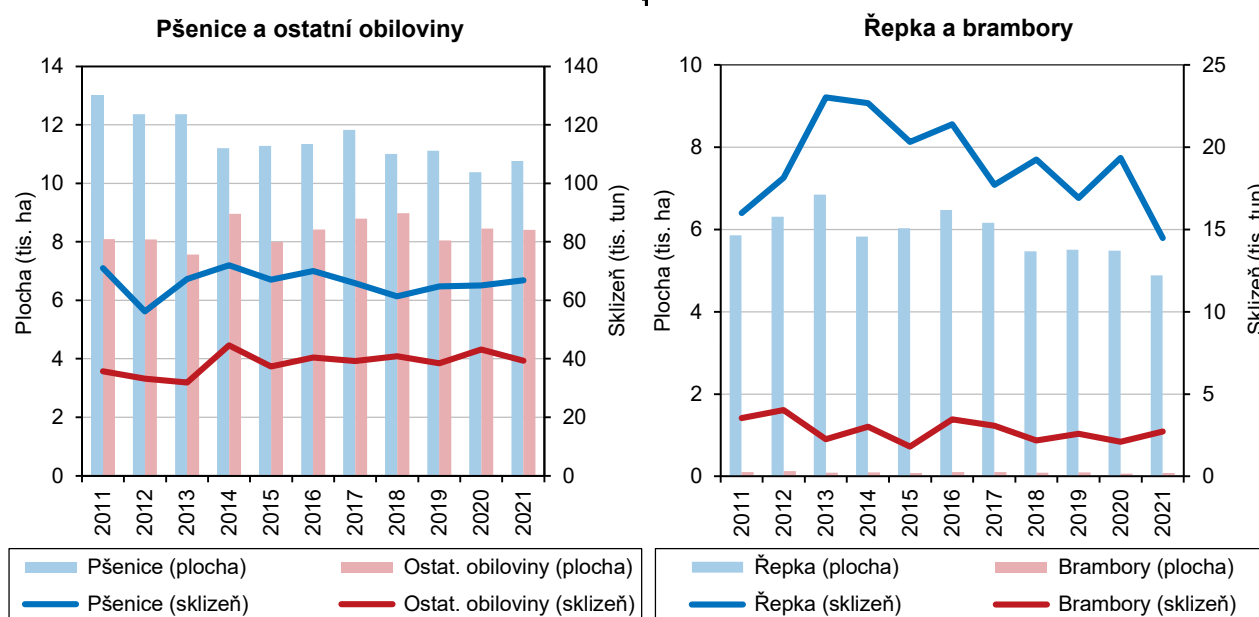
produkce na 1 ha obhospodařované půdy převyšovala 50 tis. Kč (53,9 tis. Kč, resp. 50,4 tis. Kč).

V roce 2021 bylo v Karlovarském kraji obhospodařováno 97 541 ha zemědělské půdy, oproti předchozímu období tak doznala mírný meziroční nárůst o 1,0 %. Plocha zemědělské obhospodařované půdy se dlouhodobě příliš nemění a změny, ke kterým meziročně dochází, jsou minimální. Více než třetinu obhospodařované půdy v kraji tvoří orná půda (35 463 ha).

Ve srovnání s minulým rokem došlo v kraji ke zvýšení osevních ploch pšenice, ovsa, luskovin a brambor, u luskovin a brambor přitom činilo toto navýšení téměř jednu čtvrtinu. Naopak osevní plochy ječmene, žita, olejnin a řepky zaznamenaly meziroční pokles, přičemž nejvíce se snížila osevní plocha žita, a to o 17,8 %.

Graf 3.11. Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

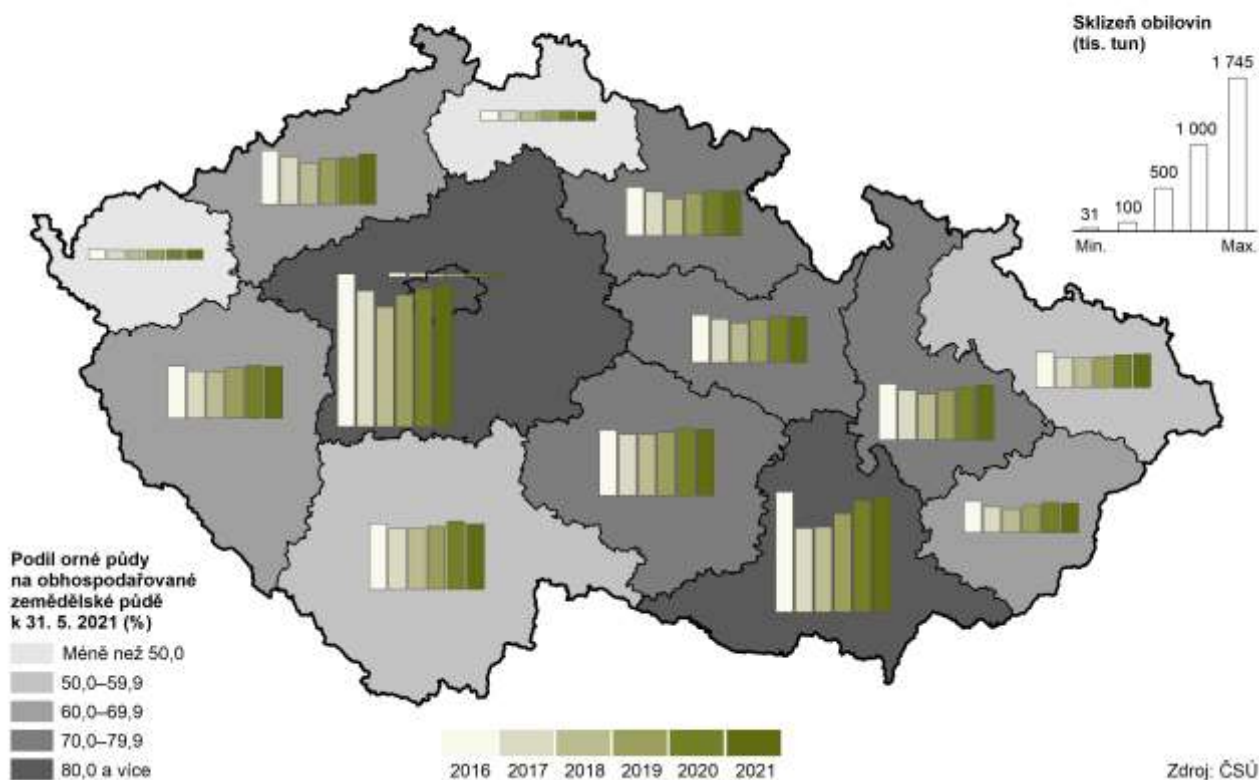
Hektarové výnosy obilovin i většiny sledovaných zemědělských plodin zaznamenaly meziroční pokles.

Na celkové osevní ploše obilovin 19,2 tis. ha se v roce 2021 sklídilo 106,1 tis. tun obilovin, což ve srovnání s předchozím rokem představuje pokles o 1,9 %. Hektarové výnosy obilovin tak vykázaly meziroční pokles o 3,5 %. Průměrný hektarový výnos obilovin tak dosáhl 5,56 t/ha. Podobně jako hektarové výnosy obilovin zaznamenaly pokles i výnosy většiny sledovaných zemědělských plodin, např. kukuřice, luskovin, olejnin, řepky. Meziroční navýšení výnosu naopak vykázaly brambory, pícniny na orné půdě a trvalé travnaté porosty.

Omezování chovu prasat v kraji.

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou každoročně sestavovány k 1. 4. daného roku, vyplývá, že zemědělci v kraji výrazně omezili chov prasat. V období posledních dvaceti let se počet prasat snížil o více než dvě třetiny, svého minima pak dosáhl v roce 2012, kdy jejich počet činil 1 646. V několika posledních letech počet prasat v kraji kolísá, v roce 2021 chovali zemědělci v našem kraji 16 638 prasat, tj. o 1,2 % více než v předešlém roce.

Sklizně obilovin v krajích v letech 2016 až 2021

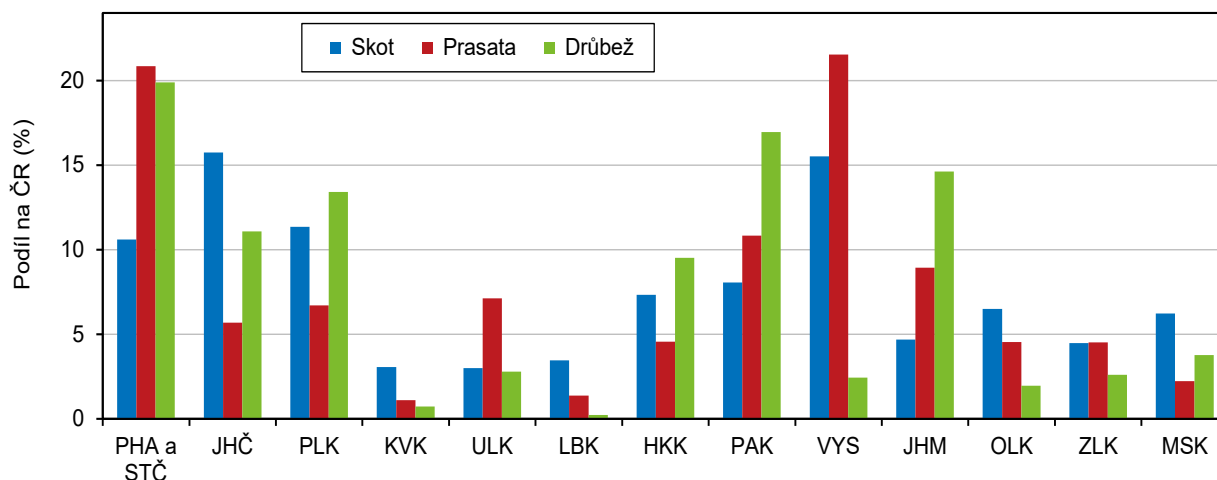

Méně drůbeže, koz, ovcí i koní.

Z každoročních soupisů zvířat dále zjišťujeme, že ve srovnání s předchozím rokem došlo k poklesu počtu téměř všech druhů hospodářských zvířat, jen počet skotu se prakticky nezměnil a v roce 2021 činil 43 084 kusů. Stav drůbeže zaznamenal v našem kraji prudký meziroční pokles (o 30,6 % na 172 513) a počet slepic se ve srovnání s předchozím rokem snížil dokonce o 41,7 %. Snížil se také počet ovcí (o 11,3 % na 11 181) i počet koňů (o 15 % na 1 136).

Graf 3.12. Podíl krajů na stavech skotu, prasat a drůbeže k 1. 4. 2021

Zdroj: ČSÚ

Zajímavostí je, že od roku 1996 se zvýšil počet chovaných koz více než trojnásobně (3,5krát). V posledních letech jejich počet spíše stagnoval, což svědčí o tom, že se chov koz v kraji stabilizoval. V roce 2021 jsme již druhý rok za sebou mohli zaznamenat dokonce opětovný meziroční pokles jejich počtu, a to o 6,7 % na 1 342.

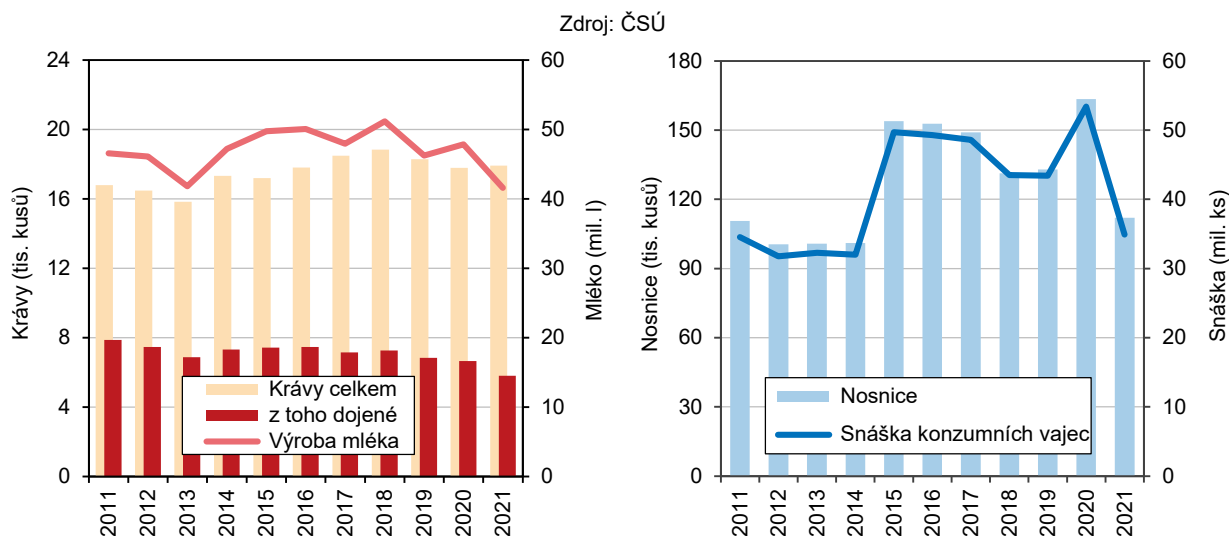
Čtvrtý nejvyšší meziroční nárůst produkce masa v jatečné hmotnosti v rámci celé ČR.

V roce 2021 bylo na jatkách v Karlovarském kraji vyrobeno 740 tun masa v jatečné hmotnosti. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak vzrostla produkce masa o 6,8 %. V mezikrajském srovnání tak náš kraj zaznamenal čtvrté nejvyšší meziroční navýšení, které převýšilo celorepublikový průměr o 4,8 procentního bodu. Produkce masa se meziročně zvýšila ve většině regionů ČR, celorepublikový nárůst činil 2,0 %.

Vysoký meziroční nárůst výroby jatečné drůbeže.

V našem kraji bylo v roce 2021 vyrobeno 3 214 tun jatečného skotu v živé hmotnosti, to je o 18,4 % méně než v předcházejícím roce. Naopak výroba jatečných prasat i drůbeže v živé hmotnosti doznala meziroční nárůst. Výroba jatečných prasat se zvýšila o 6,1 % na 5 471 t ž. hm. a výroba jatečné drůbeže zaznamenala dokonce více než třetinový meziroční nárůst (o 34,6 % na 968 t ž. hm.).

Graf 3.13. Průměrné stavy krav a výroba mléka, průměrné stavy nosnic a snáška konzumních vajec v Karlovarském kraji

Produkce mléka se v Karlovarském kraji v roce 2021 oproti minulému roku snížila, a to o 13,1 % na 41 579 tis. l. Kromě našeho kraje vykázal meziroční pokles produkce mléka už pouze Moravskoslezský kraj, ve všech ostatních regionech se naopak jeho produkce zvýšila.

Pokles produkce vajec i průměrné snášky na jednu slepici.

Prudké meziroční snížení stavu slepic v našem kraji se odrazilo i ve významném poklesu produkce vajec, a to více než o třetinu (o 34,6 % na 34 919). Karlovarský kraj byl jedním z devíti regionů ČR, ve kterých meziročně došlo ke snížení produkce vajec, a v mezikrajském srovnání byl tento pokles dokonce druhý největší po Ústeckém kraji. V celé ČR se naopak produkce vajec ve srovnání s minulým rokem zvýšila, a to o 7,9 %. Průměrná snáška na jednu nosnici v našem kraji meziročně klesla z 326,9 vejce v roce 2020 na 311,9 vejce v roce 2021.

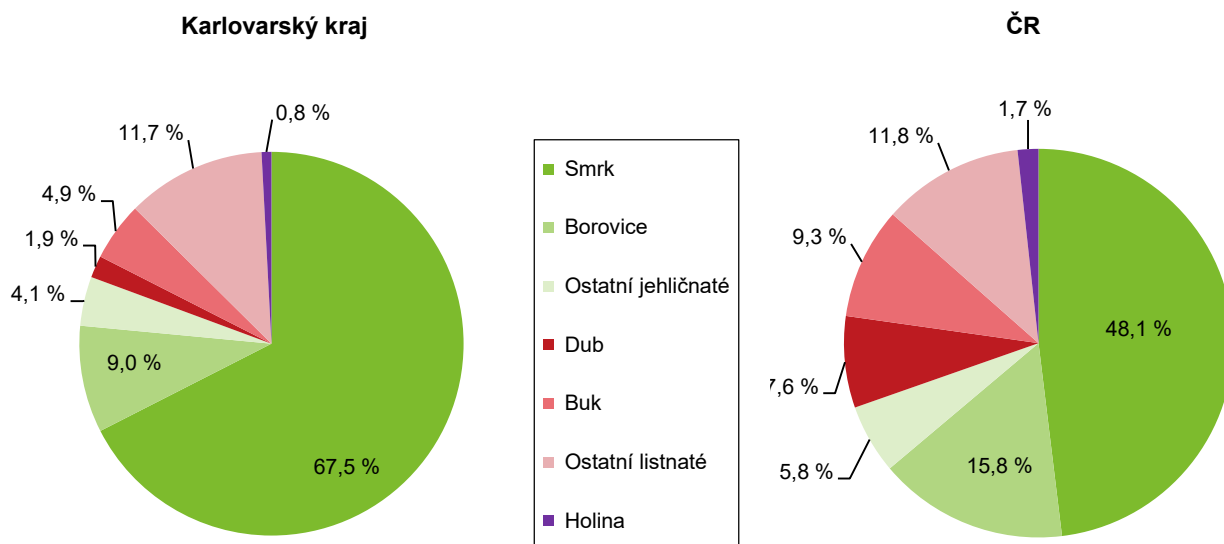
Lesnictví

Zalesňenost v kraji je druhá nejvyšší v ČR.

Z celkové výměry kraje tvořily v roce 2021 lesní pozemky 43,8 %, tento podíl se v posledních letech prakticky neměnil. V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na druhém místě, pouze v Libereckém kraji byla zalesňenost o něco vyšší (44,7 %). Ve srovnání s uplynulým rokem se rozrostly plochy lesních pozemků v našem kraji o 97 ha, tedy z 144 905 ha v roce 2020 na 145 002 ha v roce 2021.

Graf 3.14. Druhá skladba dřevin lesních porostů v Karlovarském kraji k 31. 12. 2021

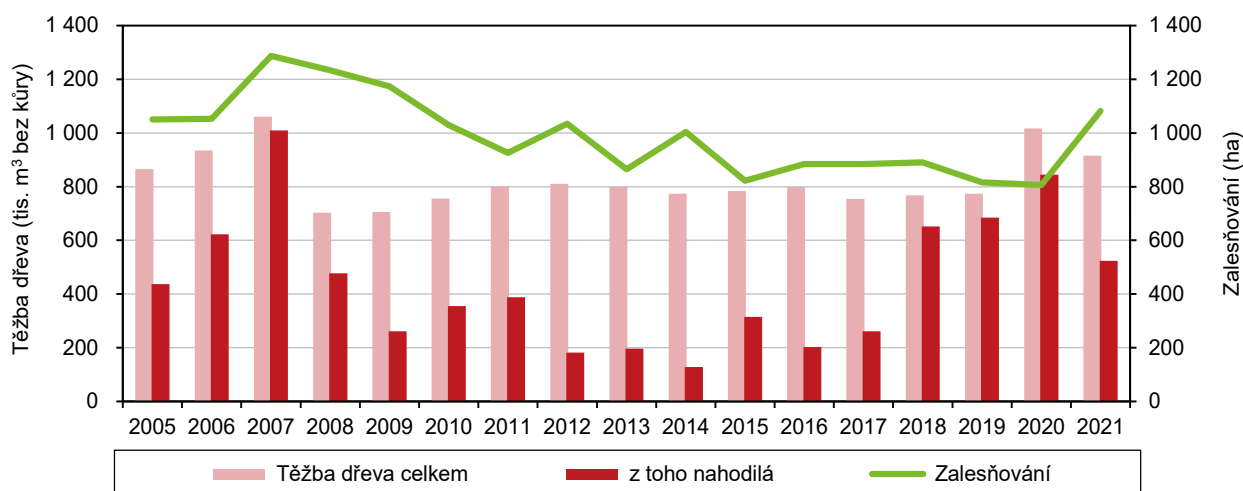
Pramen: ÚHÚL

Největší podíl na druhové skladbě dřevin lesních porostů v Karlovarském kraji měl smrk, který se podílel více než ze dvou třetin (67,5 %) a dále borovice (9,0 %). Listnaté stromy zaujímaly téměř pětinu lesního porostu (18,5 %), přičemž nejvíce z nich dominoval buk s podílem na druhové skladbě dřevin 4,9 %.

Graf 3.15. Těžba dřeva a zalesňování podle dřevin v Karlovarském kraji v roce 2021

Pramen: ÚHÚL

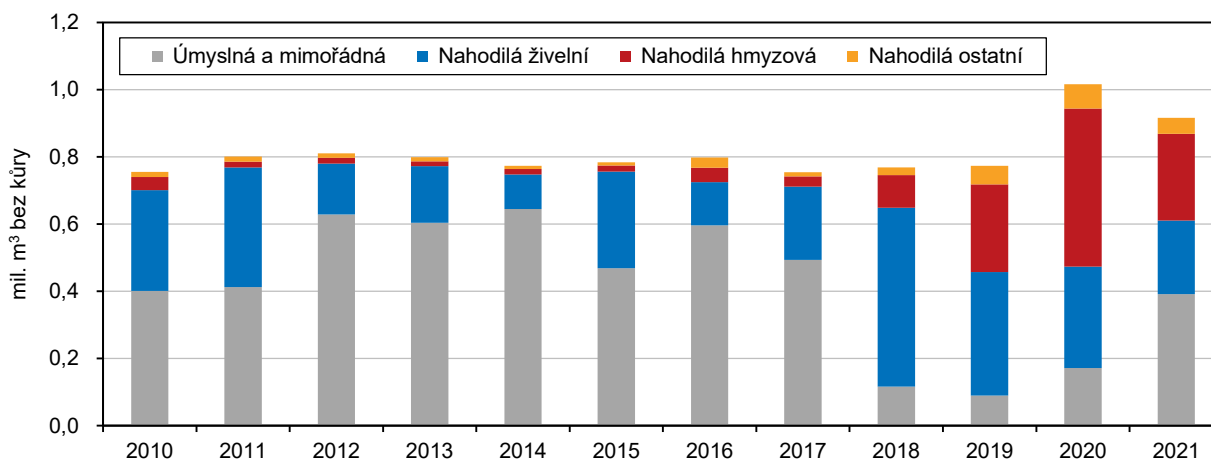
V roce 2021 bylo v našem kraji nově zalesněno území o rozloze 1 082 ha. Mezi nově zalesněnými porosty převažovaly jehličnany (61,8 %) nad listnatými stromy (38,2 %). Téměř polovinu zalesněných lesních porostů tvořily smrky a další čtvrtinu buky.

Meziroční pokles těžby dřeva v Karlovarském kraji...

V lesích Karlovarského kraje se v roce 2021 vytěžilo celkem 915,8 tis. m³ dřeva bez kůry, což je téměř o 10 % méně než před rokem. V drtivé většině se jednalo o jehličnaté dřeviny (97,3 %). Tento podíl jehličnanů na těžbě dřeva byl třetí nejvyšší mezi všemi regiony ČR po Kraji Vysočina a Plzeňském kraji a celorepublikový průměr převyšoval o 2,4 procentního bodu.

Graf 3.16. Těžba dřeva z hlediska vlivu nahodilé těžby v Karlovarském kraji

Pramen: ÚHÚL

...klesla těžba živelní i hmyzová.

Nahodilá těžba ve sledovaném roce představovala 57,2 % těžby v kraji, což byl nejnižší podíl v rámci celé ČR. Z hlediska příčiny představovala těžba živelní 218,7 tis. m³ bez kůry, tj. 41,7 % veškeré nahodilé těžby. Tento podíl živelní těžby byl nejvyšší v mezikrajském srovnání a průměrnou hodnotu ČR převyšoval o 23,2 procentního bodu. Nahodilá těžba hmyzová zaznamenala ve srovnání s předcházejícím rokem významné snížení zhruba o polovinu a činila 258,3 tis. m³ bez kůry, její podíl na nahodilé těžbě celkem činil 49,3 %. Nižší podíl hmyzové těžby na nahodilé těžbě vykazovaly pouze Moravskoslezský a Olomoucký kraj.

Průmysl

Tržby průmyslových podniků zaznamenaly meziroční nárůst.

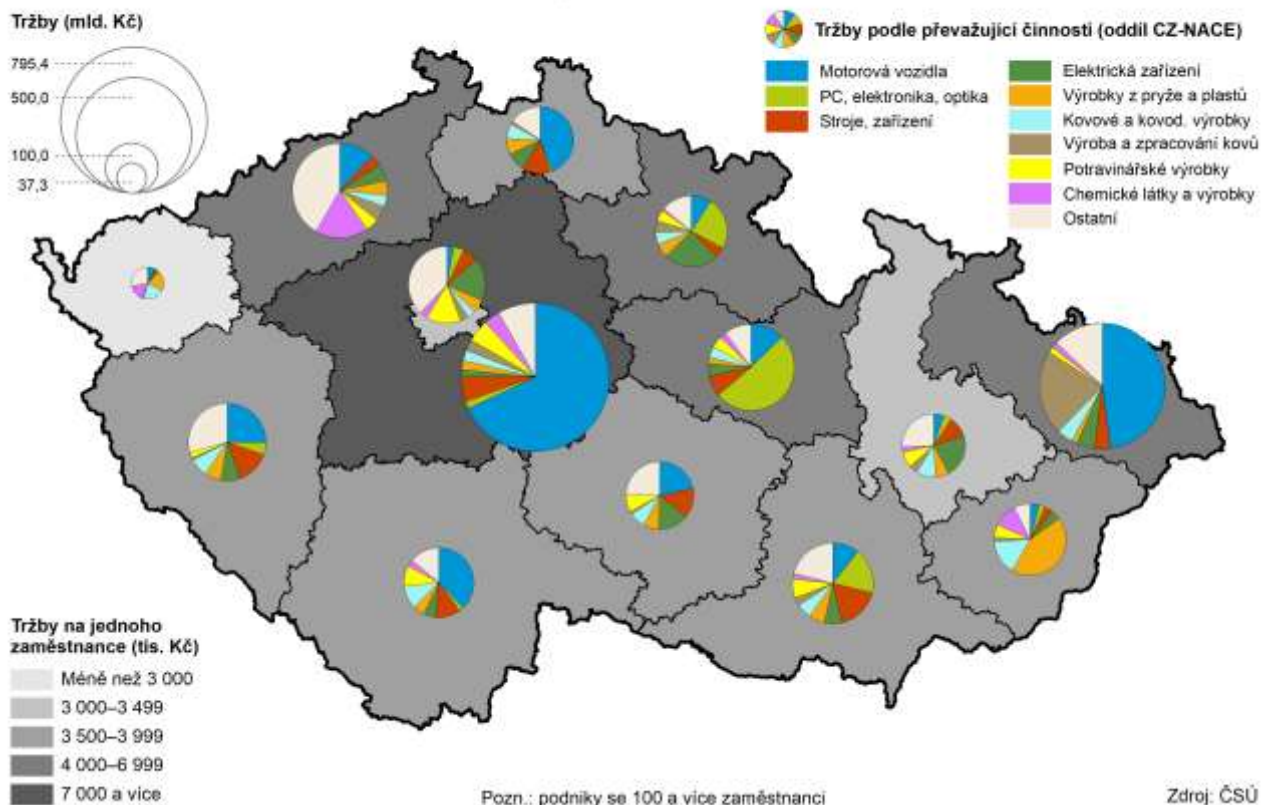
V Karlovarském kraji mělo v roce 2021 své sídlo celkem 58 velkých průmyslových podniků². Meziročně doznal počet těchto podniků propad o 6,5 %, pokračuje tak dlouhodobý trend snižování počtu velkých průmyslových podniků v kraji. Za posledních dvacet let činí tento propad dokonce zhruba jednu třetinu.

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích Karlovarského kraje zaznamenaly v souvislosti s hospodářským poklesem v roce 2009 prudké meziroční snížení (o 16,0 %). V následujících letech tržby každoročně rostly s výjimkou roku 2012, kdy stagnovaly a roku 2015, kdy v našem kraji došlo poprvé po několika letech k jejich mírnému poklesu. V letech 2016 až 2019 byl opět zaznamenán mírný meziroční nárůst.

² Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji.

Tento dlouhodobě rostoucí trend byl však znovu porušen v roce 2020, ve kterém došlo k propadu tržeb průmyslových podniků o 8,7 % na 39,6 mld. Kč. V roce 2021 se pak tržby z prodeje průmyslových podniků opět zvýšily, a to o 12,3 % na 44 504 mil. Kč.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2021

Tržby v průmyslu vzrostly ve sledovaném období ve většině regionů ČR s výjimkou Pardubického kraje a Hl. města Prahy. Nejvyšší navýšení tržeb zaznamenaly průmyslové podniky v Ústeckém (o 26,7 %) a v Moravskoslezském (o 23,0 %) kraji. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za celou ČR doznala meziroční nárůst o 10,5 %. Na celorepublikových tržbách se průmysl našeho kraje podílel pouze 1,1 %, tedy stejně jako v předcházejícím roce.

Počet zaměstnanců v průmyslu se v kraji opět snížil.

Za rok 2021 došlo v našem regionu k poklesu průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích se sídlem v kraji, a to o 5,4 % na 15 972 zaměstnanců. V mezikrajském srovnání byl tak propad počtu těchto zaměstnanců dokonce druhý nejvyšší po Moravskoslezském kraji. Počet zaměstnanců v těchto průmyslových podnicích se meziročně snížil ve většině regionů ČR. Výjimkou byly pouze kraje Jihomoravský, Středočeský, Ústecký a Liberecký. V celé ČR došlo ve stejném období k poklesu počtu zaměstnanců o 1,3 %.

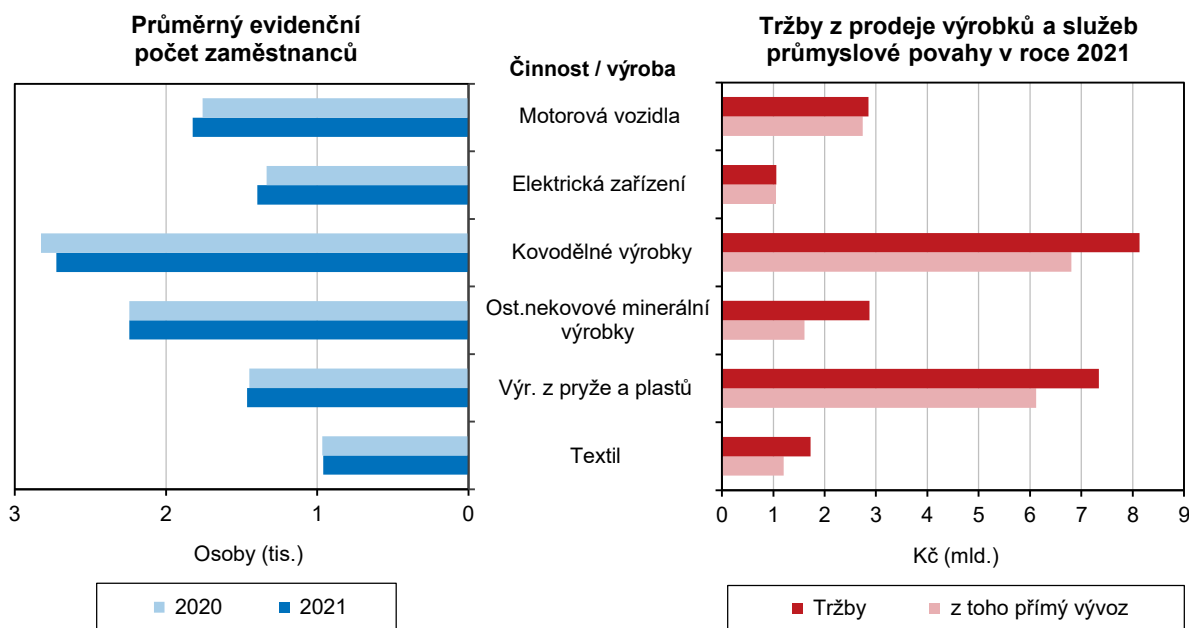
Nadále nejnižší průměrná hrubá měsíční mzda ve velkých průmyslových podnicích.

Průměrná hrubá měsíční mzda ve velkých průmyslových podnicích stoupla ve všech regionech ČR bez výjimky. Náš region vykázal v mezikrajském srovnání sedmý nejvyšší nárůst, a to o 5,6 % na 34 569 Kč. Stále však zůstává krajem s nejnižší úrovní této mzdy. Nejméně se ve sledovaném období navýšily mzdy ve Středočeském kraji (o 3,0 % na 47 228 Kč), naopak nejvyšší meziroční nárůst mezd zaznamenaly zaměstnanci průmyslových podniků v Kraji Vysočina (o 8,5 % na 36 662 Kč). V celé ČR vzrostly průměrné mzdy v průmyslových podnicích o 5,4 % na 39 259 Kč.

Graf 3.17. Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující výroby zpracovatelského průmyslu v Karlovarském kraji (podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobě nejnižší produktivita práce mezi regiony ČR.

Produktivita práce, která je vyjádřena jako podíl tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy na zaměstnance, zaznamenala v našem kraji ve srovnání s předcházejícím rokem meziroční nárůst o 18,8 % a činila 2,8 mil. Kč. Hodnota tohoto ukazatele se meziročně zvýšila v drtivé většině regionů ČR s výjimkou Hl. města Prahy. Nárůst produktivity práce v Karlovarském kraji byl třetí nejvyšší mezi všemi regiony ČR po Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Ačkoliv vykazuje produktivita práce v našem kraji dlouhodobě mírně rostoucí trend, stále platí, že je nejnižší ze všech regionů ČR. V roce 2021 nedosahovala na celorepublikový průměr o 2,0 mil. Kč. Nejvyšší produktivitu práce vykazovaly v roce 2021 kraje Středočeský, Ústecký a Moravskoslezský.

Energetika

Nejvíce elektrické energie v kraji vyrobily paroplynové a parní elektrárny.

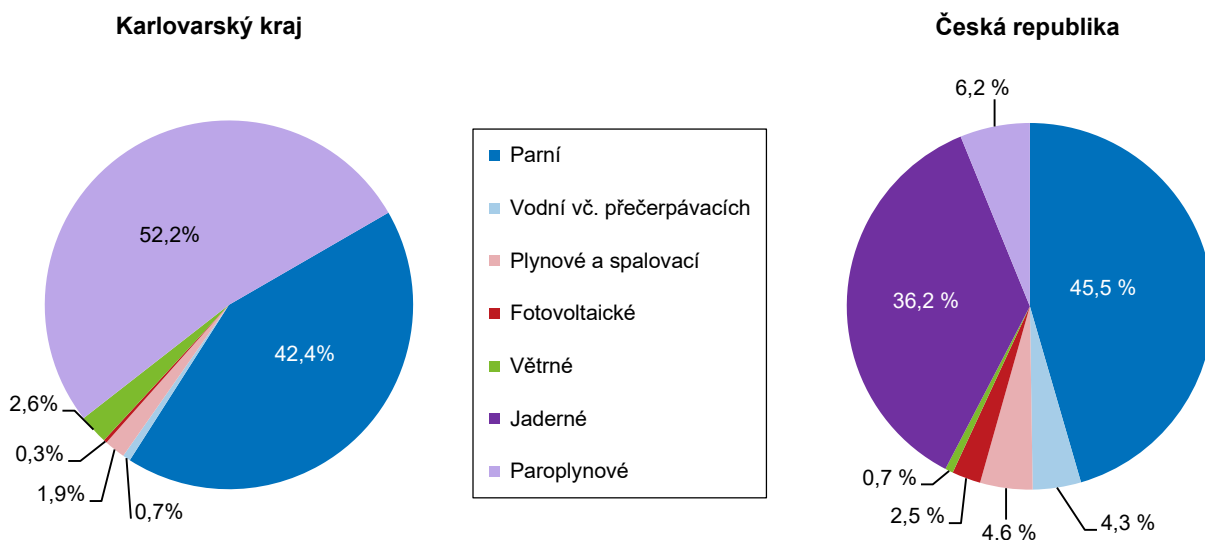
Z dat Energetického regulačního úřadu vyplývá, že v roce 2021 vyrobily elektrárny v Karlovarském kraji celkem 4 124,3 GWh elektřiny (brutto), ve srovnání s předcházejícím rokem se tak výroba elektřiny zvýšila o 3,6 %. V roce 2021 se elektrárny v našem kraji podílely na výrobě elektřiny v celé ČR pouhými 4,9 %, tento podíl se pohyboval na stejné úrovni jako v předcházejícím roce. Více než polovinu energie (52,2 %) vyrobily v roce 2021 paroplynové elektrárny, následovaly elektrárny parní (42,4 % vyrobené elektrické energie v kraji). Objem elektrické energie, vyrobené v parních elektrárnách, přitom zaznamenal meziroční nárůst téměř o 10 %, objem elektrické energie z paroplynových elektráren se ve srovnání s minulým rokem téměř nezměnil.

Spotřeba elektřiny v domácnostech pod celorepublikovým průměrem.

Spotřeba elektřiny v našem kraji doznala meziroční nárůst o 5,8 % na 1 498 GWh, to představuje 2,5 % celorepublikové spotřeby elektrické energie. Téměř polovina elektrické energie v našem kraji se spotřebovala v průmyslu a energetice (45,9 %), více než čtvrtina v domácnostech (28,6 %) a téměř čtvrtina v oblasti obchodu, služeb, školství a zdravotnictví (22,7 %).

Graf 3.18. Výroba elektřiny brutto^{*)} podle technologie elektráren v roce 2021

Pramen: ERÚ

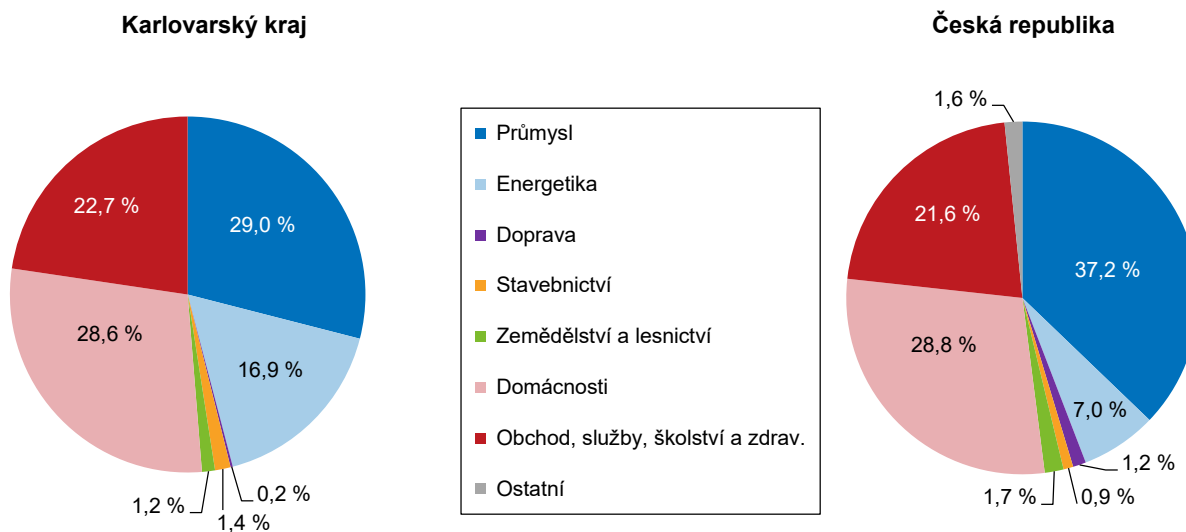

^{*)} Výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů).

Spotřeba elektřiny (netto) v domácnostech na 1 obyvatele v Karlovarském kraji v roce 2021 činila 1 511,8 kWh, pohybuje se tak pod celorepublikovým průměrem (1 643,7 kWh) a v mezikrajském srovnání zaujímá šestou nejnižší příčku pomyslného žebříčku. Nižší spotřebu elektřiny v domácnostech na 1 obyvatele vykázaly v roce 2021 domácnosti v Hl. městě Praze, Moravskoslezském, Jihomoravském, Olomouckém a Ústeckém kraji.

Graf 3.19. Spotřeba elektřiny netto^{*)} podle odvětví spotřeby v roce 2021

Pramen: ERÚ

^{*)} Spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

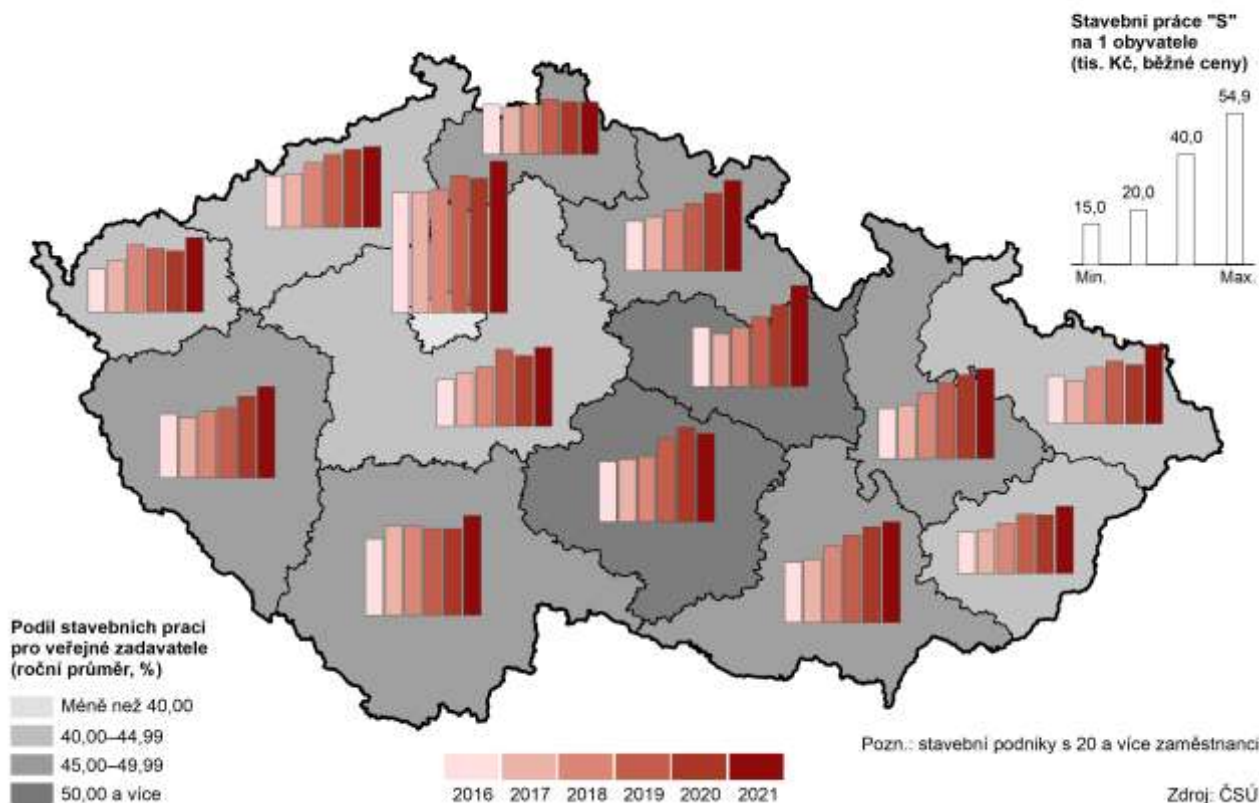

Stavebnictví, stavební povolení

Základní stavební výroba zaznamenala největší nárůst v rámci ČR.

Základní stavební výroba stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci sídlících v kraji zaznamenala v roce 2021 ve srovnání s předchozím rokem nárůst o 37,0 % na 1 170 mil. Kč. Karlovarský kraj tak byl regionem s největším meziročním nárůstem základní stavební výroby v rámci celé ČR. Zhruba v polovině krajů ČR vykázala základní stavební výroba velkých stavebních podniků nárůst a ve druhé polovině se naopak snížila, průměrně v celé ČR pak doznala mírný nárůst o 4,5 %.

Stavební práce "S" podle kraje místa stavby v letech 2016 až 2020

Objem inženýrského stavitelství se zvýšil více než trojnásobně.

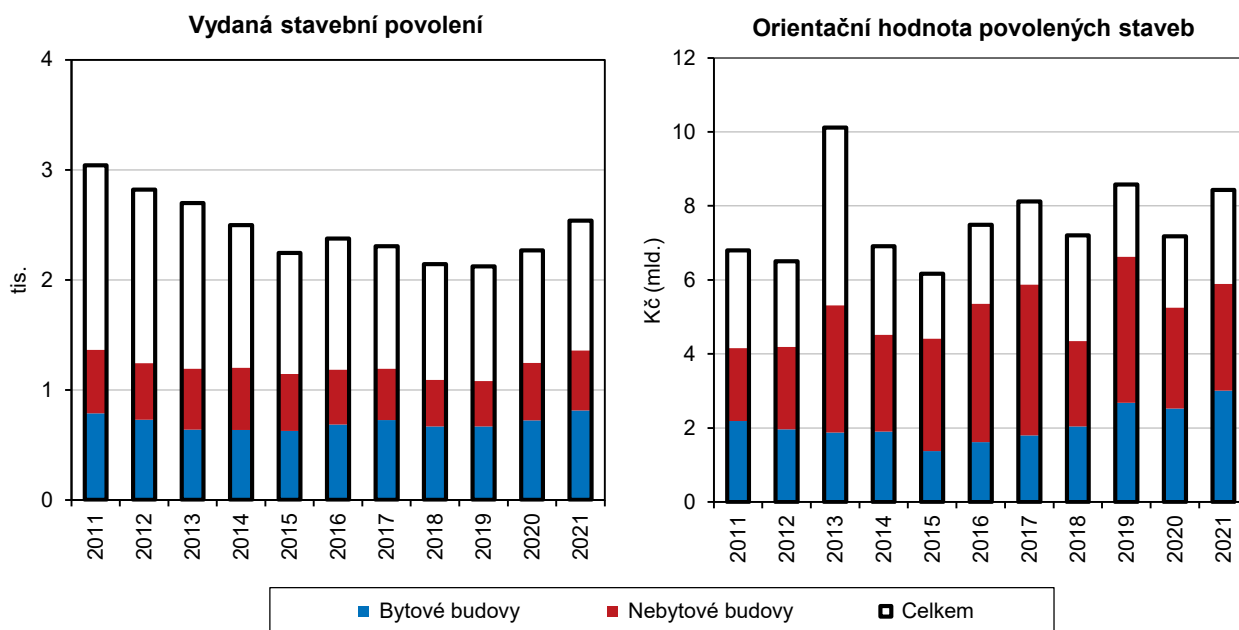
Zvýšení objemu základní stavební výroby v našem kraji bylo způsobeno výrazným, více než trojnásobným, nárůstem inženýrského stavitelství (na 458 mil. Kč), toto navýšení bylo nejvyšší ze všech krajů ČR. Ve všech ostatních regionech se objem inženýrského stavitelství pohyboval mírně pod nebo nad úroveň předcházejícího roku, v celé ČR zaznamenal mírný nárůst, a to o 3,9 %. Pozemní stavitelství v Karlovarském kraji dosáhlo v roce 2021 objemu základní stavební výroby ve výši 712 mil. Kč, oproti minulému roku se tak prakticky nezměnil (pokles o 0,7 %).

Mírný nárůst počtu zaměstnanců ve stavebnictví...

Nárůst základní stavební výroby v kraji byl současně doprovázen mírným nárůstem průměrného počtu zaměstnanců ve stavebnictví, a to o 2,7 %. Karlovarský kraj tak byl jedním z osmi regionů, kde počet těchto zaměstnanců doznal meziroční nárůst, který byl zároveň čtvrtým nejvyšším po Královéhradeckém kraji, Hl. městě Praze a Libereckém kraji. Naopak nejméně se v roce 2021 dařilo ve stavebnictví v Moravskoslezském kraji, kde se meziročně snížil počet těchto pracovníků o 11,3 %.

Graf 3.20. Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

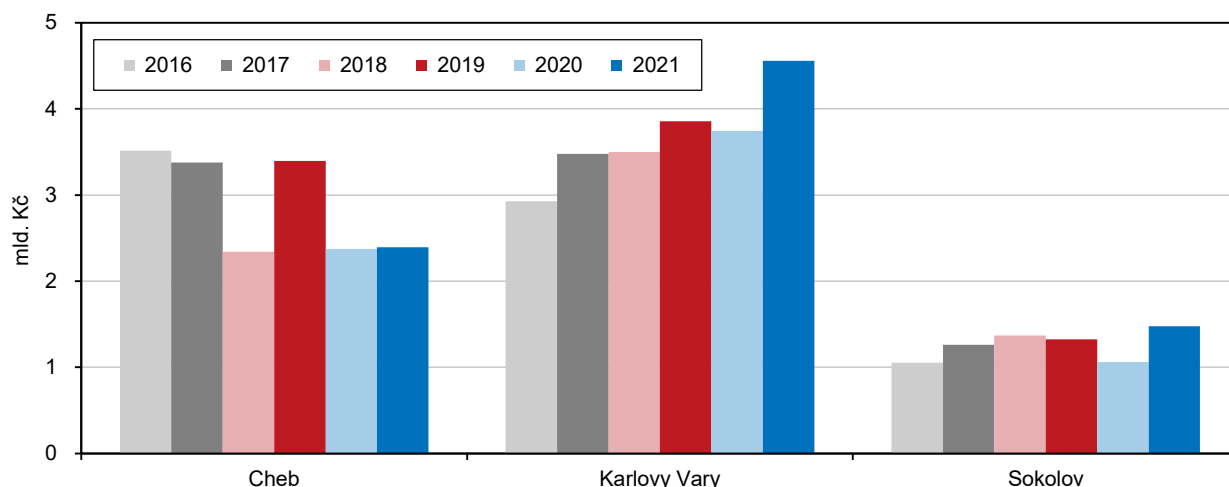

...nejvyšší nárůst průměrné hrubé měsíční mzdy.

Průměrná hrubá měsíční mzda ve stavebních podnicích Karlovarského kraje v roce 2021 činila 33 400 Kč, a doznala tak nárůst o 17,0 %, což je nejvyšší nárůst v rámci celé ČR. Průměrná hrubá měsíční mzda ve stavebních podnicích sídlících v kraji se ve srovnání s minulým rokem zvýšila téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Královéhradeckého kraje. Díky vysokému nárůstu mezd pracovníků v Karlovarském kraji a současnému snížení mezd v kraji Královéhradeckém se tak poprvé náš kraj neumístil na posledním místě pomyslného mezikrajského žebříčku, ale mzdy pracovníků ve stavebnictví zde byly až druhé nejnižší právě po kraji Královéhradeckém. Mzdy ve stavebnictví v Karlovarském kraji nedosahovaly na celorepublikový průměr (42 238 Kč) téměř o 9 tis. Kč.

Graf 3.21. Orientační hodnota povolených staveb podle okresů v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Počet stavebních povolení se v kraji meziročně zvýšil...

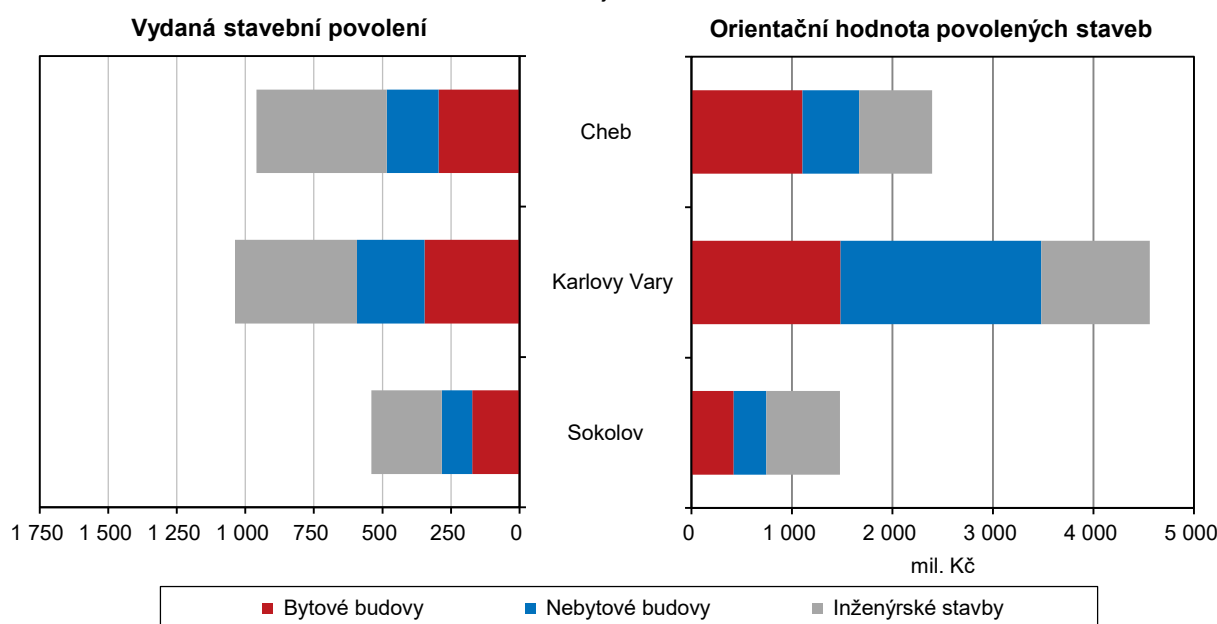
Stavební úřady vydaly v roce 2021 na území Karlovarského kraje celkem 2 538 stavebních povolení, což představuje meziroční nárůst o 12,0 %. Zaměříme-li se na počet stavebních povolení z pohledu mezikrajského srovnání, zjistíme, že jde o třetí nejvyšší navýšení po Libereckém a Ústeckém kraji. Více stavebních povolení než minulý rok vydaly stavební úřady ve všech regionech ČR, nejnižší nárůst byl přitom zaznamenán ve Středočeském a Jihočeském kraji (shodně o 1,5 %).

... a to zejména díky téměř třetinovému nárůstu počtu stavebních povolení vydaných na novou výstavbu bytových budov.

V roce 2021 se v našem kraji meziročně významně zvýšil zejména počet stavebních povolení vydaných na novou výstavbu bytových budov, a to téměř o třetinu (o 30,7 %). Současně vzrostl také počet stavebních povolení vydaných na změny dokončených bytových budov (o 12,3 %) a na výstavbu nebytových budov (o 4,6 %). Nižší počet stavebních povolení než v předcházejícím roce byl naopak vydán na novou výstavbu nebytových staveb (o 4,1 %) či na změny dokončených nebytových budov (o 6,5 %).

Graf 3.22. Vydaná stavební povolení podle druhu stavby a okresů v Karlovarském kraji v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Počty stavebních povolení vzrostly meziročně nejvíce v okrese Cheb.

Při pohledu na meziokresní srovnání zjišťujeme, že počty vydaných stavebních povolení vzrostly ve srovnání s předcházejícím rokem ve všech okresech Karlovarského kraje. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v okrese Cheb, kde bylo vydáno o 16,1 % stavebních povolení více než v roce minulém. K nejnižšímu nárůstu počtu vydaných stavebních povolení v rámci našeho kraje došlo ve sledovaném období v okrese Sokolov, a to o 6,5%.

Nárůst orientační hodnoty staveb.

S nárůstem stavební aktivity došlo v Karlovarském kraji zároveň ke zvýšení celkové orientační hodnoty staveb, na něž byla stavební povolení vydána (o 17,4 %). Jedná se o čtvrté nejnižší navýšení orientační hodnoty staveb oproti minulému roku po Jihočeském, Zlínském a Plzeňském kraji. V rámci celé ČR došlo k nárůstu orientační hodnoty staveb, na něž byla vydána stavební povolení téměř ve všech regionech s výjimkou Ústeckého kraje, kde naopak tato hodnota doznala meziroční pokles téměř o jednu čtvrtinu (o 22,6 %).

Průměrná hodnota na jedno stavební povolení vzrostla.

Průměrná orientační hodnota na jedno stavební povolení vydané v kraji dosáhla v roce 2021 celkem 3 322 tis. Kč. Ve srovnání s minulým rokem se tak hodnota plánované stavby mírně zvýšila, a to o 4,9 %, tj. o 154,7 tis. Kč. Na průměrnou orientační hodnotu na jedno stavební povolení v ČR nedosáhl v roce 2021 Karlovarský kraj o 1 615 tis. Kč

a v mezikrajském srovnání byla tato hodnota třetí nejnižší po Jihočeském a Plzeňském kraji.

Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší hodnotu na jedno stavení povolení okres Karlovy Vary (4 393 tis. Kč). Naopak nejlevněji vyšlo v rámci kraje stavební povolení v okrese Cheb s průměrnou orientační hodnotou 2 494 tis. Kč. Tento okres byl zároveň jediným, kde došlo k meziročnímu poklesu průměrné orientační hodnoty na jedno stavební povolení, a to o 13,2 %.

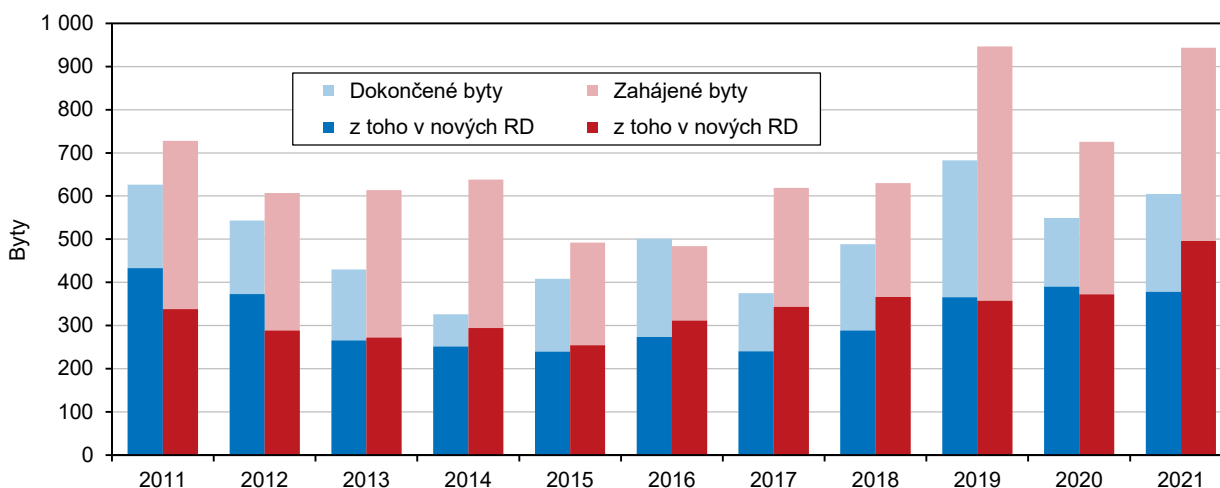
Bytová výstavba

Počet zahájených bytů se v našem kraji meziročně zvýšil téměř o třetinu.

V Karlovarském kraji byla v roce 2021 zahájena výstavba 944 bytů, což je o 218, tj. o 30,0 % bytů více než v roce předcházejícím. V celorepublikovém srovnání se bytová výstavba meziročně zvýšila ve většině regionů ČR s výjimkou Plzeňského a Olomouckého kraje. Nejvyšší nárůst počtu zahájených bytů, a to dokonce více než dvojnásobný, zaznamenalo Hl. město Praha. Karlovarský kraj obsadil třetí příčku pomyslného žebříčku právě za Hl. městem Prahou a za Středočeským krajem. V celé ČR byla v roce 2021 zahájena výstavba 44 992 nových bytů, což je o 27,6 % více než v roce předcházejícím.

Graf 3.23. Bytová výstavba v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Z celkového počtu zahájených bytů tvořila většinu (77,3 %) nová výstavba a na změnu již dokončených staveb připadlo 22,7 % nově zahájené bytové výstavby. Ze zahájených bytů v našem kraji připadala více než polovina na byty v nových rodinných domech (52,5 %), necelá čtvrtina na byty v nových bytových domech (22,7 %) a pouze 6,3 % na byty v nebytových budovách.

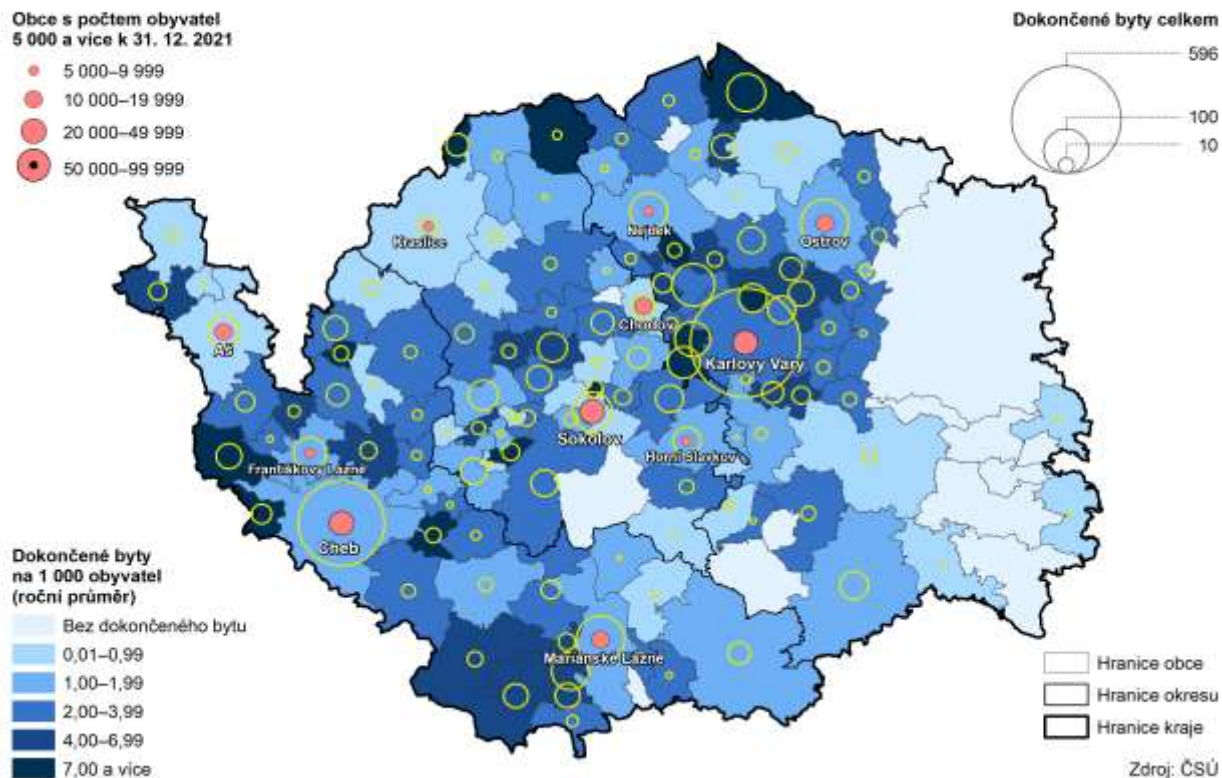
Ukazatel počtu zahájených bytů na 1 000 obyvatel dosáhl v našem regionu v roce 2021 hodnoty 3,33, což je v celorepublikovém srovnání šestá nejnižší hodnota a oproti průměru ČR (4,28 bytu) je nižší o 0,96 bytu. Nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele vykázalo Hl. město Praha, kde byla zahájena výstavba více než sedmi bytů na 1 000 obyvatel středního stavu (7,45 bytu). Naopak nejnižší počet zahájených bytů na 1 000 obyvatel zaznamenal v roce 2021 Ústecký kraj, a to pouze 2,01 bytu.

Všechny okresy regionu zaznamenaly meziroční nárůst bytové výstavby.

Nárůst bytové výstavby v kraji byl způsoben meziročním zvýšením počtu zahájených bytů ve všech okresech bez výjimky, nejvyšší nárůst nově zahájené bytové výstavby přitom vykazoval okres Cheb, a to dokonce téměř o polovinu (o 44,0 %). Podobně tomu bylo také u dvou zbývajících okresů Karlovarského kraje, které zaznamenaly meziroční navýšení zahájené bytové výstavby. V případě okresu Sokolov o 42,0 % a v okrese Karlovy Vary o 19,2 %.

Bytová výstavba v obcích Karlovarského kraje v letech 2016 až 2021

Více dokončených bytů než před rokem.

V kraji bylo v roce 2021 dokončeno celkem 605 bytů, což je o 10,2 % více než v roce předchozím. V celorepublikovém srovnání jde o čtvrtý nejvyšší meziroční nárůst po Jihomoravském, Královéhradeckém a Ústeckém kraji. Navýšení bytové výstavby bylo způsobeno významným meziročním nárůstem dokončených bytů v bytových budovách, a to o 70,6 %. Naopak dokončená výstavba v rodinných domech i v nebytových prostorách doznala ve srovnání s minulým rokem mírný pokles.

Oproti předchozímu období došlo k navýšení dokončené bytové výstavby kromě Karlovarského kraje také v dalších sedmi regionech, v celé ČR doznal počet dokončených bytů velmi mírný meziroční nárůst o 0,5 %. Z okresů Karlovarského kraje zaznamenal nejvýraznější meziroční nárůst dokončené bytové výstavby okres Cheb, kde se tato výstavba zvýšila zhruba o čtvrtinu. Navýšil se také počet dokončených bytů v okrese Karlovy Vary (o 6,5 %), naopak v okrese Sokolov doznal velmi mírný meziroční pokles (o 0,9 %).

Nízká intenzita bytové výstavby.

Intenzitou bytové výstavby, tj. počtem dokončených bytů na 1 000 obyvatel, se Karlovarský kraj v celorepublikovém srovnání zařadil na dvanácté místo za Ústeckým a Libereckým krajem (2,13 bytu) a dlouhodobě se pohybuje pod úrovní republikového průměru (3,29). Tradičně vyšší intenzitu zaznamenaly regiony Středočeský, Plzeňský a Hl. město Praha.

Doprava

Dvě třetiny silniční sítě tvoří silnice III. třídy.

Silniční síť v našem kraji tvořilo v roce 2021 celkem 2 063 km silnic a dálnic, z toho silnice I., II. a III. třídy činily 2 026 km a dálnice z Karlových Varů do Chebu, nově otevřená v roce 2016, je dlouhá 37 km. Dvě třetiny silniční sítě Karlovarského kraje tvoří silnice III. třídy (66,0 %), silnic II. třídy je téměř čtvrtina (23,0 %), komunikace I. třídy se podílejí 9,1 % a dálnice 1,8 %.

Pokud přepočteme délku silnic na rozlohu kraje v km², zjistíme hustotu pokrytí silnicemi. Hustota silniční sítě v Karlovarském kraji je jedna z nejnižších v celé ČR (bez Hl. města Prahy), a to 623 km/km², nižší hustotu pokrytí silnicemi vykazují pouze kraj Zlínský, Jihočeský a Jihomoravský. Naopak nejhustší silniční síť mají ve Středočeském, Pardubickém a Ústeckém kraji.

V kraji bylo k 31. 12. 2021 zaregistrováno více než 163,4 tisíc osobních automobilů, což je prakticky stejný počet jako v předcházejícím roce. Již od roku 2001 můžeme sledovat dlouhodobý rostoucí trend počtu osobních automobilů, v posledních dvaceti letech se jejich počet zvýšil dokonce o 67,2 %. Mírného zvýšení doznal počet motocyklů a autobusů, naopak k meziročnímu poklesu došlo u tahačů a návěsů. Počty nákladních automobilů a přívěsů se ve sledovaném období prakticky nezměnily.

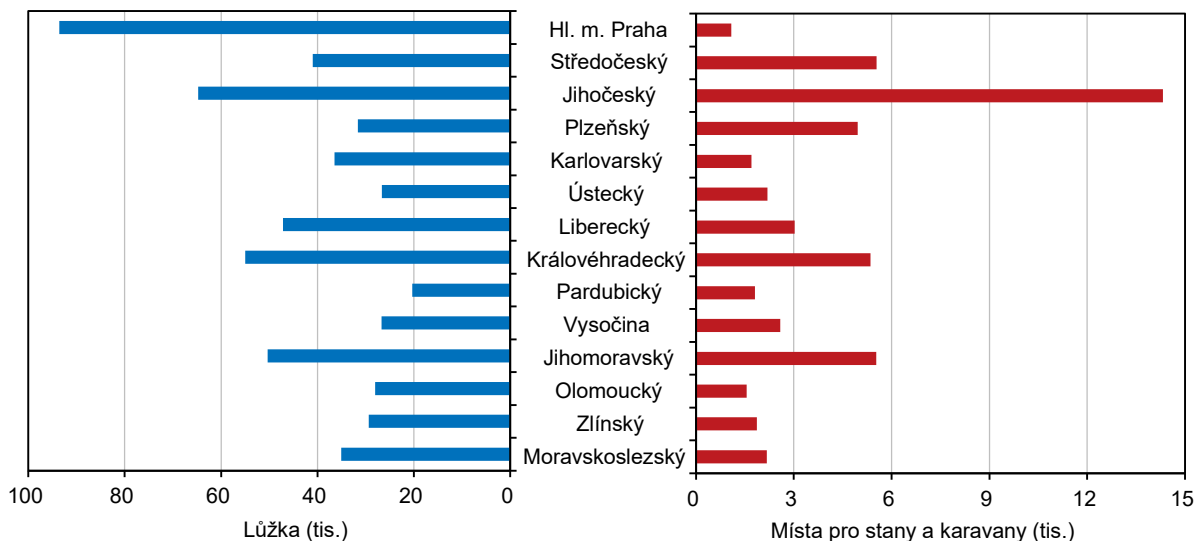
Cestovní ruch

Mírný meziroční nárůst hostů v hromadných ubytovacích zařízeních.

Oblast cestovního ruchu byla více než kterákoliv jiná ovlivněna covidovou pandemií, která se velmi negativně podepsala jak na tuzemském tak i na zahraničním cestování. Data o počtu návštěvníků Karlovarského kraje, známého zejména svým čilým cestovním ruchem, pandemie v posledních dvou letech ovlivnila významně.

Graf 3.24. Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 navštívilo některé z 625 hromadných ubytovacích zařízení v kraji celkem 710,5 tis. hostů. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak počet hostů zvýšil o 4,9 %. I přes tento mírný nárůst však stále trvá propad hostů způsobený covidovou pandemií, proti roku 2019 činí tento propad více než 40 %.

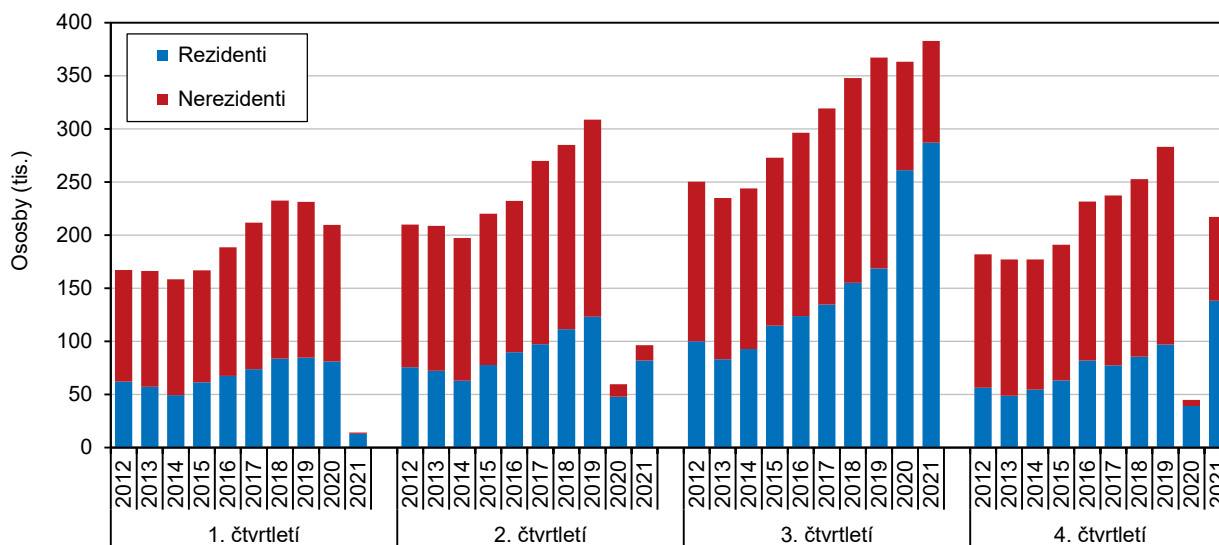
Nejvyšší počet hostů na 1 000 obyvatel středního stavu.

I přesto však, přepočítáme-li počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel středního stavu, zaujímal náš kraj v roce 2021 (s hodnotou tohoto ukazatele 2 504,5 hostů) první místo pomyslného žebříčku. Hl. město Praha, které tak přišlo již v roce 2020 o své tradiční prvenství, se i v roce 2021 s hodnotou 1 852,2 hostů umístilo až na druhém místě za krajem Karlovarským.

K mírnému meziročnímu nárůstu počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních došlo ve většině regionů ČR s výjimkou Libereckého a Královéhradeckého kraje. Karlovarský kraj přitom vykázal sedmý nejvyšší nárůst mezi všemi kraji. Průměrně se v celé ČR zvýšil počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních o 7,0 %.

Graf 3.25. Hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Nárůst počtu domácích hostů a pokles počtu hostů ze zahraničí.

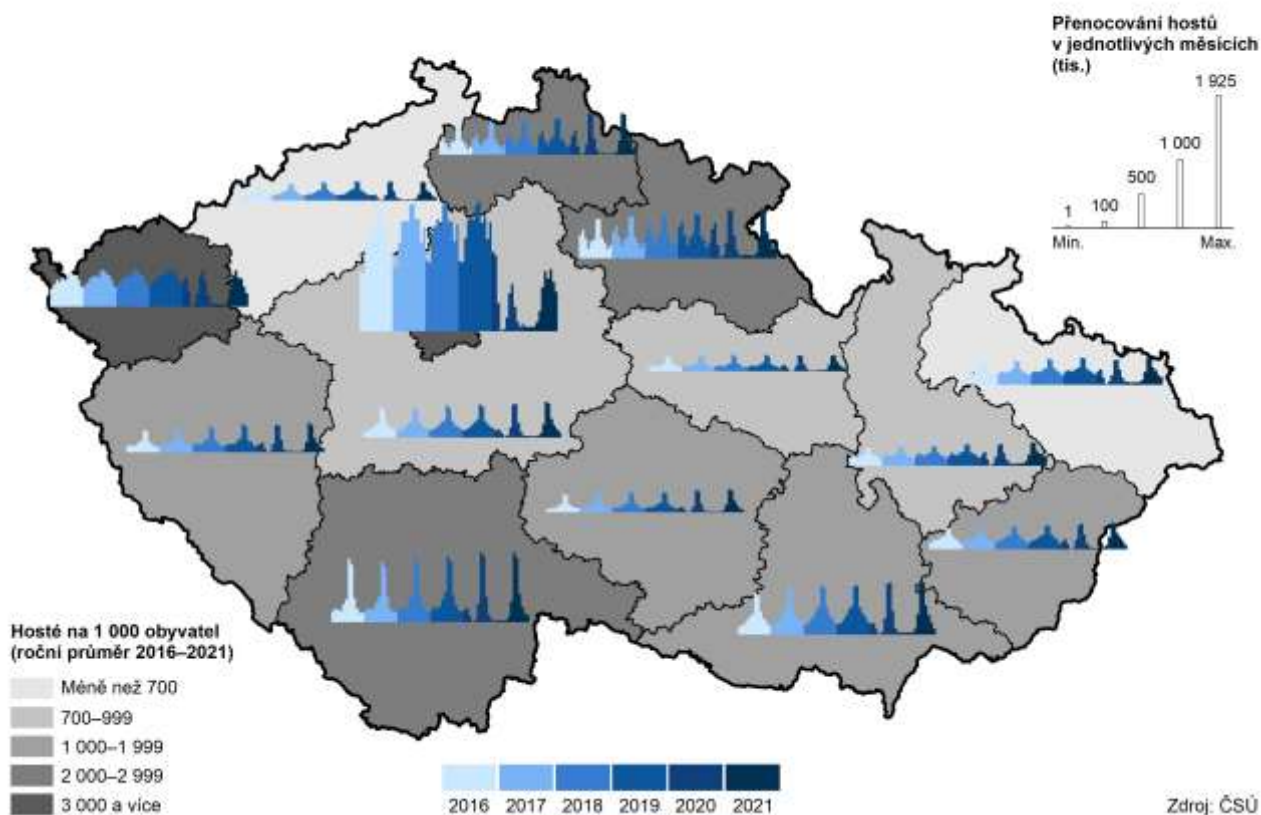
Navýšení počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Karlovarského kraje v roce 2021 bylo způsobeno poměrně výrazným nárůstem počtu domácích hostů, jichž přijelo zhruba o pětinu (o 21,2 %) více než před rokem. Celkem se jich tak v hromadných ubytovacích zařízeních Karlovarského kraje ubytovalo 519,8 tis. Naopak zahraničních návštěvníků přijelo výrazně méně, a to dokonce o 23,3 %. Tento pokles byl třetí největší (spolu s krajem Jihočeským) v rámci celé ČR, větší úbytek zahraničních turistů vykázaly pouze Královéhradecký a Liberecký kraj.

V posledních dvou letech se v důsledku covidové pandemie zcela obrátil poměr domácích a zahraničních hostů v našem regionu. Zatímco až do roku 2019 tvořili mezi návštěvníky pravidelně téměř dvě třetiny hosté ze zahraničí, v roce 2020 jich bylo již jen 36,7 % všech hostů a v roce 2021 se tento podíl ještě snížil, a to dokonce na 26,8 %. Cestovní ruch v Karlovarském kraji tedy „zachraňovali“ domácí hosté, jejichž počet se meziročně významně zvýšil a jejichž podíl na celkovém počtu návštěvníků hromadných ubytovacích zařízení kraje činil v posledním sledovaném roce 73,2 %.

Nejčastějšími zahraničními hosty jsou pravidelně turisté z Německa, v roce 2021 jich do našeho kraje přijelo celkem 126,4 tis. (tj. dvě třetiny všech zahraničních hostů). Poměrně významný byl také počet návštěvníků ze Slovenska (10 tis.) a třetí nejčastěji zastoupenou skupinou zahraničních turistů byli návštěvníci z Polska, kterých přijelo 5 tis. Meziročně došlo k velmi výraznému nárůstu počtu turistů z Izraele a Saudské Arábie. V případě Izraele se jejich počet zvýšil více než čtyřnásobně na 3 038 a hostů ze

Saudské Arábie se v hromadných ubytovacích zařízeních kraje ubytovalo 442, což je téměř čtyřikrát více než před rokem. Naopak nejvyšší meziroční propad doznal počet návštěvníků z Číny (téměř o 90 % na 191) a z Ruska (o 85,2 % na 2 782).

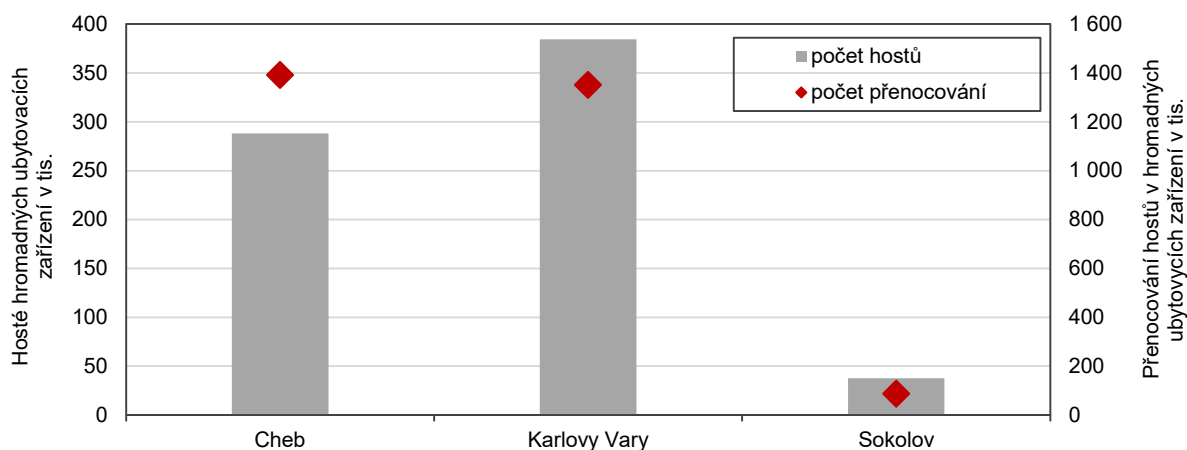
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2016 až 2021

Nejdelší doba pobytu návštěvníků Karlovarského kraje.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních se v Karlovarském kraji zdrželi v průměru 5 dní. Není přitom žádný rozdíl mezi dobou pobytu domácích hostů a hostů ze zahraničí. Ačkoli dochází k mírnému snižování doby pobytu hostů, tak přesto stále platí, že náš kraj je dlouhodobě regionem s nejdelší dobou pobytu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ze všech krajů ČR. Průměrná doba pobytu v celé České republice činila 3,8 dne.

Graf 3.26. Počet hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v okresech Karlovarského kraje v roce 2021

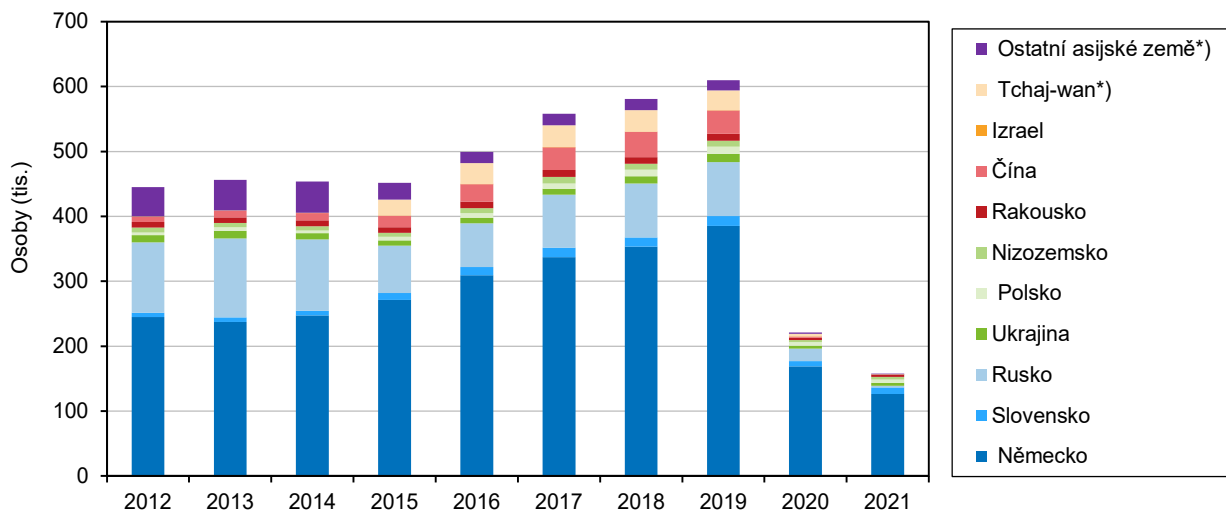

Nejvíce hostů přijelo do okresu Karlovy Vary.

Nejčastěji byli hosté Karlovarského kraje v roce 2021 ubytováni ve čtyřhvězdičkových hotelech (44,5 %). Dalšími oblíbenými ubytovacími zařízeními byly tříhvězdičkové hotely (18,7 %) a penziony (11,5 %). Více než polovina hostů ze zahraničí přitom dala přednost čtyřhvězdičkovým hotelům (54,6 % všech ubytovaných nerezidentů) a jen malá část zvolila penzion (5,6 %). Domácí hosté se častěji ubytovali v penzionech (13,6 %), čtyřhvězdičkovém hotelu dalo přednost 40,8 % z nich.

Graf 3.27. Zahraniční hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle země původu v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

*) údaje za Tchaj-wan samostatně uvedeny od roku 2015; do roku 2014 zahrnutý do ostatních asijských zemí

Více než polovina všech návštěvníků Karlovarského kraje se ubytovala v hromadných ubytovacích zařízeních okresu Karlovy Vary (384,3 tis., tj. 54,1 %), naopak nejméně z nich zvolilo ubytování v okrese Sokolov (necelých 38 tis.).

4. Životní prostředí

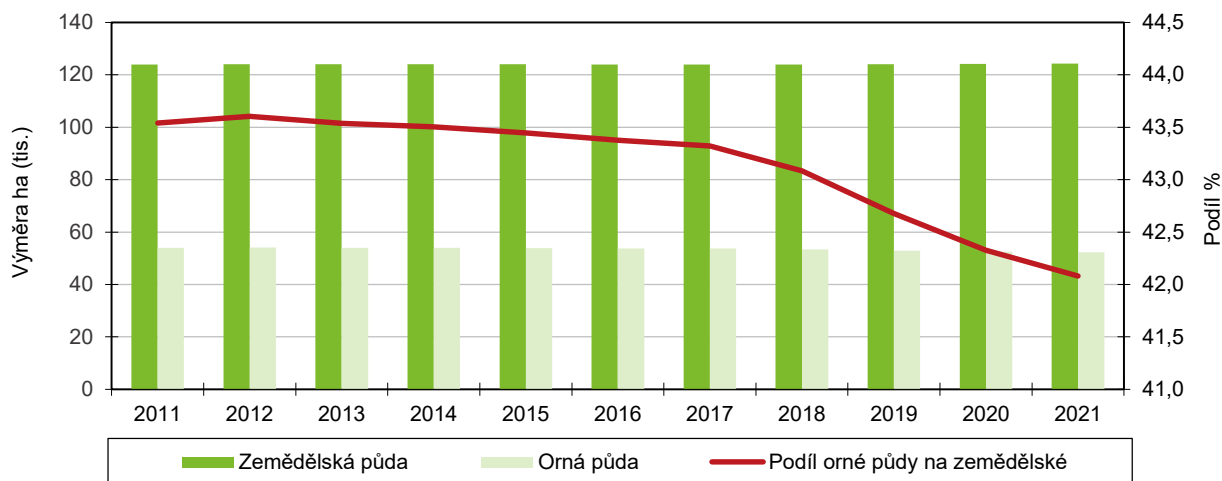
Půdní fond

Orná půda
dlouhodobě ubývá...

Z celkové výměry kraje tvoří více než dvě třetiny nezemědělská půda (62,5 %), tzn. lesní pozemky, zastavěné plochy a nádvoří, vodní a ostatní plochy. Zemědělská půda je tvořena ornou půdou, trvalými travními porosty, ovocnými sady, zahradami.

Graf 4.1. Výměra zemědělské a orné půdy v Karlovarském kraji

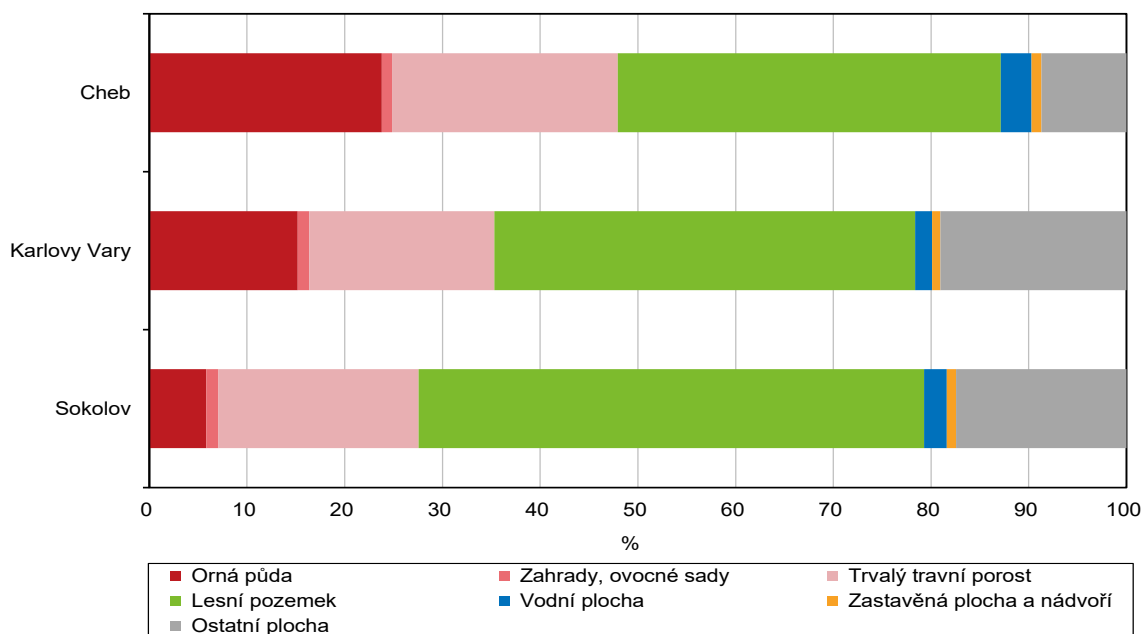
Pramen: ČÚZK

Podíl orné půdy na celkové výměře kraje vykazuje dlouhodobě mírně klesající trend, v roce 2021 činil 15,8 %, což je o 7,7 procentního bodu méně než v roce 1990. V meziokresním srovnání je nejvyšší podíl orné půdy v okrese Cheb (23,8 %), naopak nejnižší v okrese Sokolov (5,8 %), což je dáno zejména rozsáhlou těžební činností na Sokolovsku.

Graf 4.2. Struktura půdy podle okresů Karlovarského kraje k 31. 12. 2021

Pramen: ČÚZK

... naopak podíl trvalých travních porostů stále roste.

Na úkor orné půdy se dlouhodobě zvyšuje podíl trvalých travních porostů. Ty v roce 2021 pokrývaly 20,6 % celkové výměry a za uplynulých třicet let tak jejich podíl vzrostl o 6,2 procentního bodu.

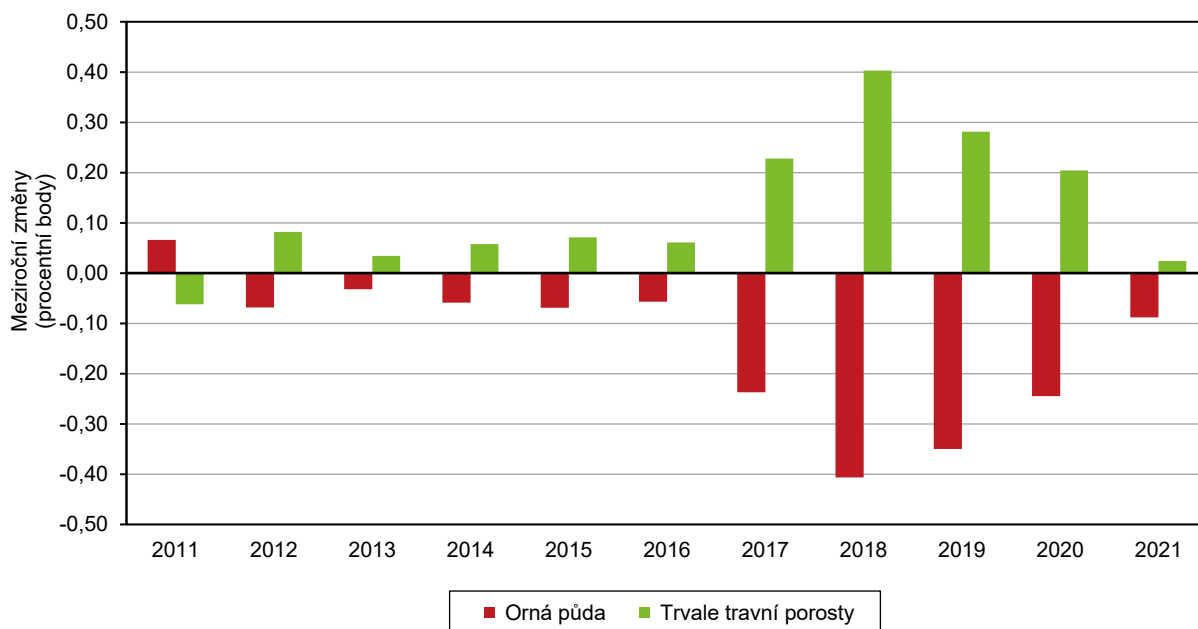
Druhá nejvyšší zalesněnost v ČR.

Výměra nezemědělské půdy v kraji se dlouhodobě nemění a pohybuje se na úrovni téměř dvou třetin celkové výměry. Největší rozlohu zaujímají lesy. Jejich podíl činí 43,8 % celkové výměry, Karlovarský kraj je tak druhým nejzalesněnějším regionem ČR po Libereckém kraji a oproti celorepublikovému průměru je jeho zalesněnost vyšší o 9,8 procentního bodu.

Z okresů kraje vykazuje nejvyšší podíl lesních pozemků okres Sokolov (51,7 % celkové výměry okresu), nejméně zalesněný je okres Cheb (39,2 % celkové výměry okresu).

Graf 4.3. Meziroční změny podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Karlovarském kraji

Pramen: ČÚZK

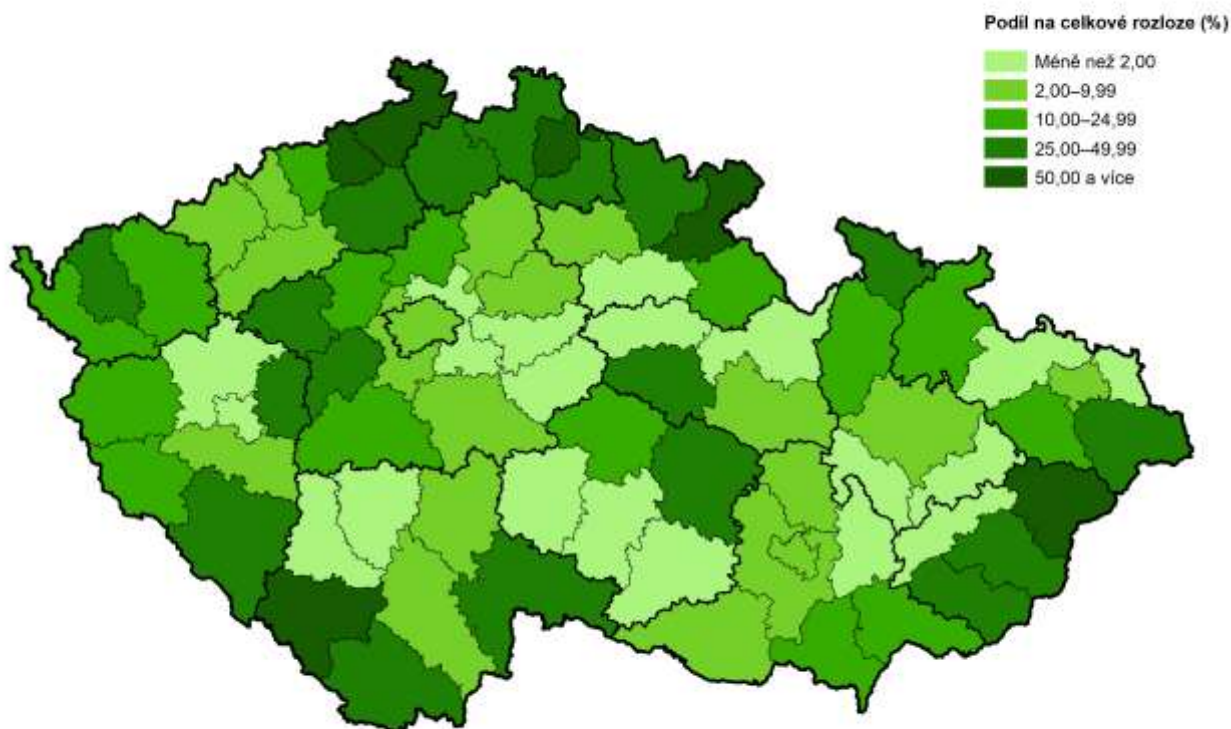
Chráněná území

Chráněná území na pětinu rozlohy kraje.

Chráněná území zaujímají téměř pětinu celkové rozlohy Karlovarského kraje (19,7 %). Tato plocha patří mezi největší v celé ČR, vyšší podíl chráněných území na celkové výměře je v Libereckém, Zlínském, Ústeckém a nově také v Královéhradeckém a Jihočeském kraji.

Mezi jednotlivými okresy našeho kraje jsou rozdíly v rozloze území, na která byla ochrana území vyhlášena, přesto platí, že v žádném z nich není rozloha těchto území pod 12 %. Největší plocha chráněných území se nachází v okresech Sokolov (27,9 % celkové rozlohy okresu) a Cheb, kde chráněná území zaujímají téměř čtvrtinu jeho celkové výměry (24,7 %). Důvodem této skutečnosti je zejména to, že na území těchto zmíněných okresů se rozkládají přírodní rezervace a také rozlehlá chráněná krajinná oblast Slavkovský les, která zasahuje i do Plzeňského kraje.

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2021

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. V ukazateli jsou zohledněny vzájemné překryvy chráněných území (tzn. nejsou započítána maloplošná ZCHÚ ležící na území velkoplošných ZCHÚ).

Pramen: AOPK ČR

Jedním ze dvou typů chráněných území v rámci soustavy Natura 2000 (soustava chráněných území, která vytvářejí podle jednotných principů všechny státy Evropské unie) jsou také tzv. Ptačí oblasti. V současné době je v ČR vymezeno 41 ptačích oblastí, z nichž se na území Karlovarského kraje nachází jedna, a to Doupovské hory.

Ekologické zemědělství

Ekologickému zemědělství se také říká biozemědělství či organické zemědělství. Jeho smyslem je produkce zdravých a kvalitních potravin trvale udržitelným způsobem. Jde o způsob hospodaření založený na zásadách etického přístupu vůči chovaným zvířatům, ochrany životního prostředí, šetření neobnovitelných zdrojů, udržení biodiverzity a ochrany zdraví populace.

Podíl půdy v ekologickém zemědělství se opět mírně zvýšil...

V Karlovarském kraji hospodařili zemědělci v roce 2021 na 56 298 ha ekologické půdy, výměra půdy v ekologickém zemědělství tak doznala mírný meziroční nárůst o 3,9 %. Její podíl na celkové výměře zemědělské půdy se tak zvýšil ze 43,6 % v roce 2020 na 45,3 % v roce 2021. V témže roce se náš kraj podílel 10,8 % na výměře ekologicky obhospodařované půdy v celé ČR, jde o čtvrtý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání. Vyšší hodnotu podílu vykázal již jen kraj Jihočeský, Plzeňský a Moravskoslezský.

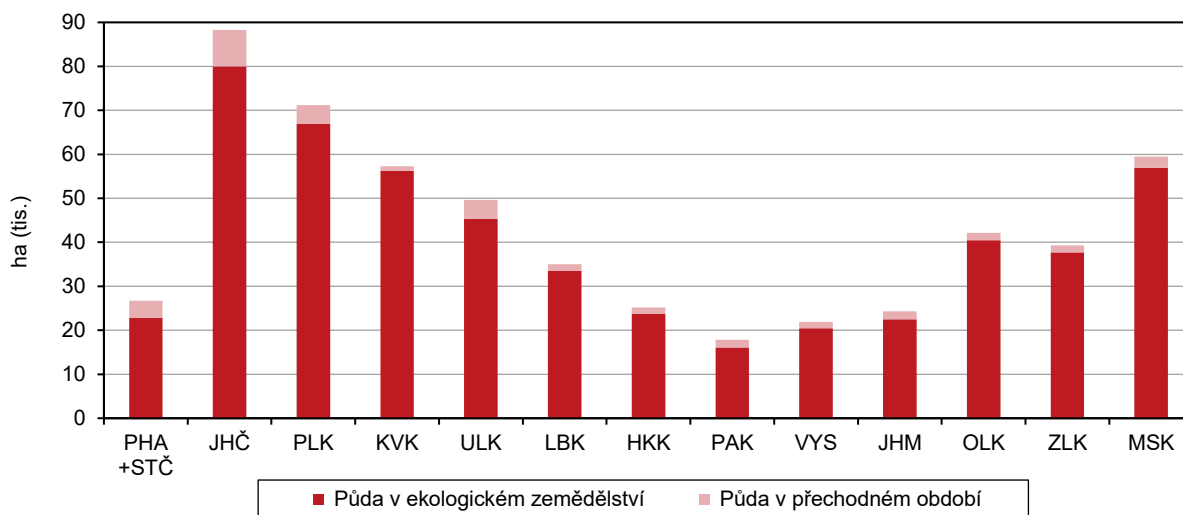

... výrazný pokles podílu půdy v přechodném období.

Předtím, než je zemědělská půda certifikována jako ekologická, je nutné přeměnit ji způsobem uvedeným v žádosti o registraci na Ministerstvu zemědělství a zabezpečit odstranění vlivu negativních dopadů předchozí zemědělské činnosti na zemědělskou půdu, krajinu a životní prostředí. Tento režim se nazývá přechodné období a jeho doba je stanovena zákonem na 2 roky. V této době je zemědělec povinen dodržovat podmínky zákona o ekologickém zemědělství, ale produkty prozatím nejsou považovány za ekologické.

Graf 4.4. Výměra půdy v ekologickém zemědělství a přechodném období podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: Ministerstvo zemědělství

Výměra půdy v tzv. přechodném období činila v Karlovarském kraji v roce 2021 celkem 991 ha, ve srovnání s předcházejícím rokem tak došlo k jejímu výraznému poklesu, a to o 66,5 %. Výměra půdy v přechodném období se meziročně snížila v polovině regionů ČR, přičemž v Karlovarském kraji byl tento pokles největší. Naopak významné navýšení půdy v přechodném období vykázal kraj Ústecký (o 74,7 %) a Pardubický (o 61,9 %).

Vodovody a kanalizace

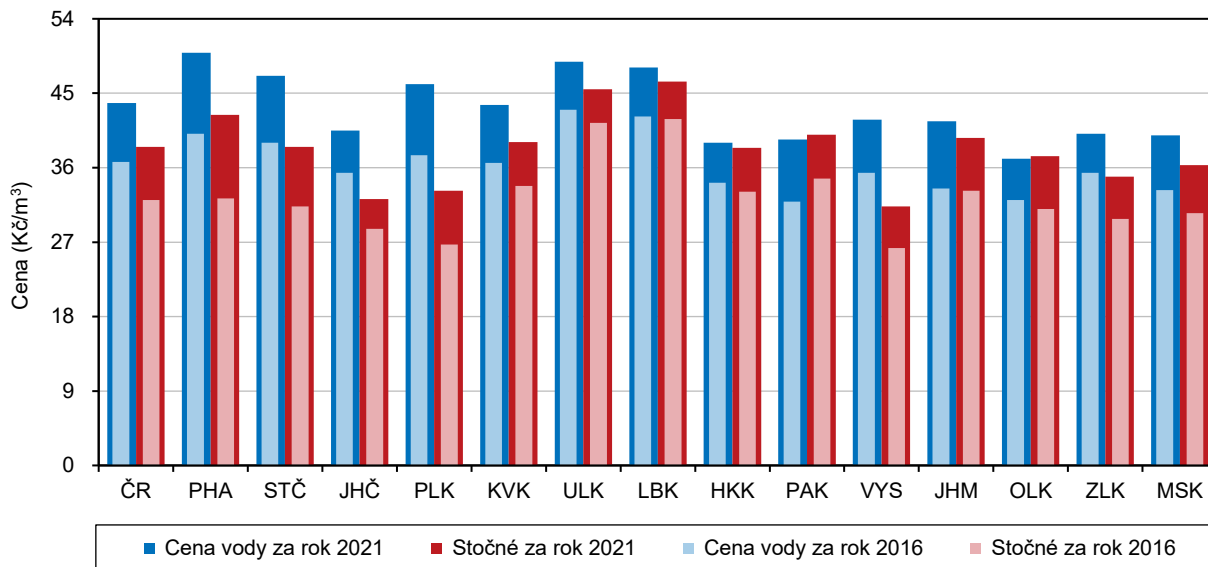
Cena vodného a stočného má dlouhodobě rostoucí tendenci.

Z celkového počtu obyvatel v kraji bylo v roce 2021 celých 100 % obyvatel zásobováno vodou z veřejného vodovodu. Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele v porovnání s předchozím rokem opět mírně vzrostlo (o 2,4 %). Současně došlo také opět k navýšení cen vodného (o 4,1 %) a stočného (o 3,4 %).

V roce 2021 bylo domácnostem na 1 obyvatele fakturováno 91,1 l/den, což je o 2,1 % více než v předcházejícím roce. Domácnostem v kraji tak bylo fakturováno o 2,1 l/den méně než byl republikový průměr (93,2 l/den). K nárůstu specifického množství vody fakturovaného domácnostem došlo téměř ve všech regionech ČR, výjimkou byl pouze Královéhradecký kraj, který jako jediný zaznamenal mírný meziroční pokles (o 0,8 l/den). Nejvyšší a současně výrazný nárůst objemu fakturované vody na 1 obyvatele vykázalo oproti minulému roku Hl. město Praha, a to dokonce o 7,5 l/den.

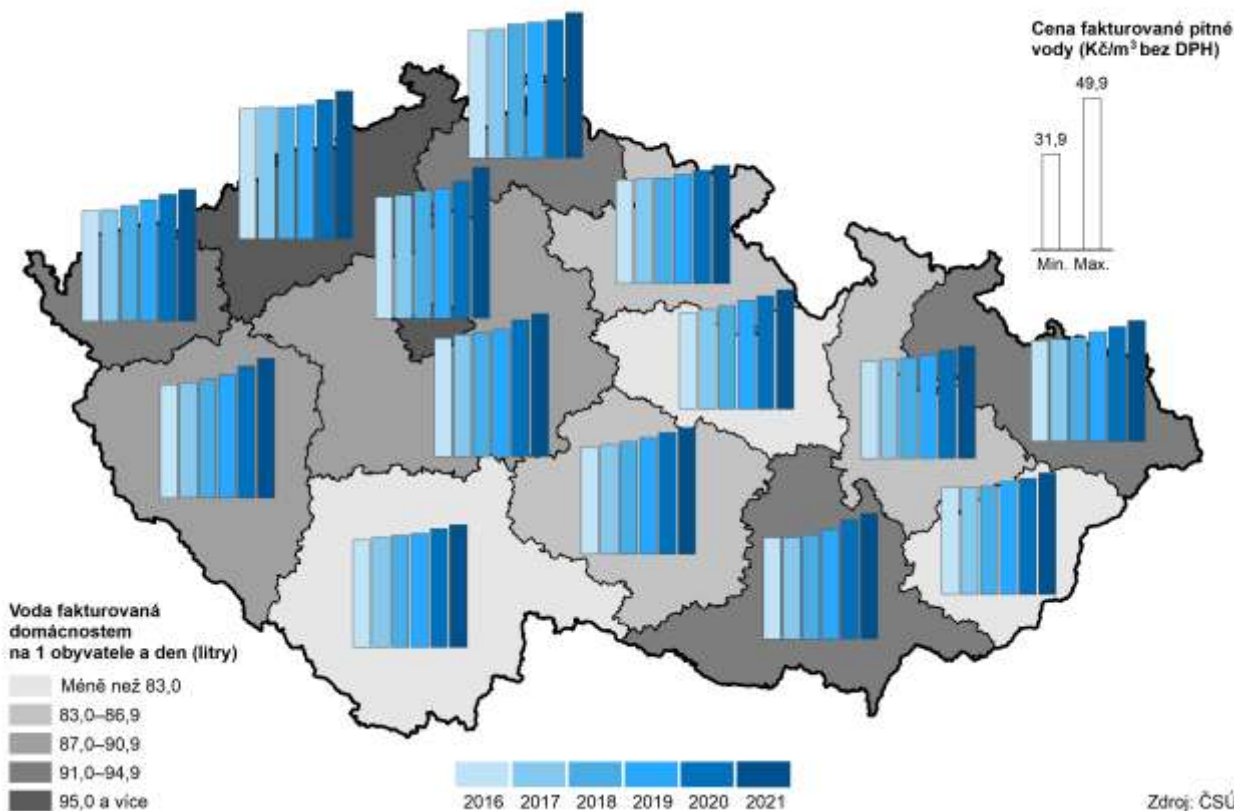
Graf 4.5. Průměrná cena za vodné a stočné v krajích v letech 2016 a 2021

Zdroj: ČSÚ

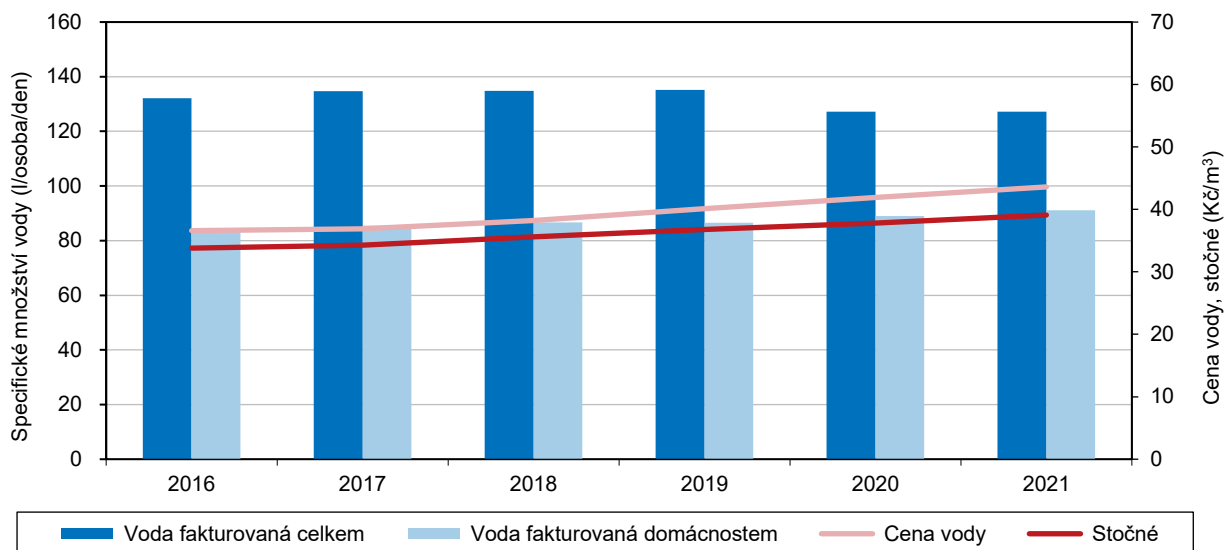
V celé ČR dochází dlouhodobě k navyšování cen vody a stočného, např. v Karlovarském kraji se tak během uplynulých deseti let zvýšila cena vody v Kč/m³ o 21,8 % a cena stočného o 27,4 %.

Spotřeba vody v roce 2021 a vývoj cen vody

Graf 4.6. Specifické množství fakturované vody, vodné a stočné v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

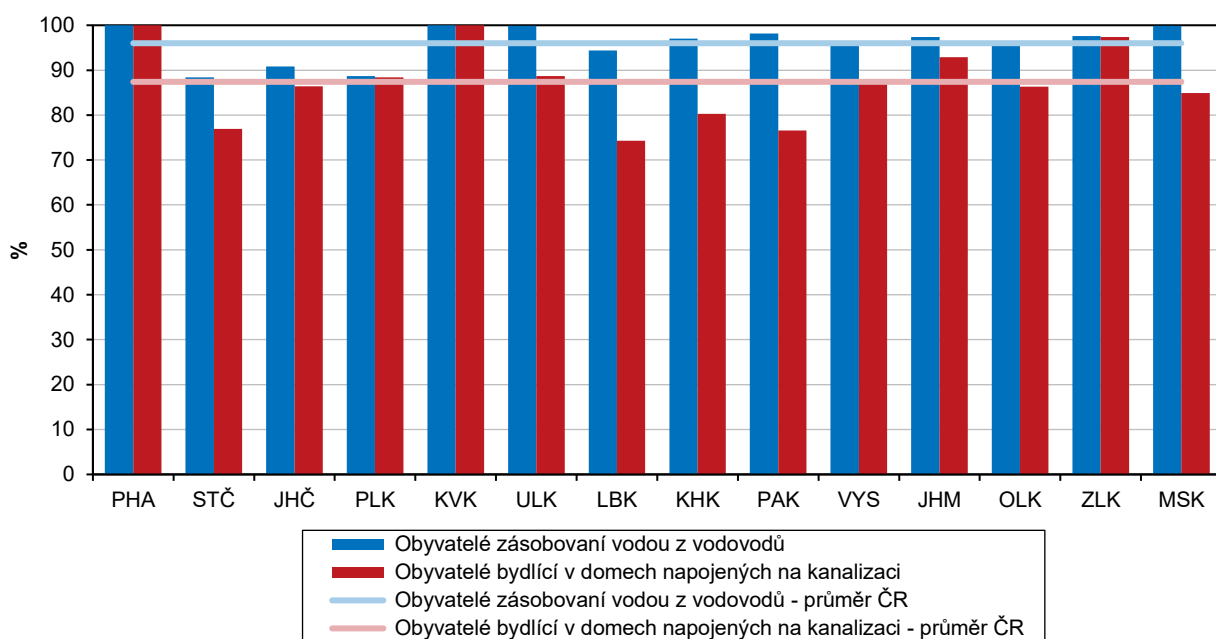

Nejvyšší podíl obyvatel připojených na veřejnou kanalizaci spolu s Hl. městem Prahou.

Karlovarský kraj a Hl. město Praha jsou od roku 2021 jediné regiony, ve kterých jsou všichni obyvatelé napojeni na veřejnou kanalizaci. Karlovarský kraj si držel prvenství nejvyššího podílu obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci od roku 2017. Velmi podobně je tomu i v případě napojení na veřejnou kanalizaci s koncovou čističkou odpadních vod, na kterou bylo v roce 2021 napojeno 99,5 % obyvatel Karlovarského kraje. Napojení všech svých obyvatel vykázalo v roce 2021 pouze Hl. město Praha a Karlovarský kraj tak v mezikrajském srovnání odsunulo na druhé místo pomyslného žebříčku.

Graf 4.7. Podíl obyvatel zásobovaných vodou a napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu podle krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Téměř veškerá voda vypouštěná do kanalizace prochází čističkami odpadních vod.

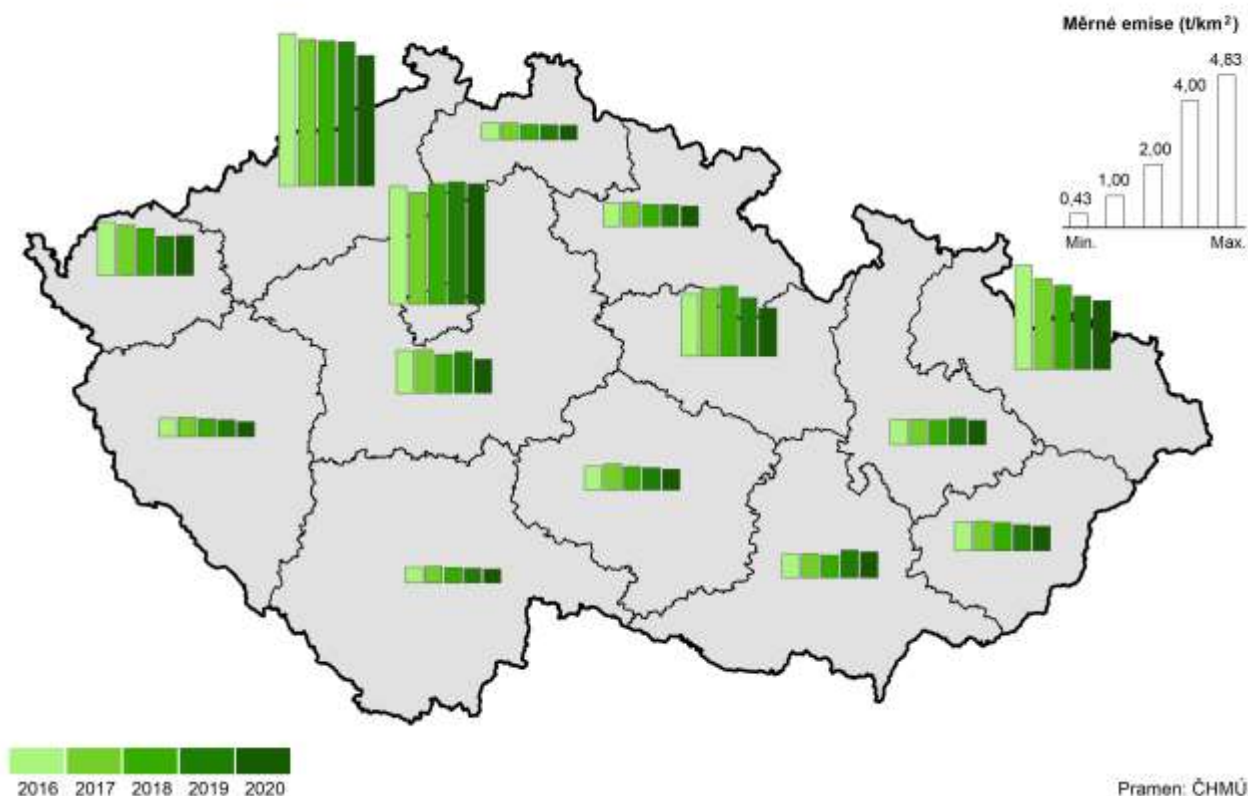
V roce 2021 bylo v Karlovarském kraji 102 čistíren odpadních vod s celkovou kapacitou 126,2 tisíc m³ na den. Oproti minulému roku tak 1 čistička ubyla. Téměř veškerá voda vypouštěná do kanalizace v Karlovarském kraji prochází čističkami odpadních vod (99,9 %). V mezikrajském srovnání jde tak o druhý nejvyšší podíl po Hl. městě Praze, kde čističkami odpadních vod prochází všechna voda vypouštěná do kanalizace.

Co se týče napojení obyvatel na kanalizaci s čističkou odpadních vod trvale bydlících v domech, obsadil Karlovarský kraj v mezikrajském srovnání s podílem 99,5 % těchto obyvatel druhou nejvyšší pozici, a celorepublikový průměr tak převýšil o 14,8 %. Vyšší podíl zaznamenalo již pouze Hl. město Praha, ve kterém jsou napojeni na kanalizaci s koncovkou ČOV všichni jeho obyvatelé. Naopak nejnižší hodnotu tohoto podílu eviduje dlouhodobě Liberecký kraj (73,1 %).

Emise

V souvislosti s členstvím České republiky v Evropské unii tak Česká republika přistoupila k Úmluvě o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím přes hranice a podléhá tak povinnosti vykazovat roční údaje o emisích. Mezi základní strategické dokumenty v oblasti zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší patří „Národní program snižování emisí České republiky“, který je průběžně aktualizován a vyhodnocován.

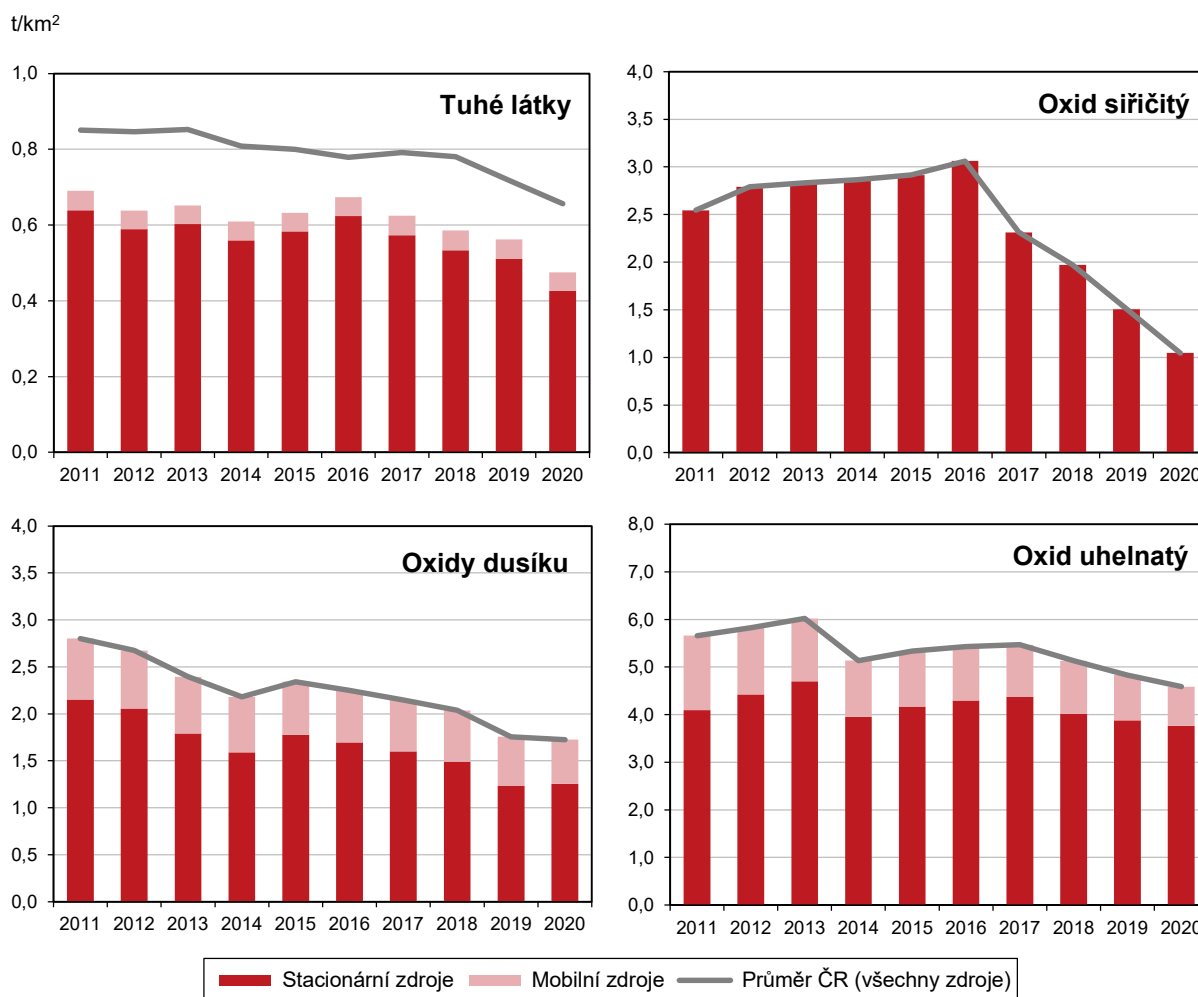
Emise oxidů dusíku (REZZO 1-3) v krajích v letech 2016 až 2020

Znečištění ovzduší je monitorováno sítí měřicích stanic a plošné hodnocení emisí probíhá dle jednotlivých skupin producentů znečištění (REZZO 1–4). Pro vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší v ČR došlo v posledních letech k řadě metodických změn. V souvislosti s emisní inventurou v roce 2020 byly zpřesněny výpočty a odhady emisí z dopravy a ze spalování v domácnostech. Emisní bilance zdrojů REZZO 1 zahrnuje od r. 2019 také emise vykázané tzv. přemístitelnými zdroji, jejichž provoz může být v průběhu roku na několika místech. Jedná se především o recyklační linky stavebních hmot.

Graf 4.8. Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Karlovarském kraji

Pramen: ČHMÚ

Celková bilance emisí za ČR je vyšší než součet bilancí za kraje. Důvodem je, že některé emisní zdroje nelze z důvodu nedostatečných statistických údajů rozdělit do jednotlivých krajů, a tak se vykazují pouze na úrovni ČR. Jedná se například o emise z cigaret, ohňostrojů nebo o rozdíly mezi modelovým výpočtem spotřeby paliv po krajích a celorepublikovými údaji energetické bilance.

Dlouhodobě pokračují snahy o snižování emisí.

Stejně jako ostatní regiony, tak i Karlovarský kraj se snaží snižovat emise sledovaných látek, a to zejména vlivem velkých stacionárních zdrojů. Měrné emise tuhých znečišťujících látek, oxidů dusíku, oxidu uhelnatého i siřičitého vykazují dlouhodobě klesající trend. Tento trend je celorepublikový a o snižování emisí tak usilují všechny kraje bez výjimky.

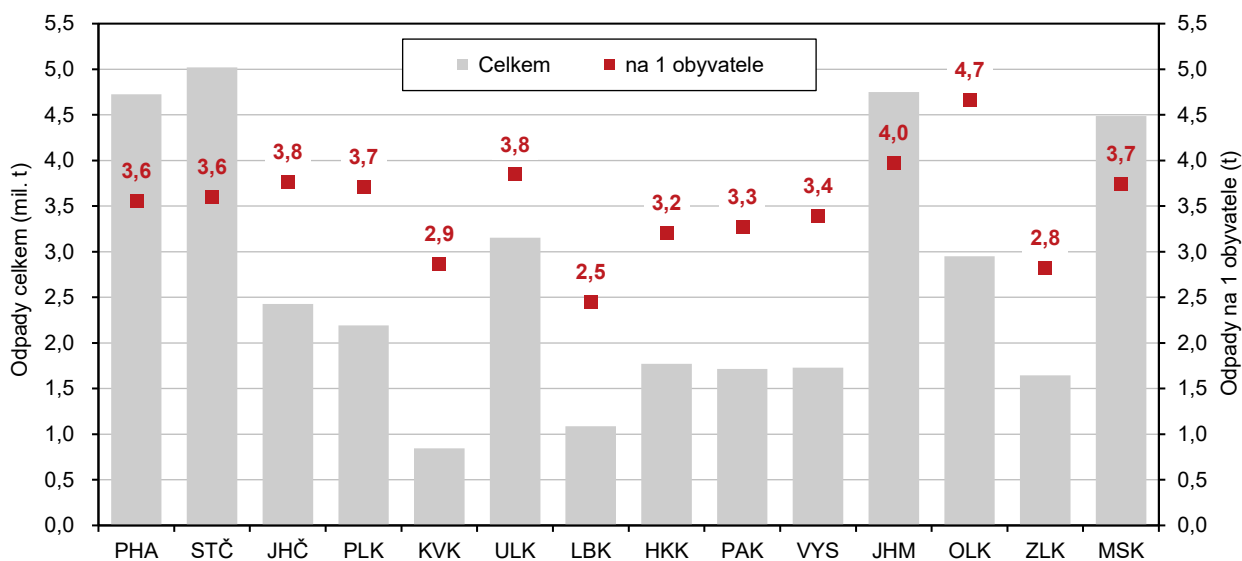
V roce 2020, ze kterého máme k dispozici poslední data, vykazoval Karlovarský kraj v celorepublikovém srovnání po Jihočeském kraji druhou nejnižší hodnotu měrných emisí oxidu uhelnatého (4,59 t/km²) ze všech regionů ČR, naopak měrné emise oxidu siřičitého dosahovaly třetí nejhorší hodnoty (1,05 t/km²) po Ústeckém a Moravskoslezském kraji.

Odpady

Dne 1. ledna 2021 nabyl účinnosti nový zákon o odpadech č. 541/2020 Sb., který byl přijat v návaznosti na právní předpisy Evropské unie z tzv. balíčku oběhového hospodářství. Nový zákon o odpadech obsahuje oproti předchozí právní úpravě několik významných změn, které se dotknou nejen běžných občanů, ale především podnikatelů a obcí. Přináší řadu nových povinností pro původce odpadu, reguluje problematiku tzv. černých skládek, nově ukládá povinnost obcím určit místa pro oddělené soustředování recyklovatelných složek komunálního odpadu (tzn. nebezpečného odpadu, papíru, plastů, skla, kovů, biologického odpadu, jedlých olejů a tuků) a upravuje také mj. metodiku vybírání poplatků za komunální odpad.

Graf 4.9. Produkce odpadů celkem podle krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Třetí nejnižší objem vyprodukovaného odpadu celkem na 1 obyvatele v mezikrajském srovnání.

V našem regionu bylo v roce 2020 nashromážděno celkem 844 442 tun odpadu, z toho 5,8 % představoval nebezpečný odpad. Ve srovnání s předchozím rokem tak došlo k nárůstu odpadu celkem o více než pětinu (o 22,7 %). V přepočtu na 1 obyvatele našeho regionu připadalo 2 870 kg odpadu. V mezikrajském srovnání jde po Libereckém a Zlínském kraji o třetí nejnižší hodnotu, která nedosahuje na celorepublikový průměr o 726 kg.

Produkce komunálního odpadu se meziročně mírně zvýšila.

Komunálním odpadem se rozumí odpad z provozu domácností, odpad z čištění veřejných komunikací a prostranství, odpad z údržby veřejné zeleně a odpad živnostenského charakteru (odpad podobný komunálnímu odpadu, který vzniká z nevýrobní činnosti a provozu živností, úřadů a škol). V Karlovarském kraji produkce komunálního odpadu má v několika posledních letech spíše klesající tendenci, a to jak v absolutních hodnotách, tak i v přepočtu na 1 obyvatele.

V roce 2020 bylo v Karlovarském kraji vyprodukováno celkem 126 537 tun komunálního odpadu. Ve srovnání s předchozím rokem se tak celková produkce tohoto odpadu mírně snížila (o 1,1 %) a představovala 430,1 kg odpadu na 1 obyvatele. Ve srovnání s předchozím obdobím tak došlo ke snížení produkce odpadu na 1 obyvatele v našem regionu o 3,9 kg.

Karlovarský kraj vykázal opět nejnižší produkci komunálního odpadu na 1 obyvatele.

V celorepublikovém srovnání se produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele meziročně zvýšila ve většině regionů ČR. Nižší hodnoty v porovnání s předchozím obdobím zaznamenalo v roce 2020 pouze Hl. město Praha, kraj Liberecký, Ústecký a Karlovarský. Objem produkce odpadu na 1 obyvatele v našem kraji byl v celokrajovém srovnání, stejně jako v předešlém roce 2019, nejnižší a na celorepublikový průměr nedosahoval dokonce o 76 kg na 1 obyvatele. Naopak nejvíce komunálního odpadu na 1 obyvatele vyprodukoval, shodně jako v předchozích letech, Středočeský kraj (590 kg).

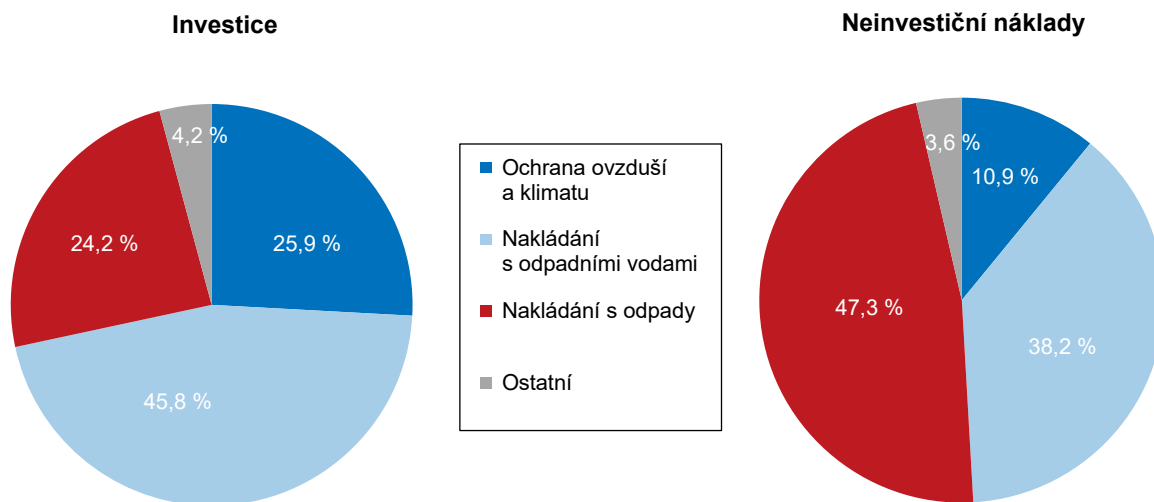
Výdaje na ochranu životního prostředí

Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora mírně vzrostly.

Objem investic vynaložených na ochranu životního prostředí podle sídla investora v Karlovarském kraji, po výrazném propadu v roce 2017 o téměř polovinu, zaznamenal v roce 2021 mírný meziroční nárůst (o 4,3 %, tj. ze 411,9 mil. Kč v roce 2020 na 429,4 mil. Kč v roce 2021).

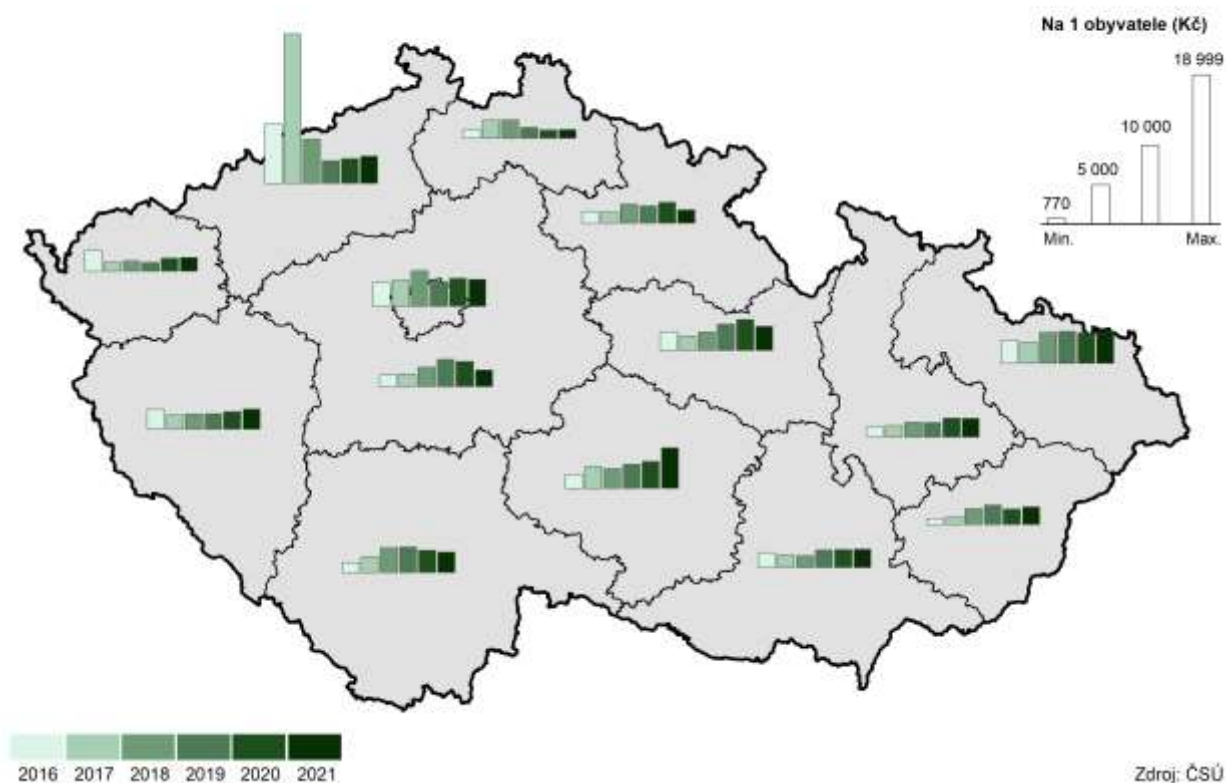
Graf 4.10. Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v Karlovarském kraji (průměr let 2016–2021)

Zdroj: ČSÚ

Největší podíl těchto investic (46,0 %) tvořily výdaje na nakládání s odpadními vodami. Na ochranu ovzduší a klimatu jich bylo použito 38,7 %, což představuje oproti minulému období mírný pokles o 5 procentních bodů. Naopak do nakládání s odpady bylo investováno více a výdaje tak vzrostly o 3,3 procentního bodu. Celkově tak výdaje vynaložené na nakládání s odpady tvořily pouze 10,7 % z celkových investic na ochranu životního prostředí.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2016 až 2021

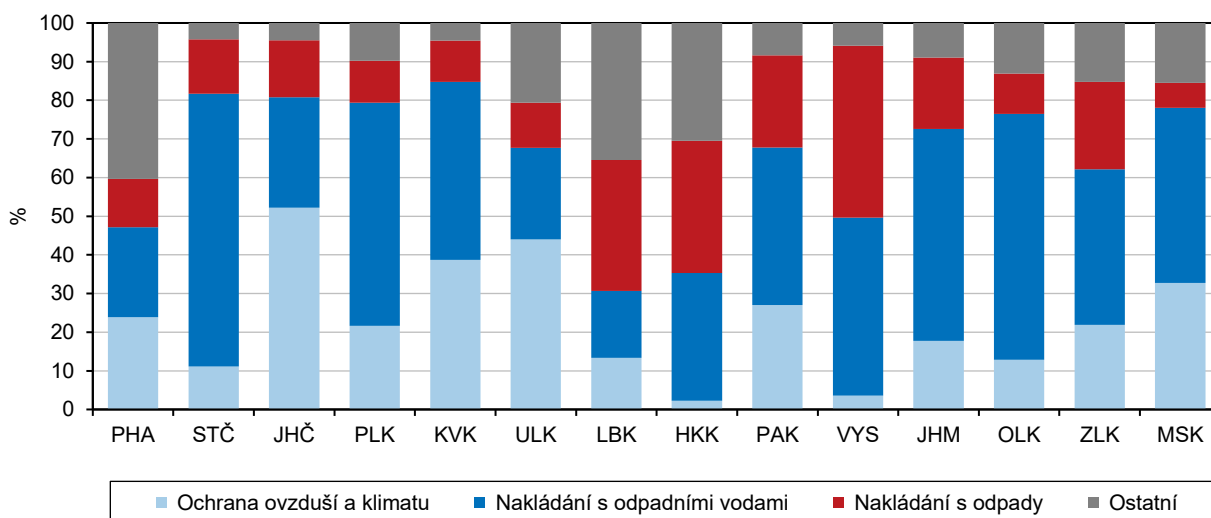

Hodnota investic vynaložených na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele mírně vzrostla.

Hodnota vynaložených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele našeho regionu v roce 2021 meziročně mírně vzrostla, a to o 5,1 % na 1 735 Kč. Celkově došlo ve srovnání s uplynulým rokem 2020 k nárůstu těchto vydaných finančních prostředků ve většině regionů ČR, přičemž v Karlovarském kraji bylo navýšení této investiční aktivity třetí nejnižší. Naopak nejvyšší meziroční pokles těchto investic evidovaly kraje Královéhradecký a Středočeský, a to o více než třetinu (o 35,4 %, resp. 34,3 %).

Graf 4.11. Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

V celé ČR se snížil objem vynaložených finančních prostředků na ochranu životního prostředí dle místa investice na 1 obyvatele meziročně průměrně o 3,5 %.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí mírně poklesly.

Neinvestiční náklady v našem regionu, vzniklé v souvislosti s ochranou životního prostředí, podle kraje sídla investora ve srovnání s předchozím rokem mírně poklesly (o 2,4 %) a v roce 2021 tak dosáhla jejich výše 1 276,8 mil. Kč. Více než polovina jich souvisela s nakládáním s odpady (55,7 %) a více než třetina s odpadními vodami (37,8 %). Náklady spojené s ochranou ovzduší tvořily nejmenší podíl, a to pouze 4,2 % z celkových neinvestičních nákladů.

Karlovarský kraj zaznamenal jako jediný meziroční pokles neinvestičních nákladů.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora vzrostly, až na výjimku Karlovarského kraje, ve všech regionech ČR, přičemž nejvyšší a velmi výrazný nárůst zaznamenal Zlínský kraj (nárůst o 74,8 %). Karlovarský kraj byl jediným regionem, ve kterém byl meziročně zaznamenán pokles těchto vynaložených nákladů, a to o 2,4 %.

5. Mezikrajské srovnání

Z pohledu demografického vývoje byly v roce 2021 v řadě ukazatelů zachovány trendy předchozích let. Dlouhodobě trvalým procesem zůstává stárnutí populace. Základní migrační proudy se nemění a převažuje stěhování do Středočeského kraje a Hl. m. Prahy. Zvýšená úmrtnost v letech 2020 a 2021 však přinesla pokles naděje dožití mužů i žen ve všech krajích. Na vývoj ekonomiky v posledních letech měla vliv epidemie Covid-19 a opatření přijatá proti šíření této nemoci. V roce 2020 došlo k meziročnímu snížení objemu hrubého domácího produktu České republiky o 5,5 % (ve stálých cenách, podle revize zveřejněné v červnu 2022), v roce 2021 HDP Česka vzrostl o 3,5 %, ale k dosažení úrovně předpandemického roku 2019 chyběly 2,2 %. V regionálním pohledu jsou informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2020 (regionální účty a výsledky za rok 2021 budou zveřejněny v lednu 2023). Plochy ekologického zemědělství se rozšiřují ve všech krajích. V posledních letech dochází k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Demografický vývoj

Populace stárne ve všech krajích. V průměru nejstarší je obyvatelstvo kraje Zlínského, naopak nejmladší je kraj Středočeský.

Demografický vývoj zaznamenal ve 14 krajích České republiky řadu společných rysů. Jedním z hlavních fenoménů zůstává stárnutí populace, které dokumentuje řada ukazatelů. Průměrný věk obyvatele v České republice se zvyšuje souvisle od jejího vzniku. V roce 2021 dosáhl hodnoty 42,8 let a oproti roku 2001 vzrostl o 3,8 roku. V dlouhodobém pohledu stárne populace všech krajů, avšak různým tempem. Díky tomu se pořadí krajů podle průměrného věku v čase mění. Do roku 2012 bylo průměrně nejstarším obyvatelstvo Hl. města Prahy, které však v roce 2021 bylo vlivem demografických změn druhé nejmladší. Druhé nejpomalejší tempo stárnutí charakterizovalo v uplynulých dvou desetiletích populaci Středočeského kraje. Zatímco v roce 2001 byla třetí nejstarší, o 20 let později již byla nejmladší mezi všemi kraji. Obyvatelstvo Prahy i kraje Středočeského je dlouhodobě nejvíce ovlivněno početnými migračními přírůstky. Vyšší tempa stárnutí byla naopak typická pro regiony s výraznými migračními úbytky. Zcela nejrychlejší byla v kraji Karlovarském a Moravskoslezském. Jestliže obyvatelstvo Karlovarského kraje bylo v roce 2001 nejmladší, v roce 2021 bylo v mezikrajském srovnání třetí nejstarší. Nejvyšší průměrný věk náležel v roce 2021 kraji Zlínskému a Královéhradeckému.

Dlouhodobě klesá podíl osob ve věku 15–64 let a roste podíl osob starších 65 let.

Stárnutí obyvatelstva je determinováno jeho stávající věkovou skladbou. Průběžně je ovlivňováno počty narozených dětí, nadějí dožití a migrací. Homogenním rysem všech krajů je od roku 2008 trvale klesající podíl produktivní populace ve věku 15 až 64 let. Zatímco ještě v roce 2008 přesahoval ve všech krajích 70% hranici, o 13 let později osciloval v rozmezí od 61,9 % v kraji Královéhradeckém do 64,4 % v Praze. Výrazně proměnil věkové složení obyvatelstva odchod populačně silných ročníků do důchodu. Jestliže v roce 2001 žilo v zemi 1 415 tis. osob ve věku 65 a více let (tj. 13,9 %), v roce 2021 jejich počet vzrostl na 2 169 tis. osob (tj. 20,6 %). Nejvyšší podíl osob v postproduktivním věku vykazala dvojice krajů s nejvyšším věkovým průměrem, tj. Královéhradecký a Zlínský. Na opačném pólu pořadí se umístil kraj Středočeský a Hl. město Praha.

Index ekonomického zatížení roste ve všech krajích nepřetržitě již 14 let. Nejvyšší hodnota náleží kraji Královéhradeckému.

Zásadní změny ve věkovém složení obyvatelstva jednotlivých krajů se promítly do proměn indexů stáří a ekonomického zatížení. Index stáří, tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let, roste od roku 2011 ve všech krajích kromě Hl. města Prahy. V Praze byl index stáří nejvyšší až do roku 2013. Od roku 2014 přísluší nejvyšší hodnota kraji Královéhradeckému. Naopak nejnižší index stáří je posledních 11 let v kraji Středočeském. Počet seniorů zde převážil nad počtem dětí jako v posledním z krajů až v roce 2015.

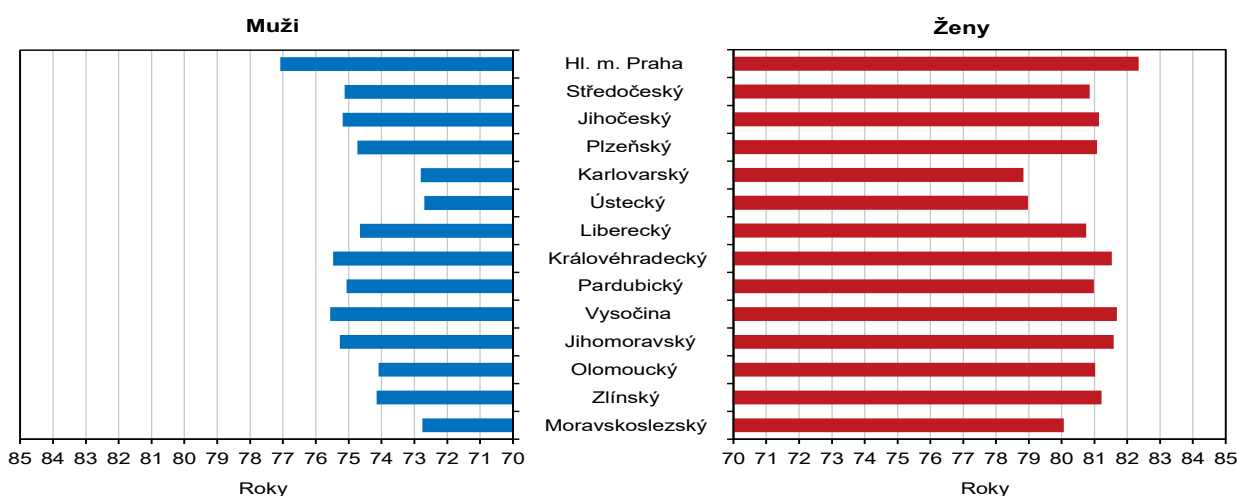
Neměnná tendence charakterizovala vývoj indexu ekonomického zatížení, který vyjadřuje počet osob ve věku 0 až 14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15 až 64 let. Tento index roste ve všech krajích nepřetržitě již 14 let. V posledních čtyřech letech se nezměnila ani pozice krajů s mezními hodnotami. Nejvyšší index ekonomického zatížení náležel kraji Královéhradeckému a nejnižší Hl. městu Praze.

Ve všech krajích zemřelo v letech 2020 a 2021 nejvíce obyvatel od roku 2000.

Statistika obyvatelstva byla v letech 2020 a 2021 výrazně ovlivněna epidemií onemocnění Covid-19. V obou letech byly počty zemřelých ve všech krajích nejvyšší od vzniku novodobého krajského uspořádání. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti příslušela kraji Karlovarskému, naopak nejnižší hodnoty náležely Praze. V roce 2021 zemřelo v České republice 139,9 tis. osob, tj. nejvíce od konce 2. světové války. Nejčastějšími příčinami úmrtí byly nemoci oběhové soustavy, novotvary a Covid-19.

Graf 5.1. Naděje dožití při narození podle pohlaví podle krajů v letech 2020–2021

Zdroj: ČSÚ

Naděje dožití mužů i žen klesla v průměru let 2020 až 2021 ve všech krajích. Nejvyšší hodnoty přísluší Praze.

Společným jmenovatelem demografického vývoje ve všech krajích bylo v průměru let 2020 až 2021 zkrácení očekávané průměrné délky života při narození. S výjimkou Kraje Vysočina byl vyšší pokles zaznamenán v případě mužů. Napříč všemi kraji zůstala naděje dožití žen vyšší než naděje dožití mužů. Nejvyšší genderový rozdíl náležel kraji Moravskoslezskému (o 7,3 let). Nejnižší rozdíl mezi oběma pohlavími příslušel Hl. městu Praze (o 5,3 let), která současně vykázala nejvyšší hodnoty naděje dožití mužů (77,1 let) i žen (82,3 let) v mezikrajském srovnání. Pod 74letou hranicí byla v letech 2020 až 2021 očekávaná průměrná délka života mužů při narození v kraji Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském. Nejnižší naděje dožití žen charakterizovala stejnou trojici krajů, ale v odlišném pořadí.

Nejlidnatějším zůstal kraj Středočeský. Následovala Praha, kraj Jihomoravský a Moravskoslezský.

Zatímco v řadě ukazatelů vykazují kraje souhlasné trendy, v dílčích demografických statistikách jsou tendence zcela protichůdné. Jednu z takových oblastí, spojenou se zásadními krajskými disparitami, představuje migrace. Výrazné přírůstky obyvatel stěhováním charakterizují v dlouhodobém pohledu kraj Středočeský a Hl. město Prahu. Nejvyšší úbytky přísluší kraji Moravskoslezskému. Dlouhodobě protichůdné migrační trendy se podepsaly pod změny v pořadí krajů podle počtu obyvatel. Na konci roku 2021, ve kterém demografická bilance již navazuje na výsledky Sčítání 2021, byl nejlidnatějším kraj Středočeský (1 387 tis. osob). Přes milion obyvatel mělo registrovaný pobyt také v Praze (1 275 tis. osob), kraji Jihomoravském (1 185 tis. osob) a Moravskoslezském (1 178 tis. osob). Nejméně lidnatým zůstal kraj Karlovarský (283 tis. osob).

Více než třetina cizinců v ČR měla na konci roku 2021 registrovaný pobyt v Praze. Nejvyšší podíl cizinců byl v kraji Olomouckém.

Velmi různorodé jsou kraje nejen v počtu obyvatel, ale také ve struktuře obyvatel podle státního občanství. Na konci roku 2021 žilo v České republice 658,6 tis. cizinců s trvalým nebo dlouhodobým pobytem nad 90 dnů (v případě občanů EU s pobytem přechodným). Zatímco v populaci Hl. města Prahy tvořil podíl cizinců 18,5 %, v populaci Olomouckého kraje jen 2,2 %. Republikový podíl 6,3 % cizinců v populaci překonala vedle hlavního města pouze trojice krajů – Plzeňský, Karlovarský a Středočeský.

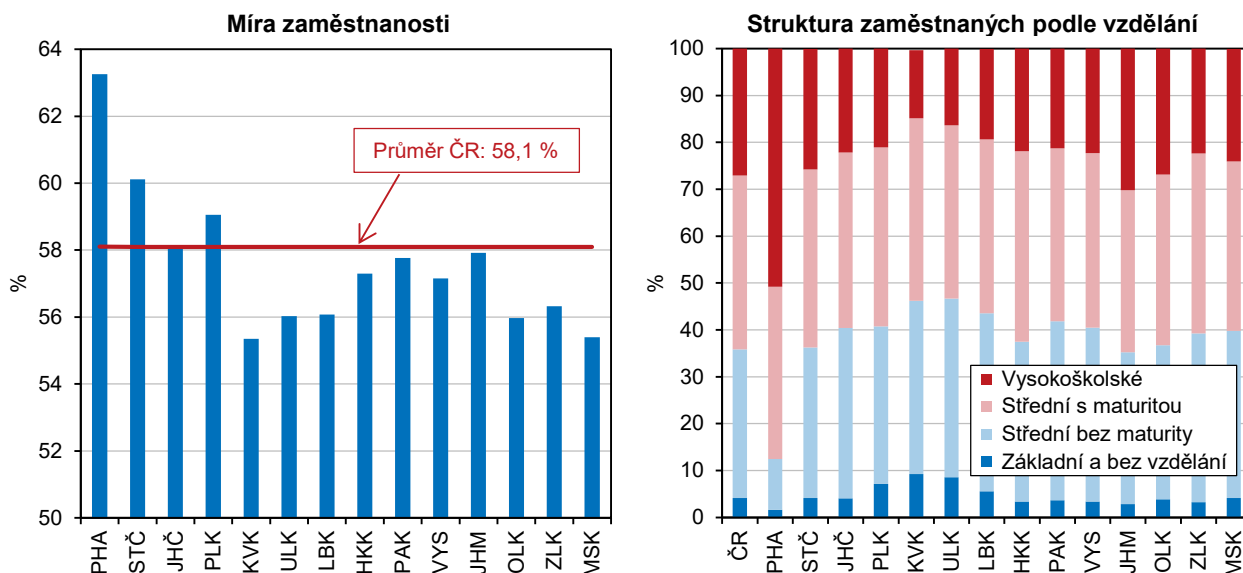
Sociální vývoj

Vývoj zaměstnanosti v letech 2020 a 2021 ovlivnila protiepidemická opatření.

Trh práce, který významně ovlivňují trendy v ekonomickém a demografickém vývoji, byl v souvislosti s příznivým ekonomickým vývojem v letech 2014 až 2019 charakterizován vysokou zaměstnaností. Míra zaměstnanosti dosáhla nejvyšších hodnot na přelomu let 2018 a 2019. Rok 2020 znamenal přerušení dlouhodobého trendu a trh práce se vlivem protiepidemických opatření proměnil, míra zaměstnanosti se meziročně snížila o 0,9 procentního bodu, přičemž významně vyšší byl pokles zaměstnanosti žen (o 1,1 procentního bodu) než mužů (o 0,8 procentního bodu). Rok 2021 charakterizovalo postupné rozvolnění těchto opatření, a tím i oživení na trhu práce. Z regionálního hlediska však byla situace velmi různorodá, proti roku 2020 zaměstnanost poklesla v osmi krajích, nejrychleji v Karlovarském kraji (o 1,7 procentního bodu), v ostatních krajích se míra zaměstnanosti zvýšila či stagnovala. Nejvyšší míra zaměstnanosti zůstala tradičně v Hl. městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší byla zaznamenána v Karlovarském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji.

Graf 5.2. Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání a krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Struktura zaměstnaných podle vzdělání se zlepšuje ve prospěch středoškolského vzdělání s maturitou a vysokoškolského vzdělání.

Existuje pozitivní závislost mezi stupněm vzdělání a intenzitou ekonomického zapojení, takže také vzdělanostní úroveň populace má vliv na míru zaměstnanosti. Porovnáním skupin zaměstnaných v národním hospodářství v letech 2001 a 2021 dle vzdělání vidíme, že během dvaceti let se změnila vzdělanostní struktura ve všech krajích. Podíl zaměstnaných se základním vzděláním a středním bez maturity se snižuje ve prospěch zaměstnaných se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním. Na republikové úrovni se podíl zaměstnaných

se středním vzděláním bez maturity snížil od roku 2001 téměř o 12 procentních bodů a naopak vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci posílili o 14 procentních bodů. Nejvyšší podíl zaměstnaných s vysokoškolským vzděláním byl v roce 2021 dosažen v Hl. městě Praze (51 %) a Jihomoravském kraji (30 %), nejvyšší podíl zaměstnaných pouze se základním vzděláním byl zaznamenán v Karlovarském a Ústeckém kraji (shodně 9 %).

Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

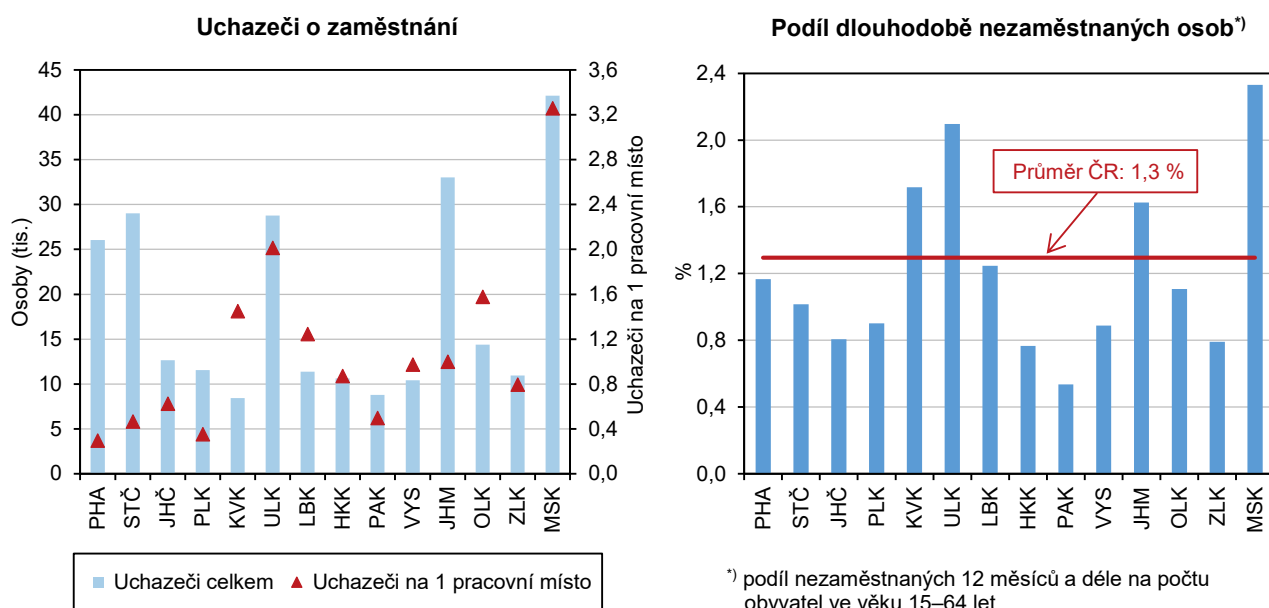
Vývoj celkové zaměstnanosti v České republice byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. Nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti byl sektor služeb (terciér). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste, a stejně tak se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti; vývoj významně neovlivnil ani odliv zaměstnanců v roce 2020. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích liší. Markantní vliv na průměrnou zaměstnanost ve službách v České republice má Hl. město Praha, kde v tomto sektoru dlouhodobě pracuje více než 80 % zaměstnaných osob (v roce 2021 to bylo 83,1 %). V ostatních krajích pracovala ve službách více než polovina zaměstnaných, pouze v Libereckém kraji to bylo 49,4 %.

Počet pracovních míst v evidenci úřadů práce se v letech 2016–2021 zvyšoval ve všech krajích.

Zatímco na sklonku roku 2020 nabízely úřady práce ve své evidenci 319 tis. pracovních míst, o dvanáct měsíců později vlivem pokoronavirového oživení trhu práce to bylo více než 343 tis. volných pozic, přičemž od roku 2016 se počet volných pracovních míst zvýšil více než dvaapůlkrát. V roce 2021 byl nejvyšší meziroční nárůst počtu pracovních míst v evidenci úřadů práce zaznamenán v Karlovarském kraji (o 31 %), Olomouckém a Zlínském kraji (shodně o 28 %) a Jihomoravském kraji (o 13 %); pokles naopak zaznamenaly kraje Pardubický (o 14 %), Liberecký (o 10 %) a Moravskoslezský (o 4 %).

Graf 5.3. Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

V roce 2020 byl přerušen klesající trend podílu nezaměstnaných.

Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2007 rostl a kulminoval v roce 2013, kdy se jeho hodnota v ČR vyšplhala k 8,2 % (podíl nezaměstnaných osob v ČR

v roce 2007 tvořil 4,5 %). I v mezikrajském srovnání dosáhl podíl nezaměstnaných osob v posledních deseti letech maximálních hodnot v roce 2013 (kromě krajů Plzeňského, Pardubického a Kraje Vysočina, které dosáhly maxima již v roce 2010). Po roce 2013 se podíl nezaměstnaných osob ve všech krajích snižoval na minimum v roce 2019 (kromě Plzeňského, Královéhradeckého a Pardubického kraje, kde byla nejnižší hodnota v roce 2018, a Hl. města Prahy, kde byla minimální hodnota dosažena již v roce 2008). V roce 2020 došlo ke změně klesajícího trendu vývoje nezaměstnanosti a podíl nezaměstnaných osob v ČR meziročně vzrostl o 1,1 procentního bodu. V roce 2021 došlo k pozitivnímu obratu na trhu práce a hodnota podílu nezaměstnaných osob meziročně klesla ve všech regionech, a to u mužů i u žen. Nejvyšší nezaměstnanost byla zaznamenána v Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Nejpříznivější situace naopak byla v Pardubickém a Zlínském kraji. Koncem roku 2021 bylo v České republice téměř 86,2 tis. dlouhodobě nezaměstnaných. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob se od roku 2016 do roku 2019 stále snižoval, v roce 2020 byla klesající tendence přerušena, v roce 2021 podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně vzrostl ve všech krajích. S problémem dlouhodobě nezaměstnaných se potýkal zejména Moravskoslezský a Ústecký kraj.

Čistý disponibilní důchod v roce 2020 rostl.

Čistý disponibilní důchod domácností, tedy částka, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu, meziročně vzrostla podle posledního dostupného údaje (rok 2020) v průměru o 5,1 %, ale v souvislosti s ekonomickým vývojem se jeho růst zpomalil; ve srovnání s rokem 2014 činil průměrný nárůst 26,7 %. Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele zaznamenal meziročně nejvyšší nárůst v Ústeckém kraji (o 7,6 %, tj. o 18 tis. Kč), nejnižší nárůst byl evidován v Karlovarském kraji (o 2,5 %, tj. o 6 tis. Kč). Nejvyšší hodnoty dosáhl v Hl. městě Praze, naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v kraji Karlovarském.

Tempo růstu mezd od roku 2019 zpomaluje.

Zvyšující se napětí na pracovním trhu spojené jak s nízkou nezaměstnaností, tak s vysokým a dále rostoucím počtem volných pracovních míst působilo prorůstově i v oblasti mezd. Od roku 2013 rostou průměrné hrubé měsíční mzdy každoročně. Tempo růstu mezd však od roku 2019 začalo zpomalovat.

Průměrné hrubé mzdy i medián mezd jsou dlouhodobě nejvyšší v Hl. městě Praze.

Podle výsledků strukturálního šetření mezd za rok 2021, které publikuje Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, vzrostly proti roku 2020 hrubé měsíční mzdy ve všech krajích ČR. Mzdový vývoj byl velmi nerovnoměrný, nadprůměrně mzdy rostly v Jihomoravském a Jihočeském kraji (o 7,0, resp. 6,8 %), nejpomaleji v Středočeském a Plzeňském kraji (o 3,8, resp. 4,8 %). V reálném vyjádření byl vlivem zvýšení míry inflace mzdový růst mnohem slabší. Diference mzdové úrovně zůstávají mezi kraji zachovány, i když náskok Hl. města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší hrubé měsíční mzdy byly v roce 2021 vyplaceny v Hl. městě Praze (50 494 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (35 611 Kč) byly téměř o 15 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd, avšak rozdíl mezi nimi byl menší (9 tisíc korun).

Počet příjemců důchodů se již druhým rokem snižuje.

Celkový počet příjemců důchodů, nehledě na druh důchodu, se již druhým rokem snižuje. Zatímco v roce 2020 se počet důchodců v České republice proti roku předchozímu snížil o 16 tis. osob, v roce následujícím pokles pokračoval a úbytek představoval již téměř 24 tis. osob. Pokles se dotkl všech krajů ČR. Jako jeden z hlavních faktorů snížení počtu příjemců důchodů lze uvést zvýšenou úmrtnost v důsledku onemocnění Covid-19. Naposledy došlo k poklesu počtu důchodců v roce 2013.

V delším časovém horizontu počet příjemců důchodů v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace spíše roste. Dlouhodobý trend nárůstu počtu důchodců mírnilo pouze postupné zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, která v současné době činí 65 let.

Poklesl počet starobních důchodců, výraznější úbytek byl zaznamenán mezi ženami.

Počet starobních důchodců meziročně poklesl o 22,7 tisíce, v roce 2021 tak v České republice pobíralo starobní důchod (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým) 2,4 mil. osob – 952 tis. mužů a 1 426 tis. žen. Výraznější úbytek byl zaznamenán mezi ženami (-15,8 tis.) než mezi muži (-6,8 tis.). Ve většině krajů se celkový počet starobních důchodců proti roku 2020 snížil (s výjimkou Jihomoravského a Olomouckého kraje).

Počet i podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod roste.

Dlouhodobě se zvyšuje počet i podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod. V roce 2021 pobíralo předčasně přiznaný starobní důchod téměř 670 tis. osob, tedy 28,2 % ze všech příjemců plného starobního důchodu (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým).

Srovnáním s rokem 2010 vzrostl počet osob v předčasném starobním důchodu na republikové úrovni téměř o 240 tis., relativně se podíl příjemců předčasných důchodů zvýšil o 9,1 procentních bodů. V osmi krajích ČR (Vysočina, Pardubický, Moravskoslezský, Olomoucký, Jihočeský, Karlovarský, Plzeňský a Zlínský) překročil v roce 2021 podíl osob v předčasném důchodu 30 % s maximem v Kraji Vysočina (36,1 %), v dalších 4 krajích přesáhl 25 %. Opačný konec žebříčku obsadil Středočeský kraj s 24,1% podílem předčasných starobních důchodců a Hl. město Praha s 14,2% podílem (oba regiony vykazují nižší zastoupení důchodců na populaci kraje než je průměr ČR).

Starobní důchody v ČR meziročně vzrostly o 6,6 % a jejich výše přestavovala 43,9 % mediánu hrubého výdělku.

Průměrná výše důchodů je ovlivňována zvyšováním vyplácených důchodů. Na růst penzí má vliv jak valorizace, tak i výše nově přiznaných důchodů, které jsou vyšší než postupně zanikající důchody starších penzistů. V prosinci 2021 vzrostla průměrná výše sólo vyplácených plných starobních důchodů v ČR meziročně o 6,6 % na 15 453 Kč a činila 43,9 % mediánu hrubého výdělku.

V regionálním pohledu na výši starobních důchodů v poměru ke mzdovému mediánu se nejvýše umístily kraje, ve kterých podíl starobních důchodů dosáhl nebo přesáhl 46 % mzdového mediánu, a to Karlovarský, Zlínský, Moravskoslezský a Jihočeský. Pod republikový průměr se řadí kraje Středočeský, Jihomoravský, Plzeňský a s výrazným odstupem Hl. město Praha (40,1 %).

Ekonomický vývoj

Po šesti letech růstu HDP v roce 2020 v celém Česku a napříč regiony poklesl.

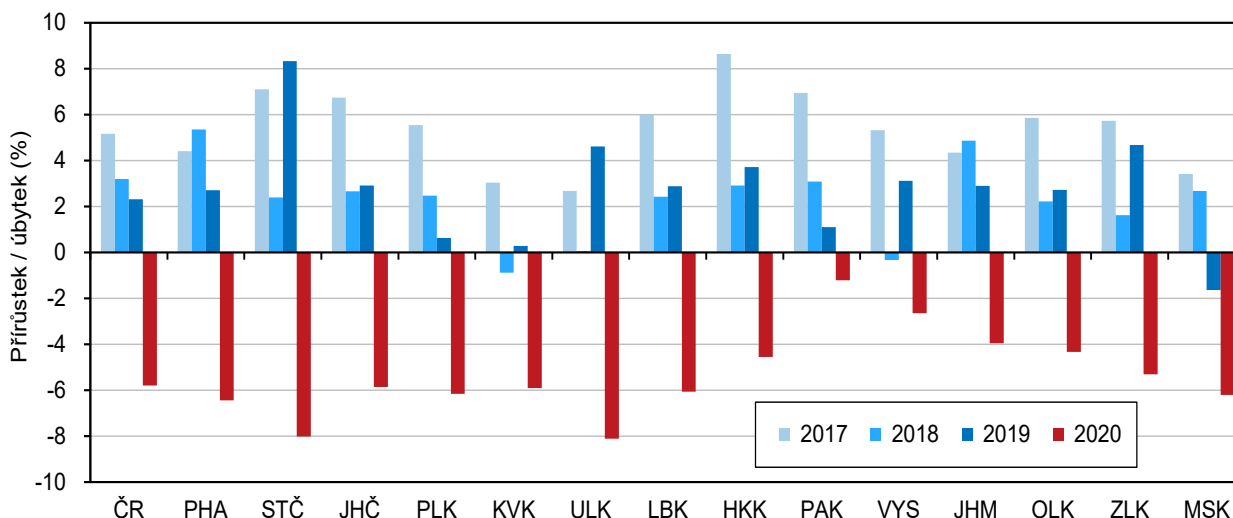
Rokem 2019 skončilo šestileté období konjunktury. Zatímco v letech 2014 až 2019 HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) meziročně ve všech krajích až na ojedinělé výjimky rostl, v roce 2020 měla restriktivní opatření přijatá proti šíření koronaviru negativní dopady na ekonomiku a promítla se do poklesu HDP v s. c. ve všech krajích. Ve většině regionů se jednalo o propad, který neměl od roku 1995 obdoby a který byl ještě hlubší než v roce 2009, kdy začalo období hospodářské krize.

V Karlovarském kraji se v roce 2020 HDP propadl na úroveň roku 2000.

HDP v s. c. se v roce 2020 propadl v Ústeckém kraji pod hodnotu předkrizového roku 2008, v Moravskoslezském kraji klesl na jeho úroveň, v lázeňském Karlovarském kraji se propadl ještě hlouběji, až na úroveň roku 2000. V ostatních krajích se HDP v s. c. v roce 2020 pohyboval nad úrovní roku 2008 v rozmezí od 7 % v Jihočeském kraji až po 22 % ve Středočeském a Královéhradeckém kraji.

Graf 5.4. Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (předchozí rok = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

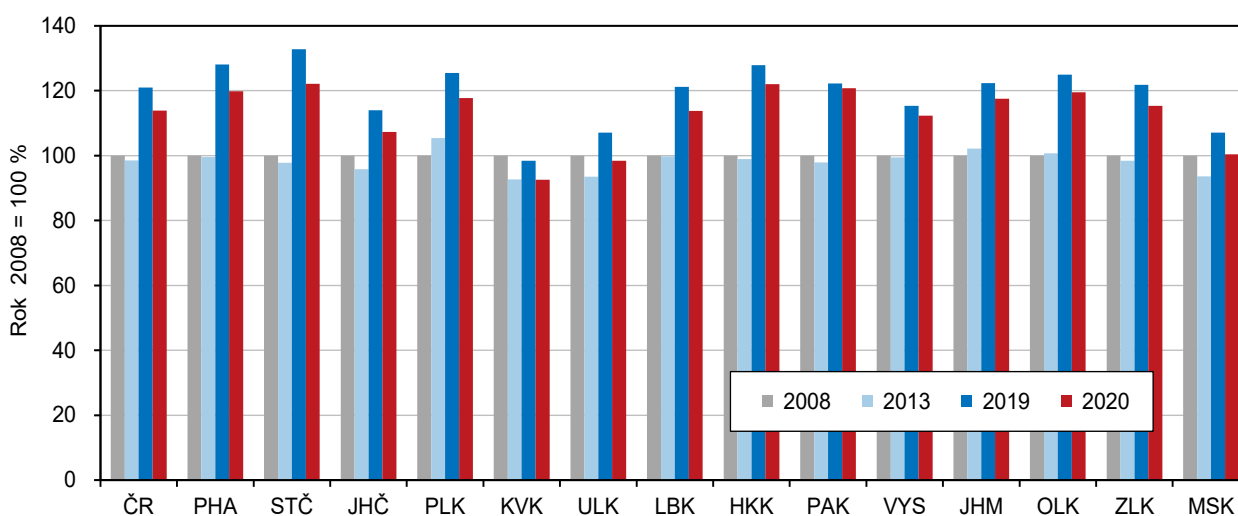

V roce 2020 hrubá přidaná hodnota (v b. c.) ve většině krajů meziročně poklesla.

Koronavirová krize negativně zasáhla především průmysl, obchod, dopravu, ubytování a stravování, z menších odvětví např. profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti. Hrubá přidaná hodnota (HPH) v běžných cenách (b. c.) v těchto odvětvích v ČR a ve většině krajů meziročně poklesla. Na druhou stranu některá odvětví zaznamenala nárůst HPH. Ve všech krajích se její objem zvýšil v odvětví veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče; většinou pak v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí a informační a komunikační činnosti. Úhrnem HPH v roce 2020 v ČR a většině krajů meziročně poklesla (s výjimkou Pardubického, Jihomoravského, Královéhradeckého, Olomouckého kraje a Kraje Vysočina). K tomu došlo naposledy v roce 2009, tehdy však pokles zasáhl více krajů. Všechny uvedené změny se promítly i do struktury HPH.

Graf 5.5. Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (rok 2008 = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

Z krajů ČR má nejvyšší ekonomickou výkonnost Hl. město Praha ...

Hospodářsky nejsilnějším krajem České republiky je Hl. město Praha, k jehož vysoké ekonomické výkonnosti napomáhá odvětvová struktura HPH s vysokým podílem služeb (od roku 2016 více než 84 %). Příspěvek Hl. města Prahy

k celorepublikovému HDP se od roku 2014 zvolna zvyšoval, i když v pandemické krizi v roce 2020 poněkud klesl (na 27,0 %). Vedle Hl. města Prahy svůj přínos k celorepublikovým výsledkům zvyšoval dlouhodobě také druhý nejvýznamnější Středočeský kraj se silným automobilovým průmyslem. Jeho podíl na HDP ČR v roce 2020 meziročně mírně poklesl na 11,6 %.

...které již dvacet let překračuje dvojnásobek republikové hodnoty HDP na 1 obyvatele.

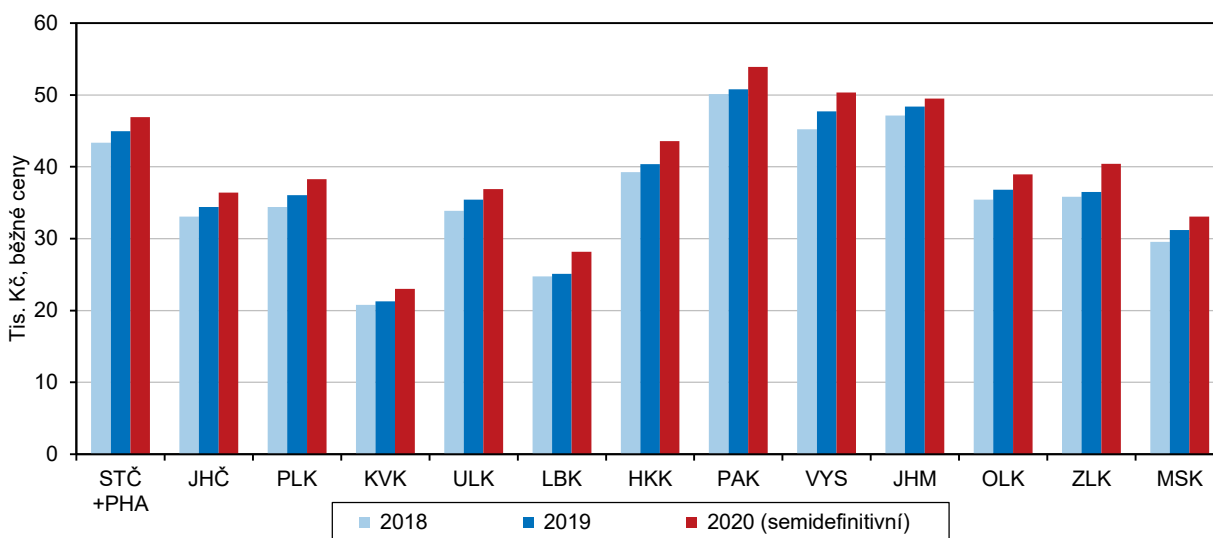
HDP Hl. města Prahy v přepočtu na 1 obyvatele překračuje od roku 2001 dvojnásobek průměru ČR a od roku 2017 rovněž dvojnásobek unijního průměru HDP EU27 vyjádřený ve standardu parity kupní síly (PPS) na 1 obyvatele. Ostatní kraje republikového ani unijního průměru nedosáhly. Nejvíce se jim přiblížil v roce 2020 Jihomoravský kraj, který republikového průměru dosáhl z 96,6 % a unijního průměru v PPS z 89,8 %, dále kraje Královéhradecký (90,4 %, resp. 84,1 %) a Středočeský (89,4 %, resp. 83,2 %). Za republikovým a unijním průměrem naopak nejvíce zaostávají Karlovarský a Ústecký kraj (o více než 30 %).

Převahu hlavního města posiluje struktura HPH s vysokým podílem terciárního sektoru.

Výraznou převahu hlavního města ovlivňuje vedle struktury HPH i vysoký počet zaměstnaných, kteří do Prahy přijíždějí z jiných regionů, zejména ze Středních Čech. Srovnáním HDP na 1 zaměstnaného, kde je zohledněn počet osob, které produkt vytváří (zahrnuje i dojíždějící z jiných krajů), je odstup hlavního města od ostatních krajů samozřejmě menší. V roce 2020 překročila Praha republikový průměr o 51,3 %, druhý Středočeský kraj o 2,4 %. Ostatní kraje průměru nedosáhly, Jihomoravský se mu přiblížil z 96,3 % a Královéhradecký kraj z 94,8 %.

Graf 5.6. Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy podle krajů

Zdroj: ČSÚ

Zemědělská produkce v roce 2020 byla téměř ve všech krajích historicky nejvyšší.

Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách vzrostla v roce 2020 podle semidefinitivních výsledků (poslední dostupné údaje) ve všech krajích a s výjimkou Moravskoslezského kraje dosáhla historicky nejvyšších hodnot. O tento výsledek se zasloužila rekordní rostlinná produkce zajištěná více než dobrou sklizní. Živočišná produkce v b. c. v roce 2020 meziročně vlivem nepříznivého cenového vývoje v sedmi krajích i celorepublikově mírně poklesla.

Největší produkci zemědělského odvětví na 1 hektar půdy měli pardubičtí zemědělci.

Produkcí zemědělského odvětví České republiky dlouhodobě vytvářejí z více než poloviny kraje s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, Středočeský, Jihomoravský, Kraj Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele pomyslného

regionálního žebříčku držel od roku 2012 Pardubický kraj díky drůbežářství a na jeho konci se dlouhodobě umisťoval Karlovarský kraj, jehož produkce nedosahovala hodnot Pardubického kraje ani z poloviny.

V roce 2021 se meziročně zvýšila produkce obilovin a mléka, menší však byla úroda řepky a snáška vajec.

Po poměrně úrodném roce 2020 sklidili zemědělci v roce 2021 více obilovin celkem (zásluhou pšenice, ovsa a kukuřice na zrno), luskovin, cukrovky a sena. Slabší a podprůměrná byla ve většině krajů úroda ječmene, žita a brambor a dále ve všech krajích sklizeň řepky. V živočišné výrobě se v roce 2021 zvýšila oproti předchozímu roku ve většině krajů výroba mléka, ale snáška vajec většinou poklesla. Ve většině krajů zemědělci vyprodukovali více jatečných zvířat a v polovině krajů více jatečné drůbeže.

Kvůli odstraňování následků kůrovcové kalamity a polomů dosahoval v posledních letech objem těžby dřeva rekordních hodnot.

Těžba dřeva, která v letech 2018 až 2020 dramaticky rostla v souvislosti s likvidací následků kůrovcové kalamity a polomů, se v roce 2021 zvýšila již jen ve 4 krajích. I když v úhrnu za ČR v tomto roce klesla o 15,4 %, byla historicky třetí nejvyšší po předchozích dvou letech. S postupem kůrovce dosáhla rekordního objemu v roce 2018 v Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji, v roce 2020 na Vysočině, v Jihomoravském, Královéhradeckém a Plzeňském kraji, v roce 2021 ve Středočeském, Ústeckém, Libereckém a Pardubickém kraji. Pouze v Jihočeském a Karlovarském kraji zůstal nepřekonaný objem těžby z roku 2007 spojený s odstraňováním polomů po orkánu Kyrill.

Nejvíce dřeva se vytěžilo v Kraji Vysočina, kde se téměř výhradně jednalo o nahodilou těžbu.

Z hlediska regionálního srovnání se v období let 2018 až 2021 nejvíce dřeva vytěžilo v Kraji Vysočina, 22,3 % z celorepublikové hodnoty. Přitom na Vysočině 99 % objemu těžby dřeva tvořila nahodilá těžba, při které se zpracovávaly zejména kůrovcem napadené stromy a polomy. Ve většině krajů v posledních čtyřech letech nahodilá těžba představovala více než 90 % z celkového objemu těžby. Nejméně byly kůrovcem a polomy zasaženy lesy v Karlovarském a Zlínském kraji, ve kterých podíl nahodilé těžby tvořil méně než 80 %.

Od roku 2019 se rozšiřovala plocha zalesňování s převahou listnatých dřevin.

Jako reakce na kalamitu, v jejímž důsledku vznikly holiny, se v posledních letech zvyšovala plocha zalesňování. Zatímco celorepublikově bylo po roce 2000 obvykle zalesňováno každoročně cca 20 tis. ha plochy převážně jehličnany, od roku 2019 se plocha zalesňování zvětšovala a upřednostňovány byly listnaté dřeviny. V roce 2021 dosáhla plocha zalesňování dvojnásobku obvyklé hodnoty s podílem listnáčů 52 %. Nejvíce se zalesňovalo v Kraji Vysočina, Jihomoravském, Olomouckém a Jihočeském kraji.

Regionální data z průmyslu jsou za průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji.

Z oblasti průmyslu má statistika do úrovně krajů k dispozici údaje za podniky, které v daném roce zaměstnávaly 100 a více zaměstnanců a měly sídlo v příslušném kraji. Výsledky a zejména jejich srovnání v čase může být ovlivněno tím, že zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů na základě neměnných kritérií se může rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových firem se od roku 2019 ve většině krajů snižoval.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových podniků se poslední tři roky snižoval. Po pětiletém období 2014–2018, kdy podniky v úhrnu za ČR a zpravidla i za regiony nabíraly zaměstnance, došlo v roce 2019 ve většině krajů (kromě dvou) ke snížení počtu zaměstnanců. Tento nastoupený trend pokračoval i v pandemickém roce 2020, kdy počet pracujících v průmyslu poklesl ve všech krajích kromě Královéhradeckého a ve většině krajů pokles neustal ani v roce 2021. Největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony se stal od roku 2018 Středočeský kraj (aktuálně s podílem na ČR 13,7 %), poté co předstihl do té doby vedoucí

Moravskoslezský kraj. Dlouhodobě nejméně osob zaměstnává průmysl v nejmenším Karlovarském kraji (podíl na ČR 2,0 %).

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (v b. c.) v pandemickém roce 2020 ve většině krajů meziročně klesly ...

Na rozdíl od počtu zaměstnanců, který od roku 2019 klesal, tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (v b. c.) v roce 2019 rostly. Pandemie koronaviru, kvůli které podniky některých klíčových odvětví na jaře 2020 dočasně zastavily výrobu a při které došlo k narušení subdodavatelských procesů, se v roce 2020 promítla do meziročního poklesu tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v odvětvích zpracovatelského průmyslu jako celku a tím i průmyslu celkem. Snížení tržeb z průmyslové činnosti v roce 2020 zaznamenaly všechny kraje s výjimkou Královéhradeckého a Pardubického a většina odvětví zpracovatelského průmyslu, zejména výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, výroba strojů a zařízení, pryžových a plastových výrobků, výroba kovodělných výrobků. Ne všechna odvětví ale pandemie omezila, naopak díky zvýšené poptávce po jejich výrobcích vzrostly tržby ve farmaceutickém, potravinářském a ostatním zpracovatelském průmyslu (zahrnuje mj. výrobu her, hraček nebo zdravotnických lůžek).

... ale v roce 2021 již většinou opět vzrostly.

V roce 2021 již ve většině krajů tržby z průmyslové činnosti zpracovatelského průmyslu celkem (v b. c.) meziročně vzrostly, pouze v Pardubickém kraji klesly na hodnotu roku 2019. Z hlediska jednotlivých odvětví tam, kde v roce 2020 došlo k poklesu tržeb, se v roce 2021 většinou podařilo vyrovnat výpadek předchozího roku. Pouze výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů a textilní průmysl, i přes nárůst v roce 2021, za rokem 2019 zaostala a výroba počítačů a elektronických a optických přístrojů dále klesala.

Na export byl nejvíce orientován průmysl Středočeského kraje.

Z tržeb z průmyslové činnosti zpracovatelského průmyslu ČR bylo v letech 2019 až 2021 zhruba 65 % dosaženo za zboží vyvezené přímo do zahraničí, přičemž tento podíl byl nejvyšší v roce 2020 – 65,5 %. Z hlediska odvětvového směřovala na vývoz relativně největší část z produkce farmaceutického průmyslu (84 % tržeb z vývozu v roce 2021), a dále z textilního průmyslu, výroby ostatních dopravních prostředků a výroby motorových vozidel, přívěsů a návěsů (více než 75 % z tržeb bylo za přímý vývoz). Z hlediska regionálního byl na export nejvíce orientován zpracovatelský průmysl Středočeského kraje (75,0 %).

Od roku 2017 se objem stavebních prací „S“ meziročně zvyšoval. K mírnému růstu ve většině krajů v roce 2020 napomohl objem prací na inženýrských stavbách.

Objem stavebních prací podle dodavatelských smluv, tedy v hodnotě „S“ (v b. c.; vč. cenového vlivu), provedených stavebními podniky s 20 a více zaměstnanci na stavbách v tuzemsku, se v letech 2017 až 2021 ve většině krajů každoročně zvyšoval. Rok předtím, v roce 2016, tedy na začátku sledované časové řady, došlo k meziročnímu poklesu v ČR (-12,1 %) a ve všech krajích kromě dvou. Důvodem propadu byla vysoká stavební aktivita v roce 2015 v souvislosti s dočerpáváním fondů z EU. Od roku 2017 již stavební práce „S“ provedené v ČR meziročně trvale rostly, v pandemickém roce 2020 však jejich růst výrazně zpomalil (+3,1 %). Mírné zvýšení v b. c. tehdy zajistila vysoká dynamika růstu objemu prací na inženýrských stavbách (v ČR +19,1 %), které díky tomu v roce 2020 zvýšily svůj podíl na celkovém objemu prací „S“ provedených v ČR na 41,2 %.

V roce 2020 objem „S“ poklesl v šesti a v roce 2021 ve dvou krajích.

Z regionálního hlediska poklesl v pandemickém roce 2020 objem stavebních prací „S“ v šesti krajích, v roce 2021 ve dvou krajích. Naproti tomu nepřetržitě rostl v období let 2017 až 2021 v Ústeckém, Královéhradeckém, Jihomoravském a Olomouckém kraji.

V letech 2020 a 2021 byl objem stavebních prací „S“ z poloviny financován

Stavebnictví se ve sledovaném období stále více opíralo o čerpání veřejných prostředků. V letech 2016 a 2017 tvořily z celkového objemu stavebních prací „S“ provedených v ČR práce pro veřejné zadavatele necelou třetinu, v roce 2020 to byla

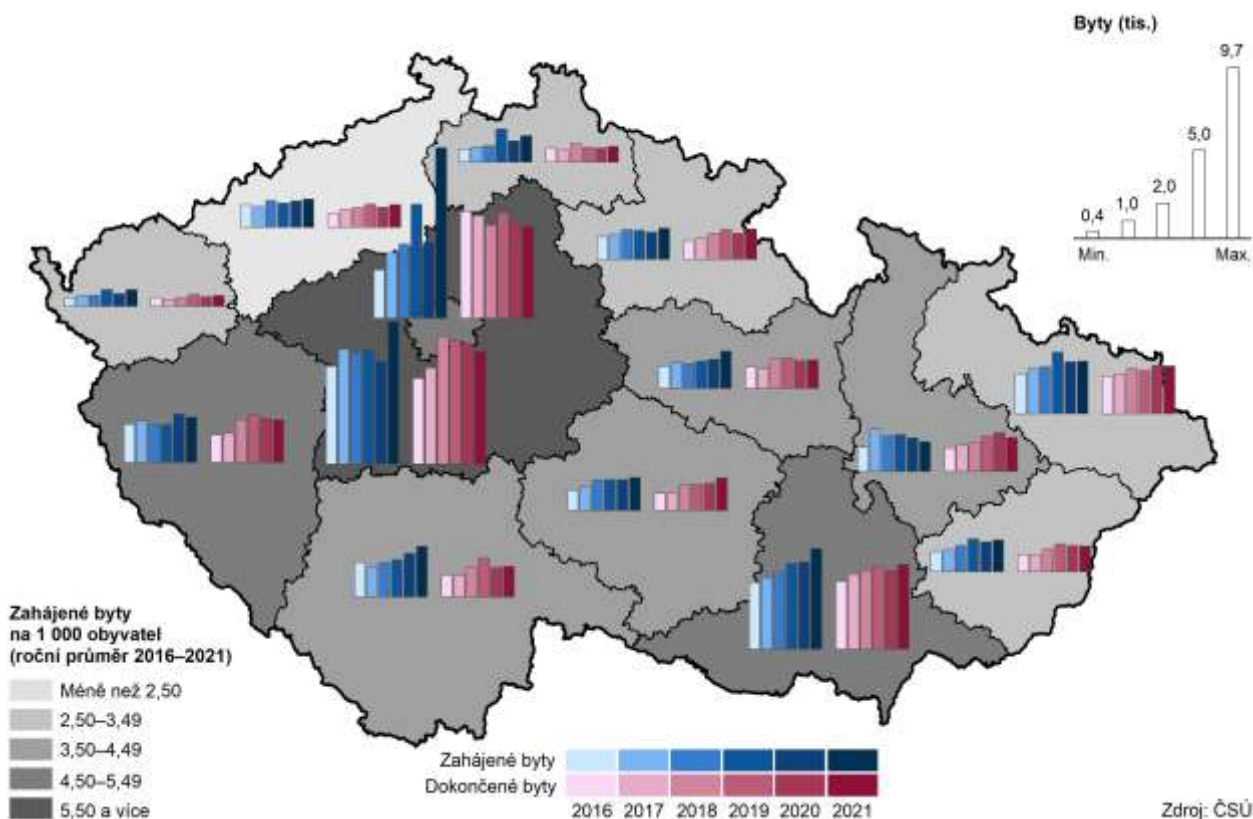
z prostředků veřejných zadavatelů.

více než polovina a v roce 2021 necelá polovina. Z větší části se práce pro veřejné zadavatele týkaly inženýrských a vodohospodářských staveb. Regionálně se podíl prací pro veřejné zadavatele z objemu prací provedených na stavbách v kraji pohyboval v úhrnu let 2016 až 2021 od 31 % v Hl. městě Praze po 57 % v Pardubickém kraji.

V přepočtu na 1 obyvatele byl největší objem prací proveden na stavbách v Praze a na jihu Čech.

Nejvyšší objem stavebních prací „S“ byl proveden na území Hl. města Prahy (za šestileté období podíl na ČR 21,2 %) a dále v Jihomoravském (11,9 %) a Středočeském kraji (10,9 %), nejméně pak v nejmenším Karlovarském kraji (2,2 %). Po přepočtu na 1 obyvatele zůstalo zcela bezkonkurenčně v čele pomyslného žebříčku krajů Hl. město Praha, které v průměru let 2016 až 2021 převyšovalo republikový průměr o 74 %. Za ním se na druhém a třetím místě umístil Jihočeský (16 % nad průměrem) a Jihomoravský kraj (+7 %); průměrný byl Kraj Vysočina. V ostatních krajích se intenzita výstavby pohybovala pod celorepublikovým průměrem; nejnižší byla v Libereckém kraji (-32 %).

Bytová výstavba v krajích v letech 2016 až 2021

Počet zahájených a dokončených bytů v roce 2020 většinou poklesl. V roce 2021 došlo k rozmachu výstavby, v ČR byl zahájen rekordní počet bytů.

Bytová výstavba reagovala na ekonomický vývoj. Konjunkturu v letech 2014 až 2019 provázal růst bytové výstavby. V roce 2020 ekonomiku i bytovou výstavbu zbrzdila pandemická krize. Počet zahájených i dokončených bytů v ČR a většině regionů meziročně poklesl. Ale hned v následujícím roce se počet zahájených bytů prudce zvýšil a v republikovém úhrnu dosáhl rekordní hodnoty za posledních třicet let. O výsledek se zasloužil především nárůst výstavby bytových domů v Hl. městě Praze, ve Středočeském a Jihočeském kraji. Vzhledem k tomu bylo v Praze a v jižních Čechách zahájeno nejvíce bytů celkem od roku 2000. Ve všech krajích přitom i nadále platilo, že většina nových bytů vznikala v rodinných domech, pouze v Hl. městě Praze s naprostou převahou v bytových domech.

Počet dokončených bytů v roce 2021 meziročně vzrostl.

Přírůstek počtu dokončených bytů v roce 2021 byl ve srovnání s vývojem zahájených bytů menší. V úhrnu za ČR byl dokončen druhý nejvyšší počet bytů za poslední desetiletí; v Královéhradeckém a Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina dokonce šlo o nejvyšší počet dokončených bytů za stejnou dobu.

Absolutně i relativně nejvíce bytů se stavělo ve Středočeském kraji. Nejnižší intenzitu bytové výstavby má dlouhodobě Ústecký kraj.

V letech 2016 až 2021 se nejvíce bytů stavělo ve Středočeském kraji, Hl. městě Praze a Jihomoravském kraji. Do celorepublikového počtu dokončených bytů přispěly tyto kraje přesnou polovinou a do počtu zahájených bytů 46,2 %, to znamená s ohledem na počet jejich obyvatel (podíl na ČR 36,5 %) nadprůměrně. Zmíněné kraje se umístily v čele žebříčku krajů i po přepočtu na 1 000 obyvatel. Vklínil se mezi ně ještě Plzeňský kraj, který byl podle intenzity zahajování bytové výstavby druhý a podle intenzity dokončování bytové výstavby třetí. Na špici obou žebříčků se držel Středočeský kraj, Hl. město Praha bylo třetí, resp. druhé, Jihomoravský kraj obsadil v obou žebříčcích čtvrté místo. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Opatření přijatá proti šíření koronaviru ochromila cestovní ruch.

Pandemie koronaviru, kvůli které bylo omezeno poskytování ubytovacích služeb a cestování přes hranice a na určitou dobu i uvnitř republiky, zvrátila ve 2. čtvrtletí roku 2020 do té doby ve všech krajích rostoucí trend návštěvnosti a ochromila na následující dva roky cestovní ruch. Pouze letní sezóna, 3. čtvrtletí 2020 a 2021, kdy došlo k uvolnění opatření, byla srovnatelná s předchozími roky, i když s rozdílnou skladbou hostů, ve které výpadek zahraničních návštěvníků alespoň částečně eliminovali rezidenti.

Největší ztráty v cestovním ruchu zaznamenaly kraje s vysokým podílem zahraničních hostů ...

V roce 2020 propadl počet přenocování hostů ubytovaných v HUZ ve srovnání s rekordní návštěvností roku 2019 nejhluběji v Hl. městě Praze (-73,5 %) především kvůli absenci cizinců. Relativně nejmenší ztrátu v počtu přenocování zaznamenaly v roce 2020 kraje Liberecký a Královéhradecký (-20,8 %, resp. -23,6 %), se silnou zimní lyžařskou sezónou, kterou začátkem roku 2020 ještě žádná omezení nenarušila. K výpadku zimní sezóny došlo až v následujícím roce, a v těchto dvou krajích se kvůli tomu počet přenocování za celý rok meziročně znovu snížil (v obou -12 %). V ostatních krajích v roce 2021 se již v HUZ většinou ubytovalo více hostů na více nocí. Na předcovidový rok 2019 však všechny kraje v počtu přenocování ztrácely od 17,2 % (Kraj Vysočina) až po 71,6 % (Hl. město Praha). V úhrnu za ČR byl počet přenocování hostů v roce 2021 ve srovnání s rokem 2019 o 44,0 % nižší.

... především Hl. město Praha, kde výpadek počtu přenocování v letech 2020 a 2021 oproti roku 2019 byl více než 70% ...

Dominantní postavení v cestovním ruchu má dlouhodobě Hl. město Praha, kde podstatnou část z ubytovaných v HUZ tvoří cizinci. A protože kvůli pandemii byl ochromen zejména zahraniční turistický ruch, pocítila to především Praha. Z 18,5 mil. přenocování hostů v roce 2019, které tvořili téměř z 90 % cizinci, a propadu v roce 2020 se v roce 2021 v hlavním městě ubytovali hosté na 5,3 mil. nocí s podílem cizinců 65 %. Příspěvek hlavního města na celorepublikovém počtu přenocování se z 32,4 % v roce 2019 snížil v roce 2021 na polovinu.

...a Karlovarský kraj.

Druhý nejvyšší počet přenocování měl v předcovidové době Karlovarský kraj, díky lázeňství a nejdelší průměrné době pobytu, ve kterém jako jediném kraji po Praze mezi hosty převládali zhruba ze dvou třetin cizinci. Jejich úbytek, i přes snahu vyrovnat ho domácími klienty, měl za následek druhou nejhlubší ztrátu (-47,6 %) celkového počtu přenocování v roce 2021 oproti roku 2019 v mezikrajském srovnání. V posledních dvou letech se počtem přenocování Karlovarský kraj zařadil v regionálním žebříčku až na páté místo. Předstihly ho kraje Jihočeský,

Královéhradecký a Jihomoravský. Konec tohoto žebříčku patřil v posledních deseti letech Pardubickému kraji.

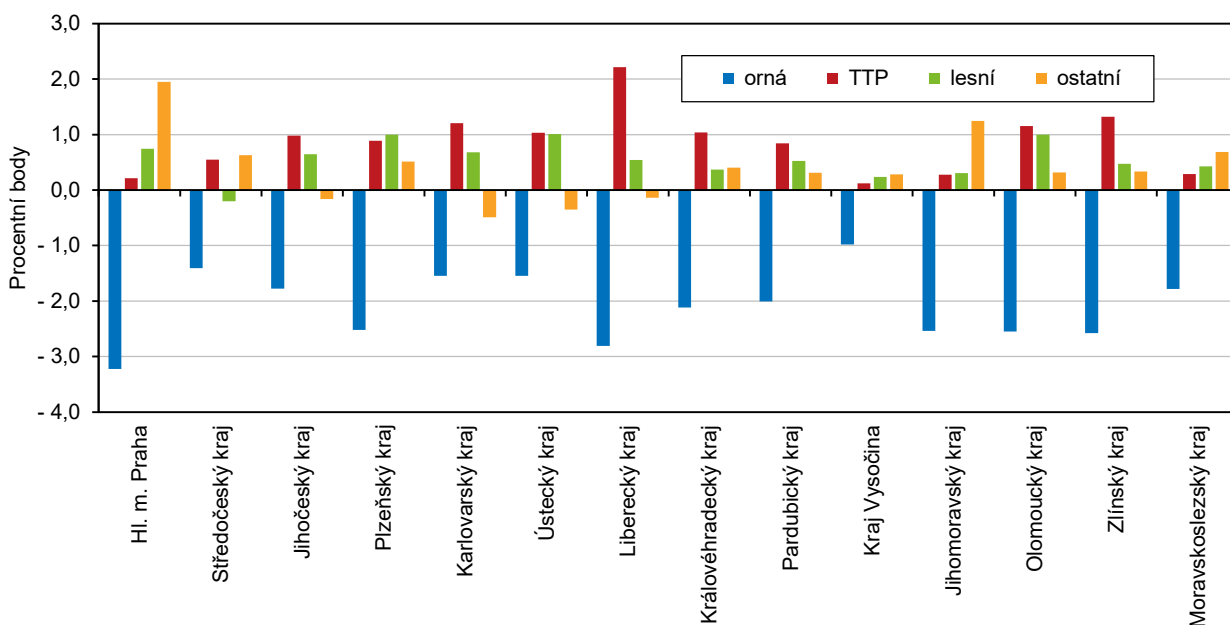
Životní prostředí

Nadále ubývá orná půda ve prospěch trvalých travních porostů, lesních pozemků a ostatních ploch.

Výměra orné půdy v ČR klesá, v porovnání s rokem 2001 byla její plocha v loňském roce menší o 153,2 tis. ha (o 5,0 %). Nejrychleji orná půda ubývala v Libereckém kraji, kde se za uplynulých 20 let její plocha zmenšila o 12,5 %. Ve většině krajů se tak dělo převážně ve prospěch trvalých travních porostů, jejichž největší nárůst od roku 2001 zaznamenali v Olomouckém kraji (o 14,7 %). Výjimkou byl Kraj Vysočina a Moravskoslezský kraj, kde plocha trvalých travních porostů za toto období poklesla (o 0,9; resp. 0,4 %). Další příčinou úbytku orné půdy byl její převod na nezemědělskou půdu (převážně ve prospěch lesních pozemků a ostatních ploch), jejíž výměra se od roku 2001 celorepublikově zvýšila o 79,3 tis. ha (o 2,2 %). Výměra lesních pozemků v uplynulých dvaceti letech převážně rostla ve většině krajů s výjimkou Středočeského a Moravskoslezského kraje a Kraje Vysočina. Nejvíce se lesy rozrostly v Hl. městě Praze (o 7,6 %) a Olomouckém kraji (5,5 %). Ve většině krajů v porovnání s rokem 2001 rostla rovněž výměra zastavěných ploch, nejvíce v Jihočeském kraji (o 7,7 %), i ostatních ploch, jejichž výměra se nejvíce zvýšila v Jihomoravském kraji (o 18,1 %).

Graf 5.7. Změna podílu vybraných druhů půdy na celkové výměře kraje za období 2001–2021

Pramen: ČÚZK

Rozšiřují se plochy ekologického zemědělství ve všech krajích.

Dlouhodobě se rozšiřuje plocha obhospodařovaná způsoby šetrnými k životnímu prostředí. V roce 2021 bylo v ekologickém zemědělství či v přechodném období evidováno 558,2 tis. ha. Nejvíce z této půdy se soustředilo v Jihočeském kraji, a to 15,8 %, nejméně v Pardubickém kraji (3,2 %). V uplynulých letech se nejrychleji rozšiřovala celková výměra půdy v ekologickém zemědělství a v přechodném období ve Středočeském kraji hodnoceném společně s Hl. městem Prahou, a to proti roku 2020 o 9,6 %, v porovnání s rokem 2011 došlo k nárůstu o 65,2 %. Naproti tomu nejméně se výměra této půdy zvýšila v Karlovarském kraji, a to proti roku 2020 o 0,2 %, v porovnání s rokem 2011 o 2,8 %. Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy je však v Karlovarském kraji nejvyšší

v ČR (46,1 %). Nejméně půdy bylo v roce 2021 ekologicky obhospodařováno ve Středočeském kraji hodnoceném společně s Hl. městem Prahou (3,9 % výměry zemědělské půdy).

Zvyšuje se podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů.

S výjimkou Hl. města Prahy a Karlovarského kraje stále nedosahuje podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů v krajích 100 %. Nejmenší podíl byl zjištěn ve Středočeském a Plzeňském kraji, kde nebylo v loňském roce připojeno k vodovodům 11,6 resp. 11,3 % obyvatel. V období 2016–2021 vzrostl tento podíl nejvíce v Plzeňském a Olomouckém kraji (o 4,3, resp. 3,8 procentního bodu).

Roste spotřeba vody v domácnostech.

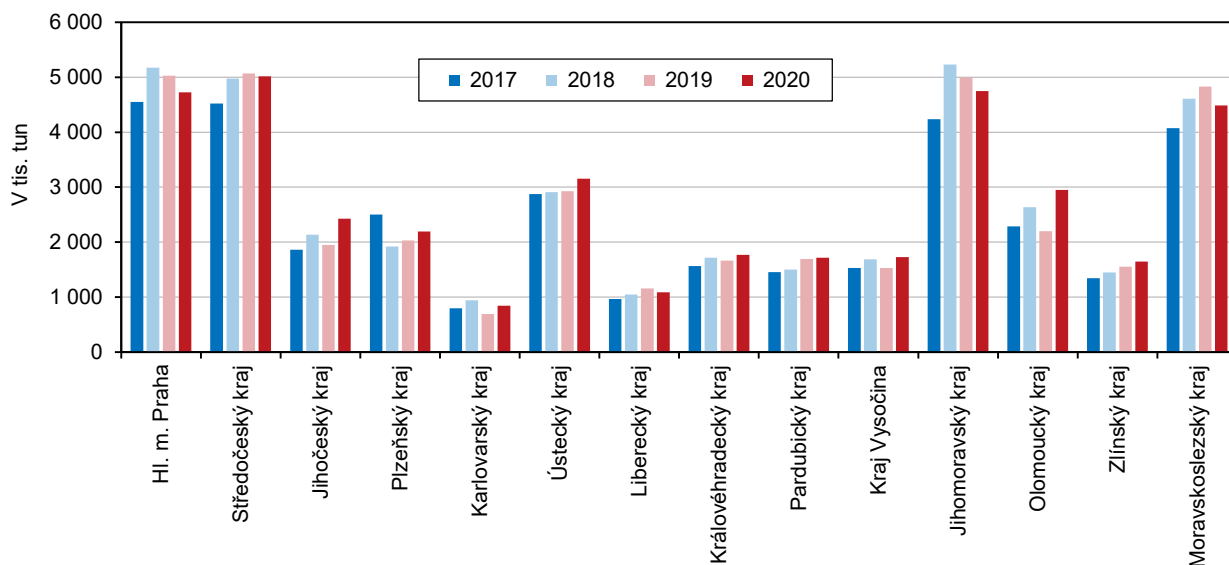
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele dlouhodobě převážně roste. Nejméně vody spotřebovaly v loňském roce domácnosti ve Zlínském kraji, a to 80,9 l na osobu a den, nejvíce pak v Hl. městě Praze (120,0 l/osoba/den). V Hl. městě Praze byl rovněž zaznamenán nejvyšší nárůst spotřeby od roku 2016, a to 12,1 %. Nejméně naopak vzrostla spotřeba od roku 2016 v Plzeňském kraji (o 1,0 %). K poklesu spotřeby vody došlo za období uplynulých pěti let pouze v Jihočeském kraji, kde byla v loňském roce spotřeba v porovnání s rokem 2016 o 1,9 % nižší.

Nejdražší vodu mají domácnosti v Hl. městě Praze, stočné je nejvyšší v Libereckém kraji.

Cena vody i cena stočného dlouhodobě roste. Nejvíce platili v loňském roce za vodu v Hl. městě Praze (49,9 Kč za m³), nejméně stál m³ vody v Olomouckém kraji (37,1 Kč). V porovnání s rokem 2016 vzrostla nejvíce cena vody v Hl. městě Praze (o 9,8 %), nejmenší nárůst zaznamenali ve Zlínském kraji (o 4,7 %). Cena stočného byla v roce 2021 nejvyšší v Libereckém kraji (46,4 Kč za m³), nejméně za stočné platili obyvatelé Kraje Vysočina (31,3 Kč za m³). Za období 2016–2021 se cena stočného nejvíce zvýšila v Hl. městě Praze (o 10,1 %), nejmenší nárůst byl zaznamenán v Jihočeském kraji (o 3,6 %).

Graf 5.8. Produkce odpadů

Zdroj: ČSÚ

Postupně se snižují měrné emise, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Měrné emise znečišťujících látek (tuhé znečišťující látky, SO₂, NO_x a CO), vyjadřované v tunách na km²/rok, jsou v případě stacionárních zdrojů REZZO 1–3 dlouhodobě nejvyšší v Ústeckém a Moravskoslezském kraji a v Hl. městě Praze. Na území Hl. města Prahy je rovněž ze všech krajů ČR dlouhodobě emitováno nejvíce znečišťujících látek z mobilních zdrojů (REZZO 4). Z pohledu všech

sledovaných zdrojů znečištění (REZZO 1–4) bylo v roce 2020 měrnými emisemi TZL a NO_x nejvíce znečištěno území Hl. města Prahy, nejvíce SO₂ bylo emitováno v Ústeckém kraji a největší zdroje oxidu uhelnatého ve vztahu k velikosti území se nacházely v Moravskoslezském kraji a Hl. městě Praze.

Objem vyprodukovaného odpadu roste ve většině krajů.

V České republice se v roce 2020 vyprodukovalo celkem 38 486,2 tis. tun odpadu, z toho 1 759,5 tis. tun bylo nebezpečného odpadu. V přepočtu na 1 obyvatele bylo nejvíce odpadu vyprodukováno v Olomouckém kraji (4 669 kg), nejméně pak v Libereckém kraji (2 453 kg). V porovnání s rokem 2017 byla produkce odpadu v roce 2020 ve většině krajů vyšší s výjimkou Plzeňského kraje, kde došlo k poklesu o 608 kg na 1 obyvatele. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v Olomouckém kraji (o 1 060 kg na 1 obyvatele).

Nejvíce komunálního odpadu produkuje obyvatelé Středočeského kraje.

Nejvíce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele bylo v roce 2020 vyprodukováno ve Středočeském kraji (590 kg), nejméně v Karlovarském kraji (430 kg). Od roku 2017 do roku 2020 vzrostla produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele ve většině krajů s výjimkou Hl. města Prahy (pokles o 48 kg) a v Libereckém kraji (pokles o 5 kg). Nejvíce se produkce komunálního odpadu zvýšila v Jihočeském kraji, a to o 65 kg na 1 obyvatele.

Téměř 29 % celkového objemu investic do ŽP v ČR vynaložili investoři se sídlem v Hl. městě Praze.

Celkové investice, vynaložené v roce 2021 v ČR na ochranu životního prostředí, dosáhly hodnoty 29 485, 2 mil. Kč. Nejvíce finančních prostředků na ochranu životního prostředí vynaložili investoři se sídlem na území Hl. města Prahy, a to 8 481,4 mil. Kč (28,8 % z celkového objemu prostředků ČR), následování investory se sídlem v Moravskoslezském kraji s celkovým objemem investic ve výši 4 661,1 mil. Kč.

Nejvíce se investovalo do nakládání s odpadními vodami.

Ze sledovaných účelů investic do ochrany životního prostředí se nejvíce v jednotlivých krajích investovalo do nakládání s odpadními vodami, nejvyšší objemy prostředků sem směřovali investoři z devíti krajů. Investoři se sídlem v Hl. městě Praze, Jihočeském a Ústeckém kraji nejvíce investovali do ochrany ovzduší a klimatu a do nakládání s odpady směřovaly nejvyšší objemy prostředků od investorů z Libereckého a Královéhradeckého kraje.

Nejvíce se v přepočtu na 1 obyvatele investovalo do ochrany ŽP v Kraji Vysočina.

Investice na ochranu životního prostředí z pohledu kraje, kde byla investice uskutečněna, byly v loňském roce nejvyšší v Kraji Vysočina, kde objem vynaložených prostředků dosáhl 5 138 Kč na 1 obyvatele kraje. Druhý nejvyšší objem investic v přepočtu na 1 obyvatele byl vynaložen v Moravskoslezském kraji (4 095 Kč). Nejméně bylo do ochrany životního prostředí investováno na území Libereckého kraje, a to 1 090 Kč na 1 obyvatele.

Největší objemy neinvestičních nákladů na ŽP směřovaly do nakládání s odpady.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí dosáhly v ČR v roce 2021 objemu 86 788,8 mil. Kč. Z pohledu sídla investora vynaložili nejvíce nákladů na ochranu životního prostředí investoři se sídlem na území Hl. města Prahy, a to 22 928,5 mil. Kč, což činilo 26,4 % všech prostředků vynaložených v ČR. Ve všech krajích investoři vynaložili nejvíce prostředků na nakládání s odpady, nejvíce v Královéhradeckém kraji, kde bylo na tento cíl vynaloženo 84,4 % všech neinvestičních nákladů na ochranu životního prostředí.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (%)															
2016	0,5	2,2	1,5	0,5	-0,4	-1,2	-1,0	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,2	-0,1	-0,6	-0,9
2017	0,3	2,4	1,5	0,2	-0,3	-2,2	-0,9	0,1	-0,1	-0,0	0,3	1,0	-0,6	-0,5	-1,2
2018	0,1	2,3	0,8	0,1	-0,3	-2,5	-1,5	0,0	-0,6	-0,0	0,3	0,9	-0,4	-0,4	-1,0
2019	-0,0	2,1	1,0	-0,3	-0,6	-2,0	-1,4	0,1	-0,7	0,2	-0,3	1,0	-0,9	-0,9	-1,4
2020	-1,8	0,8	-0,6	-1,9	-2,0	-4,6	-3,5	-1,6	-2,1	-1,8	-2,2	-1,0	-2,4	-3,4	-3,5
2021	-2,7	0,6	-1,2	-2,6	-3,4	-7,0	-4,9	-3,4	-3,9	-3,1	-1,8	-1,8	-3,5	-3,4	-4,5
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (%)															
2016	1,9	8,1	7,6	1,0	3,8	-2,4	-0,8	1,0	-1,0	1,2	-1,6	2,0	-1,2	-1,1	-1,9
2017	2,7	8,5	8,7	2,0	4,1	-1,4	0,5	1,4	0,7	2,4	-0,4	2,7	-0,6	-0,6	-2,1
2018	3,6	8,5	11,4	2,9	7,0	-0,2	1,2	2,3	0,5	3,8	0,4	2,9	-0,7	0,2	-1,1
2019	4,1	9,8	10,5	3,4	9,5	1,2	1,6	2,9	1,9	4,3	1,3	2,7	0,1	0,3	-0,9
2020	2,5	7,3	9,9	1,1	3,9	-0,0	-1,4	-1,2	0,6	2,1	0,3	3,8	0,1	-0,8	-3,0
2021	4,8	12,1	11,5	3,6	7,5	0,6	1,5	3,5	0,9	3,3	1,8	4,7	0,3	1,1	-0,1
Živě narození mimo manželství (%)															
2016	48,6	41,0	46,0	49,5	50,5	64,4	64,2	54,2	50,7	47,9	43,8	43,0	50,3	41,8	52,8
2017	49,0	41,3	47,8	50,6	50,8	60,1	64,5	55,4	50,4	48,8	44,4	43,6	50,2	43,0	52,7
2018	48,5	40,7	47,0	50,3	51,6	61,7	63,4	54,2	49,8	48,9	43,4	43,8	49,8	42,3	51,9
2019	48,2	40,3	46,8	49,3	48,3	59,6	63,5	52,7	51,4	47,2	45,7	42,7	49,4	43,4	52,2
2020	48,5	40,5	46,8	50,6	49,2	62,7	62,8	53,3	51,5	48,6	44,6	43,9	50,0	43,1	51,1
2021	48,5	40,5	47,3	49,8	49,6	61,2	63,0	54,3	51,9	48,8	45,8	43,4	50,9	43,1	50,9
Index stáří k 31. 12. (%)¹⁾															
2016	120,7	122,4	101,5	122,9	126,7	126,3	115,0	118,4	132,0	122,5	126,7	122,9	126,4	131,1	124,5
2017	122,1	120,9	102,5	125,0	128,3	129,6	117,5	120,8	134,4	124,9	128,7	123,5	128,1	133,0	126,9
2018	123,2	119,6	103,0	127,0	129,7	132,4	120,1	122,6	136,3	126,5	130,4	123,6	130,2	134,8	128,9
2019	124,6	119,1	103,9	129,3	130,5	134,5	122,7	124,3	138,8	127,8	131,6	124,5	132,5	137,2	131,0
2020	125,5	118,9	104,4	130,8	131,8	136,5	124,2	124,9	140,7	128,7	132,8	125,1	133,7	138,2	132,3
2021	128,1	123,4	105,4	133,6	134,3	141,8	128,4	128,5	142,9	130,6	134,5	125,5	136,3	140,8	135,9
Naděje dožití mužů při narození (roky) – dvouleté období															
2016	75,8	77,7	76,1	76,0	76,0	74,6	73,8	75,7	76,8	76,3	77,0	76,4	75,2	75,4	74,2
2017	76,0	78,1	76,3	76,4	76,2	74,4	74,1	75,7	77,2	76,6	77,0	76,5	75,5	75,5	74,5
2018	76,0	78,3	76,1	76,3	76,2	74,5	74,2	75,4	77,2	76,5	76,9	76,3	75,6	75,8	74,5
2019	76,2	78,4	76,3	76,6	76,4	74,9	74,4	76,1	77,2	76,6	76,7	76,6	75,7	75,9	74,5
2020	75,8	78,2	76,2	76,2	76,0	74,5	73,9	76,0	76,8	76,1	75,9	76,3	75,1	75,1	73,9
2021	74,7	77,1	75,1	75,2	74,7	72,8	72,7	74,7	75,5	75,1	75,6	75,3	74,1	74,1	72,8
Naděje dožití žen při narození (roky) – dvouleté období															
2016	81,6	82,5	81,5	81,6	81,4	80,5	79,7	81,5	82,0	82,1	82,4	82,4	81,5	82,2	81,0
2017	81,8	82,7	81,6	82,1	81,7	80,5	79,8	81,7	82,4	82,2	82,7	82,7	81,8	82,3	81,1
2018	81,9	83,0	81,6	82,0	81,6	79,9	80,0	81,7	82,6	82,3	83,0	82,7	81,9	82,4	81,1
2019	82,0	83,0	81,9	82,1	81,9	80,2	80,2	81,7	82,5	82,2	82,7	82,8	82,1	82,6	81,2
2020	81,7	82,9	81,6	81,9	81,9	80,0	79,9	81,5	82,4	81,9	82,3	82,4	81,7	81,9	80,9
2021	80,9	82,3	80,9	81,1	81,1	78,8	79,0	80,7	81,5	81,0	81,7	81,6	81,0	81,2	80,1
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2016	4,7	14,4	4,8	2,8	5,1	6,5	4,1	4,2	2,6	2,6	1,7	3,7	1,7	1,5	2,1
2017	4,9	15,1	5,1	3,0	5,4	6,7	4,3	4,5	2,8	2,9	1,8	3,9	1,8	1,6	2,2
2018	5,3	15,7	5,6	3,3	6,1	7,0	4,5	4,8	3,0	3,4	2,1	4,2	1,9	1,8	2,3
2019	5,5	15,9	5,9	3,6	6,7	7,2	4,7	5,1	3,2	3,7	2,3	4,4	2,1	1,9	2,4
2020	5,9	17,1	6,4	3,7	7,1	7,5	4,8	5,1	3,4	3,9	2,5	4,9	2,2	2,0	2,3
2021	6,3	18,5	6,8	4,0	7,5	7,5	4,8	5,6	3,4	4,3	2,8	5,4	2,2	2,2	2,5

¹⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2016	57,6	61,4	59,2	57,5	58,6	57,8	55,2	56,4	56,5	58,2	56,2	58,0	55,8	55,9	55,2
2017	58,5	63,1	60,2	58,4	59,4	59,3	55,8	56,0	58,4	58,3	57,5	58,0	56,8	56,7	56,6
2018	59,2	64,4	60,9	58,5	59,6	60,4	55,8	56,8	58,0	59,1	58,5	58,5	58,2	57,8	57,6
2019	59,2	64,5	61,4	57,9	60,0	59,7	55,8	56,6	58,6	59,2	58,7	58,9	57,4	57,3	56,9
2020	58,3	62,9	60,7	57,4	59,0	57,1	55,8	56,5	57,1	58,4	58,1	58,3	55,4	56,9	55,9
2021	58,1	63,3	60,1	58,1	59,1	55,3	56,0	56,1	57,3	57,8	57,1	57,9	56,0	56,3	55,4
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2016	5,19	3,35	4,31	4,28	3,56	5,45	7,79	5,17	3,76	4,04	5,17	6,11	5,94	4,92	7,45
2017	3,77	2,34	3,17	3,09	2,55	3,47	5,39	3,76	2,72	2,83	3,80	4,60	4,35	3,43	5,77
2018	3,07	1,93	2,64	2,38	2,12	2,93	4,50	3,18	2,31	2,19	3,02	3,86	3,37	2,61	4,65
2019	2,87	1,90	2,44	2,31	2,33	2,74	3,90	2,95	2,38	2,20	2,70	3,48	2,94	2,43	4,44
2020	4,02	3,51	3,52	3,19	3,36	5,45	5,46	4,06	3,11	2,92	3,31	4,55	4,11	3,22	5,55
2021	3,49	2,76	2,98	2,82	2,78	4,18	5,08	3,66	2,83	2,45	2,99	4,02	3,35	2,73	5,14
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2016	2,08	1,28	1,56	1,18	1,25	2,52	3,72	1,95	1,24	1,12	1,81	2,51	2,34	1,67	3,69
2017	1,37	0,77	1,05	0,75	0,71	1,42	2,40	1,31	0,75	0,64	1,13	1,74	1,57	1,08	2,67
2018	0,88	0,48	0,74	0,43	0,44	0,76	1,49	0,79	0,48	0,26	0,79	1,25	0,88	0,59	1,84
2019	0,65	0,37	0,55	0,30	0,38	0,55	0,96	0,58	0,38	0,23	0,54	0,96	0,54	0,39	1,49
2020	1,01	0,67	0,81	0,55	0,70	1,01	1,55	0,96	0,61	0,44	0,74	1,36	0,93	0,64	2,07
2021	1,29	1,17	1,02	0,81	0,90	1,72	2,10	1,25	0,77	0,54	0,89	1,63	1,11	0,79	2,33
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2016	223,6	298,7	243,5	210,0	221,5	202,9	193,3	209,2	212,3	213,7	216,5	218,7	199,8	207,1	199,7
2017	238,8	339,5	250,9	222,8	235,5	221,2	202,5	218,4	227,8	225,8	228,5	231,0	210,5	218,5	211,8
2018	253,9	355,6	270,2	237,4	244,5	230,4	218,6	231,8	243,5	239,6	246,2	243,8	225,8	231,8	226,6
2019	269,6	359,5	288,9	250,0	266,1	244,0	236,5	247,9	265,5	252,8	263,2	264,9	240,9	248,9	240,4
2020	283,4	376,5	301,1	263,1	279,0	250,1	254,6	259,7	273,2	268,2	277,1	277,5	254,0	263,0	255,0
2021
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2016	24 982	29 906	25 490	24 018	25 388	22 735	24 004	24 764	23 914	23 543	23 953	24 675	23 205	23 242	24 071
2017	26 843	31 878	27 709	25 457	27 879	24 832	25 639	26 752	25 865	25 507	25 783	26 559	24 956	24 814	25 534
2018	29 184	34 338	30 048	27 909	30 055	26 774	27 901	28 882	28 348	27 851	28 211	28 728	27 253	27 398	27 653
2019	31 449	37 719	32 692	29 534	31 966	28 675	30 341	30 889	30 865	29 819	30 231	30 967	29 491	29 170	29 828
2020	33 195	38 732	34 518	31 508	33 961	30 314	32 404	32 590	32 880	31 734	32 354	32 837	31 571	30 999	31 924
2021	35 169	41 096	35 983	33 347	35 593	31 961	34 044	33 894	34 772	33 315	34 179	35 118	33 135	32 913	33 611
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)³⁾ (MPSV)															
2016	11 475	12 286	11 616	11 375	11 424	11 156	11 341	11 381	11 337	11 241	11 199	11 328	11 119	11 245	11 537
2017	11 866	12 691	12 019	11 765	11 811	11 519	11 718	11 750	11 719	11 629	11 594	11 719	11 504	11 638	11 936
2018	12 435	13 299	12 605	12 325	12 380	12 054	12 272	12 301	12 282	12 190	12 164	12 279	12 063	12 207	12 503
2019	13 487	14 384	13 669	13 380	13 423	13 066	13 299	13 349	13 334	13 238	13 231	13 331	13 108	13 261	13 553
2020	14 502	15 439	14 703	14 393	14 434	14 030	14 291	14 343	14 346	14 250	14 248	14 343	14 100	14 279	14 570
2021	15 453	16 467	15 675	15 334	15 371	14 918	15 216	15 273	15 286	15 187	15 195	15 280	15 017	15 227	15 523
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)⁴⁾ (ČSSZ)															
2016	25,3	13,5	21,9	26,7	28,3	27,6	27,9	24,4	26,2	30,2	31,8	23,9	28,4	26,7	29,5
2017	25,8	13,6	22,4	27,4	28,7	28,2	28,3	25,0	26,9	30,8	32,5	24,4	29,2	27,3	30,2
2018	26,3	13,7	22,7	28,0	29,0	28,6	28,6	25,5	27,4	31,2	33,1	24,8	29,8	27,7	30,8
2019	26,7	13,8	23,0	28,7	29,3	29,0	28,9	25,9	27,9	31,8	33,8	25,2	30,4	28,2	31,3
2020	27,3	13,9	23,4	29,6	29,7	29,7	29,3	26,5	28,6	32,5	34,7	25,7	31,2	28,9	32,1
2021	28,2	14,2	24,1	30,8	30,5	30,5	29,9	27,4	29,7	33,5	36,1	26,6	32,4	30,3	33,2

1) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (ÚP) ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku

2) podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

3) bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

4) včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2016	454,0	1 009,8	413,1	360,7	414,5	295,9	326,3	346,7	392,5	360,6	368,0	422,7	345,8	385,6	371,7
2017	482,6	1 061,8	439,3	388,7	439,6	315,1	343,9	369,4	427,5	389,2	393,5	447,2	372,6	411,3	390,4
2018	509,1	1 136,7	450,7	407,5	459,0	324,5	355,6	387,2	447,8	408,4	403,9	480,7	392,5	425,2	415,5
2019	542,7	1 202,0	498,5	436,1	476,5	339,4	387,3	412,4	480,5	426,9	434,7	513,0	419,3	460,1	424,2
2020	532,2	1 156,8	475,9	432,7	467,7	332,0	371,4	405,5	481,3	436,3	445,6	514,1	419,3	452,7	415,0
2021
Vývoj HDP – předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2016	102,5	102,9	105,4	101,2	102,4	101,8	98,9	102,1	104,1	103,1	102,1	100,4	102,8	102,4	102,9
2017	105,2	104,4	107,1	106,7	105,5	103,0	102,7	106,0	108,6	106,9	105,3	104,4	105,9	105,7	103,4
2018	103,2	105,4	102,4	102,7	102,5	99,1	100,1	102,4	102,9	103,1	99,7	104,9	102,2	101,6	102,7
2019	102,3	102,7	108,3	102,9	100,6	100,3	104,6	102,9	103,7	101,1	103,1	102,9	102,7	104,7	98,4
2020	94,2	93,5	92,0	94,1	93,8	94,1	91,9	93,9	95,4	98,8	97,4	96,0	95,7	94,7	93,8
2021
Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2016	37,9	43,0	31,7	33,0	20,0	35,2	23,4	41,1	46,7	43,2	46,2	36,6	34,8	29,4	
2017	38,0	43,7	32,0	33,6	20,5	34,9	23,2	40,0	49,3	44,5	42,7	37,0	35,5	28,8	
2018	38,6	43,4	33,1	34,4	20,8	33,9	24,7	39,3	50,1	45,2	47,1	35,4	35,9	29,6	
2019	40,0	45,0	34,4	36,1	21,3	35,4	25,1	40,4	50,8	47,7	48,4	36,8	36,5	31,2	
2020 ¹⁾	42,2	46,9	36,4	38,3	23,0	36,9	28,2	43,6	53,9	50,4	49,5	38,9	40,4	33,1	
2021	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2016	831,5	76,7	100,0	49,0	61,1	19,3	56,2	44,0	47,5	47,9	49,9	70,5	46,5	53,0	109,8
2017	849,9	80,3	105,9	50,5	61,6	18,8	59,3	45,0	49,7	48,3	50,6	70,7	47,2	53,8	108,1
2018	863,5	81,3	108,8	50,4	61,5	18,4	63,1	47,8	49,0	49,6	50,5	72,1	47,9	55,1	108,0
2019	850,6	80,9	110,7	51,4	59,5	18,0	63,0	47,4	43,9	49,1	49,5	69,0	45,9	54,2	108,1
2020	827,0	78,0	109,5	49,2	57,0	16,9	61,0	44,5	46,7	48,0	47,7	67,5	44,7	51,7	104,7
2021	816,1	75,8	111,7	46,9	56,6	16,0	61,3	44,6	45,9	47,7	46,4	69,8	44,2	51,1	98,2
Stavební práce "S" podle místa stavby na 1 obyvatele³⁾ (tis. Kč)															
2016	22,3	43,5	16,8	27,6	23,0	15,6	18,7	18,0	18,0	21,6	21,9	21,9	18,2	15,0	17,2
2017	23,0	43,8	19,1	32,4	21,7	18,9	19,5	17,3	19,5	19,1	22,7	23,0	19,3	15,6	15,6
2018	25,8	44,8	21,4	32,3	24,0	24,5	23,4	18,0	22,2	21,5	23,7	27,7	23,7	18,1	20,3
2019	29,3	49,7	27,8	31,3	25,5	23,1	26,3	19,9	24,5	25,3	30,2	31,7	27,4	21,5	22,6
2020	30,1	48,6	25,5	31,3	29,6	22,2	28,1	19,0	28,2	29,6	34,3	34,7	30,3	21,2	21,3
2021	33,7	54,9	28,5	36,1	33,1	27,1	29,3	19,0	32,8	36,7	31,9	36,5	32,5	24,4	28,6
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2016	2,6	4,8	3,6	1,9	2,7	1,7	0,9	1,8	1,9	2,4	1,9	3,3	2,1	1,7	1,7
2017	2,7	4,5	4,0	2,0	2,8	1,3	1,2	1,5	2,2	2,2	2,0	3,6	2,3	1,7	1,9
2018	3,2	4,1	5,3	2,7	4,2	1,7	1,4	2,4	2,7	3,2	2,8	3,8	2,6	2,2	2,1
2019	3,4	4,6	5,1	3,5	4,6	2,3	1,6	1,9	3,1	3,3	2,9	4,0	3,1	2,7	2,0
2020	3,2	4,1	4,9	2,6	4,2	1,9	1,4	1,8	2,7	3,0	3,1	3,7	3,5	2,5	2,3
2021	3,3	4,1	4,6	2,7	4,2	2,1	1,6	2,0	3,2	3,2	3,7	4,0	3,1	2,6	2,3
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel															
2016	4 704	13 197	1 724	6 208	2 999	16 301	1 752	6 092	6 823	2 438	2 528	2 800	3 043	3 521	1 940
2017	5 026	14 034	1 802	6 287	3 194	17 429	1 902	6 520	7 448	2 565	2 711	3 200	3 207	3 609	2 113
2018	5 224	14 026	1 942	6 788	3 493	17 774	2 057	6 744	7 818	2 554	2 877	3 449	3 416	3 821	2 285
2019	5 345	14 050	1 960	6 959	3 628	18 318	2 125	7 156	8 121	2 560	2 854	3 554	3 659	3 899	2 370
2020	2 933	3 694	1 309	5 266	2 537	9 887	1 340	5 665	6 197	1 823	2 143	2 271	2 550	2 767	1 548
2021	3 040	4 149	1 470	5 287	2 659	9 984	1 412	5 037	5 529	1 937	2 390	2 594	2 649	3 028	1 629

¹⁾ semidefinitivní údaje²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu³⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²) (ČHMÚ)															
2016	1,46	0,46	1,58	0,36	0,59	3,06	6,33	0,40	0,92	1,56	0,29	0,20	0,71	1,03	3,23
2017	1,39	0,48	1,70	0,40	0,55	2,32	5,43	0,39	0,88	1,55	0,29	0,20	0,68	1,18	3,19
2018	1,22	0,54	1,41	0,32	0,51	1,97	5,22	0,33	0,72	1,31	0,25	0,18	0,60	0,81	2,90
2019	1,01	0,50	1,24	0,32	0,46	1,51	4,25	0,35	0,67	1,07	0,27	0,18	0,61	0,62	2,45
2020	0,84	0,53	0,82	0,27	0,41	1,05	2,97	0,31	0,55	1,00	0,24	0,14	0,54	0,60	2,30
2021
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²) (ČHMÚ)															
2016	2,47	18,53	2,48	1,19	1,21	2,25	5,92	1,64	1,56	2,79	1,42	1,92	1,65	1,75	4,57
2017	2,42	18,41	2,46	1,22	1,22	2,15	5,76	1,68	1,58	2,97	1,44	1,91	1,63	1,76	4,14
2018	2,33	17,93	2,23	1,17	1,15	2,04	5,70	1,65	1,48	3,01	1,33	1,83	1,56	1,69	3,89
2019	2,17	16,76	2,24	1,10	1,09	1,76	5,59	1,55	1,44	2,60	1,27	1,93	1,57	1,59	3,48
2020	1,95	15,25	1,92	1,02	0,98	1,72	5,07	1,44	1,31	2,18	1,17	1,76	1,43	1,44	3,19
2021
Produkce odpadů celkem na 1 obyvatele (kg)^{1,2)}															
2016
2017	3 263	3 537	3 362	2 909	4 316	2 693	3 502	2 191	2 836	2 811	3 006	3 586	3 609	2 306	3 373
2018	3 570	3 976	3 656	3 332	3 297	3 194	3 547	2 365	3 120	2 891	3 319	4 418	4 166	2 488	3 827
2019	3 497	3 825	3 678	3 028	3 458	2 334	3 568	2 612	3 019	3 252	3 001	4 196	3 476	2 664	4 022
2020	3 597	3 560	3 605	3 769	3 708	2 870	3 847	2 453	3 208	3 277	3 388	3 978	4 669	2 827	3 748
2021
Produkce komunálních odpadů na 1 obyvatele (kg)^{2,3)}															
2016
2017	489	515	531	496	453	428	478	464	509	481	513	440	503	455	501
2018	494	510	531	519	461	432	477	464	514	478	521	448	529	443	513
2019	500	510	542	524	450	434	494	466	524	494	532	458	534	460	509
2020	506	467	590	561	463	430	487	459	526	509	537	463	540	464	518
2021
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (litr/den)															
2016	88,3	107,9	86,1	84,7	87,4	84,5	90,2	86,6	79,2	77,3	78,6	92,9	81,3	74,9	89,8
2017	88,7	109,3	85,3	84,6	88,6	85,5	89,6	86,8	80,2	78,0	79,1	92,9	83,5	75,9	89,1
2018	89,2	107,5	88,2	84,1	88,4	86,7	91,6	87,5	80,5	79,7	81,2	92,9	83,2	75,7	89,9
2019	90,6	113,1	89,7	82,3	86,9	86,5	93,0	89,2	84,6	80,2	81,4	92,9	84,3	78,7	89,6
2020	91,1	112,5	90,0	82,6	87,3	89,0	93,1	90,5	85,6	81,4	80,6	93,2	83,2	80,0	91,0
2021	93,2	120,0	90,7	82,8	88,4	91,1	95,0	92,1	84,8	81,8	86,3	94,2	85,3	80,9	93,9
Podíl čistěných odpadních vod (bez zpoplatněných srážkových v %)															
2016	97,3	100,0	99,7	95,5	95,7	100,0	97,7	98,5	95,0	98,9	88,1	98,5	95,0	93,2	97,3
2017	97,5	100,0	99,7	95,8	96,4	99,9	97,7	98,5	94,8	99,2	90,7	98,5	95,6	92,3	98,0
2018	97,6	100,0	99,6	96,2	95,7	99,9	99,0	98,5	96,6	99,0	90,1	98,8	97,7	92,5	95,8
2019	97,7	100,0	99,7	96,5	95,5	100,0	99,9	97,6	96,0	99,0	90,2	98,8	98,1	93,4	95,5
2020	97,5	100,0	99,7	96,3	95,6	99,9	97,8	97,9	95,6	99,4	91,0	98,9	98,4	93,1	95,0
2021	97,5	100,0	99,7	96,4	95,8	99,9	97,0	97,2	97,1	98,5	92,0	98,9	98,4	93,1	95,1
Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2016	2 411	2 981	1 445	1 170	2 545	2 608	7 610	1 002	1 506	2 391	1 757	1 896	1 270	770	2 986
2017	3 345	3 298	1 605	1 991	1 797	1 109	18 999	2 292	1 378	1 819	2 785	1 612	1 452	958	2 710
2018	2 920	4 498	2 463	3 135	1 943	1 302	5 579	2 327	2 383	2 337	2 484	1 515	1 899	1 994	3 939
2019	2 812	3 076	3 466	3 239	1 988	1 088	2 860	1 369	2 164	3 321	3 033	2 247	1 854	2 451	4 089
2020	2 910	3 556	3 177	2 818	2 257	1 651	3 140	1 082	2 609	3 949	3 419	2 296	2 427	1 941	3 885
2021	2 808	3 397	2 089	2 580	2 583	1 735	3 469	1 090	1 684	3 076	5 138	2 323	2 379	2 226	4 095

¹⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) MŽP

²⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

³⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadu

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2001–2021

	Měsíční jednotka	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Počet obyvatel (stav k 31. 12.)	osoby	303 684	304 573	307 420	308 374	307 607	307 415 ⁶⁾	303 141 ⁶⁾	301 702
v tom ve věku: 0–14 let		50 108	45 309	45 166	44 938	44 910	45 116 ⁶⁾	44 616 ⁶⁾	44 541
15–64 let		217 136	219 199	221 216	221 317	219 469	218 038 ⁶⁾	212 370 ⁶⁾	208 762
65 a více let		36 440	40 065	41 038	42 119	43 228	44 261 ⁶⁾	46 155 ⁶⁾	48 399
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	38,0	39,4	39,6	39,8	40,1	40,4 ⁶⁾	40,9	41,2
Sňatky		1 792	1 573	1 737	1 514	1 336	1 280	1 238	1 297
Rozvody		1 050	1 108	1 111	1 155	1 110	1 028	891	880
Živě narození	osoby	2 920	3 201	3 438	3 562	3 425	3 313	3 014	2 820
Zemřelí	osoby	3 127	2 976	2 920	3 023	3 150	3 097	3 080	3 072
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-207	225	518	539	275	216	-66	-252
Přistěhovalí	osoby	2 722	3 476	6 108	4 871	3 056	2 971	2 402	2 408
Vystěhovalí	osoby	3 234	3 372	3 779	4 456	4 098	3 379	2 975	3 595
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-512	104	2 329	415	-1 042	-408	-573	-1 187
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-719	329	2 847	954	-767	-192	-639	-1 439
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	125,9	154,3	160,5	167,6	177,0	177,0	178,8	176,2
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	159,6	159,2	159,7	160,1	161,5	161,9	154,7	154,8
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	93,8	99,5	100,4	103,2	102,4	100,7	104,2	103,4
Míra ekonomické aktivity	%	63,0	61,5	61,4	60,8	61,2	61,7	59,7	60,0
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	osoby	14 062	16 221	12 975	13 437	19 337	19 922	17 447	18 411
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)	%	.	7,07	5,59	5,83	8,66	8,95	7,98	8,50
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby								
mateřských škol		8 245	8 151	8 164	8 346	8 617	8 916	9 278	9 542
základních škol		33 224	26 684	25 600	24 670	23 727	23 235	22 899	23 065
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	14 962	14 760	14 426	14 198	13 711	12 868	11 941
Studenti vysokých škol ²⁾ (stav k 31. 12.)	osoby	962	1 706	1 899	1 947	1 949	1 803	1 556	1 334
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,5	3,6	3,8	3,9	3,9	3,9	4,2	4,3
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ³⁾	Kč	6 751	8 073	8 607	9 475	9 855	9 944	10 349	10 554
Registrované trestné činy na 1 000 obyv.		33,7	31,1	34,6	29,3	28,7	25,8	26,7	25,1
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	62 966	76 109	82 847	83 722	84 126	81 878	82 127	81 072
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	98,8	101,2	103,9	97,1	97,6	97,7	99,1	98,2
Výdaje na výzkum a vývoj	mil. Kč	.	70	76	54	85	106	124	204
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		63 164	76 814	77 780	80 802	80 979	82 322	83 396	83 103
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	.	1 419	1 657	1 698	1 339	1 609	1 760	1 774
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	29 481	25 250	24 828	24 540	20 582	20 685	20 322	19 619
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾	mil. Kč	5 184	8 538	9 678	9 662	11 596	11 131	7 413	5 656
Dokončené byty		565	638	543	628	512	866	626	543
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	tis. osob	576,1	669,9	679,1	680,0	666,1	670,5	709,7 ⁹⁾	809,0
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	125 394	124 415	124 247	124 109	123 914	123 956	124 061	124 027
z toho orná půda		57 378	56 087	55 311	54 649	54 335	53 970	54 097	53 998
Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	206 039	207 041	207 207	207 335	207 531	207 481	207 393	207 399
z toho: lesní pozemky		142 913	143 381	143 429	143 449	143 571	143 652	143 843	143 886
zastavěné plochy a nádvoří		3 461	3 241	3 212	3 189	3 208	3 197	3 176	3 151
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	113,8	100,5	97,6	95,6	90,7	88,5	84,3	82,9
Počet čistíren odpadních vod	ks	70	91	87	87	91	90	90	93
Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	3 412	1 740	1 311	2 025	1 132	1 391	2 255	1 662

1) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku

2) studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji

3) bez souběhu s vdovským nebo vdovečkým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starob. důchodu; data za prosinec

4) průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2001–2021

dokončení

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
300 285	299 269	297 804	296 749	295 686	294 896	294 664	293 311 ⁸⁾	283 210	Počet obyvatel (stav k 31. 12.)
44 480	44 487	44 382	44 413	44 352	44 461	44 750	44 518 ⁸⁾	42 454	v tom ve věku: 0–14 let
205 364	202 498	199 326	196 260	193 867	191 556	189 736	188 009 ⁸⁾	180 536	15–64 let
50 441	52 284	54 096	56 076	57 467	58 879	60 178	60 784 ⁸⁾	60 220	65 a více let
41,5	41,8	42,1	42,4	42,7	42,9	43,1	43,3 ⁸⁾	43,6	Průměrný věk (stav k 31. 12.)
1 300	1 249	1 392	1 504	1 551	1 631	1 593	1 232	1 313	Sňatky
879	777	747	739	734	678	694	672	633	Rozvody
2 826	2 764	2 731	2 815	2 753	2 755	2 827	2 682	2 619	Živě narození
3 186	3 151	3 268	3 167	3 406	3 491	3 405	4 026	4 592	Zemřelí
-360	-387	-537	-352	-653	-736	-578	-1 344	-1 973	Přirozený přírůstek/úbytek
2 697	2 984	2 730	3 052	3 081	3 553	3 572	3 002	3 335	Přistěhovalí
3 754	3 613	3 658	3 755	3 491	3 607	3 226	3 011	3 172	Vystěhovalí
-1 057	-629	-928	-703	-410	-54	346	-9	163	Přírůstek/úbytek stěhováním
-1 417	-1 016	-1 465	-1 055	-1 063	-790	-232	-1 353	-1 810	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
179,6	186,4	195,8	202,9	221,2	230,4	244,0	250,1	.	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
157,1	155,0	154,7	154,7	154,7	156,3	156,1	149,6	145,7	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
99,5	100,3	99,6	98,7	97,5	95,0	94,3	100,1	102,7	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
61,2	60,7	60,8	61,1	61,3	62,2	62,3	59,9	58,7	Míra ekonomické aktivity
19 600	17 290	14 896	11 796	7 488	6 229	5 799	10 797	8 437	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)
9,33	8,21	7,06	5,45	3,47	2,93	2,74	5,45	4,18	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)
9 565	9 454	9 271	8 856	8 927	8 954	8 766	8 341	8 354	Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.) mateřských škol
23 345	23 935	24 359	24 845	25 002	25 185	25 167	25 151	24 834	základních škol
11 312	10 840	10 634	10 615	10 460	10 271	10 274	10 292	10 442	středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
1 066	924	736	628	660	584	553	494	508	Studenti vysokých škol ²⁾ (stav k 31. 12.)
4,2	4,4	4,3	4,3	4,7	4,5	4,5	4,4	.	Lékaři na 1 000 obyvatel
10 725	10 817	11 064	11 156	11 519	12 054	13 066	14 030	14 918	Průměrný měsíční starobní důchod sólo ³⁾
27,2	22,4	19,2	16,8	17,2	17,0	19,5	15,0	13,2	Registrované trestné činy na 1 000 obyv.
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
81 717	83 645	85 823	87 965	93 300	95 806	100 046	97 681	.	Hrubý domácí produkt
100,0	100,5	101,3	101,8	103,0	99,1	100,3	94,1	.	předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)
115	151	203	173	211	246	325	246	.	Výdaje na výzkum a vývoj
⁷⁾ 76 802	76 602	75 921	75 772	75 620	75 198	74 190	73 997	74 009	Registrované subjekty (stav k 31. 12.)
1 772	2 134	1 941	1 941	1 988	2 021	2 064 ⁸⁾	2 234	.	Produkce zemědělského odvětví
19 490	19 490	19 193	19 302	18 823	18 437	18 013	16 885	15 972	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
5 023	6 958	6 782	4 636	5 603	7 229	6 798	6 524	7 685	Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾
430	326	408	501	375	488	683	549	605	Dokončené byty
787,1	776,7	850,9	948,9	1 038,3	1 118,0	1 190,3	677,4	710,5	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
124 032	124 012	123 964	123 990	123 922	124 027	124 155	124 314	124 297	Zemědělská půda (stav k 31. 12.)
53 960	53 878	53 772	53 712	53 389	52 931	52 550	52 313	52 196	z toho orná půda
207 400	207 414	207 465	207 049	207 115	207 008	206 882	206 720	206 737	Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)
143 989	144 167	144 240	144 097	144 239	144 333	144 788	144 905	145 002	z toho: lesní pozemky
3 142	3 129	3 113	3 101	3 093	3 089	3 057	3 068	3 073	zastavěné plochy a nádvoří
81,8	83,0	83,4	84,5	85,5	86,7	86,5	89,0	91,1	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
93	95	100	103	101	99	100	103	102	Počet čistíren odpadních vod
1 558	3 171	2 784	2 608	1 109	1 302	1 088	1 651	1 735	Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností⁶⁾ údaje od roku 2011 (2021) navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (SLDB 2021)⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky⁸⁾ semidefinitivní údaje⁹⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel (k 31. 12.)	osoby	296 749	295 686	294 896	294 664	293 311	⁶⁾ 283 210
v tom: muži		146 487	146 012	145 674	145 594	145 013	⁶⁾ 143 384
ženy		150 262	149 674	149 222	149 070	148 298	⁶⁾ 139 826
z toho cizinci (bez azylantů)		19 395	19 958	20 663	21 278	22 032	21 304
Sňatky		1 504	1 551	1 631	1 593	1 232	1 313
Průměrný věk při prvním sňatku							
ženichů		32,6	32,6	33,1	33,9	33,6	34,6
nevěst		30,0	29,9	30,3	30,8	31,1	31,4
Rozvody		739	734	678	694	672	633
Živě narození	osoby	2 815	2 753	2 755	2 827	2 682	2 619
z toho mimo manželství	%	64,4	60,1	61,7	59,6	62,7	61,2
Průměrný věk matky při narození dítěte		29,3	29,7	29,7	29,7	30,0	30,0
prvního dítěte		27,3	27,7	27,8	27,9	28,0	28,3
Úhrnná plodnost ¹⁾		1,550	1,548	1,593	1,677	1,620	1,690
Potraty		1 086	991	975	978	948	859
z toho umělá přerušení těhotenství		747	679	695	667	651	586
Potraty na 100 narozených	%	38,4	35,9	35,3	34,4	35,3	32,7
Zemřelí	osoby	3 167	3 406	3 491	3 405	4 026	4 592
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-352	-653	-736	-578	-1 344	-1 973
Přistěhovalí	osoby	3 052	3 081	3 553	3 572	3 002	3 335
z toho z ciziny		1 170	1 264	1 642	1 527	1 248	1 309
Vystěhovalí	osoby	3 755	3 491	3 607	3 226	3 011	3 172
z toho do ciziny		609	574	836	585	513	489
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-703	-410	-54	346	-9	163
z toho s cizinou		561	690	806	942	735	820
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-1 055	-1 063	-790	-232	-1 353	-1 810
Na 1 000 obyvatel							
živě narození	‰	9,5	9,3	9,3	9,6	9,1	9,2
zemřelí	‰	10,7	11,5	11,8	11,5	13,7	16,2
přirozený přírůstek/úbytek	‰	-1,2	-2,2	-2,5	-2,0	-4,6	-7,0
přistěhovalí	‰	10,3	10,4	12,0	12,1	10,2	11,8
vystěhovalí	‰	12,6	11,8	12,2	10,9	10,2	11,2
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	-2,4	-1,4	-0,2	1,2	-0,0	0,6
celkový přírůstek/úbytek	‰	-3,5	-3,6	-2,7	-0,8	-4,6	-6,4
Kojenecká úmrtnost ²⁾	‰	4,3	5,1	4,7	3,2	2,2	2,3
Novorozenecká úmrtnost ³⁾	‰	2,1	2,5	3,3	1,8	1,1	1,1
Počet obyvatel ve věku (stav k 31. 12.):							
0–14 let	osoby	44 413	44 352	44 461	44 750	44 518	⁶⁾ 42 454
%	%	15,0	15,0	15,1	15,2	15,2	⁶⁾ 15,0
15–64 let	osoby	196 260	193 867	191 556	189 736	188 009	⁶⁾ 180 536
%	%	66,1	65,6	65,0	64,4	64,1	⁶⁾ 63,7
65 a více let	osoby	56 076	57 467	58 879	60 178	60 784	⁶⁾ 60 220
%	%	18,9	19,4	20,0	20,4	20,7	⁶⁾ 21,3
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	42,4	42,7	42,9	43,1	43,3	⁶⁾ 43,6
mužů		41,1	41,3	41,5	41,8	41,9	⁶⁾ 42,1
žen		43,7	44,0	44,2	44,4	44,6	⁶⁾ 44,9
Index stáří (stav k 31. 12.) ⁴⁾	%	126,3	129,6	132,4	134,5	136,5	⁶⁾ 141,8
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ⁵⁾	%	51,2	52,5	53,9	55,3	56,0	⁶⁾ 56,9
Naděje dožití (dvouleté období)	roky						
mužů při narození		74,6	74,4	74,5	74,9	74,5	72,8
žen při narození		80,5	80,5	79,9	80,2	80,0	78,8
mužů ve věku 65 let		15,4	15,5	15,5	15,6	14,9	13,7
žen ve věku 65 let		18,7	18,9	18,5	18,7	18,4	17,4

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí

³⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí

⁴⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let

⁵⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁶⁾ údaje v roce 2021 navazují na výsledky SLDB 2021

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL¹⁾							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	253,4	252,2	251,3	250,4	249,8	248,4
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	20,2	20,0	19,1	18,5	19,9	19,4
střední bez maturity	%	36,5	37,6	36,7	35,9	35,7	35,1
střední s maturitou	%	31,9	30,8	31,9	33,0	34,3	34,5
vysokoškolské vč. vyššího odborného	%	11,4	11,5	12,4	12,5	10,2	10,9
Ekonomicky aktivní populace (pracovní síla)	tis. osob	154,7	154,7	156,3	156,1	149,6	145,7
v tom: zaměstnaní ²⁾		146,4	149,6	151,8	149,6	142,6	137,5
z toho ženy		63,6	67,0	69,2	67,5	63,5	58,8
nezaměstnaní		8,3	5,1	4,5	6,5	7,1	8,2
z toho ženy		4,2	2,7	2,0	3,2	3,6	4,5
Ekonomicky neaktivní ve věku 15 a více let	tis. osob	98,7	97,5	95,0	94,3	100,1	102,7
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ³⁾	%	85,9	87,1	85,9	85,4	85,6	86,5
zaměstnavatelé	%	2,9	3,0	3,6	3,2	3,5	2,2
pracující na vlastní účet	%	11,0	9,6	10,0	10,7	10,4	10,9
Zaměstnaní pracující v kraji	tis. osob	137,5	141,1	138,9	138,8	129,9	137,5
v tom podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	2,8	2,8	2,8	2,7	2,9	1,6
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	38,7	38,3	37,9	37,6	37,8	39,0
terciární (služby)	%	58,5	58,9	59,3	59,6	59,3	59,3
Míra ekonomické aktivity	%	61,1	61,3	62,2	62,3	59,9	58,7
v tom: muži		70,0	68,8	69,1	69,5	67,3	67,5
ženy		52,5	54,2	55,5	55,4	52,8	50,1
Míra zaměstnanosti	%	57,8	59,3	60,4	59,7	57,1	55,3
v tom: muži		66,7	66,9	67,1	66,8	64,5	64,5
ženy		49,2	52,1	54,0	52,9	49,9	46,5
Obecná míra nezaměstnanosti ⁴⁾	%	5,4	3,3	2,9	4,2	4,7	5,7
v tom: muži		4,7	2,8	3,0	4,0	4,1	4,5
ženy		6,2	3,9	2,7	4,5	5,4	7,2
NEZAMĚSTANOST (stav k 31. 12.; MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	11 796	7 488	6 229	5 799	10 797	8 437
z toho: ženy		5 853	3 683	3 154	2 965	5 423	4 422
absolventi škol a mladiství		456	255	299	286	476	459
osoby se zdravotním postižením		1 333	899	731	663	919	907
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		2 347	1 743	1 891	1 866	3 199	1 983
dosažitelní ⁵⁾		10 768	6 759	5 634	5 225	10 261	7 800
v tom podle věku:							
do 19 let		500	296	341	343	539	492
20–24 let		1 031	542	511	452	960	665
25–34 let		2 341	1 394	1 136	1 163	2 049	1 464
35–44 let		2 653	1 636	1 311	1 169	2 215	1 619
45–54 let		2 666	1 755	1 420	1 284	2 521	1 924
55 a více let		2 605	1 865	1 510	1 388	2 513	2 273
Průměrný věk	roky	42,1	43,3	42,7	42,3	42,4	42,9
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		5 903	3 976	3 288	2 885	4 453	3 808
střední bez maturity		3 837	2 313	1 830	1 849	3 867	2 836
střední s maturitou		1 690	986	870	1 937	1 968	1 433
vyšší odborné vč. nástavbového		46	24	28	19	62	46
vysokoškolské		320	189	213	200	447	314
z toho podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO):							
nemanuální pracovníci	osoby	3 944	2 365	2 127	2 598	4 357	3 095
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		845	488	453	1 052	861	629
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		3 099	1 877	1 674	1 546	3 496	2 466

1) údaje podle kraje obvyklého bydliště (kromě struktury zaměstnaných podle sektorů)

2) s jediným nebo hlavním zaměstnáním, vč. ozbrojených sil

3) zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

4) podle definice Mezinárodní organizace práce

5) ve věku 15–64 let

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měsíční jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
manuální pracovníci	osoby	7 758	5 084	4 052	4 476	6 283	5 246
kvalifikovaní (třídy 6–8)		2 591	1 598	1 237	3 547	2 417	1 720
nekvalifikovaní (třída 9)		5 167	3 486	2 815	929	3 866	3 526
v tom podle délky nezaměstnanosti:	osoby						
do 3 měsíců		3 644	2 715	2 862	2 814	3 506	2 410
více než 3 měsíce až 6 měsíců		1 699	1 110	1 102	1 128	2 414	1 469
více než 6 měsíců až 12 měsíců		1 509	917	802	807	2 980	1 459
více než 12 měsíců až 24 měsíců		1 411	689	420	459	1 195	1 988
více než 24 měsíců		3 533	2 057	1 043	591	702	1 111
Průměrná délka evidence	dny						
Průměrný měsíční nárok na podporu v nezaměst.	Kč	6 560	6 924	7 615	7 305	8 387	8 977
Podíl nezaměstnaných osob ⁶⁾	%	5,45	3,47	2,93	2,74	5,45	4,18
v tom: muži		5,45	3,51	2,86	2,64	5,32	3,88
ženy		5,45	3,43	3,00	2,86	5,59	4,50
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných ⁷⁾	%	2,52	1,42	0,76	0,55	1,01	1,72
Pracovní místa v evidenci úřadu práce (ÚP)	místa	3 678	6 503	8 143	7 074	4 438	5 828
Uchazeči na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	osoby	3,2	1,2	0,8	0,8	2,4	1,4
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	60 321	65 500	68 026	71 924	73 589	.
na 1 obyvatele	tis. Kč	202,9	221,2	230,4	244,0	250,1	.
průměr ČR = 100	%	90,7	92,6	90,7	90,5	88,3	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁸⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	24 893	26 999	29 236	31 710	33 534	35 611
v tom: muži		27 186	29 452	31 911	33 892	35 345	37 129
ženy		22 600	24 552	26 611	29 549	31 420	33 898
Medián mezd	Kč	22 735	24 832	26 774	28 675	30 314	31 961
v tom: muži		24 975	26 987	29 379	30 761	32 220	33 604
ženy		20 485	22 618	24 263	26 870	28 024	29 842
NÁKLADY PRÁCE⁹⁾							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	32 550	35 417	38 083	41 212	42 576	.
z toho: přímé náklady (mzdy a náhrady mzdy)		23 656	25 704	27 728	29 913	30 874	.
sociální náklady a výdaje		8 474	9 209	9 838	10 644	11 438	.
VZDĚLÁVÁNÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby						
mateřských škol		8 856	8 927	8 954	8 766	8 341	8 354
základních škol		24 845	25 002	25 185	25 167	25 151	24 834
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		10 615	10 460	10 271	10 274	10 292	10 442
vyšších odborných škol (denní studium)		339	269	228	219	249	249
Studenti vysokých škol (občané ČR, stav k 31. 12.)	osoby						
s trvalým bydlištěm v kraji		5 439	5 224	4 993	4 929	4 998	5 016
s místem výuky v kraji		628	660	584	553	494	508
z toho v prezenčním studiu	%	33,0	30,5	35,8	34,0	40,2	37,8
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	osoby	132	118	178	129	160	144
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	přep. os.	1 287	1 379	1 342	1 332	1 299	.
na 1 000 obyvatel		4,3	4,7	4,5	4,5	4,4	.
z toho zubní lékaři							.
Nemocnice ¹⁰⁾		5	5	5	5	5	.
lůžka	¹⁶⁾	1 412	1 269	1 187	1 241	1 248	.
Samostatné ordinace lékařů							
praktických pro dospělé		117	118	118	116	114	.
praktických pro děti a dorost		57	56	56	54	53	.
stomatologů		147	147	139	137	127	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	4,461	4,413	4,802	5,037	5,917	6,184
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	40,0	39,6	39,3	40,3	40,9	35,1

⁶⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku⁷⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ⁸⁾ pramen: MPSV (Informační systém o průměrném výděлку) a MF (Informační systém o platu a služebním příjmu)⁹⁾ podniky se sídlem v kraji¹⁰⁾ nemocnice akutní a následné péče¹⁶⁾ některé LDN se staly součástí nemocnic

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. péstounské péče)	tis. dávek	363,1	334,1	286,8	264,4	268,4	266,3
z toho rodičovský příspěvek		84,2	84,9	83,8	80,8	89,3	85,3
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	1 107	1 058	1 092	1 052	1 344	1 312
z toho rodičovský příspěvek		537	543	584	564	858	811
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 723	3 575	3 700	3 570	4 567	4 625
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (stav k 31. 12.; MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory		852	847	814	797	801	874
na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let		15,2	14,7	13,8	13,2	13,2	14,5
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		495	483	542	560	601	651
Lůžka v domovech pro osoby se zdrav. postižením		479	463	440	440	441	406
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci; ČSSZ)							
Příjemci starobního důchodu celkem ¹¹⁾	osoby	67 003	67 077	67 057	67 123	66 458	65 415
z toho ženy		40 901	40 769	40 578	40 456	39 890	39 285
Příjemci starobního důchodu sólo ¹²⁾	osoby	50 830	50 923	50 925	51 080	50 656	49 629
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{11,13)}	osoby	18 506	18 891	19 154	19 476	19 733	19 959
z toho ženy		10 758	11 001	11 160	11 331	11 515	11 680
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	27,6	28,2	28,6	29,0	29,7	30,5
v tom: muži		29,7	30,0	30,2	30,5	30,9	31,7
ženy		26,3	27,0	27,5	28,0	28,9	29,7
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ¹²⁾	Kč	11 156	11 519	12 054	13 066	14 030	14 918
v tom: muži		12 317	12 698	13 260	14 317	15 344	16 305
ženy		10 161	10 499	11 000	11 966	12 862	13 676
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ¹²⁾ na mzdovém mediánu	%	49,1	46,4	45,0	45,6	46,3	46,7
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem v tom dávky:	tis. Kč	455 897	480 951	589 186	662 239	985 514	884 626
nemocenské		322 053	338 976	425 664	489 698	599 165	647 455
ošetřovné		26 114	29 860	34 251	33 523	¹⁷⁾ 246 101	95 647
peněžitá pomoc v mateřství		107 594	111 824	126 529	134 290	135 896	136 862
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství		135	291	132	184	95	55
otcovská poporodní péče ¹⁴⁾		.	.	2 231	2 551	2 540	2 978
dlouhodobé ošetřovné ¹⁴⁾		.	.	380	1 994	1 717	1 628
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Registrované trestné činy		4 983	5 084	5 034	5 735	4 422	3 754
na 1 000 obyvatel		16,8	17,2	17,0	19,5	15,0	13,2
Objasněné trestné činy		3 380	3 485	3 383	3 557	2 758	2 162
Hlášené dopravní nehody		2 675	2 967	2 977	2 620	2 228	2 466
na 1 000 obyvatel		9,0	10,0	10,1	8,9	7,6	8,7
Usmrčené osoby při dopravních nehodách	osoby	13	12	21	13	11	15
Podíl bodovaných řidičů ¹⁵⁾ z registr. řidičů celkem	%	9,1	8,5	8,1	7,3	6,8	7,0
Požáry		609	639	738	703	672	460
na 1 000 obyvatel		2,0	2,2	2,5	2,4	2,3	1,6
přímá škoda	mil. Kč	67	74	66	53	96	31

¹¹⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

¹²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

¹³⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

¹⁴⁾ dávka otcovské poporodní péče byla zavedena od února 2018, dlouhodobé ošetřovné od června 2018

¹⁵⁾ bodovaný řidič se dopustil přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče

¹⁷⁾ na růst výdajů na ošetřovné mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	87 965	93 300	95 806	100 046	97 681	.
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	101,8	103,0	99,1	100,3	94,1	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	tis. Kč	295,9	315,1	324,5	339,4	332,0	.
průměr ČR = 100	%	65,2	65,3	63,7	62,5	62,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	tis. Kč	639,8	661,3	689,8	721,0	752,0	.
průměr ČR = 100	%	70,2	69,2	69,1	67,6	70,5	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	79 123	83 841	86 337	90 394	88 882	.
v tom sektory: primární	%	3,7	3,4	2,9	2,3	2,4	.
sekundární	%	35,2	34,6	34,3	33,7	32,8	.
terciární	%	61,1	61,9	62,8	64,0	64,8	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	19 970	23 080	23 155	25 318	25 112	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	tis. Kč	67,2	77,9	78,4	85,9	85,4	.
průměr ČR = 100	%	59,3	64,8	58,6	58,5	61,3	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) pracující v kraji	osoby	137 490	141 079	138 897	138 767	129 889	.
z toho zaměstnanci		122 153	127 140	122 322	123 639	115 091	.
MÍSTNÍ ROZPOČTY¹⁾ (Ministerstvo financí)							
Příjmy celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	13 579	13 495	14 800	16 722	17 070	18 535
Výdaje celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	11 551	12 533	14 689	16 186	16 802	17 899
v tom: běžné výdaje		9 697	10 433	11 478	12 842	13 923	14 309
kapitálové výdaje		1 854	2 100	3 211	3 344	2 879	3 590
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	173	211	246	325	246	.
z toho: mzdové		131	151	164	189	152	.
financované z veřejných zdrojů ČR		4	6	10	10	13	.
Pracovníci ve výzkumu a vývoji	přep. os.	205	237	238	245	269	.
z toho výzkumní pracovníci		114	138	126	118	117	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Podíl domácností vybavených osobním počítačem	%	78,5	76,7	75,8	75,8	76,4	.
Podíl domácností s připojením k internetu	%	78,8	79,0	79,7	81,5	81,8	.
EKONOMICKÉ SUBJEKTY							
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		75 772	75 620	75 198	74 190	73 997	74 009
z toho živnostníci		51 849	52 277	51 883	51 972	52 082	52 095
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		33 017	33 512	33 232	33 145	33 290	33 380
z toho živnostníci		22 111	22 356	22 021	21 945	22 108	22 226
Vzniklé subjekty		1 990	1 999	1 894	2 028	1 882	1 976
z toho živnostníci		1 259	1 257	1 231	1 333	1 312	1 375
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	1 941	1 988	2 021	2 064 ⁷⁾	2 234	.
z toho: rostlinná produkce		1 077	1 039	1 054	1 122 ⁷⁾	1 290	.
živočišná produkce		828	789	819	877 ⁷⁾	875	.
Obhospodařovaná zemědělská půda (stav k 31. 5.)	ha	96 848	96 929	97 365	97 255	96 599	97 541
z toho orná		35 631	35 817	34 601	34 864	35 124	35 463
Sklizeň: obilovin	t	110 467	105 081	102 173	103 204	108 250	106 148
brambor	t	3 470	3 078	2 169	2 577	2 104	2 717
Hospodářská zvířata (stav k 1. 4.)							
skot	kusy	44 406	45 611	43 941	43 754	43 021	43 084
prasata	kusy	15 506	15 008	14 596	15 909	16 435	16 638
drůbež	tis. ks	246 071	224 497	273 587	248 824	248 519	172 513
Výroba jatečného skotu	t ž. hm.	4 231	3 805	4 291	3 989	3 937	3 214
Výroba jatečných prasat	t ž. hm.	5 404	5 050	5 265	5 515	5 158	5 471
Výroba jatečné drůbeže	t ž. hm.	1 210	1 398	930	587	719	968
Výroba mléka	tis. l	50 085	47 977	51 168	46 254	47 848	41 579
Snáška konzumních vajec	tis. ks	49 288	48 608	43 522	43 398	53 415	34 919

¹⁾ souhrn za kraj, obce a dobrovolné svazky obcí²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2020 je vypočten z dat roku 2019, 2020 a 2021)⁷⁾ semidefinitivní údaje

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
LESNICTVÍ							
Plochy dřevin (stav k 31. 12.; ÚHÚL)	ha						
Zalesňování	ha	884	885	890	816	806	1 082
Těžba dřeva	m ³ b. k.	498 357	754 136	768 215	773 781	1 016 342	915 774
z toho nahodilá hmyzová		42 202	30 041	96 908	260 995	470 295	258 272
PRŮMYSL³⁾							
Průměrný počet podniků		70	67	64	64	62	58
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmysl. povahy na 1 zaměstnanec	mil. Kč tis. Kč	40 213 2 083	42 374 2 251	42 671 2 314	43 386 2 409	39 612 2 346	44 504 2 786
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	19 302	18 823	18 437	18 013	16 885	15 972
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanec	Kč	26 566	28 744	31 068	32 515	32 731	34 569
ENERGETIKA (Energetický regulační úřad)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	5 256	4 971	4 744	3 925	3 980	4 124
podíl na ČR	%	6,3	5,7	5,4	4,5	4,9	4,9
Spotřeba elektřiny netto	GWh	1 525	1 512	1 536	1 546	1 456	1 498
podíl na ČR	%	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5
v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 196,6	1 231,6	1 226,7	1 254,1	1 328,6	1 511,8
Spotřeba zemního plynu	tis. m ³	218 593	222 103	213 163	215 127	438 592	697 832
podíl na ČR	%	2,7	2,6	2,6	2,6	5,1	7,5
v domácnostech na 1 odběratele	m ³	638,5	647,1	596,6	589,7	637,0	721,6
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁴⁾		8	9	7	8	6	8
Základní stavební výroba ⁴⁾	mil. Kč tis. Kč	919 1 192	1 027 1 245	1 313 1 855	1 022 1 354	854 1 290	1 170 1 721
na 1 zaměstnanec							
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁴⁾	fyz. os.	771	825	708	755	662	680
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanec ⁴⁾	Kč	22 657	23 597	25 797	26 469	28 537	33 400
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾	mil. Kč	4 636	5 603	7 229	6 798	6 524	.
z toho pro veřejné zadavatele		1 499	1 990	2 873	3 730	3 264	.
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	7 494	8 119	7 206	8 578	7 181	8 432
z toho budov (bytových a nebytových)		5 358	5 882	4 349	6 632	5 255	5 894
z toho výstavba nových bytových budov		3 466	3 882	2 585	4 248	3 634	3 731
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	3 155	3 521	3 361	4 041	3 168	3 322
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty		484	619	630	947	726	944
z toho v nových rodinných domech		311	343	366	357	372	496
Dokončené byty		501	375	488	683	549	611
z toho v nových rodinných domech		273	240	288	365	390	378
Investiční náklady na výstavbu 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	35 280	35 258	36 151	38 884	38 777	.
v novém bytovém domě	Kč	62 500	22 632	45 881	35 357	30 338	.
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily vč. dodávkových (stav k 31. 12.)		146 371	152 581	157 731	161 623	163 353	.
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)		473	481	526	523	617	625
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních		32 828	33 445	34 504	34 318	36 869	36 500
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	tis. osob	949	1 038	1 118	1 190	677	710
z toho ze zahraničí		586	655	683	717	249	191
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	6,1	6,0	5,7	5,5	5,3	5,0
z toho hostů ze zahraničí		6,4	6,3	6,0	5,8	5,4	5,0
Satelitní účet cestovního ruchu							
Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu	mil. Kč	4 452	4 794	4 787	⁷⁾ 4 912	⁸⁾ 2 491	.
Průměrný počet zaměstnaných osob ⁶⁾	osoby	12 191	12 463	12 295	⁷⁾ 12 205	⁸⁾ 10 630	.

³⁾ podniky se 100 a více zaměst. se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (dle CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

⁴⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující stavební činností

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

⁶⁾ počet zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání (roční průměr)

⁷⁾ semidefinitivní údaje

⁸⁾ předběžné údaje

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	123 990	123 922	124 027	124 155	124 314	124 297
z toho: orná půda		53 712	53 389	52 931	52 550	52 313	52 196
zahrady a ovocné sady		3 600	3 609	3 617	3 705	3 761	3 840
trvalé travní porosty		66 677	66 923	67 480	67 899	68 240	68 261
Nezemědělská půda (stav 31. 12.)	ha	207 049	207 115	207 008	206 882	206 720	206 737
z toho: lesní pozemky		144 097	144 239	144 333	144 788	144 905	145 002
zastavěné plochy a nádvoří		3 101	3 093	3 089	3 057	3 068	3 073
VODOVODY A KANALIZACE							
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	84,5	85,5	86,7	86,5	89,0	91,1
Cena vody (bez DPH)	Kč/m ³	36,6	36,9	38,2	40,1	41,9	43,6
Cena stočného (bez DPH)	Kč/m ³	33,8	34,3	35,6	36,8	37,8	39,1
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	97,0	99,3	100,0	100,0	100,0	100,0
na kanalizaci s koncovou ČOV		96,7	98,9	99,7	100,0	100,0	99,5
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	100,0	99,9	99,9	100,0	99,9	99,9
Čistírný odpadních vod (ČOV)	ks	103	101	99	100	103	102
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	105 427	107 731	107 764	126 291	126 338	126 203
Produkce kalů v ČOV	t sušiny	4 046	4 197	4 144	3 959	3 830	3 495
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)¹⁾							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)	t/km ²	0,67	0,62	0,59	0,56	0,48	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,62	0,57	0,53	0,51	0,43	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km ²	3,06	2,32	1,97	1,51	1,05	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1–3)		3,06	2,31	1,97	1,51	1,04	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km ²	2,25	2,15	2,04	1,76	1,72	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		1,70	1,60	1,49	1,24	1,26	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,55	0,55	0,55	0,52	0,47	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km ²	5,43	5,47	5,13	4,83	4,59	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		4,29	4,38	4,02	3,88	3,76	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,13	1,09	1,12	0,95	0,82	.
ODPADY							
Produkce odpadů celkem ^{2,3)}	t	.	797 430	943 264	688 209	844 442	.
na 1 obyvatele	kg	.	2 693	3 194	2 334	2 870	.
z toho: nebezpečných	t	.	23 245	59 908	41 891	48 647	.
na 1 obyvatele	kg	.	79	203	142	165	.
Produkce komunálních odpadů ^{3,4)}	t	.	126 742	127 570	127 968	126 537	.
na 1 obyvatele	kg	.	428	432	434	430	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Investice na ochranu životního prostředí (OŽP) podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 608	1 109	1 302	1 088	1 651	1 735
Investice na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	730,1	328,0	327,1	315,2	411,9	429,4
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	17,0	9,7	33,8	13,9	43,8	38,7
nakládání s odpadními vodami	%	30,0	55,5	58,1	60,0	45,1	46,0
nakládání s odpady	%	51,2	29,4	5,4	16,0	7,4	10,7
Neinvestiční náklady na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	1 106,6	1 208,9	1 304,5	1 376,2	1 308,7	1 276,8
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	11,9	13,5	13,1	13,6	9,3	4,2
nakládání s odpadními vodami	%	40,6	32,6	38,2	40,3	39,2	37,8
nakládání s odpady	%	45,1	49,4	41,5	42,7	49,5	55,7

¹⁾ emise v celé časové řadě nově vypočteny podle mezinárodní metodiky (především zpřesněny odhady emisí z dopravy a emisí ze spalování v domácnostech)

²⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) MŽP

³⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

⁴⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadů

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy		
			Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ					
Počet obyvatel (stav k 31. 12.)	2011	303 165	92 989	118 452	91 724
	2016	296 749	91 837	115 785	89 127
	2021 ¹⁾	283 210	87 958	110 052	85 200
z toho cizinci (bez azylantů)	2011	19 411	7 527	9 280	2 604
	2016	19 395	7 494	9 144	2 757
	2021	21 304	8 773	9 767	2 764
v tom ve věku (%):					
0–14 let	2011	14,7	15,2	13,9	15,3
	2016	15,0	15,4	14,3	15,3
	2021 ¹⁾	15,0	15,1	14,6	15,4
15–64 let	2011	70,1	70,0	69,7	70,5
	2016	66,1	65,9	65,8	66,8
	2021 ¹⁾	63,7	63,9	63,0	64,5
65 a více let	2011	15,2	14,8	16,3	14,2
	2016	18,9	18,7	19,9	17,9
	2021 ¹⁾	21,3	21,1	22,4	20,0
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	2011	40,9	40,6	41,8	40,0
	2016	42,4	42,2	43,2	41,7
	2021 ¹⁾	43,6	43,3	44,3	42,8
Index stáří (stav k 31. 12.) ²⁾	2011	103,4	97,7	117,4	92,9
	2016	126,3	121,0	138,6	116,7
	2021 ¹⁾	141,8	139,7	153,6	129,7
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ³⁾	2011	42,7	42,8	43,4	41,8
	2016	51,2	51,7	52,0	49,7
	2021 ¹⁾	56,9	56,6	58,7	54,9
Živě narození na 1 000 obyvatel	2011	9,9	10,6	9,3	10,1
	2016	9,5	9,0	9,4	10,0
	2021	9,2	8,8	9,2	9,7
Zemřelí na 1 000 obyvatel	2011	10,1	10,0	10,4	9,9
	2016	10,7	10,1	10,8	11,0
	2021	16,2	17,5	15,0	16,4
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel	2011	7,9	12,9	13,0	11,3
	2016	10,3	18,9	14,5	12,1
	2021	11,8	17,5	18,1	13,6
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel	2011	9,8	14,5	14,9	13,5
	2016	12,6	18,0	17,9	16,5
	2021	11,2	15,4	16,6	15,7
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2011	-0,2	0,6	-1,2	0,2
	2016	-1,2	-1,1	-1,4	-1,0
	2021	-7,0	-8,7	-5,8	-6,7
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel	2011	-1,9	-1,6	-1,9	-2,2
	2016	-2,4	0,9	-3,4	-4,4
	2021	0,6	2,1	1,5	-2,1
Celkový přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2011	-2,1	-1,0	-3,1	-2,0
	2016	-3,5	-0,2	-4,8	-5,4
	2021	-6,4	-6,6	-4,3	-8,8
Naděje dožití (v období 2017–2021)					
	mužů při narození	.	73,7	74,8	72,9
	žen při narození	.	78,8	81,1	78,3

1) údaje navazují na výsledky SLDB 2021

2) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

3) počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

pokračování

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy		
			Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
SOCIÁLNÍ VÝVOJ					
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	2016	11 796	2 354	4 667	4 775
	2021	8 437	2 025	3 411	3 001
z toho (%):					
ženy	2016	49,6	49,5	47,9	51,3
	2021	52,4	52,2	51,9	53,0
absolventi škol a mladiství	2016	3,9	4,0	3,6	4,1
	2021	5,4	5,0	5,0	6,3
osoby se zdravotním postižením	2016	11,3	11,2	9,6	13,0
	2021	10,8	10,9	9,0	12,7
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2016	19,9	25,8	21,3	15,6
	2021	23,5	23,6	25,2	21,5
dosažitelní ⁴⁾	2016	91,3	90,4	89,7	93,3
	2021	92,4	93,4	92,4	91,9
ve věku do 24 let	2016	13,0	12,4	11,4	14,7
	2021	13,7	14,2	12,3	15,0
ve věku 55 a více let	2016	22,1	22,7	24,6	19,3
	2021	26,9	25,7	28,5	26,0
evidovaní 12 a více měsíců	2016	41,9	27,4	44,1	46,9
	2021	36,7	29,8	39,8	37,9
Podíl nezaměstnaných osob (stav k 31. 12.; %) ⁵⁾	2016	5,45	3,50	5,46	7,43
	2021	4,18	3,25	4,38	4,91
v tom: muži	2016	5,45	3,56	5,63	7,10
	2021	3,88	3,06	4,10	4,45
ženy	2016	5,45	3,44	5,27	7,77
	2021	4,50	3,45	4,67	5,39
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (stav k 31. 12.; %) ⁶⁾	2016	2,52	1,07	2,70	3,76
	2021	1,72	1,08	1,96	2,07
Lékaři na 1 000 obyvatel	2016	4,3	3,9	5,6	3,2
	2020	4,4	3,8	5,6	3,6
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	2016	4,461	4,342	4,476	4,570
	2021	6,184	6,053	5,861	6,933
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	2016	40,0	34,0	44,2	40,9
	2021	35,1	32,4	36,6	35,7
Lůžka v domovech pro seniory na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let	2016	15,2	29,3	6,1	14,4
	2020	13,2	21,8	8,3	11,9
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč) ⁷⁾	2016	11 156	10 963	11 203	11 292
	2021	14 918	14 705	14 919	15 143
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (včetně souběhu; %) ⁸⁾	2016	27,6	29,4	24,3	30,3
	2021	30,5	31,7	27,5	33,5
v tom: muži	2016	29,7	33,2	27,0	29,8
	2021	31,7	34,2	29,6	31,9
ženy	2016	26,3	27,1	22,6	30,7
	2021	29,7	30,1	26,1	34,6

4) ve věku 15–64 let

5) podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

6) podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

7) bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

8) starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy		
			Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	2016	16,8	17,9	17,6	14,4
	2021	13,2	14,3	13,0	12,5
Hlášené dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2016	9,0	5,9	12,4	7,8
	2021	8,7	7,3	9,9	8,5
EKONOMICKÝ VÝVOJ					
Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel ve věku 18 a více let (stav k 31. 12.)	2016	224,3	229,1	250,6	184,9
	2021	212,3	222,2	231,9	176,1
z toho:					
se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2016	143,7	139,0	178,2	103,5
	2021	135,2	136,2	163,1	97,3
subjekty vzniklé v roce	2016	7,0	6,7	8,1	5,8
	2021	6,7	6,3	8,1	5,4
Zahájené byty na 1 000 obyvatel	2016	1,6	2,7	1,5	0,7
	2021	3,3	4,0	4,3	1,3
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	2016	1,7	1,6	2,3	1,0
	2021	2,1	2,2	2,7	1,3
Hromadná ubytovací zařízení	2016				
	2021	625	229	329	67
lůžka	2016	32 828	14 042	16 731	2 055
	2021	36 500	14 415	19 912	2 173
lůžka na 1 000 obyvatel	2016	110,4	152,8	144,2	23,0
	2021	128,7	163,8	180,7	25,4
hosté (tis. osob)	2016	948,9	453,3	447,5 ⁹⁾	48,0
	2021	710,5	288,3	384,3 ⁹⁾	37,9
z toho ze zahraničí	2016	586,5	285,5	280,1 ⁹⁾	20,8
	2021	190,6	73,1	111,8 ⁹⁾	5,7
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ					
Podíl na celkové výměře (stav k 31. 12.; %):					
orná půda	2016	16,2	24,9	15,6	5,5
	2021	15,8	23,8	15,2	5,8
lesní pozemky	2016	43,5	38,9	42,7	51,3
	2021	43,8	39,2	43,0	51,7
zastavěné plochy a nádvoří	2016	0,9	1,0	0,9	1,0
	2021	0,9	1,0	0,8	1,0

⁹⁾ méně spolehlivý údaj

ZKRATKY KRAJŮ A OKRESŮ

Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	PHA	CZ010	Královéhradecký kraj	HKK	CZ052
			Hradec Králové	HK	CZ0521
Středočeský kraj	STČ	CZ020	Jičín	JC	CZ0522
Benešov	BN	CZ0201	Náchod	NA	CZ0523
Beroun	BE	CZ0202	Rychnov nad Kněžnou	RK	CZ0524
Kladno	KD	CZ0203	Trutnov	TU	CZ0525
Kolín	KO	CZ0204			
Kutná Hora	KH	CZ0205	Pardubický kraj	PAK	CZ053
Mělník	ME	CZ0206	Chrudim	CR	CZ0531
Mladá Boleslav	MB	CZ0207	Pardubice	PU	CZ0532
Nymburk	NB	CZ0208	Svitavy	SY	CZ0533
Praha-východ	PY	CZ0209	Ústí nad Orlicí	UO	CZ0534
Praha-západ	PZ	CZ020A			
Příbram	PB	CZ020B	Kraj Vysočina	VYS	CZ063
Rakovník	RA	CZ020C	Havlíčkův Brod	HB	CZ0631
			Jihlava	JI	CZ0632
			Pelhřimov	PE	CZ0633
			Třebíč	TR	CZ0634
			Žďár nad Sázavou	ZR	CZ0635
Jihočeský kraj	JHČ	CZ031			
České Budějovice	CB	CZ0311	Jihomoravský kraj	JHM	CZ064
Český Krumlov	CK	CZ0312	Blansko	BK	CZ0641
Jindřichův Hradec	JH	CZ0313	Brno-město	BM	CZ0642
Písek	PI	CZ0314	Brno-venkov	BI	CZ0643
Prachatice	PT	CZ0315	Břeclav	BV	CZ0644
Strakonice	ST	CZ0316	Hodonín	HO	CZ0645
Tábor	TA	CZ0317	Vyškov	VY	CZ0646
			Znojmo	ZN	CZ0647
Plzeňský kraj	PLK	CZ032			
Domažlice	DO	CZ0321	Olomoucký kraj	OLK	CZ071
Klatovy	KT	CZ0322	Jeseník	JE	CZ0711
Plzeň-město	PM	CZ0323	Olomouc	OC	CZ0712
Plzeň-jih	PJ	CZ0324	Prostějov	PV	CZ0713
Plzeň-sever	PS	CZ0325	Přerov	PR	CZ0714
Rokycany	RO	CZ0326	Šumperk	SU	CZ0715
Tachov	TC	CZ0327			
Karlovarský kraj	KVK	CZ041	Zlínský kraj	ZLK	CZ072
Cheb	CH	CZ0411	Kroměříž	KM	CZ0721
Karlovy Vary	KV	CZ0412	Uherské Hradiště	UH	CZ0722
Sokolov	SO	CZ0413	Vsetín	VS	CZ0723
			Zlín	ZL	CZ0724
Ústecký kraj	ULK	CZ042			
Děčín	DC	CZ0421	Moravskoslezský kraj	MSK	CZ080
Chomutov	CV	CZ0422	Bruntál	BR	CZ0801
Litoměřice	LT	CZ0423	Frýdek-Místek	FM	CZ0802
Louny	LN	CZ0424	Karviná	KI	CZ0803
Most	MO	CZ0425	Nový Jičín	NJ	CZ0804
Teplice	TP	CZ0426	Opava	OP	CZ0805
Ústí nad Labem	UL	CZ0427	Ostrava-město	OV	CZ0806
Liberecký kraj	LBK	CZ051			
Česká Lípa	CL	CZ0511			
Jablonec nad Nisou	JN	CZ0512			
Liberec	LI	CZ0513			
Semily	SM	CZ0514			

